

RENE VIENET

ΜΑΗΣ 1968

ΛΥΣΣΑΣΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΣΙΤΟΥΑΣΙΟΝΙΣΤΕΣ
ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

RENE VIENET

ΜΑΗΣ 1968

**ΑΥΣΣΑΣΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΣΙΤΟΥΑΣΙΟΝΙΣΤΕΣ
ΣΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ**

Μεταφραση :
Μαρία Ζακκία

ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Τό βιβλίο τοῦ RENE VIENET «ΜΑΪΣ 1968, λυσσασμένοι καί SITUATIONNISTES στό κίνημα τῶν καταλήψεων» ἐκδόθηκε ἀπό τή «Διεθνή Βιβλιοθήκη», τόν Μάρτιο τοῦ 1978 σέ μετάφραση Μαρίας Ζάκκα. Ὑπεύθυνος τυπογραφείου: Α. Γιοβάνης, Θεμιστοκλέους 80, τηλ. 36.15.079.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: Βιβλιοπωλεῖο «ΜΑΥΡΟ ΡΟΔΟ», Δελφῶν 2 (καί Διδότου γωνία) τηλ. 36.08.635, Ἀθήνα.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ὁ συγγραφέας δὲν προσπαθεῖ νὰ κρύψει πρὸς τὰ ποῦ πᾶνε οἱ συμπάθειές του. Ἴσως λοιπὸν νὰ μὴν εἶναι ἀσκοπη ἢ διευκρίνηση διὰ ἐγγυᾶται, καὶ μπορεῖ ν' ἀποδείξει, τὴν ἀuthenticότητα ὅλων τῶν γεγονότων ποῦ ἀναφέρονται σ' αὐτὸ τὸ βιβλίον καί, φυσικά, ὅλων τῶν τκοκουμένων. Μολονότι ὅμως ὅλα ὅσα γράφει εἶναι ἀληθινά, δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχυριστῆι διὰ ἀποδίδει τελείως ἱκανοποιητικὰ τὸ ἱστορικὸ σύνολο τοῦ κινήματος τῶν καταλήψεων. Ἀργότερα θὰ ἐρθεῖ ἡ ὄρα τέτοιων ἐργων. Πρὸς τὸ παρόν, λείπουν οἱ περισσότερες πληροφορίες ποῦ ἀφοροῦν τὸ σύνολο σχεδὸν τῆς ἐπαρχίας καὶ τῆς πλειονότητος τῶν ἐργοστασίων, χωρὶς νὰ ἐξαιρέσουμε ὅσα βρίσκονται στὴν περιοχή τοῦ Παρισιοῦ. Ἐξάλλου, ἔστω καὶ περιοριζόμενος σὲ μιὰ ὄψη, οὐσιώδη ἀλλὰ ὀπωσθήποτε προσδιορισμένη, τοῦ κινήματος τῶν καταλήψεων, ὁ συγγραφέας δὲν μπόρεσε νὰ ἀναφέρει ὀρισμένες πλευρὰς τῶν γεγονότων, ποῦ θὰ παρονοίαζαν ἴσως μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ἱστορικό, ἀλλὰ ποῦ ἡ ἀποκάλυψή τους θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ χρησιμοποιηθεῖ ἐναντίον ὀρισμένων προσώπων—πράγμα ποῦ γίνεται εὐκόλα κατανοητὸ ἂν ληφθεῖ ὑπ' ὑπόψη ἡ συγκεκριμένη περίοδος ποῦ γράφτηκε αὐτὸ τὸ βιβλίον.

Ὁ συγγραφέας εἶχε τὴν τύχη νὰ ἐπαφεληθῆ ἀπ' τὴ συνεργασία ἀρεκτῶν μελῶν τῆς *Internationale Situationniste*, δύο ἀπ' τοὺς ὁποίους ἀνήκαν στὴν πρώτην «Ὁμάδα τῶν Λυσσασμένων». Καὶ θάθελε νὰ ὑπογραμμίσαι διὰ χωρὶς αὐτοὺς θὰ τοῦ ἦταν ἀπὸ πολλὰς ἀπόψεις ἀδύνατο νὰ γράφαι αὐτὸ τὸ βιβλίον.

Βρυξέλλες 26 Ἰούλιου 1968
Ρενὲ Βιενὲ

«Όσον αφορά την αυθεντική Ιστορία... το περιεχόμενο αυτών των Ιστοριών είναι αναγκαστικά περιορισμένο: το κύριο όβλικό τους είναι θ,τι ζει μέσα στην Ίδια την άμπειρία του Ιστορικού και μέσα στα συμφέροντα των ανθρώπων της έποχής του· θ,τι ζει και είναι σύγχρονο μέσα στο περιβάλλον τους.

‘Ο συγγραφέας περιγράφει άκείνο στο όποιο λίγο ή πολύ έλαβε μέρος ή τουλάχιστον αυτό που έζησε: έποχές περιορισμένες χρονικά, άτομικές φιγοούρες ανθρώπων και γεγονότων... Δέν άρκει νάβαι κανείς σύγχρονος των γεγονότων που διηγείται ή νά είναι καλά ένημερωμένος. ‘Ο συγγραφέας πρέπει ν’ άνήκει στην τάξη και στο κοινωνικό περιβάλλον των ανθρώπων που περιγράφει τη δράση τους· πρέπει νάχει κι αυτός τις Ίδιες ιδέες, τον τρόπο σκέψης και την κουλτούρα τους. Για νά γνωρίσει καλά τα γεγονότα και νά τα δει στη σωστή τους θέση, πρέπει νά τοποθετείται στην κορυφή — κι θχι νά τα κυττάζει από κάτω, μέσα άπ’ την κλειδαρότρυπα της ήθικότητας ή κάποιας άλλης φρόνησης».

ΣΕΓΚΕΑ

«‘Ο Λόγος μέσα στην ‘Ιστορία»

I. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς κοινωνικῆς ἐπανάστασης

«Φυσικά ὁ "σιτουασιονισμός" δὲν εἶναι τὸ φάντασμα ποὺ ἀπειλεῖ τὸν βιομηχανικὸ πολιτισμὸ, ὅπως καὶ τὸ 1848 ὁ κομμουνισμὸς δὲν ἦταν τὸ φάντασμα ποὺ ἀπειλοῦσε τὴν Εὐρώπη».

ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΣΑΤΡΑΚ
«NOUVEL OBSERVATEUR», 3 Γενάρη 1968

Ἡ ἱστορία προσφέρει λίγα παραδείγματα ἑνὸς κοινωνικοῦ κινήματος μὲ τόσο βάθος ὅσο αὐτὸ ποὺ ξέσπασε στὴ Γαλλία τὴν ἀνοιξή τοῦ 1968· δὲν προσφέρει κανένα παράδειγμα ἑνὸς κινήματος ὅπου ὅλοι οἱ σχολιαστὲς συμφώνησαν γιὰ νὰ ποῦν ὅτι ἦταν ἀπρόβλεπτο. Κι' ὅμως ἡ ἔκρηξη αὐτὴ ἦταν μὰ ἀπὸ τίς λιγότερο ἀπρόβλεπτες. Ἀπλούστατα, τυχαίνει νὰ μὴ βρέθηκε ποτέ τόσο παραπλανημένη ἡ ἱστορικὴ γνώση καὶ συνείδηση μιᾶς κοινωνίας.

Οἱ «σιτουασιονιστὲς» γιὰ παράδειγμα, ποὺ εἶχαν καταγγεῖλει καὶ καταπολεμήσει «τὴν ὀργάνωση τῶν φαινομενικότητων» στὸ θεαματικὸ στάδιο τῆς ἐμπορευματικῆς κοινωνίας, εἶχαν προβλέψει μὲ μεγάλη ἀκρίβεια, πρὶν ἀπὸ χρόνια, τὴν τωρινὴ ἔκρηξη καὶ τὰ ἐπακόλουθά της. Ἡ κριτικὴ θεωρία ποὺ δουλεύτηκε καὶ διαδόθηκε ἀπὸ τὴν Internationale Situationniste διαπίστωνε μὲ εὐκολία, ὡς ἀπαραίτητη προϋπόθεση κάθε ἐπαναστατικοῦ προγράμματος, ὅτι τὸ προλετα-

ριάτο δὲν εἶχε πάψει νὰ ὑπάρχει· δι: ὁ καπιταλισμὸς συνέ-
 χισε ν' ἀναπτύσσει τις ἀλλοτριώσεις του· δι: παντοῦ ὅπου
 ὑπάρχει αὐτὸς ὁ ἀνταγωνισμὸς, παραμένει τὸ κοινωνικὸ πρό-
 βλημα ποὺ τέθηκε περισσότερο ἀπὸ ἓνα αἰῶνα πρὶν· δι: αὐ-
 τὸς ὁ ἀνταγωνισμὸς ὑπάρχει σ' ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τοῦ πλα-
 νήτη. Ἡ I.S. ἐξηγοῦσε τὴν ἐμβάθυνση καὶ τὴ συγκέντρω-
 ση τῶν ἀλλοτριώσεων μὲ τὴν ἀργοπορία τῆς ἐπανάστασης.
 Αὐτὴ ἡ ἀργοπορία πηγάζει ὀλοφάνερα ἀπὸ τὴ διεθνή ἤττια
 τοῦ προλεταριάτου μετὰ τὴ ρωσικὴ ἀντεπανάσταση καὶ ἀπὸ
 τὴν παραπέρα ἐξακολούθηση τῆς ἀνάπτυξης τῆς καπιταλι-
 στικῆς οἰκονομίας. Ἡ I.S., ὅπως καὶ τόσοι ἐργάτες ποὺ τοῦς
 στεροῦν τὸ δικαίωμα τοῦ λόγου, ἤξερε καλὰ δι: ἡ χειραφέ-
 τηση τῶν ἐργατῶν προσέκρουε παντοῦ καὶ πάντα στὶς γρα-
 φειοκρατικὰς ὀργανώσεις ποὺ εἶναι ἡ αὐτονομίη-
 μένη τῶν ἀντιπροσώπευση: στὴ γρα-
 φειοκρατία ποὺ συγκροτήθηκε σὲ τάξη, στὴ Ρωσσία καὶ
 ἀργότερα σὲ ἄλλες χῶρες, μὲ τὴν κατάληψη τῆς ὀλοκλη-
 ρωτικῆς-κρατικῆς ἐξουσίας· ἢ στὸ στρώμα τῶν προνομιού-
 χων στελεχῶν, τῶν συνδικαλιστῶν ἢ τῶν κομματικῶν ἡγε-
 τῶν, ποὺ βρίσκονται στὴν ὑπηρεσία τῆς σύγχρονης ἀστικῆς
 τάξης καὶ προσπαθοῦν νὰ ἀφομοιώσουν μῆσα στὴν ὀρθολο-
 γιστικὴ διαχείριση τῆς οἰκονομίας τὴν ἐργασιακὴ δύναμη,
 τῆς ὁποίας γίνονται μεσίτες. Οἱ σιτουασιονιστὲς διαπίστωναν
 δι: ἡ διαρκὴς παραποίηση ποὺ εἶναι ἀναγκαία γιὰ τὴν ἐπι-
 βίωση αὐτῶν τῶν γραφειοκρατικῶν μηχανισμῶν, παραποί-
 ηση ποὺ ἀρχικὰ κατευθύνεται ἐναντί: σ' ὅλες τις ἐπαναστα-
 τικὰς θεωρίαις καὶ πράξεις, ἀποτελοῦσε ἓνα βασικὸ μοχλὸ
 τῆς γενικευμένης παραποίησης μῆσα στὴ σύγχρονη κινω-
 νία. Ἀναγνώρισαν ἐπίσης, καὶ προσπάθησαν νὰ προσεγγί-
 σουν, τις νέες μορφὲς ἀνατρεπτικῆς δράσης, ποὺ τὰ πρῶτα
 τοὺς σημάδια συσσωρεύονταν καὶ ποὺ ἀρχίζαν, μὲ τρόπο
 συγκεκριμένον, νὰ βρίσκουν τὴν προοπτικὴ μίαις ὀλοκληρω-
 τικῆς κριτικῆς μῆσα ἀπ' τις ἐνοποιημέναις συνθήκαις καταπί-
 εσης. Ἔτσι οἱ σιτουασιονιστὲς γνῶρίζαν καὶ ἐδειχναν τὴ δυνα-
 τότητα καὶ τὴν ἀμεσότητα ἐνὸς νέου ξεκινήματος τῆς ἐπα-
 νάστασης. Αὐτὰς οἱ προοπτικὰς φαίνονταν σὲ πολλοὺς πα-
 ράδοξαι, ἀν ὅχι παρανοϊκὰς. Τὰ γεγονότα τοὺς ἀπάντησαν!

Στὴν τωρινὴ ἐπιστροφή τῆς ἐπανάστασης τὸ ἰ-
 διο τὸ ἱστορικὸ εἶναι καὶ τὸ ἀπρόσμε-

ν ο — για τούς στοχαστές του Κράτους, φυσικά, και για όλο το σκυλολόι της ψευτο-κριτικής.

Είναι σίγουρο ότι η ανάλυση δεν άγγιζε: την πραγματικότητα παρά μόνο συμμετέχοντας στο πραγματικό κίνημα που καταργεί τις υπάρχουσες συνθήκες. Η οργανωμένη ανεπάρκεια κάνει σ' αυτή την περίπτωση το προσέσο που διώνεται: απ' όλους να μην μπορεί να κατανοηθεί απ' όλους. Μ' αυτή άκριθώς την έννοια ή κ α θ η μ ε ρ ι ν ή π ρ α γ μ α τ ι κ ό τ η τ α της άλλοτριωμένης ζωής και της άρνησης της άλλοτριωμένης ζωής, δεν γίνεται έξισου ά ν τ ι λ η π τ ή . Όμως για την επαναστατική κριτική ή, όποια ανάγει: στο πρακτικό κίνημα την ίδια της τη θεωρία — που πήγαζε απ' αυτό και μετέχει στη συνοχή προς την όποια αυτό οδηγείται — τίποτα φυσικά δεν ήταν πιδ πιθανό, τίποτα δεν προβλέφτηκε περισσότερο* από τη νέα εποχή των ταξικών αγώνων που έγκαινιάζεται με το κίνημα των καταλήψεων.

Οί σταλινικοί, ιδεολόγοι της γραφειοκρατικο-όλοκληρωτικής μορφής εκμετάλλευσης, στη Γαλλία όπως και σ' άλλα μέρη, έπαιζαν ένα καθαρά συντηρητικό ρόλο. Έδώ και πολύ καιρό τούς ήταν αδύνατο να πάρουν την έξουσία, και ή διεθνής εξάρθρωση του γραφειοκρατικού μονολιθισμού, στον όποιο αναφέρονται αναγκαστικά, τούς κλείνει: για πάντα αυτό την όρμή. Συγχρόνως, αυτή ή αναφορά και ή πρακτική που συνεπάγεται κάνουν αδύνατη τη μετατροπή τους σε ένα μηχανισμό καθαρά άστικού ρεφορμιστικού τύπου. Η μαοϊκή παραλλαγή που αναπαράγει άπατηλά, με τη θρησκευτική θεώρηση μιας φανταστικής επαναστατικής Ανατολής, την κατακτητική περίοδο του σταλινισμού, άπάγγελε τις μεταφράσεις της σ' ένα άπόλυτο κενό. Οί τρεις ή τέσσερις τροτσκιστικές αίρέσεις διεκδικούσαν με μανία τη δόξα να ξαναρχίσουν το 1917, άφου θά είχαν έπιτέλους

* Ο Φίλιπ Αζιμπρό, περιγράφοντας την πριν από την κρίση γαλλική άτμόσφαιρα στο βιβλίο του «Εί ν α ι μ ό ν ο μ ι ά δ ρ χ ή», ριφικινδυνεύει να σημειώσει ότι «οί αιτουασιονιστές νόμιζαν ότι μιλάγαν στο κενό» (σελ. 8). Πρόκειται για μία άδίστακτη άντιστροφή της πραγματικότητας. Φυσικά, ήταν ό ίδιος ό Αζιμπρό — κι άλλοι πολλοί — που νόμιζαν ότι οί αιτουασιονιστές μιλάγαν στο κενό.

οικοδομήσει το ιδανικό κόμμα. Αυτοί οι «άνασχημένοι» μπολσεβίκοι» ήταν πολύ φανατισμένοι: για το επαναστατικό παρελθόν και τα χειρότερα του οφάσματα, ώστε δεν μπορούσαν ούτε καν να αντικρύσουν τη σύγχρονη κοινωνία. Μερικοί ανακάτευαν μ' αυτό τον ιστορικό εξωτισμό τον γεωγραφικό εξωτισμό ενός επαναστατισμού της υποανάπτυξης, λίγο ή πολύ γκουεβαρικού. Και το ότι έλοι περιμάζευαν μερικά μέλη εδώ και λίγο καιρό, δεν όφειλται στην επικαιρότητα των αναλύσεων ή των πράξεών τους, αλλά στη σύγχρονη αποσύνθεση των γραφειοκρατιών που λέγονται κομμουνιστικές.

Όσο για τους μοντερνιστές ψευτο-στοχαστές της αμφισβήτησης λιανικής πωλήσεως, τα άπορρήματα του μιλιταντισμού* που αναδείχτηκαν στις λεγόμενες ανθρώπινες ψευτο-έπιστήμες και που σκεπτόντουσαν για όλες τις έβδομαδιαίες επιθεωρήσεις, είναι ολοφάνερο πως ήταν άνικανοί να καταλάβουν κι ακόμα περισσότερο να προβλέψουν, ό,τι-δήποτε. Ήταν στην πραγματικότητα υποταγμένοι, με τρόπο εκλεκτικό, σ' όλες σχεδόν τις μορφές των παραπλανητικών μεθόδων του παλιού κόσμου. Ήταν συγχρόνως δεμένοι με το άστικό Κράτος, με τον άσθμαίνοντα σταλινισμό, με τον ξαναγιωμένο καστρο-μπολσεβικισμό, με την ψυχοκοινωνιολογία και με την ίδια τους την άθλια ζωή. Σεβόντουσαν τα πάντα. Λέγαν ψέμματα για το κάθε τί. Τους ξαναβρίσκουμε, ακόμα και σήμερα, πάντα πρόθυμους να μας τα εξηγήσουν όλα!

* Σημ. του Μετ. — Μιλιταντισμός: η πρακτική και η ιδεολογία του «MILITANT», του άνεργου μέλους μιας διαχωρισμένης όργάνωσης. Ο μιλιταντισμός συνδυάζει τον διαχωρισμό του «MILITANT» — πεφτισμένου φορέα της «συνείδησης» από τις «άμαθες μάζες», και τον διαχωρισμό της πρακτικής του από τις ίδιες του τις επιθυμίες και άνάγκες. Η πραγματική μιζέρια της ζωής του «MILITANT» βρίσκει το φανταστικό της αντίστάθμισμα στην ιδεολογία της «θυσίας για το καλό των άλλων», και την υπέρτατη επιδράσεώς της στην άναρρίχηση των βαθμίδων μιας όργανωτικής Ιεραρχίας. (Βλέπε σχετικά την έξοχη μελέτη «Ο μιλιταντισμός, άνώτατο στάδιο της άλωτρίωσης», που πρόκειται να έκδοθει σύντομα από τη «Διεθνή Βιβλιοθήκη»).

Σε αντίθεση μ' αυτό το μεγάλο μέρος τῶν μαζῶν πού, μπαίνοντας σὲ κίνηση ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴ κρίση τοῦ Μάη, ἄρχισε νὰ καταλαβαίνει τί ζοῦσε καὶ σύμφωνα μ' αὐτὸ τί εἶχε ζήσει μέχρι τότε — κι αὐτοὶ πού μπόρεσαν ν' ἀναπτύξουν τὴν πιδ καθαρὴ συνείδηση ἀναγνώρισαν σὰν δική τους τὴν καθολικὴ θεωρία τῆς ἐπανάστασης —, ὅλοι οἱ σπεσιαλίστες τῆς ἰδεολογίας ἢ τοῦ ἀκτιβισμοῦ πού αὐτοαποκαλοῦνται ἀμφισβητῆς καὶ ἀνατρεπτικοί, ὅσο δὲν εἶχαν τίποτα προβλέψει, ἄλλο τόσο δὲν κατάλαβαν καὶ τίποτα. Τί μπόρεσαν νὰ κάνουν σ' αὐτὲς τὶς συνθήκες; Νὰ προκαλέσουν τὸν οἶκτο! Σανάπαιξαν ἡρῆια τὸ συνηθισμένο τους μισοφορὸν στὸ ναυάγιο αὐτοῦ τοῦ νεκροῦ χρόνου ὅπου εἶχαν νομίσαι ὅτι θ' ἀποτελοῦσαν τὴ μέλλουσα ἑλίτ τῆς ἐπανάστασης. Ἡ μισοεικὴ πού εἶχαν ἐδῶ καὶ τόσο καιρὸ προβλέψει γιὰ τὴν ἔαφτισή τους, ἤχουσε τώρα γιὰ τὴν ταφή τους.

Πραγματικά, τὸ προτσέσσο ἐπανειφάνισης τῆς θεωρητικῆς καὶ ἐμπρακτικῆς κριτικῆς ἀποτέλεσε ἱστορικὰ μιὰ ἀντικειμενικὴ ἐνότητα. Οἱ νέες ἀνάγκες τῆς ἐποχῆς δημιουργοῦσαν τὶς θεωρίες τους καὶ τοὺς θεωρητικούς τους. Ὁ διάλογος πού, μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, προαναγγέλλονταν, παρ' ὅλο πού ἦταν περιορισμένος καὶ ἀλλοτριωμένος ἀπὸ τὶς τριγύρω συνθήκες τοῦ δ ι α χ ω ρ ι σ μ ο Ὑ, πορευόταν πρὸς τὴ συνειδητὴ ὑποκειμενικὴ ὀργάνωσή του καὶ μέσα στὴν ἴδια κίνηση ἢ κάθε μιὰ ἀπὸ αὐτὲς τὶς κριτικές ἄρχιζε ν' ἀνακαλύπτει τὸ σύνολο τῶν καθηκόντων τῆς. Τόσο ἢ μιὰ ὅσο καὶ ἢ ἄλλη πρόβαλλαν ἀ ρ χ ι κ ἄ σὰν ἀγῶνας ἐνάντια στὶς νέες μορφές τῆς ἐκμετάλλευσης μέσα στὴν ταξικὴ κοινωνία. Ἀπ' τὴ μιὰ μεριά, οἱ αὐθόρμητες ἀπεργίες στὴ Δύση καὶ οἱ ἐργατικὲς ἐξεγέρσεις στὴν Ἀνατολή, ἐγκαινίασαν στὴν πράξη τὸν ἀγῶνα ἐνάντια στὶς γραφειοκρατίες ὄλων τῶν ἀποκλίσεων. Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά ἢ σύγχρονη ἐπαναστατικὴ θεωρία ἄρχισε μὲ μιὰ κριτικὴ τῶν συνθηκῶν ὑπαρξῆς πού περιέχονται στὸν ὑπεραναπτυγμένο καπιταλισμὸ: τῆς ψευτο-ἀφθονίας τ ο Ὑ ἔ μ π ο ρ ε ὑ μ α τ ο ς καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ζωῆς, σὸ θ ἔ ε μ α τῆς κατασταλτικῆς πολεοδομίας καὶ τῆς ἰδεολογίας — πού βρῖσκεται πάντα στὴν ὑπηρεσία εἰδικῶν τῆς κυριαρχίας. Ὅταν ἢ Internationale Situationniste διατύπωνε μιὰ συνεπῆ θεωρία αὐτῆς τῆς πραγματι-

κότητας, έδειξε συγχρόνως και την άρνησή της, μέσα στην αναπόσπαστα συνδεδεμένη πραγμάτωση της τέχνης και της φιλοσοφίας, μέσα στην άπελευθέρωση της καθημερινής ζωής.* Έτσι, κάτι που ήταν ριζικά νέο ξαναέβρισκα συγχρόνως και την παλιά αλήθεια του προσωρινά άπωθημένου προλεταριακού κινήματος. Το τωρινό πρόγραμμα ανακαλύπτει πάλι σ' ένα ανώτερο επίπεδο το στόχο της κατάργησης των τάξεων της εισόδου στη συνειδητή Ιστορία, της ελεύθερης οίκοδομήσης της ζωής και ανακαλύπτει πάλι σαν μέσο τη μορφή των Έργων Συμβουλίων.

Η νέα άνοδος της επανάστασης στις βιομηχανικές χώρες, που βρίσκονται στο επίκεντρο όλης της σύγχρονης Ιστορίας, μπορεί να χρονολογηθεί από την έργατική εξέγερση του 1953 στο Άνατολικό Βερολίνο που άντέτασε στην κρατούσα γραφειοκρατική άγυρτία την άπαιτηση μιας «κυβέρνησης μεταλλουργών». Η σόγγρική επανάσταση του Οκτώβρη του 1956 σήμανε την άρχή της πραγμάτωσης της έξουσίας των Συμβουλίων, μολονότι όλ' αυτά γίνονταν στη βάση μιας χώρας με άνεπαρκή έκβιομηχάνιση, μέσα στις Ιδιαίχουσες συνθήκες μιας έθνικής εξέγερσης άνάντια σε μια ξένη καταπίεση, μέσα στη γενικευμένη φτώχεια και τρομοκρατία.

Η άρχή της κινητοποίησης των φοιτητών στο Μπέρκλεϋ στα τέλη του 1964, έβαζε σε άμφισβήτηση την όργάνωση της ζωής μέσα στην πιδ άναπτυγμένη καπιταλιστική χώρα, άρχίζοντας από τη φύση της εκπαίδευσής της, και

* Ο όρος «οιτουσιονισμός» ποτέ δέν χρησιμοποιήθηκε από την Ι.Σ. που είναι ριζικά έχθρική σε κάθε δογματική έγκυβδρυση μιας Ιθολογίας, όμως τον χειρίστηκε άφθονα ο τύπος και το έδωσε τους πιδ έξωφρενικούς όρισμούς: «πρωτοπορία του φοιτητικού κινήματος» (κατά τα «Εικοσάχρονα» του Ιούνη 1968), τεχνική «διανοητικός τερρορισμός» (κατά την «Έφημερίδα της Κυριακής» της 19 του Μάη), κλπ. Παρά το όλοφάνερο της άνάπτυξης από την Ι.Σ. της Ιστορικής σκέψης, προτόντος της μεθόδου του Χέγκαλ και του Μάρξ, ο τύπος προσπάθησε να ταυτίσει τους οιτουσιονιστές με τον άναρχισμό. Ο όρισμός του «CARREFOUR» (8 του Μάη) είναι το πρότυπο του είδους: «πιδ άναρχικοί πιδ τους άναρχικούς, τους όποιους θεωρούν ποιδ γραφειοκρατικούς».

Έδινε το σινιάλο μας εξέγερσης που από τότε επεκτάθηκε σ' όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες.* Αυτή όμως η εξέγερση, παρ' όλο που ήταν προχωρημένη σε μερικά κύρια γνωρίσματά της, παρέμενε μερική, στο μέτρο που περιοριζόταν στο «φοιτητικό περιβάλλον» — αντικείμενο γρήγορων μεταμορφώσεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του σύγχρονου καπιταλισμού — και στο μέτρο που η πρόσφατη πολιτική της συνείδηση παρέμενε πολύ τμηματική και υποταγμένη σε διάφορες νεο-λενινιστικές ψευδαισθήσεις, περιλαμβανομένου συχνά και του ήλιθιου σεβασμού προς τη μαοϊκή φάρσα της «πολιτιστικής επανάστασης». Το πρόβλημα των μαύρων, ο πόλεμος του Βιετνάμ και η Κούβα είχαν μία δυσανάλογη και παραπειστική θέση μέσα στον, παρ' όλα αυτά, πραγματικό αγώνα των αμερικάνων φοιτητών. Αυτός ο «άντι-ιμπεριαλισμός», περιορισμένος σε μία καθαρά παθητική επιδοκιμασία, κυριάρχησε σχεδόν πάντα στα κινήματα των φοιτητών της Ευρώπης. Από το καλοκαίρι του 1967, οι διαδηλώσεις των φοιτητών του Δυτικού Βερολίνου πήραν μία βίαιη τροπή· επεκτάθηκαν σ' όλη τη Γερμανία σαν απάντηση στην απόπειρα δολοφονίας του Ντοτσκε. Οι Ιταλοί προχώρησαν περισσότερο, από τον Δεκέμβρη του 1967, ιδιαίτερα στο Τορίνο, καταλαμβάνοντας τις σχολές τους και προκαλώντας, στην αρχή του 1968, το κλείσιμο των κυριότερων πανεπιστημίων της χώρας.

Μέσα στην τωρινή κρίση της γραφειοκρατικής εξουσίας στην Τσεχοσλοβακία, τη μόνη βιομηχανικά αναπτυσσόμενη χώρα που κατακτήθηκε ποτέ από τον σταλινισμό, — ακόμα και αν πρόκειται κυρίως για μία ριζοκίνδυνη απόπειρα της κυρίαρχης τάξης να διορθώσει ή ίδια τη λειτουργία της βαρειά εξασθενημένης οικονομίας της, — μόνο κά-

* Πρέπει όμως να σημειώσουμε την έμμονή των αγώνων στο δρόμο, που διεξήγαγαν οι ριζοσπάστες γιαπωνέζοι φοιτητές της Ζενγκακούρεν από το 1960. Το παράδειγμά τους αναφερόταν όλο και συχνά στη Γαλλία τα τελευταία χρόνια. Η πολιτική τοποθέτηση της «Κομμουνιστικής Επαναστατικής Αίγυπτος», σ' όριστερά του τροτσκιισμού και αντίθετη αυγχρόνως προς τον Ιμπεριαλισμό και τη γραφειοκρατία, ήταν λιγότερο γνωστή από τις τεχνικές του αγώνα τους.

τω από την πίεση μιας κινητοποιήσεως που έγινε, προς το τέλος του 1967, από τους φοιτητές και την Ιντελιγκέντσια, η γραφειοκρατία αποφάσισε να διατρέξει αυτόν τον κίνδυνο. Οι έργατες που απεργούν και αρχίζουν να διεκδικούν την άμεση διαχείριση των εργοστασίων, είναι στο έλεος ή κύρια άπειλή που κρέμεται πάνω από το κεφάλι μιας γραφειοκρατικής τάξης που υποχρεώνεται να φορέσει φιλελεύθερο προσωπείο.

Η γραφειοκρατική ιδιοποίηση της κοινωνίας είναι αδιαχώριστη από μια ολοκληρωτική κατοχή του Κράτους και απ' την απόλυτη κυριαρχία της ιδεολογίας του. Η έλλειψη λογοκρισίας, η εξασφάλιση της ελευθερίας έκφρασης, το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, θέτουν βραχυπρόθεσμα στην Τσεχοσλοβακία αυτή την εναλλακτική λύση: ή μια καταστολή, που δημολογεί τον πλαστό χαρακτήρα αυτών των παραχωρήσεων, ή η προλεταριακή επίθεση ενάντια στη γραφειοκρατική ιδιοκτησία του Κράτους και της οικονομίας, που θ' αποκλυπτόταν από τη στιγμή που η κυρίαρχη ιδεολογία θάπρεπε να στερηθεί για λίγο καιρό την πανταχού παρουσία της άτυνομίας της. Η κατάληξη μιας τέτοιας σύγκρουσης* ενδιαφέρει στο έπακρο τη ρωσική γραφειοκρατία που και η ίδια της η επιβίωση θάμπαινε σ' αμφισβήτηση με μια νίκη των τσέχων εργαζόμενων.

Το Μάρτη, το σημαντικό κίνημα των πολωνών φοιτητών συγκλόνησε, κι αυτό, το καθεστώς του Γκχομούλκα, προδόν της επιτυχημένης γραφειοκρατικής μεταρρύθμισης μετά την κρίση του 1956 και τη συντριβή των Ούγγρων εργατών. Η αναβολή που κερδήθηκε εκείνη την εποχή φτάνει στο τέλος της. Όμως αυτή τη φορά η εργατική τάξη δὲν ἐνώ-

* Τρεις μέρες μετά την παράδοση των χειρογράφων αυτού του διελίου στον εκδότη, η επέμβαση του ρώσικου στρατού στην Τσεχοσλοβακία, στις 21 Αυγούστου, έδειξε καθαρά ότι η γραφειοκρατία ήταν υποχρεωμένη να σταματήσει κάθε θυσία αυτό το πρωτόκολλο. Όλοι οι βυτικοί «συνδοισμένοι» της γραφειοκρατίας, που παίζουν το χαρτί της εκκλησίας και της αποδοκιμασίας, είναι φυσικά λιγότερο διαυγείς από τ' αφεντικά τους όσον αφορά τα ζωτικά συμφέροντα των τελευταίων. (Σημείωση που προστέθηκε τον Οκτώβρη του 1968 — Ρενά Βιανέ).

θηκε με τους φοιτητές και το κίνημά τους καταπνίγηκε μέσα στην απομόνωση. Μόνο οι ψευτο-εργάτες, άκτιβιστές του κόμματος και παράλληλοι αστυνομικοί της μιλίτσιας, επενέβησαν σ' αυτή τη στιγμή της κρίσης.

Στη Γαλλία, όπου μόλις ξεπεράστηκε ένα αποφασιστικό κατώφλι, το κίνημα ξαναβρίσκει όλους τους βαθύτερους σκοπούς του. Οι εργάτες μιας σύγχρονης καπιταλιστικής χώρας ξαναγύρισαν μαζί σ' ένα ριζοσπαστικό αγώνα. Τα πάντα άμφισβητούνται. Τα ψέμματα μιας εποχής καταρρέουν. Τίποτα δεν μπορεί πιά να υπάρξει όπως πριν. Η Ευρώπη μπορεί να χοροπηδήσει από χαρά φωνάζοντας: «Καλά έκαψες, γέρο-τυφλοπόντικα!».

Το σιτουασιονιστικό σκάνδαλο του Στρασβούργου, τον Δεκέμβρη του 1966*, σήμανε την πένθιμη καιρίαινα του φοιτητικού συνδικαλισμού στη Γαλλία. Το τοπικό γραφείο της U.N.E.F. (Εθνική Ένωση Φοιτητών Γαλλίας) φάνηκε ξαφνικά να υποστηρίζει τις θέσεις της I.S. δημοσιεύοντας τη μπροσούρα του Μουσταφά Καγιάτι «Η μιζέρια των φοιτητικών κύκλων». Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε, οι δίκες που ακολουθήσαν, η απόλυτη συνωγή της έκθεσης, ήταν ή μεγάλη επιτυχία αυτού του λιβελλού. Σχετικά μ' αυτά, μπορούμε να μιλήσουμε για μια πρώτη επιτυχημένη απόπειρα μετάδοσης της επαναστατικής θεωρίας στις τάξεις που τη δικαιώνουν. Μία δεκάδα μεταφράσεων επέκτειναν ιδιαίτερα την απήχηση αυτού του κειμένου, κυρίως στις Η.Π.Α. και στην Ιταλία. Το ότι το άμεσο πρακτικό του αποτέλεσμα ήταν πιά μακρό στη Γαλλία όφειλεται στο γεγονός ότι αυτή ή χώρα δεν είχε ακόμα εισηωρήσει εκείνη τη στιγμή στους αγώνες που ήδη είχαν αρχίσει σε άλλα μέρη. Όμως τα επιχειρήματά του ίσως να μην ήταν άσχετα με την περιφρόνηση που ένα μέρος των γάλλων «φοιτητών» — πιά

* Αναφέρεται στην έκθεση που δημοσιεύεται στο πρώτο μέρος των ντοκουμέντων αυτού του βιβλίου, απόσπασμα από το 11ο τεύχος του περιοδικού «INTERNATIONALE SITUATIONNISTE». (Σημ. του Μετ. — Πρόκειται για το κείμενο «Οι σκοποί μας και οι μέθοδοί μας στο σκάνδαλο του Στρασβούργου». Έχει δημοσιευτεί στα ελληνικά στο «Πεζοδρόμιο 1»: «Η μιζέρια των φοιτητικών κύκλων», έκδοσης «Διεθνής Βιβλιοθήκη»).

καθαρὰ ἀπὸ κάθε ἄλλη χώρα — ἐκδήλωσε λίγο ἀργότερα γιὰ τὸ σύνολο τοῦ φοιτητικοῦ περιβάλλοντος, τῶν κανόνων του καὶ τῶν τελικῶν σκοπῶν του.

Ὁ πλοῦτος τῆς ἐπαναστατικῆς κατάστασης στὴ Γαλλία, ποὺ ἔδωσε στὸν σταλινισμό τὸ πιὸ ἰσχυρὸ χτύπημα ποὺ δέχτηκε ποτὲ στὴ Δύση, ἐκφράζεται: ἀπὸ τὸ ἀπλὸ γεγονός ὅτι ἡ ἐργατικὴ τάξη ξαναπῆρε αὐθόρμητα στὸ λογαριασμό της ἓνα μεγάλο μέρος ἐνὸς κινήματος ποὺ ἀποτελοῦσε μιὰ ἀπροκάλυπτη κριτικὴ τῆς ἱεραρχίας, τοῦ ἐμπορεύματος, τῆς ἰδεολογίας, τῆς ἐπιβίωσης καὶ τοῦ θεάματος. Ἄλλωστε εἶναι χαρακτηριστικὸ νὰ παρατηρήσουμε ὅτι οἱ θέσεις ἢ οἱ φράσεις τῶν δύο βιβλίων τῆς σιτουασιονιστικῆς θεωρίας ποὺ κυκλοφόρησαν στὴ Γαλλία τὶς τελευταῖες μέρες τοῦ 1967* ξαναβρίσκονταν γραμμένες στὸς τοίχους τοῦ Παρισιοῦ καὶ πολλῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων ἀπὸ τὸ πιὸ προχωρημένο ρεῦμα τῆς ἐξέγερσης τοῦ Μάη· ἡ πλειοψηφία αὐτῶν τῶν θέσεων ἦταν γραμμένες στὴν πλειοψηφία τῶν τοίχων. Ὅπως θὰ πρεπε νὰ περιμένει κανεὶς, ἡ σιτουασιονιστικὴ θεωρία ἔγινε μιὰ πρακτικὴ δύναμις ἀπ' τὴ στιγμή ποὺ ἄγγιξε τὶς μιάζες.

---

* Ἡ «Κοινωνία τοῦ Θεάματος» τοῦ Γυὸ Ντρεμπὸρ (Σημ. τοῦ Μαρ. Ἐκδόθηκε στὰ ἑλληνικὰ ἀπὸ τὴ «Διεθνή Βιβλιοθήκη») καὶ ἡ «Πραγματεία τοῦ Σαβουάρ-Βιδρ πρὸς χρῆση τῶν νέων γενεῶν» τοῦ Ραούλ Βανεζέμ (Σημ. τοῦ Μαρ. — ἔκδοσις «Ἀχιμεν»).

II. Οί άπαρχές τής κινησιοποίησης ετή Γαλλία

•Βέβαια, κι οί ούτοπιστές μποροϋν νά δοϋν σωστά τήν πραγματική κατάσταση άπ' τήν όποία πρέπει νά ξεκινήσουν. Παραμένουν όμως άπλοι ούτοπιστές έπειδή δέν μποροϋν νά τή δοϋν παρά μόνο οάν ένα γεγονός ή, τό πολύ-πολύ, οάν ένα πρόβλημα πρός επίλυση, άδυνατώντας νά καταλάβουν ότι έδώ άκριβώς, μέσα στο ίδιο τό πρόβλημα, είναι δοσμένες και ή λύση και ή όδός πού οδηγεί πρός τή λύση».

ΛΟΥΚΑΤΣ

«Ίστορία και ταξική συνείδηση»

Ή άρνηση πού φορείς της ήταν ήδη, σέ πολλές χώρες, κλασειά στρώματα της νεολαίας, δέν έκφραζόταν άκόμα στή Γαλλία παρά άπό μιá έλάχιστη μερίδα προχωρημένων ομάδων. Δέν μποροϋσε νά παρατηρηθεί καμμιά τάση πρός οικονομική ή έσω πολιτική «κρίση». Ή κινήσιοποίηση πού άρχισε τόν Γενάρη του 1968 στή Ναντέρ άπό τέσσερις ή πέντε έπαναστάτες, πού αποτέλεσαν άργότερα τήν ομάδα των «Λυσσασμένων» (Engagés) έμελλε, μέσα σέ πέντε μήνες νά οδηγήσει σέ μιá σχεδόν πλήρη διάλυση του Κράτους. Νά κάτι πού δίνει άφορμή για σκέψη. Ή βασική κρίση πού ήταν λανθάνουσα στή Γαλλία ύπάρχει κατά τόν ίδιο τρόπο

σ' όλες τις άλλες σύγχρονες αστικές κοινωνίες. Αυτό που έλειπε ήταν ή συνείδηση μιὰς πραγματικής επαναστατικής προοπτικής και ή πρακτική της οργάνωσης. Ποτέ μιὰ κινητοποίηση που άρχισε από ένα τόσο μικρό αριθμό ατόμων δέν είχε, σέ τόσο μικρό διάστημα, τέτοιες συνέπειες.

Τό ντεγκωλλικό καθεστώς, καθαυτό, δέν είχε καμμία ιδιαίτερη σημασία στην καταγωγή αυτής της κρίσης. Ό ντεγκωλλισμός δέν είναι άλλο τίποτα παρά ένα αστικό καθεστώς που δουλεύει για τόν εκσυγχρονισμό του καπιταλισμού όπως ακριβώς και ό «εργατισμός» του Ουίλσον. Τό κύριο χαρακτηριστικό του και ή επιτυχία του έγκειται σέ γεγονός ότι ή αντιπολίτευση στή Γαλλία δυσκολεύεται περισσότερο από άλλου νά τραθήξει κόσμο μ' ένα πρόγραμμα που δέν διαφέρει σέ τίποτα από τό πρόγραμμα της κυβέρνησης. Πρέπει όμως νά σημειώσουμε δύο ιδιαίτερα γνωρίσματα: την άνοδο στην έξουσία του ντεγκωλλισμού με μηχανορραφίες και στρατιωτικό πραξικόπημα, πράγμα που τόν σημάδεψε με μιὰ σχετική περιφρόνηση της νομιμότητας και την προσωπική έγνοια του Ντεγκώλ για ένα αρχαϊκό γόητρο της Γαλλίας.*

Χωρίς ή κατάσταση νά γίνει δραματική, ό εκσυγχρονισμός της γαλλικής οικονομίας και ή προσαρμογή της στην Κοινή Άγορά δέν μπορούσαν παρά νά προκαλέσουν μιὰ κάποια τάση για οικονομική ύφεση, μιὰ σχετική ύποχώρηση των πραγματικών μισθών διά μέσου των κυβερνητικών διατάξεων περί Κοινωνικής Ασφάλισης, μιὰ αύξηση των δυσχερειών της άπασχόλησης, κυρίως για τούς νέους εργαζόμενους. Αυτή ήταν ή άφορμή για τό παραδειγματικό ξεσηκωμά των εργατών της Καέν, τόν Γενάρη, όπου οι εργαζόμενοι ξεπέρασαν τά συνδικαλιστικά αιτήματα και λεηλάτησαν τά καταστήματα. Τόν Μάρτη, οι μεταλλουργοί του εργοστασίου Γκαρνιέ στή Ρεντόν μπόρεσαν νά παρασύρουν με τη νικηφόρα τους άπεργία όλες τις έπιχειρήσεις της πό-

* Η είρωνεία των καιρών κάνει αυτό τό γόητρο, που έλειπε τελείως από τη Γαλλία επί εκατό σχεδόν χρόνια, νά αρχίζει νά ξαναεμφανίζεται με τό πρόσφατο κίνημα — κι είναι ακριβώς ή άφορμή που γίνεται κομμάτι τό φκισαϊδωμένο γόητρο του ίδιου του ντεγκωλλισμού.

λης, δημιουργώντας ένα δικό τους τρόπο σύνδεσης ανεξάρτητα από τα συνδικάτα, και οργάνωσαν την αυτο-άμυνά τους για να αναγκάσουν την κυβέρνηση να ανακαλέσει τα C.R.S.*

Τα γεγονότα του Στρασβούργου είχαν αρχικά χιμεσο αντίκτυπο στην Πανεπιστημιούπολη του Ζυσιέ, κοντά στη Λυών. Αυτοί που έμεναν εκεί, ήδη από την άνοιξη του 1967, είχαν καταργήσει ριζικά για πολλές εβδομάδες κάθε κανονισμό, ξεπερνώντας έτσι την ακαδημαϊκή συζήτηση σχετικά με τη μεταρρύθμιση των αντι-σεξουαλικών καταστατικών. Οι «φοιτητές» της Νάντης προχώρησαν ακόμα περισσότερο μετά τον Νοέμβριο του 1967. Αφού πήραν στα χέρια τους το τοπικό τμήμα της U.N.E.F.*, όπως στο Στρασβούργο, αποφάσισαν να κλείσουν το «Πανεπιστημιακό Γραφείο Ψυχολογικής Βοήθειας» (B.A.P.U.). Μετά απ' αυτό οργάνωσαν επανειλημμένα εισβολές στις πανεπιστημιακές κατοικίες: τ' άγόρια στα κτίρια των κοριτσιών και μετά το αντίστροφο. Έπειτα, τον Φεβρουάριο, κατέλαβαν την Πρυτανεία και συγκρούστηκαν βίαια με την αστυνομία. Όπως έγραφε η «ΡΙβαρόλ» της 3 του Μάη 1968, «φαίνεται να παραξεχνάμε ότι, από το Φεβρουάριο, οι συγκρούσεις της Νάντης έδειχναν το πραγματικό πρόσωπο αυτών των «σιτουασιονιστών», 1.500 φοιτητές κάτω από τις κόκκινες ή τις μαύρες σημαίες, το Δικαστικό Μέγαρο κατειλημμένο...».

Ο σχηματισμός της ομάδας των «Λυσσασμένων» έγινε με άφορμή έναν αγώνα ενάντια στην παρουσία της αστυνομίας στην Πανεπιστημιούπολη της Ναντέρ. Εκεί οι φοιτητές φωτογράφησαν αστυφύλακες με πολιτικά. Στις 26 του Γενάρη, οι μεγενθυμένες φωτογραφίες πηγαινοέρχονταν πάνω σε πανώ στο έσωτερικό του Πανεπιστημίου. Αυτή η πράξη προκάλεσε άμέσως, μετά από έκκληση του Κοσιγί-

---

* Σημ. του Μετ. — C.R.S. = Κρατικοί Λόχοι Ασφαλείας. Άστυνομικά σώματα, ειδικά εκπαιδευμένα και εξοπλισμένα, που χρησιμοποιούνται για τη βίαιη καταστολή απεργιών, διαδηλώσεων, καταλήψεων κλπ.

* Τοσ όποιος πρόεδρος έγινε ο Γιβόν Σωτέρ. Δείτε παρακάτω στα Ντοκουμέντα, αποσπάσματα της πλατφόρμας του.

τορα Γκραπέν*, τήν επέμβαση μιᾶς ἐξηγταριαῆς ἀστυνομικῶν μὲ στολή, πού ἀπωθήθησαν μετὰ ἀπὸ μιὰ σύντομη σύγκρουση. Ὅλα τὰ μέλη τῶν ἀριστεριστικῶν ὁμάδων, ἑκατὸ περίπου, ἐνώθησαν μὲ τὸν ἀρχικὸ πυρήνα. Αὐτοὶ ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τοὺς καθαυτὸ «Λυσσασμένους» καὶ ἀπὸ μιὰ δεκάδα ἀναρχικοὺς. Οἱ «Λυσσασμένοι» ἦταν ὅλοι τοὺς ἀπὸ κεῖνα τὰ στοιχεῖα πού εἶναι ἀδύνατο ν' ἀφομοιωθοῦν στὸ σύγχρονο πανεπιστημιακὸ σύστημα. Ἐπὶ πλεόν, αὐτοὶ οἱ «ἀλλήτες τῆς Πανεπιστημιούπολης» συμφώνησαν θεωρητικὰ στὴ βάση τῆς πλατφόρμας τῆς I.S. Ἀποφάσισαν ν' ἀναταράξουν συστηματικὰ τὴν ἀνυπόφορη τάξη τῶν πραγμάτων, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον.

Τὸ ἔδαφος ἦταν ἰδιαίτερα πρόσφορον γιὰ ἐξέγερση. Ἡ Ναντέρ ἦταν σύγχρονη τόσο στὴν ἐκλογή τῶν κατόχων τῶν πανεπιστημιακῶν ἐδρῶν ὅσο καὶ στὴν ἀρχιτεκτονικὴ τῆς. Ἐκεῖ ἀγορεύανε πομπώδικα οἱ γελοιοὶ ρήτορες τῆς ὑποταγμένης σκέψης, οἱ ἀνόητοι ὁπαδοὶ τοῦ προσεταιρισμοῦ, οἱ χοντροκομμένοι μοντερνιστὲς τῆς κοινωνικῆς ἀφομοίωσης, οἱ Λεφέβρ καὶ οἱ Τουραίν.* Τὸ νεκρὸν βρισκόταν σ' ἀπόλυτη ἀρμονία μ' αὐτά: στὰ «μεγάλια σύνολα» καὶ τὶς παραγκογειτονιὲς πού τὰ συμπληρῶνουν, ἡ πολεοδομία τῆς ἀπομόνωσης εἶχε προσθέσει ἕνα πανεπιστημιακὸ κέντρο, μικρόκοσμον τῶν γενικῶν συνθηκῶν καταπίεσης, πνεῦμα ἐνὸς κόσμου χωρὶς πνεῦμα. Τὸ πρόγραμμα λοιπὸν τοῦ νὰ μὴν ἀφήνεις νὰ μιᾶνε ἀπὸ καθέδρας οἱ σπεσιαλιστὲς τῆς παραπλάνησης καὶ τοῦ νὰ διατίθενται οἱ τοῖχοι γιὰ ἕνα κριτικὸ βανδαλισμὸ, ἔμελλε νὰ κάνει τὴ μεγαλύτερη ἐντύπωση. Αὐτὸ ἀποτέλεσε ἕνα ἄνοιγμα γιὰ νὰ ξεφύγουμε ἀπὸ τὴ στείρα διαμαρτυρία, πού ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ χρόνια, ἐνάντια στὶς σκοτοβρες τῶν Ἑγγλειστῶν στὶς πανεπιστημιακὰς κατοικίαις

---

* Πού μετὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιον ὀνομάστηκε Γκραπέν - τὸ - ρόπαλον (GRAPPIN - LA - MATRAQUE).

* Ὁ Τουραίν ἀνακάλυψε, πρὸς τὸ τέλος τῆς δεκαετίας τοῦ '50, ὅτι τὸ προλεταριάτον εἶχε εξαφανιστεῖ. Ἐκτιμᾷ γι' αὐτὸ καὶ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1968: «Τὸ λέω, ἡ ἐργατικὴ τάξη ὅταν τάξη ἔσται εἶναι κιά στὸ σύνολόν τῆς μιὰ τάξη ἐπαναστατικὴ στὴ Γαλλία». (Στὸ «Εἶναι μόνον μιὰ ἀρχή» τοῦ Λαμπρό).

ή ενάντια στη μεταρρύθμιση του Φουζέ, προσφιλή θέματα της U.N.E.F. και όλων αυτών που καταδοκούσαν να πάρουν την ηγεσία της.

Όταν οι «Λυσσασμένοι» άρχισαν να διακόπτουν τις παραδόσεις των κοινωνιολόγων, και μερικών άλλων, ή U.N.E.F. και οι άριστεριστές επίδοχοι ηγήτες της άντέδρασαν άποδοκιμαστικά. Πολλές φορές προσπάθησαν αυτοί οι Γ-ξιοι να έξασφαλίσουν την προστασία των καθηγητών. Οι άναρχικοί, παρ' όλο που κι αυτοί είχαν μερικές βλέψεις για τó τοπικό γραφείο της U.N.E.F., έμειναν ούδέτεροι. Μεταξύ αυτών και ο Ντανιέλ Κόν-Μπεντίτ, που μολονότι είχε ήδη άποκτήσει μιá «καλή» φήμη ζητώντας συγγνώμη που πρόσβαλε έναν ύπουργό, κινδύνεψε να άποκλεισθεί από την U.N.E.F. — γιατί ήταν μέλος της — σύμφωνα με μιá πρόταση των τροτσκιστών της μέλλουσας «Όμοσπονδίας Έπαναστατών Φοιτητών» (F.E.R., που έκείνη την εποχή λεγόταν C.L.E.R.)*. Καί μόνο επειδή, ο Κόν-Μπεντίτ, γερμανός ύπηκος, ήταν ύποχρεωμένος έκείνη τή στιγμή να παρουσιαστεί μπροστά στην έπιτροπή άπελάσεων της Άστυνομικής Διεύθυνσης, τó C.L.E.R. άπέσυρε την πρότασή του. Μιá σχετική πολιτική άναταραχή έρχόταν σάν άπάντηση στα σκάνδαλα των «Λυσσασμένων». Τό έθιμο να μοιράζονται οι προκηρύξεις στο έσωτερικό των κτιρίων έγκαθιδρύθηκε. Τό τραγούδι των «Λυσσασμένων» για τόν Γκραπέν — ή περιδότη ή «Grappigoule» — ή πρώτη τους άφίσσα με μορφή είκονογραφημένων, φάνηκαν με την εκκαιρία της «έθνικής ημέρας» κατάληψης των πανεπιστημιακών κατοικιών στις 14 του Φλεδάρη. Η δυσάρεσκειά άνέβαινε άπ' έλες τις μεριές.

Στις 21 του Φλεδάρη ο «Nouvel Observateur» θρηνούσε για τή Ναντέρ: «ή άριστερά διαλύθηκε» κι αυτό άφορα και την «ομάδα των Λυσσασμένων» που δέν περιλαμ-

---

* Σημ. του Μετ. — Για μιá άναλυτικότερη παρουσίαση των γαλλικών πολιτικών οργανώσεων και των συνδικάτων, βλέπε τις σημειώσεις του μεταφραστή στο τέλος του δεύτερου τόμου του βιβλίου του Κόν-Μπεντίτ: «Άριστερισμός, φάρμακο στη γεροντική άρρώστεια του κομμουνισμού», εκδόσεις «Διεθνής Βιβλιοθήκη».

βάνει παρά τρεις ή τέσσερις αντιπροσώπους της I.S.». Την ίδια μέρα, μετά προκήρυξη των «Λυσσασμένων» διευκρίνιζε ότι: «δέν άνήκαν ποτέ στην I.S. και κατά συνέπεια δέν θα μπορούσαν νά τήν εκπροσωπήσουν. Ή καταστολή θάκανε πολύ εύκολα τή δουλειά της άν όλες οι κάπως ριζοσπαστικές εκδηλώσεις σέ μία πανεπιστημιούπολη όφείλονταν σέ μία μηχανογραφία των σιτουασιονιστών! (...). Κατά τά άλλα, πρέπει νά ξαναδηλώσουμε μ' αυτή τήν εύκαιρία τή συμπάθειά μας πρós τή σιτουασιονιστική κριτική. Ή συμφωνία μας μέ τή ριζοσπαστική θεωρία θά κριθεί από τά έργα μας».

Στίς 22 του Μάρτη, οι άριστεριστικές ομάδες, για νά διαμαρτυρηθούν για τή σύλληψη στο Παρίσι έξι «άντι-ιμπεριαλιστών άγωνιστών», εισέβαλαν στο Διοικητικό κτίριο και έκαναν μία συνέλευση στην αίθουσα του Συμβουλίου της Σχολής. Ο Ρενέ Ριεζέλ άπαίτησε στο όνομα των «Λυσσασμένων» νά διωχτούν άμέσως δύο παρατηρητές της Διοίκησης και μερικοί σταλινικοί πού ήταν παρόντες. Άφου έγινε άναρχικός, συνεργάτης του Κόν-Μπεντίτ, ύποστήριξε πώς «οι σταλινικοί πού είναι έδώ άπόψε δέν είναι πιά σταλινικοί», οι «Λυσσασμένοι» έφυγαν άμέσως από τή συνέλευση σέ ένδειξη διαμαρτυρίας γι' αυτή τή δειλή ψευδαίσθηση. Έξάλλου τούς είχαν κατηγορήσει ότι ήθελαν νά λεηλατήσουν τούς πανεπιστημιακούς χώρους. Οι «Λυσσασμένοι» θεώρησαν καθήκον τους νά γράφουν τά συνθήματά τους* σ' όλους τούς τοίχους, έγκαινιάζοντας κατ' αυτό τόν τρόπο μία μορφή άγκιτιτάτσιας πού γνώρισε καταπληκτική έπιτυχία και πού έμελλε νά γίνει ένα από τά πρωτότυπα χαρακτηριστικά της περιόδου των καταλήψεων. Ή συγκέντρωση των άριστεριστικών στοιχείων διαφόρων τάσεων πού θα έπαιρνε από τόν τύπο, τίς επόμενες έβδομάδες, τίς διαδοχικές της όνομασίες — «Κίνημα των 142», μετά «Κίνημα της 22 του Μάρτη» — άρχισε λοιπόν νά πραγματοποιείται έκεινο τό θράδυ χωρίς τούς «Λυσσασμένους» και έναντίον τους.

Τό «Κίνημα της 22 του Μάρτη» ήταν από τήν άρχή

* «Πάρτε τίς έπιθυμίες σας για πραγματικότητα· Ή κλήξη είναι άντεπαναστατική· Τά συνδικάτα είναι μπορούδάς· Μη δουλεύετε ποτέ».

Ένα έκλεκτικό σύνολο ατόμων που προσχωρούσαν με προσωπική τους πρωτοβουλία. Όλοι συμφωνούσαν στο γεγονός ότι τους ήταν αδύνατο να συνεννοηθούν έστω και σ' ένα θεωρητικό σημείο και στηρίζονταν στην «κοινή δράση» για να ξεπεράσουν αυτή την έλλειψη. Ήπρχε όμως μιά συμφωνία ἀπὸ ψεῦσὲ δύο θέματα: μιά ἀσήμαντη κοινοτοπία και μιά νέα ἀπαίτηση. Ἡ κοινοτοπία ήταν ὁ ἀντι-ἰμπεριαλιστικός «ἀγώνας», κληρονομιά τῆς περιόδου τῶν μικροοργανώσεων και τῆς ἀτολμῆς παθητικότητας, πού δάδιζε πρὸς τὸ τέλος τῆς: ἡ Ναντέρ, προαστιακὸ Βιετνάμ, νὰ ὑποστηρίξει ἀποφασιστικὰ τὸν δίκαιο ἀγώνα τῆς ἐξεγερμένης Βολιβίας! Ἡ καινοτομία ήταν ἡ ἀμεση δημοκρατία μέσα στὴν ὀργάνωση. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι αὐτὸς ὁ σκοπὸς πραγματοποιήθηκε μόνο μερικὰ μέσα στὸ κίνημα «22 τοῦ Μάρτη», ἐξ αἰτίας τῆς διπλῆς συμμετοχῆς σὲ ὀργανώσεις — συμμετοχῆς πού ἀποσιωπήθηκε διακριτικὰ ἢ πού ποτὲ δὲν λήφθηκε ὑπ' ὄψη — τῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν του. Ἐπῆρχαν μαοϊκοί, τροτσικιστὲς τῆς J.C.R., ἀναρχικοὶ κάθε εἶδους — ἀπὸ τὰ κατάλοιπα τῆς «Ἀναρχικῆς Φεντερασιόν» ὡς τοὺς ἀκτιβιστὲς τῆς «Ἰσθηρικῆς Φεντερασιόν τῶν Ἀναρχικῶν Νεολαίων»—, ἀκόμα και κομμικὰ στοιχεῖα τῶν «Ὁμάδων Θεσμικῆς Ἐρευνας» (F.G.E.R.I.)*.

Ὁ ἴδιος ὁ Κόν-Μπεντίτ ἀνῆκε στὴν ἀνεξάρτητη ἀναρχικὴ ομάδα και ήταν μισο-θεωρητικὸς τοῦ περιοδικοῦ «Κόκκινο και Μαύρο». Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ γεγονότος και τῶν προσωπικῶν του προτερημάτων, ὁ Κόν-Μπεντίτ τοποθετοῦνταν στὴν πιδ ριζοσπαστικὴ τάση τοῦ κινήματος «22 τοῦ Μάρτη»: τύχαινε μάλιστα νὰ εἶναι πράγματι ἐπαναστατικώτερος ἀπ' ὄλο τὸ ὑπόλοιπο μέρος τοῦ κινήματος τοῦ ὁποῦ ἔγινε ἐκπρόσωπος και πού ὄφειλε ἐπομένως νὰ ὑποστηρίξει.*

* Ὅτε ἕνας σιτουασιονιστὴς δὲν ἔπρχε ποτὲ μέσα σ' αὐτὸ τὸ συνόλεμα. Ὁ Ἐμίλ Κόπφερμαν λέει φέμματα στὸν πρόλογο αὐτῆς τῆς συλλογῆς ἀνοιχτῶν πού δημοσιεύτηκε ἀπὸ τὸ «Κίνημα τῆς 22 τοῦ Μάρτη» μὲ τὸν τίτλο: «Εἶναι μόνο μιά ἀρχή, ἂς συνεχίσουμε τὸν ἀγώνα» (Ἐκδόσεις MASPERO).

* Ὁ Κόν-Μπεντίτ σὲ κολλὲς συνεντεύξεις του κολλακλασικὰς τίς παραχωρήσεις πρὸς τὸν μαοϊσμὸ. Γιὰ παράδειγμα, νὰ τί λέει

Ἄνεπαρκῶς ἔξυπνος, συγχισμένα ἐνημερωμένος ἀπὸ τρίτους γιὰ τὰ θεωρητικὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς, ἐπιδέξιος στὴν ψυχαγωγία τοῦ φοιτητικοῦ κοινού, ἀρκετὰ εὐελκρινῆς ὥστε ν' ἀποτελεῖ παραφωνία μὲ τὸ πανηγύρι τῶν ἀριστεριστικῶν πολιτικῶν ἔλιγμων, ἀρκετὰ εὐέλκρινος ὥστε νὰ συμμιδάζεται μὲ τοὺς ὑπεύθυνους του, ἦταν ἕνας τίμος ἐπαναστάτης, ἀν καὶ χωρὶς ἰδιοφυΐα. Ἦξερε πολὺ λιγώτερα ἀπ' ὅσα ἔπρεπε νὰ ξέρει· κι αὐτὰ ποὺ ἤξερε δὲν τὰ χρησιμοποίησε μὲ τὸν καλύτερο τρόπο. Ἐπὶ πλέον, μὲ τὸ νὰ δέχεται χωρὶς πραγματικὴ κριτικὴ τὸ ρόλο τῆς θεντέτας ποὺ ἐπιδεικνύεται στὸν ὁποιοδήποτε ἀπὸ τοὺς ρεπόρτερς τῆς θεαματικῆς ἐνημέρωσης, ἔπρεπε φυσιολογικώτατα νὰ δεῖ τὰ λεγόμενά του, στὰ ὁποῖα ἀνακατεύονταν ἡ διαύγεια καὶ ἡ κοινοτοπία, νὰ ἐπιβαρύνονται πρὸς αὐτὴ τὴν τελευταία κατεύθυνση μὲ τὴν παραμόρφωση ποὺ εἶναι ἔμφυτη σὲ μιὰ τέτοιου εἴδους ἐπικοινωνία. Τὸν Ἀπρίλη, θῆλωνα ἀκόμα σ' ἐποιον ἤθελε νὰ τὸν ἀκούσει· δι: ἦταν ἕνας μετριοπαθῆς κι ὄχι ἕνας «λυσσασμένος». Κι αὐτὸ τῆ στιγμῆς ποὺ, ἀκολουθώντας τὸ παράδειγμα ἑνὸς ὑπουργοῦ, ὁ τύπος ἀρχίζε νὰ ἀποκαλεῖ «λυσσασμένους» ὅλους τοὺς εὐσαρεστημένους τῆς Ναντέρ.

Στὴν πραγματικότητα τὸ κίνημα «22 τοῦ Μάρτη» κέρδισε μέσα σὲ μερικὲς μέρες τὴν κύρια ἐπιτυχία ποὺ τὸ σύνολο τοῦ κινήματος τοῦ ὀφείλει ἀληθινὰ καὶ ποὺ δὲν ἔχει καμμιά σχέση μὲ τίς φλυαρίες του γιὰ τὸ «κριτικὸ πανεπιστήμιο» — αὐτὰ τὰ παραποιημένα ἀντίγραφα τῶν γερμανικῶν καὶ ἰταλικῶν παραδειγμάτων ποὺ εἶχαν ἤδη ἀποκαλύψει τὴ ματαιότητά τους.* Ἐνῶ ὅλες οἱ προσπάθειες τῆς ἐ-

---

στὸ «LE MAGAZINE LITTÉRAIRE» τοῦ Μάη 1968: «Ὁ μαοϊσμός ἐγὼ δὲν ξέρω καλὰ τί εἶναι! Διόδοξα μερικὰ «πραματάκια» μέσα στὸν Μάο ποὺ εἶναι πολὺ ἀληθινὰ. Ἡ θέση του γιὰ τὴ στήριξη πάνω στὴν ἀγροτιά ἦταν πάντα μιὰ θέση ἀναρχικῆ».

* Ὅλα τὰ κοινωνιολογο-δημοσιογραφικὰ ἐγκώμια γιὰ τὴν «πρωτοτυπία» τοῦ κινήματος «22 τοῦ Μάρτη» κρῶθουν τὸ γεγονός· δι: τὸ ἀριστεριστικὸ του ἀμάλγαμα, καινούργιο στὴ Γαλλία, εἶναι ἄμεσο ἀντίγραφο τοῦ ἐπίσης ἐκλεκτικοῦ ἀμερικάνικου S.D.S., ἐπίσης δημοκρατικοῦ, στὸ ὁποῖο ἔχουν ἐνταχθεῖ διάφορες παλιές ἀριστεριστικες

πιτροπής του «Κουλτούρα και Δημιουργικότητα» δεν ξεπέρασαν ποτέ έναν επαναστατικό έσπετισμό που τα άμελητά σημάδια του «σιτουασιονισμού» δεν μπόρεσαν να τον κάνουν ενδιαφέροντα, το βλακωδώς «άντι-ιμπεριαλιστικό» πρόγραμμα να κάνουν μια συγκέντρωση στη Ναντέρ στις 29 του Μάρτη οδήγησε τον πρότανη Γκραπέν στο πρώτο, και το πιο βαρύ από συνέπειες, της αλληλουχίας των διοικητικών σφαλμάτων που θα επέτρεπαν τη γρήγορη επέκταση της αναταραχής. Ο Γκραπέν έκλεισε τη σχολή του για δύο μέρες. Το απειλητικό φάσμα μιας «δεκάδας λυσσαζόμενων» έγινε από τούτη τη στιγμή ένα φόβητρο σε πανεθνική κλίμακα.

Μεταξύ των πιο ανήσυχων, η «Ούμανιτέ» της 29 του Μάρτη κατάγγελλε τις «πράξεις κομιάντος που γίνονται από μια ομάδα αναρχικών και "σιτουασιονιστών", που ένα τους σύνθημα μολύνει, με τεράστια γράμματα, την πρόσοψη της Σχολής: "Μή δουλεύετε!". Η δράση αυτών των σαράντα περίπου φοιτητών ήταν εδώ και εβδομάδες να "επιμβαίνουν" μέσα στα αμφιθέατρα, μέσα στα εργαστήρια... να καταλαμβάνουν τα κτίρια και ένδεχομένως να σκεπάζουν τους τοίχους με γιγαντιαίες επιγραφές. Πώς έγινε δυνατό μια σαρανταριά ανεύθυνα στοιχεία να μπορούν να προκαλέσουν τόσο σοβαρές αποφάσεις που αφορούσαν 12.000 φοιτητές της Φιλοσοφικής και 4.000 της Νομικής;».

Η καταστολή που άρχισε εκείνη τη στιγμή έρχόταν πολύ αργά. Βέβαια ένα μέλος της ομάδας των «Λυσσαζόμενων», ο Ζεράρ Μπιγκόρν, μπόρεσε να αποκλειστεί, την 1η του Απρίλη, από όλες τις Ανώτατες Σχολές της Γαλλίας για πάντα χρόνια*, χωρίς το γεγονός αυτό ν' αναφερθεί ού-

τάσει. Το «SUNDAY TIMES» στις 21 του Ιούλη, εκθέτοντας με μια ολοκληρωτική έλλειψη κατανόησης τις θέσεις της I.S., που τις θεωρεί σαν «Ισως πιο προχωρημένη από τις ριζοσπαστικές φράξιες», βλέπει τουλάχιστον ότι «ο Κόν - Μπαντίτ είναι ένας ξεπερασμένος συντηρητικός εν τόν συγκρίνει κανείς με κάτι τέτοιους αδιόλλακτους...».

* Τόν κατηγορούσαν για την άνοιχτή του περιφρόνηση προς τους πανεπιστημιακούς κανόνες, και η συμπεριφορά του μεροστά στο Συμβούλιο του Πανεπιστημίου ήταν πραγματικά σκανδαλώδης.

τε από τὸ κίνημα «22 τοῦ Μάρτη» ἢ τοὺς δημοσιογράφους του οὕτε φυσικά κι ἀπὸ καιμιὰ ἄλλη ἀριστεριστικὴ ομάδα. Ὅμως οἱ ἐπανεληθμμένες ἀπειλὲς ἀπέλασης τοῦ Κόν-Μπεντίτ. ἤδη ἀρκετὰ διάσημου καὶ σίγουρα πρὸ ὑπερασπίσμου κατα τὴ γνώμη πολλῶν ἀνθρώπων, ἡ ἀπόφαση τοῦ κοινοποιήθηκε νὰ παρουσιαστοῦν στὶς 6 τοῦ Μάη, μπροστὰ στὴν Πειθαρχικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Παρισιοῦ, ὁ Κόν-Μπεντίτ, ὁ Ριεζέλ καὶ ἕξι ἄλλοι ἀγκιτάτορες τῆς Ναντέρ, καὶ μετέπειτα τὸ νέο κλείσιμο ἐπ' ἀόριστον τῆς Ναντέρ ἀπὸ τὶς 2 τοῦ Μάη, προκάλεσαν μιὰν ἐπέκταση τῆς διαμαρτυρίας μεταξὺ τῶν φοιτητῶν τοῦ Παρισιοῦ. Τὸ κίνημα «22 τοῦ Μάρτη» καὶ ἡ U.N.E.F. κάλεσαν μιὰ συγκέντρωση, τὴν Παρασκευὴ 3 τοῦ Μάη, μέσα στὴν αὐλὴ τῆς Σορβόννης. Οἱ ἀρχές, προσπαθώντας νὰ διαλύσουν αὐτὴ τὴ συγκέντρωση, ἀνακάλυψαν τὴ δύναμιν ποὺ εἶχε ἤδη συσσωρεύσει τὸ κίνημα καὶ τοῦ ἔδωσαν τὴν ἀφορμὴ νὰ ξεπεράσει τὸ ἀποφασιστικὸ κατῶφλι. Πόσο μιὰ τέτοια ἐξέλιξι φαινόταν ἀδύνατη στοὺς εἰδικευμένους παρατηρητῆς, αὐτὸ τὸ μαρτυρεῖ τέλεια ἢ λεπτὴ προφητεία τοῦ γελοίου Ἐσκαρπί ποὺ ἔγραφε στὴν ἐφημερίδα «Λέ Μόντ» τῆς ἴδιας μέρας (μὲ ἡμερομηνία 4 τοῦ Μάη) : «Τίποτα δὲν εἶναι λιγώτερο ἐπαναστατικὸ, τίποτα δὲν εἶναι περισσότερο κομφορμιστικὸ ἀπὸ τὴν ψευτο-δργὴ κάποιου ποὺ σπάζει τζάμα, ἀκόμα κι ὅταν αὐτὸς ντύνει τὴν μανδαρνοκλασικὴ του μὲ μιὰ γλώσσα μαρξιστικὴ ἢ σιτουασιονιστικὴ».

III. 'Ο άγώνας εις δρόμο

«Ξέρω ότι δεν τους υπολογίζατε γιατί ή Δόλη είναι όπλισημένη. Σας παρακαλώ όμως να μου επιτρέψετε να σας πω ότι πρέπει να τους υπολογίζατε πολύ, κάθε φορά που οι ίδιοι θεωρούν ότι είναι το πλν. Νά σά ποιό σημείο βρίσκονται: κι αυτοί άρχίζουν να μην υπολογίζουν τά στρατηματά σας γιατί τό κακό είναι ότι ή δύναμή τους υπάρχει μέσα στη φαντασία τους και μπορούμε να ποθμε με άπόλυτη οίγουριά ότι, αντίθετα άπ' όλα τά άλλα είδη ισχύος, όταν φτάσουν σ' ένα όρισμένο σημείο, μπορούν να κάνουν ό,τι νομίζουν ότι μπορούν να κάνουν».

ΚΑΡΑΙΝΑΔΙΟΣ ΤΟΥ ΡΕΤΖ

«*Απομνημονεύματα»

Αυτή καθεωατή ή συγκέντρωση της 3 του Μάη δεν παρουσίαζε τίποτα τό έξαιρετικό: τριακόσια ή τετρακόσια άτομα όπως συνήθως, άπάντησαν στην πρόσκληση. Οι μερικές δεκάδες φασιστών της ομάδας «Δύση» κάναν αντι-διαδήλωση τό άπόγευμα στη Λεωφόρο Σάν-Μισέλ. Άρκετοι «λυσσασμένοι» που ήταν στη Σορβόννη πρότειναν να οργανωθεί ή αυτοάμυνα. Χρειάστηκε να σπάσουν επιπλα να καλύψουν την Ελλειψη ροπαλών. 'Ο πρύτανης Ρός κι οι αστυνομικοί του νόμισαν ότι μπορούσαν να πιαστούν άπ' αυτή την άφορμή για να ξεσπαθώσουν. Η αστυνομία και ή μηχανοκίνητη χωροφυλακή εισέβαλαν στη Σορβόννη χωρίς

νά συναντήσουν αντίσταση. Οι φοιτητές περικυκλώθηκαν μέσα στην αούλή. Τους πρότειναν ν' αποτραβηχτούν ελεύθερα. Αυτοί εέχτηκαν, και πραγματικά άφησαν τους πρώτους νά περάσουν. *Όμως ή επιχείρηση αούτη καθυστεροούσε και άλλοι φοιτητές άρχισαν νά συγκεντρώνονται στη συνοικία. Οι διακόσοι τελευταίοι διαδηλωτές της Σορβόννης, πού μεταξύ τους ήταν κι όλοι οι ύπεύθυνοι, συνελήφθησαν. Στο πέραςμα τών αυτοκινήτων πού τους μετέφεραν* τό Καρτιέ Λατέν ξεσηκώθηκε.

*Ηταν ή πρώτη φορά έδώ και πολλά χρόνια πού, στο Παρίσι, μερικές χιλιάδες διαδηλωτών αντιστέκονταν στην αστυνομία για τόσο διάστημα και τόσο ενεργητικά. Οι επανειλημμένες εφορμήσεις, πού τις απέκρουαν με πλάκες από τά πεζοδρόμια, δέν κατάφεραν, για πολλές ώρες, νά αποδεσμεύσουν τή Λεωφόρο Σάν-Μισέλ και τους γειτονικούς δρόμους. *Έγιναν έξακόσιες συλλήψεις.

*Αντιδρώντας άμέσως, τό Έθνικό Συνδικάτο της Άνώτατης Έκπαίδευσης, και μετά ή U.N.E.F., έπριξαν τό σύνθημα μιας άπερίοριστης άπεργίας στην Άνώτατη Έκπαίδευση. Η καταδίκη τεσσάρων διαδηλωτών σέ ποινές φυλάκισης χωρίς άναστολή, στις 5 του Μάη, συνέτεινε περισσότερο στην δξυση της διαδήλωσης πού είχε προβλεφτεί για τίς 6 του Μάη, για νά άσκηθεί πίεση στο Συμβούλιο του Πανεπιστημίου.

Οι σταλινικοί έκαναν φυσικά τ' αδύνατα δυνατά για νά σπάσουν τό κίνημα. Τό άρθρο σύνταξης του Ζιέρζ Μαρσέ στην «Umanité» της 3 του Μάη, πού εξέθετε αούτη τήν πολιτική σ' ένα σχεδόν παραδοσιακό έπίπεδο, άγανάκτησε τή φοιτητική μάζα. Μετά άπ' αούτο οι σταλινικοί είδαν νά τους άφαιρείται ό λόγος σ' όλα τά κέντρα επαναστατικής άγκιτάτσιας πού δημιούργησε τό φοιτητικό κίνημα.

*Όλη ή μέρα της 6 του Μάη ήταν γεμάτη διαδηλώσεις πού, άπ' τήν άρχή του άπογεύματος, μεταβλήθηκαν σέ ταραχές. Τά πρώτα όδοφράγματα στήθηκαν στην πλατεία

* Ένα άπ' αούτά τ' αυτοκίνητα δέν παρέδωσε όλους τους όμηρους στον προορισμό τους. Μόνο τρεις αστυφύλακες τους φύλαγαν. Αυτοί κακοποιήθηκαν και μερικές δεκάδες διαδηλωτών μπόρεσαν νά τό σκάσουν.

Μωμπέρ και κράτησαν τρεις ώρες. Συγχρόνως, δίνονταν μάχες κάτω απ' τή Λεωφόρο Σάν-Μισέλ, στην πλατεία Σατελέ κι έπειτα στις "Αλ". Όταν άρχιζε νά βραδιάζει, οι διαδηλωτές, πού ήταν πάνω από δέκα χιλιάδες, κρατοβσαν κυρίως τή ζώνη τής πλατείας Σάν-Ζερμαιν-ντέ-Πρέ όπου τους συνάντησε τó μεγαλύτερο μέρος τής διαδήλωσης πού είχε οργανωθεί από τήν U.N.E.F. στο Ντενφέρ-Ροσοώ, όμως μόνο στις 6 ή ώρα τó απόγευμα.* «Αυτό πού θά έπακολουθήσει», γράφει ή «Le Monde» τής 8 τού Μάη, «θά ξεπεράσει σέ βία και σέ έκταση, ό,τι είχε ήδη γίνει στη διάρκεια αúτης τής καθ' όλα έκπληκτικής μέρας. Θά είναι: ένα είδος μάχης στο δρόμο πού φτάνει μερικές φορές ένα είδος φρενίτιδας, όπου κάθε κύπημα ανταποδίνεται, όπου μόλις κανείς κερδίζει μία σπιθαμή έδάφους τού τήν ξαναπαίρνουν... Στιγμές δραματικές και παράλογες πού στη διάρκειά τους έμοιαζε νά φυσάει, για τόν παρατηρητή, ένας άερας τρέλλας». Και ή «Aurore» τής 7 τού Μάη σημειώνει: «Βλέπουμε δίπλα στους διαδηλωτές συμμορίες από "μαύρα μπλουζόν", όπλισμένους με σιδερένια ρόπαλα, πού κατέβηκαν από τις πύλες τού Παρισιού για νά ένισχύσουν τούς φοιτητές». Οι τελευταίες συγκρούσεις συνεχίστηκαν και μετά τά μεσάνυχτα, κυρίως στο Μονπαρνάζ.

Γιά πρώτη φορά τ' αυτοκίνητα άναποδογυρίστηκαν στο πλάτος τού δρόμου και πυρπολήθηκαν· οι δρόμοι σκάφτηκαν για νά γίνουν όδοφράγματα· όρισμένα καταστήματα λεηλατήθηκαν. Η πρακτική τών άνατρεπτικών έπιγραφών πού έγκαινιάστηκε στη Ναντέρ άρχισε νά επεκτείνεται εκείνη τή μέρα σέ πολλές συνοικίες τού Παρισιού. Στο τίτρο πού δυνάμωσαν τά όδοφράγματα και οι Ικανότητες άντεπίθεσης τών έξεγερμένων, οι δυνάμεις τής άστυνομίας ά-

* Άξίζει νά όπογραμμιστεί σ' αυτή τήν περίπτωση τó χάσμα πού όκηρχε μεταξύ τής συμπεριφοράς τών οργανωτών και τού πραγματικού άγώνα πού διεξάγονταν από όρες. «Γύρω από τήν πλατεία Ντενφέρ-Ροσοώ, όπου σημειώνεται ότι δέν υπάρχει κανείς άστυνομικός... όφάνθηκαν όδοφράγματα με διάφορα όλικά από μερικά γειτονικά γιακιά, παρά τις ρητές διαταγές τής όκηρεσίας τάξης τής U. N. E. F. και διάφορων άλλων φοιτητικών οργανώσεων». («LE MONDE», 8 τού Μάη).

ναγκάζονταν νά εγκαταλείψουν τή μέθοδο τής κατά μέτωπο επίθεσης γιά ένα άγώνα χαρακιωμάτων, χρησιμοποιώντας κυρίως επιθετικές χειροβομβίδες και δακρυγόνα άέρια.

Αυτή τή μέρα έπεμβαίνουν στον άγώνα οι πρώτοι έργάτες, γυμνασιόπαιδα πού είχαν οργανώσει από τό πρωτό σημαντικές διαδηλώσεις, «μαυρα μπλουζόν» και νεαροί άνεργοι. Ό άυθορμητισμός και ή βία αύτης τής σειράς των συμπλοκών έρχόταν σέ μεγάλη αντίθεση μέ τήν κοινοτοπία των σκοπών και των συνθημάτων πού προτάθηκαν από τους πανεπιστημιακούς πού τις άρχισαν.* Καί ήδη τό γεγονός ότι τά «μαυρα μπλουζόν» χτυπήθηκαν μέ τήν άστυνομία φωνάζοντας «ή Σορβόννη στους φοιτητές!» σήμανε τό τέλος μιας δλόκληρης περιόδου. Όχιτώ μέρες μετά, αυτά τά «μαυρα μπλουζόν», πολιτικοποιημένα, βρίσκονταν τά ίδια μέσα στη Σορβόννη.

Ό U.N.E.F. πού δέν είχε σταματήσει ν' άποδοκιμάζει τή βία κατά τή διάρκεια των διαδηλώσεων, άναγκάστηκε τήν έπομένη νά διορθώσει προφορικά τή συμπεριφορά τής γιά νά γλυτώσει από τή γενική άποδοκιμασία και νά μπορέσει νά συνεχίσει μ' αυτό τον τρόπο τή μετριοπαθή τής δραστηριότητα. Άντίθετα, οι σταλινικοί τής C.G.T. (Γενική Συνομοσπονδία Έργασίας), παίζοντας μέ τή φωτιά, προτίμησαν ν' άποκοπούν τελείως από τή φοιτητική μάχη γιά νά διατηρήσουν τον έλεγχο τους πάνω στους έργάτες πού διατηρούσαν άπομονωμένους. Ό Σεγκύ σέ μιá συνέντευξη πού έδωσε στις 7 του μηνός τό πρωτό διακήρυσε: «Καμία συμπάθεια πρós τους ταραξίες και τους προδοκότερες πού προσβάλλουν τήν έργατική τάξη, κατηγοσιώντας

* «Νά σταματήσει ή καταστολή», «Έλευθερώστε τους συντρόφους μας», «Νά παραιτηθεί ό Ρός», «Συνδικαλιστική έλευθερία», «Ό Σορβόννη στους φοιτητές». Ό βία καθυστέρηση παρατηρείται και στό βρος τής δήλωσης του έθνικού γραφείου τής τροτσκιστικής F.E.N. πού, τήν έπομένη, χαιρετίζει τους χιλιάδες φοιτητές και νέους εργαζόμενους πού, στό κάλεσμα τής U.N.E.F., αντίστάθηκαν όλη τή μέρα στις δυνάμεις καταστολής του νεγκερλικού Κράτους. γ ι ε τ η ν θ έ ρ ε ά σ κ α τ ε ω ν θ η μ ο κ ρ α τ ι κ ω ν κ α ι τ ο υ σ υ ν δ ι κ α λ ι σ τ ι κ ω ν έ λ ε υ θ ε ρ ι ω ν ». (Έπί πογραμμιόμένο από τον συγγραφέα).

την ότι άστικοποιήθηκε, και πού έχουν τή θρασύτατη άξιωση νά έρθουν νά τής έμφυσήσουν τήν έπαναστατική θεωρία και νά διευθύνουν τόν άγώνα της. Μαζί με άλλους άριστεριστές, αυτά τά στοιχεία θέλουν ν' άπογυμνώσουν τόν φοιτητικό συνδικαλισμό από τό διεκδικητικό, δημοκρατικό και μαζικό του περιεχόμενο σέ βάρος της U.N.E.F. 'Αλλά δρούν πρός ίκανοποίηση της έξουσίας...». Σ' αυτή τή συγκεκριμένη κατάσταση ο Ζεσιάρ, ο Σωβαζύ και ο Κόν-Μπεντίτ μπόρεσαν νά γίνουν οί φαινομενικοί ήγέτες ενός κινήματος χωρίς ήγέτες. Ο τύπος και ή Ραδιοτηλεόραση και άναζητούσαν άρχηγούς δέν βρήκαν παρά μόνο αυτούς. Έγιναν οί άξεχώριστες φωτογενικές δευτέρες ενός θεάματος πού στήθηκε διαστικά πάνω στην έπαναστατική πραγματικότητα. Δεχόμενοι αυτό τό ρόλο, μιλούσαν στό όνομα ενός κινήματος πού δέν καταλάβαιναν. Φυσικά γιά νά τό καταφέρουν χρειάστηκε επίσης νά άποδεχθούν, στό μέτρο πού έμφανίζονταν, τό μεγαλύτερο μέρος αυτών των έπαναστατικών τάσεων (ο Κόν-Μπεντίτ ήταν αυτός πού μπόρεσε νά εκφράσει κάπως καλύτερα τό ριζοσπαστικό τους περιεχόμενο). Όμως αυτή ή Άγία Οικογένεια του άυτοσχέδιου νεο-άριστερισμού, πού δέν μπορούσε παρά ν' άποτελεί τή θεαματική παραμόρφωση του πραγματικού κινήματος, παρουσίασε επίσης και τήν πιό χονδροειδή του εικόνα. Η Τριάδα τους πού προσφερόταν συνέχεια στά μέσα έπικοινωνίας αντιπροσώπευε στην πραγματικότητα τό αντίθετο της άληθινής έπικοινωνίας πού άναζητιόταν και πραγματοποιόταν μέσα στον άγώνα. Αυτό τό τρίο της ιδεολογικής χάριτος δέν μπορούσε παρά νά πει τό άποδεκτό — άρα τό παραμορφωμένο και τό άφαισιωμένο — πού ένας τέτοιος τρόπος μετάδοσης μπορεί ν' άνεχθει ένώ τό περιεχόμενο της στιγμής πού τούς είχε εκτοξεύσει έξω από τό κενό ήταν ακριβώς τό άπαράδεκτο.

Η διαδήλωση της 7ης του Μάη ήταν τόσο καλά πλαισιωμένη από τήν U.N.E.F. και τούς αντιπολιτευόμενους ζηλωτές της ήγεσίας της, ώστε νά περιοριστει σ' ένα άτέλειωτο έπιτετραμένο περίπατο σ' ένα παράλογο δρομιολόγιο: από τό Ντένφερ στό Έτουάλ και έπιστροφή. Οί οργανωτές δέν ζητούσαν παρά νά ξανανόξει ή Σορβόννη, νά φύγουν οί ά-

στυνομικοί από το Καρτιέ Λατέν, να απελευθερωθούν οι φοιτητές που καταδικάστηκαν. Έξακολούθησαν να φυγαγωγούν τον κόσμο και κατά τη διάρκεια των δύο επόμενων ημερών, έπαιξαν δέν έγιναν παρά μερικές ασήμαντες συμπλοκές. Όμως η κυβέρνηση άργησε να ικανοποιήσει τις ταπεινές τους απαιτήσεις. Ύποσχόταν βέβαια ότι θα ξανανοίξει το Πανεπιστήμιο, αλλά ο Σωβαζώ και ο Ζεσιάρ, που ήδη κατηγορούνταν για προδοσία από την ανυπόμονη βάση, αναγκάστηκαν ν' αναγγείλουν ότι το κτίριο θα έμενε κατειλημμένο μέρα-νύχτα για να γίνει: ένα «σίτ-ιν» αφιερωμένο σε «συζητήσεις πάνω σε πανεπιστημιακά προβλήματα». Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες ο ύπουργός Περφιτ διατήρησε την αστυνομική κατοχή της Σορβόνης, ανοίγοντας όμως τη Ναντέρ, σαν τέτοι για να μετρήσει την «καλή θέληση» των φοιτητών.

Την Παρασκευή 10 του Μάη* περισσότερα από είκοσι χιλιάδες άτομα συγκεντρώθηκαν, για μιá ακόμα φορά, στην πλατεία Ντενφέρ-Ροζρώ. Οι ίδιοι οργανωτές συζήτησαν για το μέρος που θα μπορούσαν να οδηγήσουν την διαδήλωση. Μετά από μιá μεγάλη συζήτηση αποφάσισαν για την Ο. Η.Τ.Φ. (Γαλλικός Όργανισμός Ραδιοτηλεόρασης) — όμως αφού πρώτα λοξοδρομήσουν από το υπουργείο Δικαιοσύνης. Φτάνοντας στο Καρτιέ Λατέν οι διαδηλωτές βρήκαν ότι οι έσομοι που οδηγούσαν στο Σηκουάνα ήταν αποκλεισμένοι, πράγμα που καταδίκασε οριστικά ένα ήδη παράλογο δρομολόγιο. Αποφάσισαν να μείνουν στο Καρτιέ Λατέν μέχρι που να τους δοθεί ή Σορβόνη. Προς τις 9 το βράδυ, άρχισαν αυθόρμητα να ύψωνουν δσοφράγματα. Ο καθένας á

* Το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου, που έπρεπε να συνεδριάσει αυτή τη μέρα για να κρίνει την υπόθεση της Ναντέρ, αποφάσισε να αναβάλει τη συνεδρίασή του, θεωρώντας ότι οι συνθήκες ηρεμίας που χρειαζόνταν δέν ύπρχαν κιά. Μετά άνόνημη προκήρυξη που πρωτομοιράστηκε στις 6 του μηνός, « Συμβούλιο του Πανεπιστημίου του Παρισιού, οδηγίες χρήσης », αποκάλυψε τις προσωπικές διευθύνσεις και τον άριθμό τηλεφώνου όλων των μελών του. Η δήλωση του Ρενέ Ριεζέλ «Τό Κάστρο καίγεται!» δέν μπόρεσε λοιπόν να διαβαστεί στους κριτές: μοιράστηκε μονάχα στους διαδηλωτές.

γαγνώρισε άμέσως έκει την πραγματικότητα των επιθυμιών του. Ποτέ τó πάθος της καταστροφής δέν άποδείχτηκε πιό δημιουργικό. "Όλοι έτρεξαν στα όδοφράγματα.

Οι ήγέτες δέν είχαν πιά τó λόγο. Άναγκάστηκαν νά δεχτούν τó τελελειμένο γεγονός, προσπαθώντας βλακωδώς νά τó ύποτιμήσουν. Φώναξαν δι: τά όδοφράγματα θά ήταν άπλώς άμυντικά· ό τ: **κα ν ει ς δ εν θ ά π ρ ο -
κα λ ο υ σε τ η ν ά σ τ υ ν ο μ ί α ! ! !** Χωρίς άμφιβολία, οι δυνάμεις της τήρησης της τάξης έκαναν ένα μεγάλο τεχνικό σφάλμα μέ τó ν' άφήσουν νά ύφωθούν τά όδοφράγματα, χωρίς νά ριφοκινδυνεύσουν άμέσως μιά επίθεση γιά νά τά διαλύσουν. Όμως ή έγκαθίδρυση ενός συστήματος όδοφραγμάτων πού κρατούσαν γερά μιά συνοικία ήτταν ή δ η ένα άτυγχώρητο θήμα πρós την άρνηση τού Κράτους: όποιαδήποτε μορφή κρατικής έξουσίας ήταν ύποχρεωμένη νά άνακτήσει πολú σύντομα τή ζώνη των όδοφραγμάτων πού της είχε ξεφύγει, ή νά εξαφανιστεί.*

Η συνοικία των όδοφραγμάτων βρισκόταν μεταξύ της Λευφόρου Σάν-Μισέλ στα δυτικά, της όδοϋ Κλώντ-Μπερνάρ στα νότια, Μουφτάρ στ' ανατολικά, Σουφλό και της πλατείας τού Πανθέου στó Βορρά: όλες αυτές ήταν οι γραμμές πού ή άμυνά της άγγιζε χωρίς νά τις έλέγχει. Οι κύριες άρτηρίες της ήταν οι όδοι Γκαλ-Λουσάκ, Λομόν και Τουρνφόρ, προσανατολισμένες βορειο-δυτικά-νότιο-ανατολικά· και ή έδός Ούλιμ πρós τή διεύθυνση βορρά-νότου. Οι όδοι Πιέρ-Κιουρι και Ούρσουλιν-Τουίλλιέ άποτελούσαν τις μόνες επικοινωνίες της άπό την άνατολή στη δύση. Η συνοικία στα χέρια των έξεγερμένων έξησε ανεξάρτητα άπό τις 10 τó βράδυ μέχρι τις 2 τó πρωί. Χτυπημένη στις δύο και τέταρτο άπό τις δυνάμεις πού την περικύκλωναν άπ' όλες τις μεριές, κατάφερε νά άμυνθεί πάνω άπό τρεις ώρες, χάνοντας πάντα έδαφος στα δυτικά και άντέχοντας μέχι οι τις πέντε και μισή τó πρωί γύρω άπό την όδó Μουφτάρ.

Τή στιγμή της επίθεσης είχαν παραμείνει στα όδοφρά-

---

* Μόνο χάρη σ' ατή την κατάχρηση ιδεολογικής παραποίησης, πού σερβίρανε όσοι παρουσιάζονταν σαν ήγέτες, υπήρχαν στα όδοφράγματα τόσοι άνθρωποι πού πιστεύανε δι: ή άστυνομία ήταν δυνατόν νά μήν τούς έπιτεθεί.

γυμνασία της περιμέτρου 1.500 ως 2.000 άτρακτα. Μπορούσε κανείς να υπολογίσει ότι οι φοιτητές ήταν πολύ λιγώτεροι από τους μισούς. Ήταν παρόντες πολλά γυμνασιόπαιδα και «μπλουζόν νουάρ» και μερικές εκατοντάδες εργάτες.* Ήταν η έλιτ: ήταν οι «κακοποιοί ταραξίες». Πολλοί ξένοι και πολλά κορίτσια έλαβαν μέρος στη μάχη. Τα επαναστατικά στοιχεία όλων σχεδόν των ομάδων βρίσκονταν εκεί: κυρίως, ένα μεγάλο ποσοστό άναρχικών — μερικοί μάλιστα άνήκαν στην F.A. (Άναρχική Φεντερασιόν) — που κρατούσαν τις μαύρες σημαίες που είχαν άρχισει να εμφανίζονται στο δρόμο στις 6 του Μάη. ύπερασπιζόνταν με μανία το άστυρό τους στο σταυροδρόμι της Έστραπάντ, Μπλενβίλ και Τουέν. Ο πληθυσμός της συνοικίας έδειξε τη συμπάθειά του στους έξεγερμένους, σ' αυτούς που έκαιγαν τ' άυτόκίνητά του: προσφέροντάς τους φαγώσιμα, ρίχνοντας νερό για να έξουδετερώσουν την επενέργεια των άερίων και, τέλος, δίνοντάς τους άσυλο.

Τά έξήγνα άδοφράγματα, από τα όποια μιά είκοσριά ήταν πολύ γερά, επέτρεπαν μιά άρκετά παρατεταμένη άμυνα και μιά μαχητική ύποχώρηση, αυτά όμως στα πλαίσια μιάς περιορισμένης περιμέτρου. Ο λιγότερος άυτοσχεδισμός όπλισμός και κυρίως ή έλλειψη όργάνωσης που έκανε άδύνατες τις άντεπιθέσεις ή τους έλιγμούς με σκοπό την επέκταση του πεδίου μάχης, άφηναν τους έξεγερμένους μέσα σε μιά παγίδα.

Οι τελευταίες έλπίδες αυτών που άπέβλεπαν να μπούν στην κεφαλή του κινήματος γκρεμίστηκαν εκείνο το βράδυ από μιά έπαισχυντη παραίτηση ή από καθαρή άδυναμία. Η F.E.R., ποδταν ή καλύτερα στελεχωμένη όργάνωση έβγαλε να παρελάσουν οι πεντακόσιοι «μαχητές» της μέχρι τα άδοφράγματα, για να δηλώσουν εκεί ότι έπρόκειτο για μιά προβοκάτσια κι ότι όλοι έπρεπε να φύγουν. Όπως κι έκαναν, άποχωρώντας με την κόκκινη σημαία επικεφαλής. Σ' αυτό το διάστημα ό Κόν Μπεντίτ κι ό Σωβαζώ — πάντα αλληλέγγυοι των δευτετικών τους ύποχρέωσης — πήγαν ν' άνακοινώσουν στον πρόταγη Ρός ότι, «για να άποφευχθεί ή αίματοχυσία», έπρεπε ν' άποτραβηχτεί ή άστυνομία από

* Όχι μόνο νεαροί εργάτες.

τή συνοικία. Αυτό τὸ παράδοξο αἴτημα, παρουσιασμένο μιά τέτοια στιγμή σ' ἓνα τροχὸ τῆς ἀμάξης, ἦταν τόσο ξεπερασμένο ἀπὸ τὰ γεγονότα ὥστε δὲν μπορούσε παρὰ νὰ θρέψει γιὰ μιὰν ὄρα τὶς ψευδαισθήσεις τῶν πιδ εὐκολόπιστων. Ὁ Ρὸς συμبούλεψε ἀπλὰ αὐτοὺς ποὺ δέχτηκαν νάρθουν νὰ τοὺ μιλήσουν νὰ κάνουν «τοὺς φοιτητές», νὰ γυρίσουν στὰ σπίτια τους.

Ἡ μάχη ἦταν πολὺ σκληρὴ. Τὰ C.R.S., ἡ ἀστυνομία, ἡ μηχανοκίνητη χωροφυλακὴ κατάφεραν νὰ κάνουν ἀδύνατη τὴν ὑπεράσπιση τῶν ὁδοφραγημάτων μὲ ἓνα ἔντονο βομβαρδισμό ἀπὸ ἐμπρηστικὲς χειροβομβίδες, δακρυγόνα καὶ χλωροϋχα ἀέρια, πρὶν νὰ ριφokinδυνεύσουν νὰ τὰ καταλάβουν μὲ ἔφοδο. Οἱ ἐξεγερμένοι ἀπαντοῦσαν μὲ κοιμιάτια ἀπὸ τὸ πλακώστρωτο καὶ μὲ κοκταίηλ Μολότωφ. Ἐβαλαν φωτιά σ' αὐτοκίνητα, ἀναποδογυρισμένα σὲ ζιγκ-ζάγκ, γιὰ νὰ καθυστερήσουν τὸ προχώρημα τοῦ ἐχθροῦ· μερικοὶ τοποθετήθηκαν πάνω στὶς στέγες γιὰ νὰ ρίχνουν κάθε εἶδους ἀντικείμενα. Ἡ ἀστυνομία ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήσει πολλὲς φορές. Πολὺ συχνὰ οἱ ἐπαναστάτες ἔβαζαν φωτιά στὰ ὁδοφράγματα ποὺ δὲν μπορούσαν πιά νὰ κρατήσουν. Ὁ ἀπολογισμὸς ἦταν πολλὲς ἑκατοντάδες τραυματίες καὶ πεντακόσιες σὺλλήψεις. Τετρακόσιοι ἢ πεντακόσιοι ἐξεγερμένοι ἐρῆκαν καταφύγιο στὴν Ἀνώτατη Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία τῆς ὁδοῦ Οὐλμ, ποὺ ἡ ἀστυνομία δὲν τόλμησε νὰ καταλάβει. Διακόσιοι ἢ τριακόσιοι ἄλλοι μπόρεσαν ν' ἀποτραβηχτοῦν πρὸς τὴν ὁδὸ Μόνζ, νὰ βροῦν καταφύγιο στὰ σπίτια τῆς συνοικίας ἢ νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὶς στέγες. Μέχρι τὸ τέλος τοῦ πρωῒνου, ἡ ἀστυνομία χτένιζε τὴ συνοικία χτυπώντας καὶ παίρνοντας μαζί! τῆς ὅποιον τῆς φαίνόταν ὑποπτος.

IV. Ἡ κατάληψη τῆς Σορβόνης

«Εἶναι ὁ τόπος ὅπου συγκεντρώνονται οἱ ἀντικειμενικὲς συνθήκες τῆς ἱστορικῆς συνείδησης· ἡ πραγματοποίηση τῆς ἄμεσης ἐνεργοῦ ἐπικοινωνίας, ποὺ σημαίνει τὸ τέλος τῆς ἐξειδίκευσης, τῆς ἱεραρχίας καὶ τοῦ διαχωρισμοῦ, καὶ τῆ μεταμόρφωση τῶν διαρκουσῶν συνθηκῶν σὲ "συνθήκες ἐνότητας"... Μόνο ἐκεῖ ἡ θεαματικὴ ἄρνηση τῆς ζωῆς εἶναι κι αὐτὴ ἀρνημένη μὲ τὴ σειρὰ τῆς. Ἡ ἐμφάνιση τῶν Συμβουλίων ὑπῆρξε ἡ πιὸ σημαντικὴ πραγματικότητα τοῦ προλεταριακοῦ κινήματος στὸ πρῶτο τέταρτο τοῦ αἰῶνα μας, πραγματικότητα ποὺ κέρασε ἀπαρατήρητη ἡ διαστρεβλώθηκε γιὰτι χανόταν μαζί μὲ τὸ ὑπόλοιπο κίνημα ποὺ τὸ σύνολο τῆς ἱστορικῆς ἐμπειρίας τῆς ἐποχῆς διέφευξε καὶ κατέστρεψε. Στὴ νέα ἐποχὴ τῆς προλεταριακῆς κριτικῆς, αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ἐπανέρχεται σὰν τὸ μόνον ἀνίκητο σημεῖο τοῦ νικημένου κινήματος.

Ἡ ἱστορικὴ συνείδηση, ποὺ ξέρεῖ ὅτι θρῖσκει σ' αὐτὸ τὸ μόνον περιβάλλον ὅπου μπορεῖ νὰ ὑπάρξει, μπορεῖ τώρα νὰ τὸ ἀναγνωρίσει, ἔχει πιά στὴν περιφέρεια ἐκείνου ποὺ ὑποχωρεῖ, ἀλλὰ στὸ κέντρο ἐκείνου ποὺ ἀνεβαίνει».

ΓΚΓ ΝΤΕΜΠΟΡ

«Ἡ Κοινωνία τοῦ Θεάματος»

Ἡ νύχτα τῆς μάχης γύρω ἀπὸ τὴν ὁδὸ Γκαλ-Λυσσάκ ἔφησε ἐμβρόνιγη ὅλη τὴ χώρα. Ἡ ὀργὴ ποὺ αἰσθάνθηκε συγχρόνως ἓνα μεγάλο μέρος τοῦ πληθυσμοῦ δὲν στράφηκε ἐ-

νάντια στους ἐξεγερμένους, παρ' ὄλη τὴν ἔκταση τῶν καταστροφῶν πού εἶχαν προκαλέσει, ἀλλὰ ἐνάντια στίς ὑπέρμετρες βιαιότητες τῶν δυνάμεων τῆς τάξης. Τὸ ραδιόφωνο περιέγραφε ὄλη τὴ νύχτα, ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή, τίς συνθήκες μέσα στίς ὁποῖες τὸ στρατόπεδο τῶν πολιορκημένων ἀμύνθηκε καὶ νικήθηκε. *Ὅλοι ἤξεραν, συγκεκριμένα, ὅτι ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς βαρεῖα τραυματισμένων δὲν μπόρεσαν νὰ περιβαλφθοῦν γιὰ ὥρες ὀλόκληρες ἐπειδὴ οἱ πολιορκητὲς ἀπαγόρευαν τὴν ἔξοδό τους. Τοὺς κατηγοροῦσαν ἐπίσης ὅτι χρησιμοποίησαν πλατεῖα ἕνα νέο καὶ ἐπιφόβο ἀέριο, παρ' ἔλο πὺ οἱ ὑπεύθυνες ἀρχὲς διέψευδαν τὴν χρησιμοποίησή του. Τέλος ἐπικρατοῦσε γενικὰ ἡ πεποίθησις ὅτι ὑπῆρχε ἕνας κάποιος ἀριθμὸς νεκρῶν πὺ ἡ ἀτυχοῖα ἐξαφάνισε, ὅταν ἔγινε κύριος τῆς περιοχῆς.*

*Ἦδη τὸ Σάββατο, 11 τοῦ Μάη, ὄλες οἱ συνδικαλιστικὲς ἡγεσίες κέλεσαν γιὰ μιὰ μὲρ ὡ γενικῆς ἀπεργίας, στίς 13 τοῦ μηνός. *Ἦθελαν νὰ δώσουν μιὰ ὀριστικὴ λήξει στο κίνημα, ἐπιφελοῦμενες στο μᾶξιμοῖ ἀπὸ μιὰ ἐπιφανειακά δηλωμένη ἀλληλεγγύη «ἐνάντια στήν καταστολή». Τὰ συνδικάτα ἔπρεπε νὰ κάνουν αὐτὴν τὴν κίνηση καὶ γιὰ ἕναν ἄλλο λόγο: ἔβλεπαν τὴ βαθεῖα ἐντύπωση πὺ προξενοῦσε στούς ἐργάτες ὁ ἀμεσοῖ ἀγῶνας πὺ διαρκεῖτο ἐδῶ καὶ μιὰ ὀδομάδα. *Ἐνα τέτοιο παράδειγμα ἀπειλοῦσε ἤδη τὴν κυριαρχία τους. Ἡ ἀπεργία τους, πὺ ἀπέβλεπε στὴ διάλυση καὶ ἀφομοίωση τοῦ κινήματος, δὲν σεβάστηκε τὸν νό-

* Τὸ γεγονός αὐτὸ δὲν ἔχει ἀποδειχθεῖ. Ἡ ἀληθοφάνεια αὐτῆς τῆς ὑπόθεσης ἀπορρέει ἀπὸ δύο στοιχεῖα: ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, εἶναι ἐλάχιστα πιθανὸ νὰ μὴν ὑπῆρξε κανένας νεκρὸς μεταξὺ τῶων βαρεῖα τραυματισμένων πὺ ἄργησε νὰ τοὺς δοθεῖ βοήθεια ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, εἶναι ἐλάχιστα πιθανὸ νὰ δέχτηκε μοιρολατρικὰ ἡ κυβέρνηση τὴ σημαντικὴ καὶ ριφοκινθουμένη ὑποχώρηση πὺ θέ ἔοχιμαζε νὰ κάνει τὸ ἐπόμενο βράδυ, χωρὶς νὰ λάβει ὑπ' ὄψη ἰδιαίτερες πληροφορίες πᾶνε στὴ σοβαρότητα τῶν συμπλοκῶν. Χωρὶς ἀμφιβολία οἱ ὀπηρεσίες ἐνός σύγχρονου Κράτους ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ κρύφουν μερικὸς νεκρούς. *Ὅχι φυσικά μετῶντας τους μέσα στὰ «ἐξαφανισθέντα ἄτομα» ἀλλὰ, γιὰ παράδειγμα, ὄπως μερικοὶ ὀποστήριξαν, παρουσιάζοντάς τους ὡς θύματα ἀτοκινητιστικῶν δυστυχημάτων πὺ ἔγιναν ἔξω ἀπὸ τὸ Παρίσι.

μιο χρόνο προαναγγελίας: να τί το ανατρεπτικό μπορούσε να έχει δλο κι δλο.

Η κυβέρνηση που ανέδρασε αρχικά, χωρίς το πρωί, τη στιγμή που έπεφτε η συνοικία των δδοφραγμάτων, με μία απειλητική δήλωση που αναφερόταν σε μία συμμαχία και ποιές, ανγκάστηκε ν' αλλάξει τακτική μπροστά στην έκταση των διαμαρτυριών. Ο πρωθυπουργός Ποριπιντού, που γύρισε το Σάββατο βράδι απ' το Άφγανιστάν προσπάθησε να καλμάρει τα πράγματα. Ανάγγειλε, αγνοώντας κάθε ύποκριτική επιφύλαξη εσον άφορα στην ανεξαρτησία άρχης του δικαστικού σώματος, ότι οι καταδικασμένοι φοιτητές θα άπελευθερώνονταν μετά από μία νέα δίκη που θα γίνονταν άμέσως όπως και έγινε πραγματικά. Παραχώρησε τις αίθουσες του παραρτήματος Σανσιέ της Φιλολογικής Σχολής, άρχίζοντας κιόλας από την Κυριακή, για να γίνει νόμιμα το «σί-ίν» που είχε ήδη ζητηθεί και που άφορούσε μία μεταρρύθμιση του Πανεπιστήμιου: αυτή η συζήτηση άρχισε άμέσως και, για πολλές μέρες, η μελετηρή και χλιαρή άποψή μας του Σανσιέ ένοιωσε τις συνέπειες της ανεπαρκείας που είχε απ' την πρώτη στιγμή. Τέλος, ο Ποριπιντού ύποσχέθηκε ότι θ' άποτραθήξει, απ' τη Δευτέρα κιόλας, δλες τις άστυνομικές δυνάμεις από το Καρτιέ Λατέν, και, κατά συνέπεια, τις φρουρές που φύλαγαν τη Σορδόνη. Στις 13 του Μάη, το πρωί, η άστυνομία είχε φύγει και η Σορδόνη μπορούσε λοιπόν να παρθεί.

Στις 13, το σύνθημα μας γενικής άποργίας άκολουθήθηκε πλατειά. Σε μία ειρηνική διαδήλωση, κοντά ένα έκατομμύριο εργαζόμενοι, μαζί και οι φοιτητές και οι καθηγητές, διάσχισαν το Παρίσι, από τη Ρεπιμπλικ μέχρι το Ντενφέρ-Ροζρώ, συναντώντας στο διάβα τους τη γενική συμπάθεια. Τα σύνθηματα μιλάγαν για την άλληλεγγύη των εργατών και των φοιτητών, και άπαιτούσαν την αναχώρηση του Ντέ-Γκώλ, με ευκαιρία τη δέκατη επέτειο της άνοδου του στην έξουσία. Πάνω από έκατο μαυρες σημαίες ήταν άνακατεμένες μέσα στο πλήθος των κόκκινων σημαίων, πραγματοποιώντας για πρώτη φορά αυτή την ένωση των δύο σημαιών που θα γίνονταν σύντομα το έμβλημα του πιδ ριζοσπαστικού ρεύματος του κινήματος των καταλήψεων, δχι τόσο σαν επιβεβαίωση μιας αυτόνομης άναρχικής παρευ-

οίας όσο σαν σημαδι της εργατικής δημοκρατίας.

Οι συνδικαλιστές κατάφεραν να διαλύσουν εύκολα τη διαδήλωση στο Ντενφέρ μερικές χιλιάδες διαδηλωτών, οι περισσότεροι φοιτητές, ξανάφυγαν προς το Σάν-ντε-Μάρς όπου αυτοσχεδιάστηκε μιá συγκέντρωση. Σ' αυτό το διάστημα μερικοί άλλοι άρχισαν την κατάληψη της Σορβόννης. Έκει έλαβε χώρα, τελείως αυθόρμητα, ένα φαινόμενο αποφασιστικής σημασίας: όλοι οι παρόντες αποφάσισαν ν' άνοιξουν τη Σορβόννη στους εργαζόμενους. Ήταν οá να υιοθετούνταν κυριολεκτικά τó άφηρημένο σύνθημα της διαδήλωσης: άλληλεγγύη εργατών-φοιτητών. Αυτό τó πέρασμα ευνόηθηκε από την πραγματική συνάντηση με τούς εργάτες που έγινε αυτή τη μέρα, και κυρίως από τόν άμμο διάλογο που άρχισε μεταξύ τών φοιτητών και τών προχωρημένων εργατών, που ήρθαν από τη διαδήλωση για να πουν ότι συμφωνούσαν, από τη πρώτη κιόλας μέρα, με τόν άγώνα τών φοιτητών και για να καταγγείλουν τó βρώμικο παιχνίδι τών σταλινικών. Ένας κάποιος εργασιμός, καλλιεργημένος από τούς υπο-γραφειοκρατικούς ειδικούς τού επαναστατικισμού, δέν έδειπε φυσικά από τις αιτίες αυτής της άποψης. Όμως εκείνο που είπαν αυτοί οι ήγέτες, χωρίς να τó πιστεύουν σ' άλλθεια και χωρίς να υπολογίσουν τις συνέπειές του, πήρε μιá επαναστατική σημασία έξ αιτίας της ατιμóσφαιρας ά π ó λ υ τ η ς έ λ ε υ θ ε ρ ί α ς της συζήτησης που εγκαθιδρύθηκε στη Σορβόννη και που κατάργησε όριστικά τόν έμφυτο πατερναλισμό τού σχεδίου τους. Στην πραγματικότητα λίγα εργάτες ήρθαν μέσα στη Σορβόννη. Όμως άκριβώς έπειδή ή Σορβόννη δηλώθηκε άνοιχτή τόν πληθυσμό, τά σύνορα τού φοιτητικού προβλήματος και τού ενδιαφερομένου κοινού καταστράφηκαν. Και έπειδή ή Σορβόννη άρχισε να πραγματοποιεί μιá δημοκρατική συζήτηση που άμφισθητούσε τά πάντα και θεωρούσε ότι έπρεπε να έκτελεσθούν οι άποφάσεις που πάρθηκαν, έγινε ένας φάρος για τούς εργάτες σ' όλη τη χώρα: τούς έδειξε τις ίδιες τους τις δυνατότητες.

Η άπόλυτη έλευθερία έκφρασης έκδηλώθηκε με την κατοχή τών τοίχων όσο και με την έλεύθερη συζήτηση σ' όλες τις συνελεύσεις. Οι άψεις όλων τών τάσεων, μέχρι τούς μαοϊκούς, συζούσαν πάνω στους τοίχους χωρίς να σχί-

ζονται ή να σκεπάζονται: μόνο οι σταλινικοί του Κ.Κ.Γ. προτίμησαν ν' απόσχουν. Οι επιγραφές με μοτοιά έμφανίστηκαν λίγο άργότερα. Αυτό τó πρώτο έράδι, ή πρώτη επαναστατική επιγραφή που τοποθετήθηκε πάνω σε μιá τοιχογραφία, — ή περιβόητη φόρμουλα «Η ανθρωπότητα θά ευτυχήσει μόνο όταν ο τελευταίος γραφειοκράτης θά κρεμαστεί με τά άντερα του τελευταίου καπιταλιστή» — προκάλεσε μερικές διακιουτυρίες. Μετά από μιá δγκιάσα συζήτηση, ή πλειοψηφία αποφάσισε νά τή σθήσει. Πράγια που έγινε.*

Στις 14 του Μάη ιδρύθηκε ή Έπιτροπή ENRAGES - INTERNATIONALE SITUATIONISTE.* Άρχισε άμέσως νά τοποθετεί στους τοίχους της Σορβόννης μερικές άφισες που έλεγαν πολύ καλά αυτό που ήθελαν νά πουν. Ή μιá προειδοποιούσε ενάντια στη ψευδαίσθηση μιáς άμεσης δημοκρατίας περιορισμένης στη Σορβόννη. Μία άλλη καλούσε στην επαγρύπνηση: «Οι λακέδες του Κράτους βρίσκονται άνάμεσά μας!» Μία άλλη ήταν αντίθετη σε «κάθε επίβουση της τέχνης» και «στην κυριαρχία του διαχωρισμού». Μία, τέλος, — «Ν' αποχριστιανοποιήσουμε άμέσως τή Σορβόννη» — εξέφραζε όργή για τήν άνοχή αυτών που κατέλαβαν τή Σορβόννη άπέναντι στο παρεκκλήσι που διατηρούσαν άκόμα άθικτο: «Άς ξεθάψουμε», έλεγε, «και άς ξαποστείλουμε στα Ήλύσια και στο Βατικανό τó λείψανο του άχρείου

---

* Ο συγγραφέας αυτού του έργου είναι περίφημος που χάραξε ο ίδιος αυτή τήν επιγραφή, ή οποία καταπολεμήθηκε εκείνη τή στιγμή αλλά άνοιξε τó δρόμο για μιá τόσο γόνιμη δραστηριότητα. (Βλέπε σχετικά στο περιοδικό «INTERNATIONALE SITUATIONISTE», νο 11, σελ. 32 και συνέχεια).

* Οι έπαφές της I.S. και των «Αυσοκαμένων» μορφοποιήθηκαν τήν επομένη της προκήρυξης που δημοσιεύτηκε στις 21 του Φλεβάρη από τους τελευταίους. Έχοντας άποδείξει τήν άυτονομία τους, οι «Αυσοκαμένοι» μπορούσαν άκριβώς νά συνεννοηθούν με τήν I.S. που θεώρησε πάντι μιá τέτοια άυτονομία σαν προπόθεση κάθε συμφωνίας. Στο τέλος της περιόδου των καταλήψεων, ή Έπιτροπή ENRAGES - I.S. συμφώνησε νά εξακολουθήσει αυτή τήν ένότητα μέσα στην I.S.

Ριζελιέ, πολιτικού άνδρος και καρδινάλιου». Πρέπει να σημειωθεί ότι: αυτή ή άφισα ήταν ή πρώτη στη Σορβόννη που οκίστηκε στα κρυφά από άνθρώπους που αποδοκιμαζαν τó περιεχόμενό της. "Αλλωστε, ή «Έπιτροπή Κουλτούρα και Δημιουργικότητα» τού κινήματος «22 τού Μάρτη» έξαπόλυσε εκείνη τή μέρα τά τελευταία της: πυρά άφισάροντας πάνω στο μεγάλο ένα άριθμό τσιτάτων τής I.S., κυρίως από τó βιβλίο τού Βανεζέτι.

Στις 14 τού Μάη έγινε και ή πρώτη γενική συνέλευση αυτών που έκαναν τήν κατάληψη, συνέλευση που επιβεβαιώθηκε σαν ή μόνη έξουσία μέσα στη Σορβόννη και που όργάνωσε τή λειτουργία τής κατάληψης. Ή συζήτηση έκανε να εμφανιστούν τρεις τάσεις: ένα αρκετά σημαντικό ριέρος τών παρόντων, που εκφραζόντουσαν λίγο αλλά απονάλυπταν τή μετριοπάθειά τους χειροκροτώντας μερικώς ήλίθιους λόγους, ήθελαν απλώς μιá μεταρρύθμιση τού Πανεπιστημίου, ένα συμβιβασμό για τίς εξετάσεις, ένα είδος πανεπιστημιακού μετώπου με τήν άριστερά τού σώματος τών καθηγητών. Μιá πιο ισχυρή τάση, που συγκέντρωνε όλες τίς άριστεριστικές ομάδες και τήν πελατεία τους, ήθελε να εξακολουθήσει τόν άγώνα μέχρι τήν πτώση τού Νταγκωλιτισμού, αν έχει τού καπιταλισμού. Μιá τρίτη τοποθέτηση, που μειοψήφουσε πολύ αλλά που άκούστηκε, άπαιτούσε τήν κατάργηση τών τάξεων, τής μισθωτής έργαζίας και τής επιθίωσης. Έκφράστηκε δλοκάθαρα με μιá δήλωση τού Ρενέ Ριεζέλ, στο όνομα τών «Λυσσασμένων». "Έλεγε ότι τó πανεπιστημιακό πρόβλημα είχε πιά ξεπεραστεί κι ότι «οί εξετάσεις καταργήθηκαν από τά όδοφράγματα». Ζήτησε από τή συνέλευση να πάρει θέση για τήν άπελευθέρωση όλων τών έξεγεριμένων, σ υ μ π ε ρ ι λ α μ β α ν ο μ ε ν ω ν όσων συνελήφθησαν στις 6 τού Μάη για λεηλασία. Έδειξε ότι τó μόνο μέλλον τού κινήματος ήταν μαζί με τούς έργάτες, όχι «στην ύπηρεσία τους» αλλά στο πλευρό τους: κι ότι: οί έργάτες δέν ήταν οί γραφειοκρατικές τους οργανώσεις. Δήλωσε ότι δέν θά μπορούσαμε να καταπολεμήσουμε τήν παρούσα άλλοτρίωση παραδλέοντας αυτές τού παρελθόντος — «όχι πιά παρεκλήσια!» — ούτε αυτές που προετοιμάζονται για αύριο: «οί κοινωνιολόγοι κι οί ψυχολόγοι είναι κι αυτοί μπασκίνες!». Κατάγγειλε μιá άστυνο-

μική αρχή ίδιας φύσης μέσα στις ιεραρχικές σχέσεις με τους καθηγητές. Προειδοποίησε απερίφραστα ενάντια στον προσηταιρισμό του κινήματος από τους άριστεριστές ηγέτες, και την προβλεψιμή διάλυσή του από τους σ τ α λ ι ν ι κ ο ύ ς. Κατέληξε υπέρ της εξουσίας των Έργατικών Συμβουλίων. Αυτή η παρέμβαση προκάλεσε διάφορες αντιδράσεις. Η πρόταση σχετικά με τους υπεύθυνους λεηλασίας περισσότερο γιουχαϊστήθηκε παρά χειροκροτήθηκε. Η επίθεση ενάντια στους καθηγητές σόκαρε. Η πρώτη άνοχη καταγγελία των σταλινικών εξέπληξε. Κι όμως, όταν λίγο αργότερα ή συνέλευση εξέλεξε την πρώτη «Επιτροπή Κατάληψης» σαν εκτελεστικό της όργανο, ψήφισε τον Ριεζέλ για μέλος της. Ο Ριεζέλ ήταν ο μόνος που ανάγγειλε απ' την αρχή που άνηκε και ο μόνος που καθόρισε ένα πρόγραμμα. Και ξαναπήρε το λόγο για να διευκρινήσει πως θα υπεράσπιζε «την άμεση δημοκρατία στη Σορβόννη» και την προοπτική της διεθνούς εξουσίας των Έργατικών Συμβουλίων.

Η κατάληψη των πανεπιστημιακών σχολών και των σχολών της ανώτερης εκπαίδευσης είχε αρχίσει στο Παρίσι: Καλών Τεχνών, Ναντέρ, Δραματική Σχολή, Ίατρική. Όλες οι σχολές επρόκειτο ν' ακολουθήσουν.

Στο τέλος της ίδιας μέρας, στις 14 του Μάη, οι εργάτες της Σύντ-Αβιασιόν της Νάντης, κατέλαβαν το εργοστάσιό τους και όχυρώθηκαν μέσα, αφού πρώτα έκλεισαν τον διευθυντή Ντυβοσέλ και μερικά διοικητικά στελέχη σε γραφεία που τους δεξυγνοκόλλησαν τις πόρτες. Εκτός από το παράδειγμα της κατάληψης της Σορβόννης, οι εργάτες είχαν θγάλει και το δίδαγμα απ' τα επεισόδια που έγιναν την προηγούμενη μέρα στη Νάντη. Απαντώντας στο κάλεσμα του τοπικού γραφείου της U.N.E.F., που όπως είδαμε παραπάνω βρισκόταν στα χέρια επαναστατών, οι φοιτητές δεν άρξιστηκαν μόνο στο να παρελάσουν μαζί με τους συνδικαλιστές. Βάδισαν στη Νομαρχία για ν' απαιτήσουν την ακύρωση των δικαστικών διώξεων εναντίον τους που είχαν αποφασιστεί προηγουμένως, και την επαναχορήγησή του έτήσιου έποιδόματος των 10.000 F.F. που τους άφαιρέθηκε, όπως πιστεύεται, μόλις πήραν ριζοσπαστικές θέσεις. Υψωσαν δύο όδοφράγματα που τα C.R.S. προσπάθησαν να τους ξαναπάρουν. Ο νομάρχης έπωφελήθηκε απ' την άνα-

κωχή που έγινε όταν μερικά πανεπιστημιακά στελέχη προσφέρθηκαν για μεζάζοντες και δέχτηκε με αντιπροσωπεία. Η υποχώρηση ήταν ολοκληρωτική: ο Πρύτανης άπουσε τη μήνυσή του και πλήρωσε. Πολλοί εργάτες απ' την πόλη έλαβαν μέρος σ' αυτή τη μάχη. "Ετσι μπόρεσαν να διαπιστώσουν την αποτελεσματικότητα αυτής της μορφής διεκδικησης. Και οι εργάτες της Σύντ-Άβιασιόν το θυμόντουσαν την επομένη. Οι φοιτητές της Νάντης πήγαν άμέσως να υποστηρίξουν τις άπεργιακές φρουρές.

Η κατάληψη της Σύντ-Άβιασιόν που έγινε γνωστή στις 15 του Μάη θεωρήθηκε γενικά σαν μια πράξη μ' έξεχουσα σημασία: αν κι άλλα εργοστάσια άκολουθούσαν την αυθόρμητη άπεργία, τότε το κίνημα θα μετατρέποταν άναπόφευκτα σ' αυτή την ιστορική κρίση που περιέμεναν οι πιά διαυγείς. Στο τέλος του πρωινού, η Έπιτροπή Κατάληψης της Σορβόννης έστειλε στην Άπεργιακή Έπιτροπή ένα τηλεγράφημα ύποστήριξης: «στην κατειλημμένη Σύντ-Άβιασιόν από την κατειλημμένη Σορβόννη»...

Αυτή ήταν η μόνη δραστηριότητα της Έπιτροπής Κατάληψης για όλη σχεδόν την ήμέρα, και όφειλόταν στον Ριέζελ. Πραγματικά από την πρώτη κιόλας συγκέντρωση της Έπιτροπής φάνηκε μια φοβερή αντίθεση μεταξύ του ρόλου που της είχε άνατεθεί, με ρητή έξουσιοδότηση της γενικής συνέλευσης, και των πραγματικών συνθηκών της δραστηριότητάς της. Η Έπιτροπή Κατάληψης άποτελούνταν από δεκαπέντε μέλη έλεγμένα και άνακλητά κάθε στιγμή από την γενική συνέλευση, υπεύθυνα μόνο άπέναντί της και που καθήκον τους ήταν να οργανώσουν και να διατηρήσουν την κατάληψη της Σορβόννης. Όλες οι άυτοσχέδιες ύπηρεσίες που έγιναν ή που θα γίνονταν για τη λειτουργία και την άμυνα του κτιρίου και των διαφόρων δραστηριοτήτων, είχαν μπει κάτω από τον έλεγχο της. Έπρεπε να κάνει θυσία κάθε στιγμή την έλευθερη συζήτηση και να έξασφαλίζει και να διευκολύνει τη συνέχιση των δραστηριοτήτων που ήδη είχαν άρχσει. Αυτό άφορούσε από την κατανομή των αίθουσών μέχρι την όργάνωση του άνεφοδιασμού, από τη δημοκρατική διάδοση τόσο προφορική όσο και γραπτή των πληροφοριών μέχρι και την τήρηση της τάξης. Η πραγματικότητα όμως ήταν τελείως διαφορετική: οι χροεκο-

πημένοι γραφειοκράτες της U.N.E.F., ή παλιά πούτανα ο Κραβέτς και ο Πεννού που θγήκε από τη λήθη που μόλις τον είχε περιτυλίξει, γλιστρησαν στους διαδρόμους που γνώριζαν καλά για να εγκατασταθούν σε κάποιο υπόγειο απ' όπου προσπαθούσαν να ξαναπάρουν στα χέρια τους όλα τα νήματα της π ρ α γ μ α τ ι κ ή ς έ ξ ο υ σ ί α ς , να συντονίσουν την κάθε είδους δράση των καλοθελητών τεχνικών που τύχαινε να είναι φίλοι τους. Αυτό ισχύει για μια «Συντονιστική Έπιτροπή» που εκλέχτηκε από μόνη της. Η «Έπιτροπή για τη Σύμβαση των Σχολών» δούλευε για λογαριασμό της. Η ομάδα για τη διατήρηση της τάξης, απόλυτα αυτόνομη, δεν υπάκουε παρά μόνο στον αρχηγό της, κάποιον που αυτοδιορίστηκε σ' αυτό το πόστο και έννοιασε να μη συζητάει παρά από θέση ισχύος. Η «Έπιτροπή Τύπου», αποτελούμενη από νέους ή μέλλοντες δημοσιογράφους, ήταν στη διάθεση του γαλλικού τύπου στο σύνολό του και όχι της Σορβόνης. Όσο για τις ήχητικές εγκαταστάσεις, βρίσκονταν στα χέρια στοιχείων της δεξιάς, που όμως ήταν ειδικοί στον χειρισμό των ραδιοφωνικών συσκευών.

Μέσα σ' αυτές τις παράδοξες συνθήκες, ή Έπιτροπή Κατάληψης έβρισκε δυσκολία ακόμα και για να έχει στη διάθεσή της μια αίθουσα: κάθε κλίμα που είχε ήδη εγκατασταθεί απέβλεπε στο σύνολο των χώρων. Τα περισσότερα μέλη της, αποθαρσυνμένα χωρίς αμφιβολία, εξαφανίστηκαν για να μπουν, αφού δεν μπορούσαν να κάνουν διαφορετικά, στις διάφορες κατώτερες αλλά άνυπότακτες έπιτροπές, που τουλάχιστον είχαν το πλεονέκτημα να υπάρχουν. Ήταν ελοφάνερο ότι οι «χειραγωγοί» που αναφέραμε πιο πάνω σκέφτηκαν να διαιωνίσουν την έξουσία τους τοποθετώντας σε μια καθαρά διακοσμητική θέση τη μόνη εκλεγμένη έπιτροπή.* Οι χειραγωγοί πρέπει να ίκανοποιήθηκαν απ' τα αποτελέσματα των μανουβρών τους στις 15 του Μάη, γιατί στη Γενική Συνέλευση της βραδιάς πρότειναν τη διατήρη-

* Λίγο καιρό μετά ο κατακτημένος Πεννού δεν δίσταζε να λέει τα παράπονά του έναντι των μαρτύρων: «Είχαμε όλοι συμφωνήσει», φώναζε, «να μη μπει καμιά ομάδα στην Έπιτροπή Κατάληψης. Συμφώνησαν μαζί μας ή F.E.R., ή J.C.R., οι «κινέζοι» κλπ. Σε γάστρια όμως τους σιτουασιονιστές!».

ση όλων των μελών της οικειώδους Έπιτροπής Κατάληψης για είκοσιτέσσερις ακόμα ώρες. Έπίσης τὰ δεκά μέλη της «Συντονιστικής Έπιτροπής» αναγνωρίστηκαν σάν άπλοι βοηθοί της Έπιτροπής Κατάληψης. Όμως ή Συντονιστική Έπιτροπή, δυναμωμένη ήδη από τους τεχνικούς μηχανισμούς πού είχε στά χέρια της, σκέφτηκε νά ολοκληρώσει την κατάληψη της εξουσίας δηλώνοντας κατ' εὐθεΐαν στην Έπιτροπή Κατάληψης ότι δέν υπήρχε πιά. Καί σχεδόν όλα τὰ μέλη αυτής της τελευταίας, πού μόλις είχαν ξαναεμφανιστεί για νά εκλεγούν και πάλι από τή Γενική Συνέλευση, τὸ πήραν άπόφαση νά διαλυθούν. Μόνο δύο μέλη της Έπιτροπής Κατάληψης πήραν νά αναφέρουν τὰ γεγονότα στη βάση, κατακρίνοντας τόν σκανδαλώδη τρόπο με τόν όποιο καταπατήθηκε ή εξουσία της γενικής συνέλευσης. Ό Ριζέλ απευθύνθηκε σ' αυτούς πού είχαν καταλάβει τὸ κτίριο και πού βρίσκονταν στό προαύλιο, για νά τους επαναφέρει στη γενική συνέλευση ή όποια θαπρεπε νά διαλέξει μεταξύ των γραφειοκρατών και των εκπροσώπων της. Λίγα λεπτά άργότερα ή εξέδρα είχε καταληφτεί και οι γραφειοκράτες εκλήθησαν νά δώσουν λόγο δημοσίως. Μπροστά στη γενική άποδοκιμασία αναγκάστηκαν ν' άποχωρήσουν. Τὰ κατάλοιπα της Έπιτροπής Κατάληψης, στηριγμένα από στοιχεία πού πήγαν άμέσως με τὸ μέρος της, την έκαναν ν' άρχίσει νά υπάρχει πραγματικά.

Στή διάρκεια της ίδιας μέρας, 15 τοῦ μηνός, οι έργάτες τοῦ έργοστασίου της Ρενώ στην Κλεόν της Σέν Μαρτίμι, κατέβηκαν σ' άπεργία και άποφάσισαν νά καταλάβουν τὸ έργοστάσιό τους αλχημωτίζοντας κι αυτοί τους διευθυντές τους. Τά έργοστάσια Λοκάνι στό Μπωβαί και Οδουλέκ στην Όρλεάνη κατέβηκαν κι αυτά σ' άπεργία. Στό τέλος της βραδιάς, διακόσια ή τριακόσια άτομα πήγαν στό «Όντεόν Τεάτρ ντε Φράνς» την ώρα πού έβγαίναν οι θεατές και τὸ κατέλαβαν. Άκόμα κι αν τὸ περιεχόμενο αυτής της «άπελευθέρωσης» ήμεινε πάντα περιορισμένο — κυριαρχημένο από τους ανθρώπους και τὰ προβλήματα της κουλτούρας — μόνο τὸ γεγονός ότι κατέλαβαν ένα κτίριο άρχητο με τὸ πανεπιστήμιο και χωρίς πανεπιστημιακή αίτιολογία έδειχνε μία επέκταση τοῦ κινήματος: ήταν μία εστράπλη σηγηνοθεσία της άποσύνθεσης της κρατικής εξουσίας.

Τὴν ἴδια νύχτα ξεπτόθησαν παντοῦ στὴ Σορβόννη οἱ πιὸ ὤ-
ραιες ἐπιγραφές τῆς ἐποχῆς.

Στις 16 τοῦ Μάη τὸ πρωτὸ ἔγινε γνωστὴ ἡ κατάληψη
τῆς Ρενώ-Κλεόν καὶ ἕνα μέρος τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ν.Μ.
Ρ.Ρ. (Πρακτορεῖο τοῦ παρισανοῦ τύπου) ἀρχισαν κι αὐτοὶ
μὰ ἀυθόρμητη ἀπεργία προσπαθώντας νὰ ἐμποδίσουν τὴ
διανομὴ τῶν ἐφημερίδων. Ἡ Ἐπιτροπὴ Κατάληψης τῆς
Σορβόννης ποὺ ἦταν ἐγκαταστημένη στὴν αἴθουσα Ζύλ Μπον-
νό (ἡ παλιότερη ὀνομασία τῆς ἦταν Καθαγές) ἔβγαλε στὶς
3 ἡ ὥρα μ.μ. τὸ ἔξῃς ἀνακοινωθέν:

«Σύντροφοι, ἔχοντας ὑπ' ὄψη ὅτι τὸ ἐργοστάσιο
τῆς Σύντ' Ἀβιακόν στὴ Νάντη ἔχει καταληφθεῖ ἐδῶ καὶ
δυσὲς μέρες ἀπὸ τοὺς ἐργάτες καὶ σπουδαστὲς αὐτῆς τῆς πό-
λης ἔχοντας ὑπ' ὄψη ὅτι τὸ κίνημα σήμερα ἐπεκτείνεται
σὲ πολλὰ ἐργοστάσια (Ν.Μ.Ρ.Ρ. στὸ Παρίσι, Ρενώ στὴν
Κλεόν κλπ.), ἡ Ἐπιτροπὴ Κατάληψης τῆς
Σορβόννης κάνει ἐκκλήση γιὰ τὴν ἀμεση κατάλη-
ψη ὅλων τῶν ἐργοστασίων τῆς Γαλλίας καὶ τὸν σχηματισμὸ
Ἐργατικῶν Συμβουλίων. Σύντροφοι, διαδώστε καὶ ξανα-
τυπώστε τὸ γρηγορώτερο αὐτὴ τὴν ἐκκλήση».

Ὅπως εἶπαμε, ἡ Ἐπιτροπὴ Κατάληψης δὲν εἶχε κα-
νεῖνα ὕλικό μέσο γιὰ νὰ ἀσκήσει μὰ ὁποιαδήποτε δραστη-
ριότητα. Καὶ χρειάστηκε νὰ ζητήσει αὐτὰ τὰ μέσα γιὰ νὰ
διαδώσει τὴν ἐκκλήσὴ τῆς. Μποροῦσε νὰ βασιστεῖ στὴ βο-
ήθεια τῶν «Λυσσασμένων», τῶν σιτουασιονιστῶν καὶ μιᾶς
δεκαπενταριάς ἄλλων ἐπαναστατῶν. Ἀπὸ τὰ παράθυρα τῆς
αἴθουσας Ζύλ Μπονό, ἀπευθύνθηκαν μὲ ἕνα μεγάρφωνο σ'
αὐτοὺς ποὺ βρισκόταν στὸ προαύλιο καὶ ζήτησαν ἐθελον-
τές, ποὺ παρουσιάστηκαν πολυάριθμοι. Ἀντέγραψαν τὸ κεί-
μενο ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμα πολυγραφηθεῖ καὶ πῆγαν νὰ τὸ
διαβάσουν σὲ ὅλα τὰ ἀμφιθέατρα καὶ στὶς ἄλλες πανεπιστη-
μιακὲς σχολές. Οἱ ὑπηρεσίες τοῦ C.L.I.F. καθυστεροῦσαν ἐ-
κίτηδες τὴν πολυγράφηση καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Κατάληψης ἀ-
ναγκάστηκε νὰ ἐπιτάξει μηχανές γιὰ τὸ τύπωμα καὶ ὀργά-
νωσε δικὴ τῆς ὑπηρεσία γιὰ τὴ διάδοσιν. Ἐπειδὴ αὐτοὶ
ποὺ εἶχαν τὸν ἔλεγχον τῶν ἡχητικῶν ἐγκαταστάσεων δὲν ἔ-
δειξαν καλὴ διάθεσιν γιὰ νὰ μεταδώσουν τὸ κείμενο τοῦ μη-
νύματος σὲ κανονικὰ διαστήματα, ἡ Ἐπιτροπὴ Κατάληψης
πῆρε στὰ χέρια τῆς τὸν ἔλεγχον τῶν ἐγκαταστάσεων: οἱ εἰ-

δικοί, πεισιμακίενοι, σαμποτάρισαν τις ἐγκαταστάσεις πριν ἀποχωρήσουν και ὀρισμένοι ὁπαδοί τῆς Ἐπιτροπῆς Κατάληψης χρειάστηκε νά τις ἐπισκευάσουν. Τά τηλέφωνα κατελήφθησαν γιά νά μεταδοθεῖ ἡ Ἐκκληση στά εἰδησιογραφικά πρακτορεῖα, τῆς ἐπαρχίας και τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἀπό τις 3.30' μ.μ. ἡ Ἐκκληση ἀρχισε νά μεταδίδεται κατά τρόπο ἱκανοποιητικό.

Αὐτή ἡ Ἐκκληση γιά τήν ἀμεση κατάληψη τῶν ἐργοστασίων προκάλεσε σκάνδαλο. Ἐννοεῖται πῶς δέν σόκαρε τή μάζα αὐτῶν πού κατέλαβαν τή Σορβόννη, γιατί πάρα πολλοί ἀπ' αὐτούς εἰδειξαν πολύ καλή θέληση γιά νά ἐξασφαλίσουν τή διάδοσή της, ἀλλά ἔπεσε σάν κεραυνός στά στελέχη τῶν μικρῶν ἀριστεριστικῶν κομμάτων πού ἦρθαν, τρομοκρατημένοι, νά μιλήσουν γιά τυχοδιωκτικὸ και γιά τρέλλα. Ἀναγκάστηκαν ὁμως νά φύγουν ἀμέσως: ἡ Ἐπιτροπὴ Κατάληψης δέν εἶχε νά δώσει λόγο στις διάφορες μικρο-οργανώσεις. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο, ὁ Κριβίν, ὁ ἡγέτης τῆς προτοκοιστικῆς J.C.R., ἐκδιώχτηκε πρῶτα ἀπὸ τὰ μεγάφωνα και κατόπιν ἀπὸ τὴν αἴθουσα Ζὺλ Μποννό ὅπου πῆγε τρέχοντας γιά νά ἐκφράσει τὴν ἀποδοκιμασία του, τὴν ἀγωνία του και τὴν δλακώδη ἀπαίτησή του νά ματαιωθεῖ ἡ Ἐκκληση! Ὅση διάθεση κι ἂν εἶχαν ὅλοι αὐτοὶ οἱ χειραγωγοὶ δέν εἶχαν πιά ἀρκετὴ δύναμη γιά ν' ἀμφισβητήσουν πάλι τὸ κύρος τῆς γενικῆς συνέλευσης, κάνοντας μιά ἐπίθεση στὴν αἴθουσα Ζὺλ Μποννό. Πράγματι, ἡ Ἐπιτροπὴ Κατάληψης σχημάτισε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ κιόλας τοῦ ἀπογεύματος τὴ δική της ὑπηρεσία ἀσφάλειας γιά νά ἀποφύγει τὴν ἀνεύθυνη χρησιμοποίησή μας ὑπηρεσίας τάξης πού δέν ἦταν σίγουρη. Προσπάθησε κατόπιν νά ἀναδιοργανώσει αὐτὴ τὴν ὑπηρεσία τάξης κάνοντας μιά σκλήτηση μὲ τὰ βασικά μέλη της και πείθοντάς τα μὲ εὐκολία γιά τὸν ἀντιδημοκρατικὸ ρόλο πού μερικοὶ θέλησαν νά τοὺς ἀναθέσουν.

Ὅλη ἡ δουλειὰ γιά τὸν ἐπανελέγχο τῆς Σορβόννης ὑποστηρίχτηκε μὲ μιά σειρά ἀπὸ προκηρύξεις, πού ἔβγαζαν σὲ γρήγορο ρυθμὸ και διαδίδονταν εὐρύτατα. Αὐτὲς οἱ προκηρύξεις διαβάζονταν κι ἀπὸ τὰ μεγάφωνα, τὰ ὅποια ἀνᾶγγελλαν συγχρόνως κάθε νέα κατάληψη ἐργοστασίου μόλις γινόταν γνωστή. Στις 4.30' μ.μ. ἡ προκήρυξη ποῖχε τὸν τίτλο «Ἐπαγρυπνεῖτε!» προειδοποιούσε: «Ἡ κυριαρ-

χία της επαναστατικής συνέλευσης δέν έχει νόημα άν αυτή
 δέν άσκει την εξουσία της. Έδω και σαράντα όκτώ ώρες ή
 ίδια ή Ικανότητα λήψης αποφάσεων της γενικής συνέλευσης
 τίθεται σέ άμφισβήτηση μέ μία συστηριατική, κυλωσειργία...
 Η άπαίτηση της άμεσης δημοκρατίας είναι ή μέγιστη ύ-
 ποστήριξη πού οι επαναστάτες φοιτητές μπορούν νά προσ-
 φέρουν στους επαναστάτες εργάτες πού έχουν καταλάβει τά
 εργοστάσια. Είναι άπαράδεκτο νά μήν ύπόξουν συνέπειες
 για τά επεισόδια πού έγιναν χθές βράδι — γενική συνέ-
 λευση. Οι παπάδες κάνουν ξανά την εμφάνισι τους όταν σκί-
 ζονται οι άντικληρικές άφίσεις...». Στις 5 μ.μ. ή προκή-
 ρυξη « Π ρ ο σ ο χ ή ! » κατάγγελλε την Έπιτροπή Τύ-
 που πού άρνείται νά μεταδώσει τίς ανακοινώσεις των όρ-
 γάνων πού εκλέχθηκαν κανονικά από τη γενική συνέλευ-
 ση» και πού « ε ί ν α ι μ ι ά έ π ι τ ρ ο π ή λ ο -
 γ ο κ ρ ι σ ί α s ». Παρότρυνε «τις διάφορες ομάδες έρ-
 γασίας» νά απευθύνονται χωρίς ενδιάμεσο στον Τύπο, του
 όποιου έδινε μερικούς αριθμούς τηλεφώνου. Στις 6.30' μ.μ.
 ή προκήρυξη « Π ρ ο σ ο χ ή σ τ ο υ ς χ ε ι ρ α γ ω -
 γ ο ύ ς ! Π ρ ο σ ο χ ή σ τ ο υ ς γ ρ α φ ε ι ο -
 κ ρ ά τ ε ς ! » κατάγγελλε την άνεξέλεγκτη ύπηρεσία
 τάξης. Υπογράμμισε την αποφασιστική σημασία της γενι-
 κής συνέλευσης πού έπρόκειτο νά γίνει τό ίδιο βράδυ: «Τή
 στιγμή πού οι εργάτες αρχίζουν νά καταλαμβάνουν μία σει-
 ρά εργοστασίων στη Γαλλία, παίρνοντας παράδειγμα από
 μας και μέ τό ίδιο δικαίωμα ή Έπιτροπή Κατάληψης της
 Σορβόνης εξέφρασε σήμερα στις 3 μ.μ. την ύποστήριξή της
 πρós τό κίνημα. Τό κεντρικό πρόβλημα της αποφισνης γενι-
 κής συνέλευσης είναι λοιπόν ν' αποφανθεί μ' ένα ξεκάθαρο
 ψήφισμα άν ύποστηρίζει ή άποκηρύσσει την εκκλήση της Έ-
 πιτροπής Κατάληψης πού ή ίδια εξέλεξε. Έάν την άπο-
 κηρύξει θά πάρει την εϋθύνη νά επιφυλάξει στους φοιτητές
 ένα δικαίωμα πού άρνείται στην εργατική τάξη, κι επομέ-
 νως δέν θά θέλει πιά νά κάνει λόγο για τίποτ' άλλο εκτός
 από μία γκωλλιστική μεταρρύθμιση του Πανεπιστημίου».

Στις 7 μ.μ. μία προκήρυξη πρότεινε μία λίστα ριζο-
 σπαστικών συνθημάτων πού θάπρεπε νά διαδοθούν: «Όλη
 ή εξουσία στα Συμβούλια των εργαζομένων», «Κάτω ή θεα-

ματική - εμπορευματική κοινωνία», «Τέλος του πανεπιστημίου» κλπ.

Όλη αυτή η δραστηριότητα, που έκανε να μεγαλώνει ώρα με την ώρα ο αριθμός των οπαδών της Έπιτροπής Κατάληψης, παραποιήθηκε κατά τρόπο κυνικό από τον άστικό τύπο, σύμφωνα με το παράδειγμα της «Μόντ» της 18 του Μάη, που την περιέγραφε με τα εξής λόγια! «Κανείς δέν ξέρει πιά ποιός διευθύνει την Έπιτροπή Κατάληψης της Σορβόννης. Και πράγματι ή αίθουσα όπου έδρεύει αυτός ο οργανισμός, που εκλέγεται κάθε βράδυ στις 8 ή ώρα με γενική συνέλευση, γέμισε στο τέλος του απογεύματος από «λυσοασμένους» φοιτητές της I.S. Αυτοί "έλέγχουν" πιδ συγκεκριμένα τα μικρόφωνα της Σορβόννης, πράγμα που τους επέτρεψε να ρίξουν τη νύχτα πολλά συνθήματα που οι περισσότεροι φοιτητές θεώρησαν παράτολμα: «'Αν συναντήσετε ένα μπάτσο, σπάστε του τα μούτρα», «Έμποδίστε διά της βίας να παρθούν φωτογραφίες στο έσωτερικό της Σορβόννης». Οι φοιτητές της I.S. «διέλυσαν» εξ άλλου «δλη τη γραφειοκρατική δομή» που «εχε δημιουργηθεί προηγουμένως, όπως την Έπιτροπή Τύπου και την υπηρεσία τάξης. Οι αποφάσεις αυτής της έπιτροπής μπορούν ν' άμφισβητηθούν από τη γενική συνέλευση που πρέπει να λάβει χώρα αυτή την Παρασκευή στις 2 μ.μ.»

---

* Αιτός οι παραποιήσεις εξακολουθούν να έρχονται στο φώς της ημέρας. Στο «Παρι Μάης» της 6 του Ιούλη διαδίδουμε: «Αυτή ή ποιητική άναρχία δέν κρατάει πολύ. Μιά ομάδα που τιτλοφορείται «λυσοασμένοι αιτουασιονιστές» παίρνει την έξουσία, δηλαδή αυτό που θέ μπορεί να άποκληθεί «νομιμότητα του χώρου των μικροοργανώσεων», και κυρίως το σημαντικότερο όργανό της, τη «SONO»: δηλαδή τις ήχητικές άγκαταστάσεις, το σύστημα των μεγαφώνων με το οποίο μπορεί να ριχτεί δλόκληρη βροχή συνθημάτων στην αλλη και στους διαδρόμους. "Όποιος έχει τη «SONO» έχει το λόγο, και την έξουσία. Οι αιτουασιονιστές μεταδίδουν άμέσως άπ' τα μεγάφωνα τελείως άνιοθροπα μηνύματα. Καλούν για παράδειγμα τους φοιτητές «να άποστηρίξουν τους τρόφιμους του ψυχιατρείου Σαιντ-Άνν των άπαιλευθρωτικό άγώνα τους έναντίον των ψυχιδτρών»...». Σ ένα διαφορετικό στίλ, το διβλίο του φασίστα Φρανσουά Ντυπρα «Οι

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 16 τοῦ Μάη σηματοθεῖ τὴ στιγμή δ-
που ἡ ἐργατικὴ τάξη, μὲ τρόπο κατηγορηματικὸ, ἀρχίζει
νὰ παίρνει θέση ὑπὲρ τοῦ κινήματος. Στις 2 μ.μ. καταλαμ-
βάνεται τὸ ἐργοστάσιο τῆς Ρενώ-Φλέγς. Μεταξὺ τῆς 3 ὡς
5 μ.μ. ἡ αὐθόρμητη ἀπεργία ἐπιβάλλεται στὴ Ρενώ-Μπι-
γιανκούρ. Σ' ὅλες τὶς μεριές τῆς ἐπαρχίας ἀρχίζουν οἱ κα-
ταλήψεις τῶν ἐργοστασίων. Ἡ κατάληψη τῶν δημοσίων κτι-
ρίων ποὺ συνεχίζει νὰ ἐπεκτείνεται φτάνει καὶ στὸ ψυχια-
τρεῖο τῆς Ἁγίας Ἄννας ποὺ καταλήφθηκε ἀπὸ τὸ προ-
σωπικὸ του.

Μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴ συσώρευση τῶν εἰδήσεων, ὅλες
οἱ ἀριστεριστικὲς ὁμάδες τῆς Σορβόννης συμφώνησαν νὰ κά-
νουν ἀμέσως μιὰ πορεία στὸ Μπιγιανκούρ στις 8 μ.μ. Ἡ
Ἐπιτροπὴ Κατάληψης ἔκρινε σωστὸ ν' ἀναβάλλει τὴ γενικὴ
συνέλευση παρ' ὅλο ποὺ ἀνυπομονοῦσε νὰ τὴ φέροι ἀντιμέ-
τωπη μὲ τὶς εὐθύνες τῆς. Ἡ ἀνακοίνωσή της, λίγο πρὶν τὶς
8 μ.μ., δήλωνε τὰ ἑξῆς: «Κατόπιν συμφωνίας μὲ διάφορες
πολιτικὲς ὁμάδες, τὸ Κίνημα τῆς 22 τοῦ Μάρτη, τὴν U.
N.E.F, ἡ Ἐπιτροπὴ Κατάληψης ἀποφασίζει ν' ἀναβάλλει τὴ
γενικὴ συνέλευση ποὺ καθορίστηκε γιὰ τὶς 16 τοῦ Μάη στις
8 μ.μ., στις 17 τοῦ Μάη καὶ ὥρα 2 μ.μ. Ὅλοι πρέπει νὰ
βρῶνται στις 8 ἢ ὡρα στὴν πλατεία τῆς Σορβόννης γιὰ
τὴν πορεία στὸ Μπιγιανκούρ».

Ἡ προσχώρηση στὸν ἀγῶνα τῆς Ρενώ-Μπιγιανκούρ,
τοῦ μεγαλύτερου ἐργοστασίου τῆς Γαλλίας ποὺ τόσο συχνὰ
ἔπαιξε ἓνα καθοριστικὸ ρόλο στις κοινωνικὲς διαμάχες, καὶ
κυρίως ἡ ἀπειλὴ μιᾶς ταύτισης τῶν ἐργατῶν καὶ τοῦ κινή-
ματος τῶν ἐπαναστατικῶν καταλήψεων ποὺ ἀναπτύχθηκαν
μὲ ἀπαρχὴ τὸν φοιτητικὸ ἀγῶνα, τρομοκράτησαν τὸ λεγό-
μενο καμμουνιστικὸ κόμμα καὶ τὴν κυβέρνησή. Πρὶν ἀκό-

ἡμέρες τοῦ Μαΐου 1968. (•EDITIONS LATINES) καταγγέλλει «στὶς
ἀπαρχὲς τῆς 22ας Μαρτίου τὴν ἀναταραχὴ ποὺ διατηροῦσαν στὴ Ναυ-
τέρ σαράντζα κερίπου φοιτητές, μέλη τῆς INTERNATIONALE SI-
TUATIONNISTE» καὶ θάλλει μέσα στις δραστηριότητες τῆς I.S.
«τὸν δόκτωλο τῆς H.V.A. (τῆς ἀνατολικογερμανικῆς ὑπηρεσίας ἀσφα-
λείας καὶ κατασκοπείας)». Στὴ συνέχεια συγγέει τοὺς σιτουασι-
ονιστὰς μὲ τὸ κίνημα τῆς «22 τοῦ Μάρτη» καὶ χαρακτηρίζει τὸν Κόν-
Μπεννιτ «παλιὸ φίλο του».

μα μάθουν το σχέδιο μας πορείας στο Μπιγιανκούρ, αντίδρασαν σχεδόν με τον ίδιο τρόπο στα κακά μαντάτα που ήδη γνώριζαν. Στις 6.30' μ.μ. μία ανακοίνωση του σταλινικού πολιτικού γραφείου «προειδοποιεί τους φοιτητές και τους εργάτες να φυλάγονται από κάθε παράτολμο σύνθημα». Λίγο μετά τις 7 μ.μ. μεταδόθηκε ένα ανακοινωθέν της κυβέρνησης: «Παρουσία διαφόρων άποπειρών που αναγγέλθηκαν ή μπήκαν σ' ενέργεια από διάφορες εξτρεμιστικές ομάδες για να προκαλέσουν μία γενική αναταραχή, ο Πρωθυπουργός υπενθυμίζει... πώς η κυβέρνηση δεν θα μπορέσει ν' άνεχθεί καμία απόπειρα ενάντια στη δημοκρατική τάξη πραγμάτων... Από τη στιγμή που η μεταρρύθμιση του Πανεπιστημίου δεν είναι παρά ένα πρόσχημα για να δυθιστεί η χώρα στην αναταραχή, η κυβέρνηση οφείλει να διαφυλάξει τη δημόσια τάξη...». Η κυβέρνηση αποφάσισε άμεσα να καλέσει στην ενεργό ύπηρεσία 10.000 χωροφύλακες που βρίσκονταν σ' έφεδρεία.

Τρεις ή τέσσερις χιλιάδες άτομα, απ' αυτούς που κατέλαβαν τη Σορβόννη, χωρισμένα σε δύο ομάδες, πήγαν μέχρι το Μπιγιανκούρ κρατώντας πάντα μαυρες και κόκκινες σημαίες. Η C.G.T. που έλεγχε όλες τις εισόδους του εργοστασίου κατάφερε να εμποδίσει τη συνάντησή τους με τους εργάτες. Όσο για το σχέδιο της πορείας προς το κτίριο της Ραδιοτηλεόρασης που πρότεινε η Έπιτροπή των λυσσαζιένων — I.S. στη γενική συνέλευση της 14 του Μάη και το υποστήριξε και στις 15, δέχτηκαν να το πραγματοποιήσουν στις 17 του Μάη το «Κίνημα της 22 του Μάρτη», ή U.N.E.F και το S.N.E. SUP (Έθνικό Συνδικάτο Άνωτάτης Έκπαίδευσης). Μόλις αυτή η απόφαση έγινε γνωστή, η C.G.T. δήλωσε, στις 16 του Μάη 9 μ.μ., ότι αυτό το γεγονός έπαιρνε «τη μορφή μιας προδοκάτίας που δεν μπορεί παρά να έξυπηρετεί προσωπικά συμφέροντα». Στις 10.30' μ.μ. το σταλινικό κόμμα πήρε την ίδια θέση. Τα μεσάνυχτα, το SNESUP και η U.N.E.F. έκαναν στροφή 180 μοιρών δηλώνοντας πως ματαίωναν την έκκλησή τους για την πορεία.

Την ίδια νύχτα άρχισε στη Σορβόννη η αντίπιθεση των χειραγωγών. Έπιωφελούμενοι από την άπουσία των επαναστατικών στοιχείων που βρίσκονταν γύρω από τα εργοστάσια Ρενώ, άποπειράθηκαν ν' αυτοσχεδιάσουν μία γε-

νική συνέλευση αὐτῶν πού εἶχαν μείνει στή Σορβόννη. Ἡ Ἐπιτροπή Κατάληψης ἔστειλε δυό εκπρόσωπους πού κατήγγειλαν τόν πλαστό χαρακτήρα μας συνέλευσης πού ἦταν προῖον αὐτῆς τῆς μανούδρας. Ἡ συνέλευση διαλύθηκε ἀμέσως μόλις οἱ συμμετέχοντες ἀντιλήφθηκαν τὸ παίγνιδι πού τοὺς ἔπαιζαν.

Τὰ ξημερώματα, οἱ ἐργάτες τοῦ N.M.P.P. ζήτησαν ἀπὸ τὴ Σορβόννη ἐθελοντές γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὶς ἀπεργιακὲς τοὺς φρουρὲς πού δὲν εἶχαν ἀκόμα πετύχει νὰ ἐπιβάλλουν τὸ σταμάτημα τῆς ἐργασίας. Ἡ Ἐπιτροπή Κατάληψης ἔστειλε ἐθελοντές. Στὴ γραμμὴ Νο 2 τοῦ μετρό μιά ἐπιτροπὴ ἀντι-συνδικαλιστικῆς δράσης ἀνάλαβε νὰ κατεβάσει σ' ἀπεργία τὴν R.A.T.P. (μετρό). Μέσα στὴν ἴδια μέρα οἱ ἐργάτες θὰ καταλάμβαναν μιά ἑκατοστὴ ἐργοστάσια. Πρῶτ-πρῶτ οἱ ἐργάτες τῶν παρισινῶν ἐργοστασίων πού εἶχαν κατέβει σ' ἀπεργία, καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα τῆς Ρενώ, ἔφτασαν στὴ Σορβόννη γιὰ ν' ἀρχίσουν μὲ τοὺς φοιτητὲς τὸ διάλογο πού ἐμπόδιζαν τὰ συνδικάτα μπροστὰ στὶς πόρτες τῶν ἐργοστασίων.

Ἡ γενικὴ συνέλευση συζήτησε στὶς 2 μ.μ. μιά δευτέρη πορεία πρὸς τὸ Μπιγιανκούρ καὶ ἀνέβαλε γιὰ τὸ ἴδιο βράδυ τὴν ἐπίλυση ὄλων τῶν ἄλλων προβλημάτων, πού τέθηκαν ἔτσι σὲ δευτέρη μοίρα. Ἡ F.E.R. προσπάθησε μάταια νὰ καταλάβει τὴν ἐξέδρα τῶν ἀμλητῶν καὶ ὁ ἡγέτης τῆς, ἐξίσου μάταια, ἐπενέθη γιὰ νὰ ἐμποδίσει αὐτὴ τὴ δευτέρη πορεία. Ἡ μόνη παραχώρηση πού δέχτηκε νὰ κάνει ἦταν, σὲ περίπτωσι πού ἡ πορεία θὰ γινόταν οὕτως ἢ ἄλλως, νὰ υλοποιηθεῖ ἓνα μόνο παρα-σταλινικὸ ἀλόγχαν: «Ἐνιαῖο Ἐργατικὸ Μέτωπο». Ἡ F.E.R. θεωροῦσε ἤδη ὅτι θάπαιρνε τὴ θέση τῆς σ' ἓνα παρόμοιο «Μέτωπο» δίπλα στὴν S.F.I.O. (Σοσιαλιστικὸ Κόμμα) καὶ τὸ K.K.T. Καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς κρίσης, ἡ F.E.R. ὑπῆρξε γιὰ τὸ σταλινικὸ κόμμα ὅτι τὸ σταλινικὸ κόμμα εἶναι γιὰ τὸν ντεγκωλλισμὸ: ἡ ὑποστηριξὴ ὑπεσχέλιζε τὴν ἀντιζηλία καί, σὲ δύο διαφορετικὰ ἐπίπεδα, οἱ ἴδιες ὑπηρεσίες ἀμείφθηκαν μὲ τὴν ἴδια ἀχαριστία. Μιά ἀνακοίνωσι τῆς C.G.T.-Ρενώ πού βγήκε ἀμέσως, συμβούλευε «τοὺς πρωτεργάτες αὐτῆς τῆς πορείας νὰ τὴ ματαιώσουν». Καὶ ἡ πορεία ἔγινε προσκαλῶντας τὶς ἴδιες ἀντιδράσεις μὲ τὴν προηγούμενη. Ἡ C.G.T. ζήτησε ἀκόμα πε-

μισσότερο στά μάτια τῶν ἐργατῶν, ἀφιζάροντας στό ἐσωτερικό καί στό ἐξωτερικό τοῦ ἐργοστασίου τήν ἐξῆς γελοία συκοφαντία: «Νέα ἐργάτες, μερικά ἐπαναστατικά στοιχεία θέλουν νά διαιρέσουν τίς γραμμές μας γιά νά μᾶς ἐξασθενήσουν. Αὐτοί οἱ ἐξτρεμιστές δέν εἶναι παρά ὄργανα τῆς μπουρζουαζίας πού φτάνουν στό σημεῖο νά παίρνουν ὑπέρογκες ἀνταμοιβές ἀπ' τ' ἀφεντικά».

Ἡ Ἐπιτροπή Κατάληψης ἔδραλε στίς 1 μμ. μία προκήρυξη τῶν πρωτεργατῶν τῆς ἀπεργίας στή Ρενώ πού ἐξηγητοσε πῶς μερικοί νεαροί ἐργάτες παρέσυραν τή βάση μερικῶν τοιμῶν τοῦ ἐργοστασίου, ὑποχρεώνοντας τά συνδικάτα ν' ἀποδεχθοῦν κάπως ἀργά τὸ κίνημα πού προσπάθησαν ν' ἀποφύγουν: «Οἱ ἐργάτες περιμένουν κάθε νύχτα στίς πόρτες τοῦ ἐργοστασίου τὸν ἐρχομὸ ἀνθρώπων γιά τή μαζική ὑποστήριξη ἑνὸς μαζικοῦ κινήματος». Τὴν ἴδια ὥρα στάλθηκαν σὲ πολλές χώρες τηλεγραφήματα πού δῆλωναν τὴν ἐπαναστατικὴ τοποθέτηση τῆς κατειλημμένης Σορδόννης.

Ὅταν ἡ γενικὴ συνέλευση κατόρθωσε τελικὰ νά συγκεντρωθεῖ στίς 8 μμ., οἱ συνθήκες πού ἐμπόδιζαν τὴ λειτουργία τῆς στήν ἀρχὴ δέν εἶχαν καθόλου καλλιτερέφει. Οἱ ἡχητικὲς ἐγκαταστάσεις δέν δούλευαν παρά μόνο δύο διαρκοῦσαν οἱ παρεμβάσεις ὀρισμένων ἑμιλητῶν ἐνῶ σταματοῦσαν νά δουλεύουν ἀκριβῶς ὅταν ἀρχίζαν ἄλλες. Ἡ πορεία τῶν συζητήσεων καί κυρίως τὸ ἐνδεχόμενο ψήφισμα μᾶς πρότασες ἐξαρτιόταν τεχνικὰ ἀπὸ ἓνα ἀλλόκοτο ἀγνωστο, φυσικὰ τσάρακι τῆς U.N.E.F., πού αὐτονομιάστηκε στήν ἀρχὴ τῆς κατάληψης, μόνιμος πρόεδρος τῶν γενικῶν συνελεύσεων καί πού, ἀγνοῶντας κάθε ἀποδοκιμασία ἢ προσβολή, κράτησε μὲ τὰ δόντια αὐτὸ τὸ πόστο μέχρι τέλους. Ἡ F.E.R. πού ἀνακοίνωσε ἀπλοϊκὰ τὸ πρῶτὴν τὴν πρόθεσή της νά «ξαναπάρει στά χέρια της» τὸ κίνημα, προσπάθησε γιά μιὰ ἀκόμα φορὰ νά καταλάβει τὴν ἐξέδρα. Οἱ χειραγωγοὶ κάθε οὐκίας συνεργάστηκαν γιά νά ἐμποδίσουν τὴν γενικὴ συνέλευση νά πάρει θέση σχετικὰ μὲ τὴν Ἐπιτροπὴ Κατάληψης πού παρουσίασε τὸν ἀπολογισμό της, καί κυρίως σχετικὰ μὲ τὴν Ἐκκλησιὴ γιά τὴν κατάληψη τῶν ἐργοστασίων. Αὐτὴ τὴν κωλυσιεργία τὴν ἀκολούθησε μιὰ καμπάνια συκοφαντίας πού ἀναφερόταν κυρίως σὲ λεπτομέρειες

άσκοτες και χωρίς νόημα: μιιά «δύη Σέν-Ζερμαίν-ντε-Πρέ» της άταξίας μέσα στο κτίριο, ή περιφρόνηση πρὸς τὰ μικρὰ άριστερίστικα κόμματα και την U.N.E.F., ένα σχολίο για την κατάληψη του ψυχιατρείου της Άγίας Άννας όπου μερικοί Ισχυρίστηκαν ότι άκουσαν μιιά έκκληση για την «άπελευθέρωση των τρελλών», κι άλλα φοβερά παρόμοια. Ή συνέλευση δέν κατάφερε νά γίνει σεβαστή. Ή πρώτη Ήπιτροπή Κατάληψης, μη μπορώντας νά πετύχει μιιά ψηφοφορία σχετικά με τή διαχείρισή της και μη θέλοντας νά παίξει έναν οποιοδήποτε ρόλο μέσα στους άγώνες επιρροής και στους παρασημακούς συμβιβασμούς για την όνομασία της επιμένης Ήπιτροπής, άνάγγειλε ότι εγκατέλειπε τή Σορβόννη, όπου ή άμεση δημοκρατία στραγγαλιζόταν τώρα από τους γραφειοκράτες. Όλοι οι όπαδοί της έφυγαν συγχρόνως και ή ύπηρεσία τάξης διαλύθηκε, ενώ ή F.E.R., ή όποια έδω και μιιά ώρα άπειλούσε την έξέδρα, έπωφελήθηκε από την εύκαιρία για νά την καταλάβει. Παρ' όλα αυτά δέν κατόρθωσε νά πάρει στα χέρια της τή διαχείριση της Σορβόννης όπου κάτι τέτοια μαγειρέματα θά εξακολουθοσαν μέχρι τὸ τέλος. Τὸ συμπέρασμα της Ήπιτροπής Κατάληψης επιβεβαιώθηκε απ' όλα τὰ γεγονότα.

Ή άποτυχία μιιάς άρχικής προσπάθειας για συμβουλευτική δημοκρατία στη Σορβόννη ύπῆρξε όπωσδήποτε επώδυνη για τή συνέχεια του κινήματος των καταλήψεων πού ύτέρηξε φοβερά σ' αυτό τὸ πεδίο — κι από κει προέκυψε κι ή γενική άποτυχία του. Είναι όμως σίγουρο πώς στο σημείο πού είχε φτάσει ή κρίση εκείνη τή στιγμή, καμμία ομάδα δέν είχε άρκετή δύναμη για νά επέμβει κατά τρόπο επαναστατικό και με αξιόλογα άποτελέσματα. Όλες οι οργανώσεις πού έπαιξαν άποφασιστικό ρόλο στη μετέπειτα εξέλιξη ήταν έχθροι της εργατικής αυτονομίας. Τὰ πάντα έξαρτιόταν από τή σχέση των δυνάμεων μέσα στα εργοστάσια μεταξύ των εργατών, πού ήταν παντοῦ άπομονωμένοι και διαιρεμένοι, και της συγκλίνουσας δυνάμεις του Κράτους και των συνδικάτων.

V. Ἡ αὐθόρμητη γενικὴ ἀπεργία

«Στὴ Γαλλία, ἀρκεῖ νὰ εἶναι κανεὶς κάτι γιὰ νὰ θέλει νὰ εἶναι τὸ πᾶν».

ΜΑΡΞ

«Συμβολὴ στὴν Κριτικὴ τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Δικαίου
τοῦ Χέγκελ»

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς 17 τοῦ Μάη ἡ ἀπεργία ἐπεκτάθηκε σχεδὸν σ' ἕλη τὴ μεταλλουργικὴ καὶ χημικὴ βιομηχανία. Ἀκολουθώντας τὸ παράδειγμα τῆς Ρενώ, οἱ ἐργάτες τῆς Μπερλιέ, Ροντσιασετά, Ρόν-Πουλένκ καὶ S.N.E.C.M.A. ἀποφάσισαν νὰ καταλάβουν τὰ ἐργοστάσια. Πολλοὶ σταθμοὶ ἦταν στὰ χέρια τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ κυκλοφοροῦσαν ἐλάχιστα τραίνα. Οἱ ταχυδρομικοὶ ὑπάλληλοι εἶχαν ἤδη καταλάβει τὰ κέντρα διαλλαγῆς τῆς ἀλληλογραφίας. Στις 18, ἡ ἀπεργία παρέλυσε τὴν Αἰρ-Φράνς καὶ τὴν R.A.T.P. Αὐτὴ ἡ ἀπεργία πού ξεκίνησε ἀπὸ μερικὲς παραδειγματικὲς καταλήψεις στὴν ἐπαρχία, ἐξαπλώθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Παρισιοῦ γιὰ νὰ ἀπειλήσει τὸ σύνολο τῆς χώρας. Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή, ἀκόμα καὶ τὰ συνδικάτα δὲν μπορούσαν νὰ χουν ἀμφιβολίες ὅτι αὐτὴ ἡ ἀλληλουχία τῶν αὐθόρμητων ἀπεργιῶν θὰ κατέληγε στὴ γενικὴ ἀπεργία.

Τὸ κίνημα τῶν καταλήψεων πού ξέσπασε αὐθόρμητα τέθηκε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐξω ἀπὸ τὴ χειραγώγηση καὶ τὸν ἐλεγχὸ τῶν συνδικάτων. Ἡ ἐφημερίδα «Λὲ Μόντ» ἔγραψε στις 18 τοῦ Μάη:

«Από τη διεύθυνση της Ρενώ υπογραμμίζεται ο παράνομος χαρακτήρας της άρχης του κινήματος μετά την άπεργία της 13 του Μάη που άκολουθήθηκε έν μέρει και στην έπαρχία. Η διεύθυνση θεωρεί παράδοξο τό γεγονός ότι ή έστία άμφισβήτησης τοποθετείται σ' αυτήν άκριβώς την επιχείρηση όπου μέχρι στιγμής δέν λάβαιναν χώρα στον κοινωνικό τομέα, παρά διαμάχες ρουτίνας, σχετικά άσήμαντες».

Η έκταση της άπεργίας άνάγκασε τά συνδικάτα νά κάνουν μία γρήγορη άντεπίθεση που άποκάλυψε, μέ τρόπο που δέν χωράει άμφισβόλια, τον φυσικό τους ρόλο σαν φύλακες της καπιταλιστικής τάξης μέσα στά έργοστάσια. Η συνδικαλιστική στρατηγική άκολουθούσε τον κύριο σκοπό της: την καταστροφή της άπεργίας. Για νά πετύχουν αυτό τό σκοπό, τά συνδικάτα, που είχαν μία μεγάλη παράδοση σαν έχθροί των αθέρημων άπεργιών, προσπάθησαν νά περιορίσουν αυτό τό εύρύτατο κίνημα γενικής άπεργίας σέ μία σειρά από μεμονωμένες άπεργίες στις διάφορες επιχειρήσεις. Η C.G.T. μπήκε επικεφαλής αυτής της άντεπίθεσης. Στις 17 του Μάη έγινε συγκέντρωση του Συνομοσπονδιακού Συμβουλίου της που έκανε τίς έξής δηλώσεις: «Η δράση που άρχισε μέ τή ν πρωτοβουλία της C. G. T. και σέ συνεργασία με άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις* δημιουργεί μία νέα κατάσταση πραγμάτων και άποκτά μία έξαιρετική σημασία». Έτσι ή C.G.T. άναγνωρίζει την άπεργία αλλά άρνείται κάθε σύνθημα γενικής άπεργίας. Κι όμως οι εργάτες ψήφισαν παντού την άπερίοριστη άπεργία μέ κατάληψη των έργοστασίων. Για νά γίνουν κύριοι ένός κινήματος που τίς άπειλούσε άμεσα, οι γραφειοκρατικές οργανώσεις έπρεπε άρχικά νά τοποθετήσουν μία τροχοπέδη στην πρωτοβουλία των εργαζομένων και ν' αντιμετώπισουν τή μόλις γεννημένη άυτονομία του προλεταριάτου. Γι' αυτό τό λόγο πήραν τον έλεγχο των άπεργιακών επιτροπών που μεταβλήθηκαν άμέσως σέ μία πραγματική άυτονομική δύναμη μέ τό ρόλο ν' άπομονώσουν τους εργά-

* Υπογραμμίζουμε τό χονδροειδέστατο φεδος.

τες μέσα στα εργοστάσια και να εκφράσουν για λογαριασμό τους τις δικές της διεκδικήσεις.

Ενώ στις πορτες όλων σχεδόν των εργοστασίων οι απεργιακές φρουρές, υπάκουες πάντα στις διαταγές των συνδικάτων, εμπόδιζαν τους εργάτες να μιλήσουν για λογαριασμό τους, να απευθυνθούν στους άλλους και ν' ακούσουν τις θέσεις των πιο ριζοσπαστικών θέσεων που εκδηλώνονταν εκείνη την εποχή, οι συνδικαλιστικές ηγεσίες ανέλαβαν να περιορίσουν το σύνολο του κινήματος σε ένα πρόγραμμα καθορά επαγγελματικών διεκδικήσεων. Το θέαμα της γραφειοκρατικής αμφισβήτησης έφτασε σε μία φάση παρωδίας όταν είδαμε τη C.F.D.T., που μόλις είχε αποχριστιανοποιηθεί, να κατηγορεί — και με το δικίο της — τη C.G.T. ότι περιορίζεται σε «διατροφικές διεκδικήσεις» και να δηλώνει: «Πέρα από τις υλικές διεκδικήσεις, τίθεται το πρόβλημα της διαχείρισης και της διεύθυνσης των επιχειρήσεων». Αυτός ο έκλογικός υπερθεματισμός ενός συνδικάτου μ' έκσυγχρονιστικές τάσεις έφτασε στο σημείο να προτείνει την «αυτοδιαχείριση», σαν μορφή της «εργατικής εξουσίας στο πλαίσιο της επιχείρησης». Έτσι μπορούσαμε να δοίμε τους δύο αρχι-παραχαράκτες να πετάνε ο ένας στα μούτρα του άλλου την αλήθεια του ψέμματός τους: ο μόν Σεγκύ χαρακτηρίζοντας την αυτοδιαχείριση σαν «δρο χωρίς περιεχόμενο», ο δέ Ιερωμένος Ντεκάν στερώντας την από το πραγματικό της περιεχόμενο. Στην πραγματικότητα αυτή ή διαμάχη των παραδοσιακών και των μοντέρνων σχετικά με την καλύτερη μορφή υποστήριξης του γραφειοκρατικοποιημένου καπιταλισμού, χρησίμευε σαν προανάκρουσμα στην υλιστική τους συμφωνία όσον αφορά την ανάγκη διαπραγματεύσεων με το Κράτος και τ' αφεντικά.

Τη Δευτέρα 20 του Μάη ή απεργία με κατάληψη γενικευτήκε, αν εξαιρέσει κανείς μερικούς τομείς που δεν θ' άργησαν ν' ακολουθήσουν το κίνημα. Ανάφραση θ εκατομμύρια απεργών που τις επόμενες μέρες θ' ανέβαιναν σε 10. Η C.G.T. και το Κ.Κ.Γ., ξεπερασμένοι απ' τα γεγονότα, καταπολεμούσαν κάθε ιδέα «στασιαστικής απεργίας» ενώ έδειχναν να σκληρύνουν τη θέση τους ως προς τις διεκδικήσεις. Ο Σεγκύ δήλωνε ότι τα «ντοσιέ του είναι έτοιμα για ένδεχόμενες διαπραγματεύσεις». Κατά τη γνώ-

μη των συνδικάτων, όλη ή επαναστατική δύναμη του προλεταριάτου χρησημεινε μονο στο να τα κάνει «παρουσιάσιμα» στα μάτια μιας σχεδόν ανύπαρκτης κυβέρνησης και των πραγματικά ανισχυρων άφεντικών.

Η Ιδια κωμωδία παιζόταν και στο πολιτικό επίπεδο. Στις 22 του Μάη, ή πρόταση μομφής ενάντια στην κυβέρνηση καταψηφίστηκε μέσα στη γενική άδιαφορία. Συνέβαιναν πολύ περισσότερα πράγματα μέσα στα εργοστάσια και στους δρόμους άπ' όσα συνέβαιναν σ' όλες μαζί τις συγκεντρώσεις της βουλής και των κοιμάτων. Η C.G.T. κάλεσε τους εργάτες σε μια «ήμέρα διεκδικήσεων» για την Παρασκευή 24 του μηνός. Όμως, εν τώ μεταξύ, ή άπόφαση άπέλασης του Κόν-Μπεντίτ εκανε να ξαναάψουν οι μάχες στους δρόμους. Μιά διαδήλωση διαμαρτυρίας άυτοσχεδιάστηκε την ίδια μέρα για να προετοιμάσει τη διαδήλωση της επομένης, της Παρασκευής. Η παράτα της C.G.T. που άρχισε στις 2 μ.μ. τερματίστηκε ήττοχα μ' έναν ιδιαίτερα γερασμένο λόγο του Ντεγκώιλ.

Έν τούτοις, την ίδια εκείνη στιγμή, χιλιάδες διαδηλωτών άποφάσιζαν, για μια άκόμη φορά, να περιφρονήσουν συγχρόνως την άστυνομία και τη φοιτητική ύπηρεσία τάξης. Η μαζική συμμετοχή των εργατών σ' αυτή την καταδικασμένη, άπό το Κ.Κ.Γ. και τη C.G.T. διαδήλωση, έδειχνε κατά τρόπο άρνητικό, σε ποιά βαθμό αυτές οι οργανώσεις μπορούσαν μόνο να προσφέρουν το θέαμα μιας δύναμης που δεν τους άνηκε πιά. Με τον ίδιο τρόπο ο ήγγέτης της «22 του Μάρτη», πέτυχε, με την άναγκαστική άπουσία του, να προκαλέσει μια άναταραχή που θάταν άνίκανος να μετριάσει.

Μιά κριανταριά χιλιάδες διαδηλωτών συγκεντρώθηκαν μεταξύ του σταθμού της Λυών και της Βασιλλής. Άρχισαν μια πορεία προς τη Δημαρχία, αλλά, φυσικά, ή άστυνομία είχε ήδη κλείσει όλους τους δρόμους. Άμείσως στήθηκε το πρώτο δόφραγμα και ήταν άρχή μιας σειράς συμπλοκών που διάρκεσαν μέχρι τα ξημερώματα. Μιά μερίδα διαδηλωτών πέτυχαν να φτάσουν μέχρι το Χρηματιστήριο και να το λεηλατήσουν. Η πυρκαγιά, που θα εκπλήρωνε τις εύχές πολλών γενεών επαναστατών, δεν κατάφερε να προκαλέσει ούσιαστικές ζημιές σ' αυτόν το «Ναδ

του Κεφαλαίου». Πολλές ομάδες διασκορπίστηκαν στις συνοικίες του Χρηματιστηρίου, της 'Αγοράς, και της Βασιλίσσης μέχρι τη Νασιόν. Άλλες πάλι πέρασαν στην άριστερή όχθη και κατέλαβαν το Καρτιέ Λατέν και το Λέν-Ζερμαίν-ντέ-Ιπρέ πριν να υποχωρήσουν στο Ντανφέρ-Ροσρώ. 'Η βία έφτασε στον παροξυσμό της.* 'Έπαψε να είναι το μονοπώλιο των φοιτητών κι έγινε το προνόμιο του προλεταριάτου. Δύο αστυνομικά τμήματα καταληλατήθηκαν μέσα στον γενικό ένθουσιασμό: του 'Οντεν και της οδού Μπωμπουάρ. Κάτω απ' τη μύτη των ανίσχυρων αστυνομικών κάρηκαν με κοκτέηλ Μολότωφ δύο κλοδές κι ένα αστυνομικό αυτοκίνητο, μπροστά στο τμήμα του Παντεόν.

Την ίδια στιγμή χιλιάδες Λυοννέζοι διαδηλωτές χτυπούσαν την αστυνομία, συνέθλιβαν έναν αξιωματικό της διευθύνοντας καταπάνω του ένα φορτηγό γεμάτο πέτρες, και προχωρούσαν περισσότερο από τους Παρισινούς συντρόφους τους οργανώνοντας τη λεηλασία ενός μεγάλου καταστήματος. Μάχες έγιναν και στο Μπορντώ, όπου η αστυνομία προτίμησε την άνακωχή, στη Νάντη, και ακόμα στο Στραοδούργο.

Κάπως έτσι λοιπόν οι εργάτες μπήκαν στον αγώνα, όχι μόνον ενάντια στα συνδικάτα τους, αλλά παίρνοντας το μέρος ενός κινήματος φοιτητών η, ακόμα καλύτερα, αλητών, θανάτων που έριχναν σκανδαλώδη συνθήματα από το «ήδονίζομαι στο πεζοδρόμιο» μέχρι το «Μή δουλεύετε ποτέ». Κανείς από τους εργάτες που ήρθαν να συναντήσουν τους επαναστάτες έξω από τα εργοστάσια για να βρουν μαζί τους μια βάση συμφωνίας δεν εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς αυτή την έξτραμυστική πλευρά του κινήματος. 'Αντίθετα, οι εργαζόμενοι δεν δίστασαν καθόλου να στήσουν οδοφράγματα, να κάψουν τ' αυτοκίνητα, να λεηλατήσουν τ' αστυνομικά τμήματα και να μετατρέψουν τη Λευφόρο Σέν - Μισέλ σ'

---

* 'Αναφέρθηκε ο θάνατος ενός διαδηλωτή. Πολλά είπώθηκαν γι' αυτό το δόστωχο θύμα: στην αρχή δήλωσαν πως έπεσε από μία στέγη' ύστερα ότι μαχαιρώθηκε όταν πρόβαλε αντίσταση στα «κακοποιά στοιχεία» που διαβήλωναν' τέλος, η έκθεση του Ιατροδικαστή, που άνακοινώθηκε πολλές εβδομάδες αργότερα, συμπέρανε ότι σκοτώθηκε από έκρηξη χειροβομβίδας.

Ένα τεράστιο κήπο, πιασμένοι χέρι με χέρι μ' αυτούς πού, την επομένη, ο Φουσε και το λεγόμενο Κομμουνιστικό Κόμμα, θ' αποκαλούσαν «PEGRE» (υπόκοσμο).

Στις 25, ή κυβέρνηση και οι γραφειοκρατικές οργανώσεις απάντησαν από κοινού σ' αυτό το επαναστατικό προανάκρουσμα πού τους έκανε νά τρέμουν. Οι απαντήσεις τους αλληλοσυμπληρώνονταν: κι οι δύο παρατάξεις εύχόντουσαν ν' απαγορευτούν οι διαδηλώσεις και ν' αρχίσουν αμέσως οι διαπραγματεύσεις. Ό καθένας πήρε την απόφαση πού περίμενε ο άλλος.

VI. Ἐκτασθῆ καὶ ὄρια τῆς ἐπανα- στατικῆς κρίσεως

•Ήταν μιὰ γιορτὴ χωρὶς ἀρχὴ καὶ τέλος. Ἐ-
δλεπα ὅλον τὸν κόσμο καὶ δὲν ἔδλεπα κανέναν, γιατί
κάθε ἄτομο γανόταν μέσα σ' αὐτό τό ἀναρτίθιητο καὶ
ἀεικίνητο πλῆθος. Μίλοσα σ' ὅλους χωρὶς νὰ θυμᾶμαι
οὔτε τὰ λόγια μου οὔτε τὰ λόγια τῶν ἄλλων, γιατί ἦ
προσοχὴ στρεφόταν κάθε στιγμὴ σὲ νέα γεγονότα, σ'
ἀπρόσμενα συμβάντα.

ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ•

•Ἐξομολόγησι•

Τὸ κίνημα τῶν καταλήψεων ποὺ κατακυριεψε τοὺς
βασικοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομίας, ἐξαπλώθηκε πολὺ γρήγο-
ρα σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς καὶ ἐπιτέθηκε
σ' ὅλα τὰ σημεῖα ἐλέγχου τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τῆς γρα-
φειοκρατίας. Τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀπεργία ἐξαπλωνόταν τώρα
σὲ δραστηριότητες ποὺ δὲν τις εἶχε ἀκόμα ἀγγίξει ἡ ἀνα-
τρεπτικὴ δράση, ἐπιθεβαίωσε κατηγορηματικά δύο ἀπὸ τις
παλιότερες διαπιστώσεις τῆς ἀνάλυσης τῶν σιτουασιονιστῶν:
ὁ ἀξανάμενος ἐκσυγχρονισμὸς τοῦ καπιταλισμοῦ συνεπάγε-
ται τὴν προλεταριοποίηση ἐνὸς ὀλοένα μεγαλύτερου στρώ-
ματος τοῦ πληθυσμοῦ· σὲ μέτρο ποὺ ὁ κόσμος τοῦ ἐμπορεύ-
ματος ἐπεκτείνει τὴν ἐξουσία του σ' ὅλες τις πλευρὲς τῆς

ζωής, δημιουργεί παντού την επέκταση και την ισχυροποίηση των δυνάμεων που τόν αρνούνται.

Η βία του άρνητικού υπήρξε τέτοια, που όχι μόνον κινητοποίησε τις εφεδρικές δυνάμεις στο πλευρό των δυνάμεων κρούσης, αλλά και επέτρεψε στα καθάρματα που προσπαθούσαν να ενισχύσουν το θετικό του κυρίαρχου κόσμου να χρησιμοποιήσουν έναν τρόπο άμφισβήτησης. Έτσι είδαμε ν' αναπτύσσονται παράλληλα οι πραγματικοί αγώνες και ή καρικατούρα τους, σε όλα τα επίπεδα κι σε κάθε στιγμή. Άπ' την αρχή, ή δράση των φοιτητών μέσα στα Πανεπιστήμια και στον δρόμο βρήκε τη συνέχειά της στα Γυμνάσια. Παρά τις μερικές συνδικαλιστικές ψευδαισθήσεις των Γυμνασιακών Επιτροπών Δράσης (C.A.L.), τα γυμνασιόπαιδα απόδειξαν, με την αγωνιστικότητα και τη συνείδησή τους, ότι δεν θα γίνονταν τόσο οι μέλλοντες φοιτητές όσο οι μέλλοντες νεκροθάφτες του Πανεπιστημίου. Οι καθηγητές των γυμνασίων, πολύ περισσότερο άπ' αυτούς του Πανεπιστημίου, μπόρεσαν να διδαχθούν άπ' τους μαθητές τους. Ακολούθησαν μαζί και την άπεργία που είχαν προηγουμένως ακολουθήσει και οι δάσκαλοι. Καταλαμβάνοντας τους τόπους εργασίας τους, οι υπάλληλοι των τραπεζών, των ασφαλιστικών εταιριών, των μεγάλων καταστημάτων, εξέφραζαν τη διαμαρτυρία τους ενάντια στην προλεταριακή τους συνθήκη και ενάντια σ' ένα σύστημα υπηρεσιών που κάνει τον καθένα υπηρέτη του συστήματος. Έτσι και οι άπεργοί της Ραδιοτηλεόρασης, παρά το ότι πίστευαν στην «άντικειμενική ένημέρωση», μπόρεσαν να δουν, έστω και κατά τρόπο συγχισμένο, την αντικειμενοποίησή τους και να νοιώσουν τον βασικά ψευδή χαρακτήρα κάθε επικοινωνίας που κατοικείται από την Ιεραρχία. Το κύμα της συμπάραστασης που έφερε μαζί του τον ένθουσιασμό των εκμεταλλευομένων δεν είχε όρια. Οι φοιτητές της Σχολής Δραματικής Τέχνης έγκαταστάθηκαν στο κτίριό τους και συμμετείχαν μαζί στις πιο δυναμικές φάσεις του κινήματος. Οι μαθητές του Ώδείου ζητούσαν μια «μουσική άγρια κι έφήμερη» σε μια προκήρυξη όπου δήλωναν: «πρέπει τα αλήματά μας να γίνουν άποδεκτά σ' ένα δοσμένο χρονικό διάστημα, διαφορετικά θα έρθει ή επανάσταση». Σαν άδρισκαν κι αυτοί το στο τόν **χ ο γ χ ο λ έ ζ ι κ ο τ ό ν ο** που οι λουμου-

μπιστές και οι μουλελιστές έκαναν λαοφιλή τη στιγμή που το προλεταριάτο των έκβιομηχανισμένων χωρών άρχισε να πειραματίζεται πάνω στην ένδεχόμενη ανεξαρτησία του, τον τόνο που εκφράζει τόσο καλά ότι φοβάται ή κάθε έξουσία: τον άπλοϊκό αυθορμητισμό των ανθρώπων που πρωτογνωρίζουν την πολιτική συνείδηση. Με τον ίδιο τρόπο, ή καθαυτή γελοία φόρμουλα «είμαστε όλοι γερμανο-έβραίοι», έπαιρνε στα χείλη των αράδων που την φώναζαν στις 24 του μηνός στην πλατεία Βασιλλης, έναν πραγματικά άνησυχητικό τόνο, γιατί καθένας σκεφτόταν πως θαπρεπε να παρθει έκδίκηση μία μέρα για τη σφαγή του Οκτώβρη του 1961 και πως κανένας αντιπερισπασμός σχετικά με το θέμα του Ισραηλο-αραβικού πολέμου δεν θα μπορούσε να την έμποδίσει. Η κατάληψη του ατιμόπλοιου «Φράνς» από το πλήρωμά του, στ' άνοιχτά της Χάβρης, παρά τον περιορισμένο της αντίκτυπο, υπενθύμιζε σ' αυτούς που σκέφτονταν τώρα την προοπτική μιας επανάστασης ότι ή ενέργεια των ναυτών της Όδησσού, της Κρονστάνης, του Κιέλου, δεν άνηκε στο παρελθόν. Τό άσυνήθιστο μετατρέπoταν σέ καθημερινό στο μέτρο που μπροστά στο καθημερινό άνοιγονταν τεράστιες δυνατότητες άλλαγής. Οι έρευνητές του Άστροσκοπείου του Μεντόν έθεσαν σ' αυτοδιαχείριση την άστρονομική παρατήρηση. Τό Έθνικό Τυπογραφείο κατέβηκε σ' άπεργία. Οι νεκροθάφτες κατέλαβαν τά νεκροταφεία, οι ποδοσφαιριστές έδιωξαν τους διευθυντές της Ένωσης των Σωματείων τους και σύνταξαν μία προκήρυξη όπου άπαιτούσαν να δοθει «τό ποδόσφαιρο στους ποδοσφαιριστές». Ο γεροτυφλοπόντικας της επανάστασης δεν χάριζε κάστανα σέ κανέναν, ούτε και στους παλιούς ούτε στους νέους προνεμούχους. Οι έσωτερικοί δοηθοί και οι νέοι γιατροί κατάστρεφαν τό φεουδαρχικό καθεστώς που κυριαρχούσε στον κλάδο τους, έφτυζαν κατάμουτρα στα «άφεντικά» πριν να τά διώξουν, πήραν θέση ένάντια στην Ιατρική κάστα και καταδίκασαν τις Ιατρικές αντίληψεις. Τά «άμφισβητούντα σιελέχη» έφτασαν στο σημείο να άμφισβητήσουν και την ίδια τους τη θέση στην Ιεραρχία, σάν άρνητικό προνόμιο για να καταναλώσουν περισσότερο και συνεπώς να ζουν λιγώτερο. Όλοι άκολούθησαν τό πρότυπο των προλεταρίων που άπαιτούσαν τό τέλος του προλεταριάτου, άκόμα και οι άσχολούμενοι με

τή διαφήμιση πού ζήτησαν τήν κατάργησή της.

Αυτή ή θέληση, ή δλοφάνερα εκδηλωμένη μιάς πραγματικής αλλαγής, αποκάλυπτε τις γελοίες και άηθαστικές μανοδρες τών ψευδολόγων, αυτών πού έχουν σαν έπαγγελμα να ντύνουν τόν παλιό κόσμο μέ φαινομενικές αλλαγές. Έάν οι παπάδες μπόρεσαν να επιδιώσουν χωρίς να τούς πέσουν οι εκκλησίες στο κεφάλι, όφειλεται στο γεγονός ότι ο επαναστατικός αυθορμητισμός — αυτός πού επέβαλε στην Ίσπανία το 1936 τήν καλή χρήση τών θρησκευτικών κτιρίων — ύπόμνε ακόμα τόν σταλινο-γκουεβαρικό ζυγό. Άφου ήταν έτοι τα πράγματα δέν είναι ν' άπορει κανείς πού οι συναγωγές, οι ναοί, οι εκκλησίες, μετατράπηκαν σε «έντρα άμφισβήτησης» για να ύπηρετήσουν τήν παλιά μυθοποίηση πού ήταν τής μόδας, κι όλα αυτά μέ τήν εύλογία όλων δων τροφοδοτούν τήν έκσυγχρονιστική σούπα έδω και μισό αιώνα. Έφ' όσον άνεχόμασταν τήν κατάληψη τών εκκλησιαστικών συνόδων και τούς λενικιστές θεολόγους, ήταν δύσκολο να καταπνίξουμε μέσα στην ύπεροφία τους τους διευθυντές τών Μουσείων πού ζητούσαν τήν έξυγίαση τών άποθεμάτων τους, τους συγγραφείς πού προόριζαν τό 'Οτέλ ντε Μασσα — πού είδε πολλά να γίνονται μέσα του— για τους έκλεκτους έκκενωτές τών δόθρων τής κουλτούρας, τους κινηματογραφιστές πού διέσωζαν σε φιλμ αυτό πού ή επαναστατική εία δέν είχε τόν καιρό να καταστρέψει, και, τέλος, τους καλλιτέχνες πού ξαναπιπιλίζαν τό παλιό αντίδωρο τής επαναστατικής τέχνης.

Κι όμως, μέσα σε μιά δδομάδα, εκατομμύρια άνθρωποι αποτινάξαν από πάνω τους τό φορτίο τών άλλοτριωτικών συνθηκών, τή ρουτίνα τής επιβίωσης, τήν ιδεολογική παραποίηση, τόν άντεστραμμένο κόσμο το 0 θεάματος. Για πρώτη φορά μετά τήν Κομμούνια το 1871, και μέ καλύτερες προοπτικές, τό πραγματικό άτομο άπορροφούσε τήν άφηρημένη έννοια το 0 πολίτη: σαν άτομο πιά στην πραγματική του ζωή, στην άτομική του εργασία, στις προσωπικές του σχέσεις, γινόταν ένα είδοποιό ον άναγνωρίζοντας έτοι τις δικές του δυνάμεις σαν δυνάμεις κοινωνικές. Η γιορτή παραχωρούσε επιτέλους άληθινές διακοπές σ' αυτούς πού δέν γνώριζαν παρά τις εργάσιμες μέρες και τις άργίες. Η ιεραρχική πυραμίδα έλυσε σε ζαχαρένιο ψωμί στον ήλιο

του Μάη. Μιλούσαμε, καταλαβαινόμαστε με μούλογα. Δεν υπήρχαν πιά ούτε διανοούμενοι ούτε εργάτες αλλά επαναστάτες που συζητούσαν παντού, γενικεύοντας μιάν επικοινωνία από την οποία ένοιωθαν αποκλεισμένοι μόνο οι εργατιστές διανοούμενοι και άλλοι υποψήφιοι διευθύνοντες. Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες, η λέξη «σύντροφος» δόθηκε την αυθεντική της σημασία, χαρακτηρίζε πραγματικά το τέλος των διαχωρισμών· όσο γι' αυτούς που εξακολουθούσαν να τη χρησιμοποιούν α-λά σταλινικά κατάλαβαν γρήγορα ότι με το να μιλούν τη γλώσσα των λύκων αποκάλυπταν καλύτερα ότι ήταν μαντρόσκυλα. Οι δρόμοι άνηκαν σ' εκείνους που ξήλωναν τα πλακόστρωτα. Η καθημερινή ζωή που ανακαλύφθηκε ξαφνικά γινόταν το επίκεντρο όλων των επιπτώσεων κατακτήσεων. Άνθρωποι που πάντα εργάζονταν στά τιμωνά κατελιτημένα γραφεία δήλωναν ότι δεν θα μπορούσαν ποτέ πιά να ζήσουν όπως πριν, ούτε καν να ζήσουν λίγο καλύτερα από πριν. Διαίσηθανόταν κανείς, στην αρχή της επανάστασης, ότι δεν θα γίνονταν πιά παρά μόνο μερικές τακτικές υποχωρήσεις και καμμία άπαρνηση. Στην κατάληψη του Όντεόν, ο διοικητικός διευθυντής αποσύρθηκε στο βάθος της σκηνής και μετά, όταν πέρασε η πρώτη έκπληξη, έκανε μερικά δήματα μπροστά και φώναξε: «Τώρα που το πήρατε, κρατήστε το. Μήν το επιστρέψετε ποτέ, κάψτε το καλύτερα»· το ότι το Όντεόν δεν πυρπολήθηκε όταν παραδόθηκε για λίγο στα χέρια του πολιτιστικού του τσούρμιου δείχνει πως ήταν ακόμα η αρχή. Ο κεφαλαιοποιημένος χρόνος είχε σταματήσει. Χωρίς τραίνο, χωρίς μετρό, χωρίς αυτοκίνητο, χωρίς δουλειά, οι άπεργοι κέρδιζαν τον χρόνο που χανόταν τόσο θλιβερά μέσα στα εργοστάσια, μέσα στους δρόμους, μπροστά στην τηλεόραση. Γυρνούσαμε άσκοπα στους δρόμους, κάναμε όνειρα, μαθαίναμε να ζούμε. Οι επιθυμίες άρχιζαν δειλά-δειλά να γίνονται πραγματικότητα. Για πρώτη φορά υπήρξε πράγματι μιá νεότης. Όχι έβδαια ή κοινωνική κατηγορία που την έφευραν οι κοινωνιολόγοι και οι οικονομολόγοι για τις ανάγκες της εμπορευματικής ύπθεσης, αλλά η μόνη πραγματική νεότης, αυτή που ζει χωρίς νεκρό χρόνο, αυτή που απορρίπτει την αστυνομική αναφορά στην ηλικία προς έφελος της έντασης («ζήτω η εφήμερη μαρξιστική πεσσιμιστική νεολαία») έλεγε ένα σύνθημα

γραμμένο στον τοίχο). Η ριζοσπαστική θεωρία, ή χαρακτηρισμένη σαν δύσκολη από τους διανοούμενους που ήταν αντίκαιο να τη ζήσουν, γινόταν κάτι το χειροπιαστό για όλους αυτούς που την ένοιωθαν και στην παραμικρή τους χειρωνακία άρνησης, και γι' αυτό δεν έβρισκαν καμμία δυσκολία στο να εκθέσουν στους τοίχους τη θεωρητική έκφραση αυτού που εύχονταν να ζήσουν. Ένα βράδυ όδοφραγμάτων ήταν αρκετό για να πολιτικοποιηθούν οι μπλουζόν-νουάρ και ήρθαν σ' απόλυτη συμφωνία με την πιο προχωρημένη παράταξη του κινήματος των καταλήψεων. Στις αντίκειμενικές συνθήκες, που προβλέφτηκαν από την I.S. και που φυσιολογικά ενίσχυσαν και διέδωσαν τις θέσεις της, προστέθηκε και η τεχνική βοήθεια των κατελιτημένων τυπογραφείων. Μερικοί τυπογράφοι ήταν από κείνους τους λιγοστούς άπεργούς* που, ξεπερνώντας το στείο στάδιο της παθητικής κατάληψης άποφάσισαν να ύποστηρίξουν έμπρακτα αυτούς που βρίσκονταν στην άλμη του άγώνα. Όρισμένες προκηρύξεις και άφισες που καλοούσαν στο σχηματισμό Έργατικών Συμβουλίων τυπώθηκαν έτσι σε πάρα πολλά αντίτυπα. Η δράση των τυπογράφων ύπάκουε στην ξεκάθαρη συνείδηση της άνάγκης που είχε το κίνημα να θέσει στη διάθεση όλων των άπεργών τα μέσα παραγωγής και τα κέντρα κατανάλωσης, αλλά επίσης και σε μία ταξική άλληλεγγύη που πήρε για άλλους εργάτες μία παραδειγματική μορφή. Το προσωπικό του εργοστασίου Σλουμπέργκερ διευκρίνησε ότι οι διεκδικήσεις του «δέν άφορούσαν καθόλου τους μισθούς» και κατέθηκε σ' άπεργία για να ύποστηρίξει τους ιδιαίτερα εκμεταλλευόμενους εργάτες του Νταντόν, του γειτονικού εργοστασίου. Οι ύπάλληλοι της F.N.A.C. δήλωναν παρόμοια σε μία προκήρυξη ότι: «Έμεις, οι ύπάλληλοι των καταστημάτων της F.N.A.C., κατεθήκαμε σ' άπεργία όχι για να ίκανοποιηθούν τα ιδιαίτερα αίτήματά μας, αλλά για να συμμετάσχουμε στο κίνημα που κινητοποιεί αυτή τη στιγμή περισσότερο από δέκα εκατομμύρια διανοητικούς και χειρωνακτικούς εργαζόμενους...». Η αυθόρμητη διεθνι-

* Μία άπιχείρηση της μηχανιέ-Ούέστ του Παρισιού κατασκεύαζε ραδιοτηλέφωνα προς χρήση των διαδηλωτών. Οι ταχυδρομικοί πόλων πόλεων έξασφάλισαν τις έπικοινωνίες μεταξύ των άπεργών.

στική αντίδραση, που οι σπεκαλιστές των ειρηνικών συν-
υπάρξεων και των εξωτικών αντάρτικων έθαψαν πρόωρα μέ-
σα στη λήθη ή μέσα στους επικηδέιους του ήλίθιου Ρεζί
Νταϊπραί, ξαναεμφανίστηκε με μιá δύναμη τέτοια που ύ-
πόσχεται την προσεγή επιστροφή των Διεθνών Ταξιαρχιών.
Αυτόματα, όλο το θέαμα της εξωτερικής πολιτικής, μ' έ-
πικεφαλής το Βιετνάι, άποσυντέθηκε, άποκαλύπτοντας έτσι
αυτό που ποτέ δέν έπαψε να είναι: ψευδή ποοβλήματα για
λευδεις άμφισθητήσεις. Όλοι επικρότησαν το πάραυτο του
Μπουμιντόν από τους Άντιλλέξους, τις καταλήψεις των δι-
εθνών πανεπιστημιακών περιπτέρων. Σπάνια τόσες εθνικές
σημαίες κάηκαν από τόσους Ξένους, άποφασισμένους να τε-
λειώσουν μιá για πάντα με τα κρατικά σύμβολα, πριν τε-
λειώσουν με τα ίδια τα Κράτη. Η γαλλική κυβέρνηση μό-
ρεσε ν' άπαντήσει σ' αυτόν τον διεθνισμό παραδίνοντας στις
φυλακές όλων των γωρών τους Τσπανούς, τους Ίρανοús,
τους Τυνησιανούς, τους Πορτογάλους, τους Άφρικάνους και
όλους εκείνους που όνειρεύονταν στη Γαλλία μιá έλευθερία
άπαγορευμένη στις γώρες τους.

Όλη ή φυλαοία σχετικά με τις μερικές διεκδικήσεις
δέν ήθετανε για να σήσει έστω και μιá μόνο στιγμή διω-
μένης έλευθερίας. Σε μερικές μέρες, ή θεβαιότητα του έ-
φικτού μιας όλοκληρωτικής άλλαγής πήρε τέτοιες διαστά-
σεις, που άποκλειόταν ή επάνοδος στο σημείο εκκίνησης.
Η Ιεραρχική όργάνωση, χτυπημένη στις ίδιες της τις οίκο-
νομικές βάσεις, έπαψε να έμφανίζεται σαν κάτι το μοιραίο.
Η άρνηση των ήγετων και των ύπηρεσιών τάξης, καθώς και
έ άγώνας ενάντια στο Κράτος και τους άστυνομικούς του,
έγινε άρχικά μιá πραγματικότητα μέσα στους τόπους έργα-
σίης, απ' όπου διώχτηκαν τα κάθε είδους άσθενικά και δι-
ευθύνοντες. Άκόμα και ή παρουσία μαθητευόμενων-ήγετων,
άνθρώπων των συνδικάτων και των κοιμάτων, δέν ήπορου-
σε να κάνει τους επαναστάτες να ξεγάσουν πώς διεδήποτε
καταπληκτικό συνέθη, έγινε χωρίς ήγέτες και μάλιστα παρά
τη θέλησή τους. Έτσι ό όρος «σταλινικός» άναγνωρίστηκε
απ' όλους σαν ή μεγαλύτερη όρσια μέσα στο πολιτικό ό-
βρεολόγιο. Η παύση της έργασίας, σαν ούπιαστική φάση
ένός κινήματος που δέν άγνοοσε καθόλου τον επαναστατι-
κό του χαρακτήρα, έφερε στο μισαλό του καθένα αυτή την

πρωταρχική αλήθεια: ότι η αλλοτριωτική εργασία παράγει την αλλοτρίωση. Το δικαίωμα στην τεμπελιά επιβεβαιωνόταν όχι μόνο στις λαϊκές επιγραφές, όπως το «Μή δουλεύετε ποτέ» ή «Ζήστε χωρίς νεκρό χρόνο, απολαύστε χωρίς εμπόδια», αλλά κυρίως στο αποχαλίνωμα της παιγνιακής δραστηριότητας. Ο Φουριέ παρατηρούσε ήδη ότι οι εργάτες θα χρειάζονταν πολλών ωρών δουλειά για να στήσουν ένα οδόφραγμα που οι εξεγερμένοι στήνουν μέσα σε λίγα λεπτά. Η εξαφάνιση της καταναγκαστικής εργασίας συνέπιπτε φυσιολογικά με την ελεύθερη πορεία της δημιουργικότητας σ' όλους τους τομείς: επιγραφές, γλώσσα, συμπεριφορά, τακτική, τεχνικές αγώνα, άγκιτάτσια, τραγούδια, άφιες και εικονογραφημένα. Ο καθένας μπόρεσε έτσι να μετρήσει την ποσότητα της χαμένης δημιουργικής ενέργειας σε περιόδους επιδίωξης, σε μέρες καταδικασμένες στην αποδοτικότητα της εργασίας, στα ψώνια, στην τηλεόραση, στην παθητικότητα που γίνεται βασική αρχή. Με τον ίδιο μετρητή GEIGER μπορούσαμε να μετρήσουμε τη θλίψη των εργοστασίων ψυχαγωγίας που πληρώνει κανείς για να καταναλώσει με πλήξη τα εμπορεύματα τα παραγόμενα μέσα στην άγνια που κάνει την ψυχαγωγία επιθυμητή. «Κάτω απ' τα πλακόστρωτα δρίσκεται ή άμμιουδιά», παρατηρούσε χαρούμενα ένας ποιητής των τοίχων, ενώ ένα γράμμα προφανώς υπογεγραμμένο απ' τη Συναισπονδία των Έργοδοτών (C.N.P.F.), συμβούλευε κυνικά τους εργαζόμενους να ξεχάσουν τις καταλήψεις των εργοστασίων και να επωφεληθούν από την αύξηση του μισθού τους για να περάσουν τις διακοπές τους στο «Κλάμπ Μεντιτερανέ».

Το έμπορευματοικό σύστημα ήταν άναμφισβήτητο ο στόχος της επιθετικότητας που έδειξαν οι μάζες. "Αν και έγιναν λίγες λεηλασίες, πολλές διτρίνες καταστημάτων είχαν ύποπται την κριτική του πλακόστρωτου. Πολύν καιρό πριν, οι οκτουασιονιστές πρόβλεπαν ότι η συνεχής παρότρυνση να επωφελούνται απ' τα κάθε λογής αντίκείμενα, έναντι ενός έπαλοχυντου αντίτιμου σε χρήμα, θα προκαλούσε την όρητή των μαζών που τις εξαπατούν και τις μεταχειρίζονται σαν φορείς της κατανάλωσης. Τα αυτοκίνητα που επισωρεύουν μέσα τους την αλλοτρίωση της εργασίας και της ψυχαγωγίας, τη μηχανική πλήξη, τη δυσκολία μετακίνησης και

τή συνεχή σκοτούρα τού ιδιοκτήτη τους, προζέλκυαν ιδιαίτερος το σπέρτο πού θάβαζε φωτιά (κι είναι γ' άπορει κανείς πώς οι άνθρωπιστές, πού είναι συνήθως πρόθυμοι νά καταγγείλουν τις διαιότητες, δέν θεώρησαν καλό νά επικροτήσουν μία σωτήρια ενέργεια πού θά γλύτωνε άπ' τού θάνατο ένα στριαντικό άριθμό ανθρώπων προορισμένων καθήμερινά νά γίνονται θύματα αυτοκινητιστικών δυστυχημάτων). Η έλλειψη χρημάτων, συνέπεια τού κλεισίματος τών τραπεζών, δέν έγινε αισθητή σάν ενόχληση αλλά σάν ένα ξαλάφρωμα τών ανθρώπινων σχέσεων. Προς τού τέλος τού Μάη ο κόσμος άρχισε νά συνηθίζει στην ιδέα μιας εξαφάνισης τού χρήματος. Η πραγματική άλληλεγγύη, συμπλήρωνε τά κενά τής άτομικής συντήρησης. Τρόφιμα μοιράζονταν δωρεάν σέ πολλά μέρη κατεληγμένα άπό τούς άπεργούς. Κανείς άλλωστε δέν άγνοούσε ότι σέ περίπτωση πού ή άπεργία έξακολουθούσε, θά χρειαζόταν οι άπεργοί νά καταφύγουν σέ επιτάξεις, εγκαινιάζοντας έτσι μία πραγματική περίοδο άφθονίας.

Αυτός ο τρόπος αντίληψης τών πραγμάτων στη ρίζα τους ήταν ή άληθινά πραγματωμένη θεωρία, ή πρακτική άρνηση τής ιδεολογίας. Έτσι αυτοί πού δρούσαν τόσο ριζοσπαστικά ήταν διπλά ικανοί νά καταγγείλουν τή διαστρέβλωση τού πραγματικού πού κάνουν, μέσα στα καθρέφτινα παλάτια τους, οι γραφειοκρατικοί μηχανισμοί οι όποιοι άγωνίζονται για νά επιβάλλουν παντού τήν ίδια τους τήν άτανάκλαση: άγωνίζονταν για τούς πιδ προχωρημένους αντικειμενικούς σκοπούς τού επαναστατικού σχεδίου, και κατά συνέπεια μπορούσαν νά μιλήσουν για λογαριασμό όλων σάν γνώστες τών πραγμάτων. Μετρούσαν καλύτερα τήν άπόσταση πού ύπάρχει μεταξύ τής πρακτικής τής δάσης και τών ιδεών τών ήγγετών. Άπό τις πρώτες κιόλας συνελεύσεις τής Σορδόνης αυτοί πού ήθελαν νά μιλήσουν έν όνόματι μιας παραδοσιακής όργάνωσης και μιας ειδικευμένης πολιτικής γιουχαίστηκαν και δέν μπόρεσαν νά πάρουν τού λόγο. Αυτοί πού έστηναν τά όδοφράγματα δέν θεώρησαν ποτέ άναγκαίο νά τούς εξηγηθεί άπό τούς έστεμμένους ή άπό τούς έν δυνάμει γραφειοκράτες, για ποιόν άγωνίζονταν. Ήξεραν πολύ καλά, άπό τήν εύχαρίστηση πού ένιωθαν, ότι άγωνίζονταν για τούς έαυτούς τους και αυτό τούς άρκου-

σε. Αυτό υπήρξε το κινητήριο στοιχείο μίας επανάστασης που κανένας μηχανισμός δεν θα μπορούσε ν' άνεχτεί. Και σ' αυτό κυρίως τὸ σημεῖο μπήκε ἡ τροχοπέδη.

Ἡ κριτικὴ τῆς καθημερινῆς ζωῆς ἄρχισε νὰ μετατρέπεται μ' ἐπιτυχία τὸ ντεκόρ τῆς ἀλλοτρίωσης. Ἡ ὁδὸς Γκέ-Λυσσάκ ὀνομάστηκε ὁδὸς 11ης τοῦ Μάη, οἱ κόκκινες καὶ μαυρὲς σηματεὲς ἔδωσαν μιὰ ἀνθρώπινη ἐμφάνιση στὶς προσόψεις τῶν δημοσίων κτιρίων, ἡ «Χαουσιμανικὴ» προσπτικὴ τῶν λεωφόρων διορθώθηκε, οἱ ζῶνες τοῦ πράσινου ξαναμοιράστηκαν καὶ ἀπαγορεύτηκαν στὴν ταχεία κυκλοφορία. Ὁ καθένας ἔκανε μὲ τὸν τρόπο του τὴν κριτικὴ τῆς πολεοδομίας. Ὅσο γιὰ τὴν κριτικὴ τοῦ καλλιτεχνικοῦ ρόλου, δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀναζητήσουμε στοὺς κύκλους τῶν ἐμπορικῶν ἀντιπροσώπων τοῦ χάππενινγκ οὔτε στὰ κατακάθια τῆς πρωτοπορίας, ἀλλὰ στὸ πεζοδρόμιο, στοὺς τοίχους καὶ στὸ γενικὸ κίνημα χειραφέτησης ποὺ ἔφερε μέσα του τὴν ἴδια τὴν πραγμάτωση τῆς τέχνης. Μερικοὶ γιατροί, τόσο συχνὰ προσκολλημένοι στὴν ὑπεράσπιση σωματειακῶν συμφερόντων, πέρασαν μὲ τὸ μέρος τῆς ἐπανάστασης καταγγέλλοντες τὸν ἀστυνομικὸ ρόλο ποὺ τοὺς ἐπιβάλλεται: «Ἡ καπιταλιστικὴ κοινωνία, κάτω ἀπ' τὸ προσωπεῖο μίας φαινομενικῆς οὐδετερότητας (φιλελευθερισμὸς, ἱατρικὸ λειτούργημα, μὴ ἀγωνιστικὸς ἀνθρωπισμὸς...), τοποθέτησε τὸν γιατρὸ μὲ τὸ μέρος τῶν δυνάμεων καταστολῆς· ὁ ρόλος τοῦ γιατροῦ εἶναι: νὰ διατηρεῖ τὸν πληθυσμὸ σὲ κατάσταση ἐργασίας καὶ κατανάλωσης (παράδειγμα: ἱατρικὴ τῆς ἐργασίας), νὰ κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ δεχτοῦν μιὰ κοινωνία ποὺ τοὺς ἀρρωσταίνει (παράδειγμα: ψυχιατρικὴ)» (Ἰ α τ ρ ι κ ῆ καὶ Κ ο τ α σ τ ο λ ῆ, προκήρυξη τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου τῶν Νέων Γιατρῶν). Εἶναι πρὸς τιμὴν τῶν ἐσωτερικῶν γιατρῶν καὶ τῶν νοσοκόμων τοῦ ψυχιατρείου τῆς Ἀγίας Ἄνας ὅτι κατήγγειλαν στὴν πράξη αὐτὸ τὸ περιβάλλον στρατοπέδου συγκέντρωσης, καταλαιβάνοντας τοὺς χώρους, διώχνοντας τ' ἀποβράσματα ποὺ ὁ Μπρετόν εὐχόταν νὰ φοφήσουν, καὶ δεχόμενοι μέσα στὴν Ἐπιτροπὴ Κατάληψῆς ἀντιπροσώπους τῶν ὑποτιθῆμενων ἀρρώστων.

Σπάνια εἶδαμε τόσοσους πολλοὺς ἀνθρώπους ν' ἀμφισβητοῦν τόσα «κανονικὰ πράγματα» καὶ αἴγουρα θὰ πρέπει νὰ διαπιστώσουμε κάποια μέρα πῶς, τὸν Μάη τοῦ '68, τὸ συ-

ναίσθημα μιᾶς ριζικῆς ἀνατροπῆς προηγήθηκε ἀπ' τὴν πραγματικὴ μετατροπὴ τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς. Ἔτσι ἡ ἔκδηλα σὺμβολικὰ συμπεριφορὰ προηγήθηκε παντοῦ τῆς ἐμφάνισης τῶν Συμβουλίων. Κατὰ συνέπεια κάτι ποὺ μποροῦν νὰ ἐκπληρώσουν τὰ πρόσφατα μέλη τοῦ νέου προλεταριάτου, οἱ ἐργάτες μποροῦν νὰ τὸ ἐκπληρώσουν ἀκόμα καλύτερα ἔταν βγῶν ἀπ' τὰ κλουδιά ὅπου τοὺς κρατοῦν φυλακισμένους οἱ πύθηκοι τοῦ συνδικαλισμοῦ· πράγμα ποὺ θὰ γίνε: σύντομα ἂν κρίνουμε ἀπὸ κάτι συνθήματα σὰν τό: «Ἄς λυτσαρούμε τὸν Σεγκύ».

Ὁ σχηματισμὸς Ἐπιτροπῶν δράσης στὴ βάση, ὑπῆρξε ἓνα χαρακτηριστικὸ καὶ θετικὸ στοιχεῖο τοῦ κινήματος· κι ὁμοῦς ἔκλεινε μέσα του τὰ περισσότερα ἀπ' τὰ ἐμπόδια ποὺ θὰ τὸ ἔκαναν νὰ καταρρεύσει. Ἦταν ἀρχικὰ γέννημα μιᾶς βαθεῖας θέλησης τῶν ἐργαζομένων νὰ ξεφύγουν ἀπ' τὶς γραφειοκρατικὲς χειραγωγῆσεις καὶ ν' ἀρχίσουν μιὰ αὐτόνομη δράση, στὴ βάση, στὰ πλαίσια τῆς γενικῆς ἀνατροπῆς. Κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο οἱ Ἐπιτροπὲς δράσης ποὺ ὀργανώθηκαν στὰ ἐργοστάσια Ρὸν-Πουλὲνκ, στὰ Ν.Μ.Ρ.Ρ., καὶ σὲ μερικὰ καταστήματα, γιὰ νὰ περιοριστοῦμε μόνο σ' αὐτά, μπόρεσαν ἐξ ἀρχῆς ν' ἀρχίσουν καὶ νὰ δυναμώσουν τὴν ἀπεργία, ἐνάντια σ' ὅλες τὶς συνδικαλιστικὲς μανούβρες. Παρόμοιοι: ἦταν ἡ περίπτωση τῶν Ἐπιτροπῶν δράσης «φοιτητῶν-ἐργατῶν» ποὺ πέτυχαν νὰ ἐπιταχύνουν τὴν ἐπέκταση καὶ τὸ δυνάμωμα τῆς ἀπεργίας. Ἐντούτοις, ἡ φόρμουλα τῶν Ἐπιτροπῶν δράσης, ἡ ὁποία ξεκίνησε ἀπὸ μέλη ὀργανώσεων, μειονεκτοῦσε ἐξ αἰτίας τῆς καταγωγῆς τῆς. Οἱ περισσότερες ἀπ' αὐτὲς ἀπέτελεσαν ἓνα εὐκόλο θῆραμα γιὰ τοὺς ἐπαγγελματίες τῆς διάδρωσης ἐκ τῶν ἔσω: παρέλυαν ἀπὸ τὶς σεκταριστικὲς διαμάχες, δὲν μποροῦσαν παρὰ ν' ἀποβαρύνουν κάθε ἀπλοϊκὴ καλὴ θέληση. Πολλὲς ἐπιτροπὲς ἐξαφανίστηκαν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο. Ἄλλες πάλι ὑπῆρξαν ἀποκαρδιωτικὲς γιὰ τοὺς ἐργαζόμενους ἐξ αἰτίας τοῦ ἐκλεκτισμοῦ τους καὶ τῆς ἰδεολογίας τους. Μὲ τὸ νὰ μὴ στηρίζεται ἄμεσα στοὺς πραγματικοὺς ἀγῶνες, αὐτὴ ἡ φόρμουλα ὑπῆρξε ἓνα μπάσταρδο ὑπο-προῖδν τῆς ἐπαναστατικῆς δράσης: εὐνόησε τὰ κακόγουστα ἀντίγραφα καὶ τὶς προσηταιριστικὲς προσπάθειες (Ἐπιτροπὴ δράσης Ὀντιόν, Ἐπιτροπὴ Δράσης συγγραφέων κλπ.).

Η έργατική τάξη πραγματοποίησε αϋθόρμητα κάτι πού κανένα συνδικάτο, κανένα κόμμα, δέν μπορούσε ούτε καλ ήθελε νά κάνει στή θέση της: τὸ ξεκίνημα τῆς άπεργίας καί τήν κατάληψη τῶν εργοστασίων. Πραγματοποίησε κάτι τὸ ούσιώδες, πού χωρὶς αὐτὸ τίποτα δέν θάταν δυνατό, ἀλλὰ δέν έκανε τίποτα περισσότερο, δίνοντας ἔτσι τήν εὐκαιρία στίς ἔξωτερικὲς δυνάμεις νά σφετεριστοῦν τή νίκη της καί νά μιλήσουν γιά λογαριασμό της. Σ' αὐτὸ τὸ σημείο ὁ σταλινισμὸς ἔπαιξε τὸν ὡραιότερο ρόλο του μετὰ τῆ Βουδαπέστη. Τὸ λεγόμενον κομμουνιστικὸ κόμμα καί τὸ συνδικαλιστικὸ του παράρτημα ἀποτελοῦσαν τήν κύρια ἀντεπαναστατικὴ δύναμη πού στάθηκε ἑμπόδιο στὸ κίνημα. Οὔτε ἡ μπουρζουαζία οὔτε ἡ σοσιαλ-δημοκρατία δέν θά μπορούσαν νά τὸ καταπολεμήσουν τόσο ἀποτελεσματικά. Ἐπειδὴ ἡ C. G. T. ἦταν τὸ πῶς ἰσχυρὸ συνδικάτο καί καλλιεργούσε τὴ μεγαλύτερη δόση ψευδαισθήσεων, παρουσιάστηκε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὡς ὁ πρῶτος ἔχθρος τῆς άπεργίας. Στὴν πραγματικότητα, ὅλα τὰ ἄλλα συνδικάτα ἐπιδίωκαν τὸν ἴδιο σκοπὸ. Κι ἔμως κανεὶς δέν βρῆκε τόσο ὡραίους τρόπους ἔκφρασης ὡς τὴν «Οὐμανιτέ» πού περιφρονητικὰ ἔβαζε γιά κύριο τίτλο: «Ἡ κυβέρνηση καί τ' άφεντικὰ παρατείνουν τὴν άπεργία».*

* Μία προκήρυξη τῆς 8 τοῦ Ἰούνη ἀναδημοσιεύει ἡ I. C. O. σὸ νο 72, ὑπογεγραμμένη ἀπ' τὸν ἑκπρόσωπο μιᾶς ἐπιτροπῆς ἀλληλεγγύης σοσιεδῶν ἔργατῶν καί φοιτητῶν τοῦ Γκέτεμποργκ, ἀναφέρει ὅτι ὁ Τομαζί, ἀντιπρόσωπος τῆς C. G. T.-Ρενώ, ἀνήγγιξε τὸ ποσὸ πὸς συγκέντρωσε αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὴν αἰτιολογία «ὅτι ἡ παροῦσα άπεργία εἶναι γ α λ λ ι κ ῆ ὑ π ὸ θ ε σ η καί δέν ἀφορᾷ τίς ἄλλες χῶρες» ὅτι οἱ γάλλοι ἔργατες ἦσαν «ἔργατες ἐξελιγμένοι» καί κατὰ συνέπεια δέν τοὺς ἔλειπε τίποτα, καί κυρίως ἔχει τὰ λεφτά... ὅτι ἡ παροῦσα άπεργία δέν ἦταν διόλου ἐπαναστατικὴ, ὅτι προέβαλλε μόνον «δικαιδικήσεις», ὅτι ἡ λειτουργία τῶν εργοστασίων ἀπὸ τοὺς ἔργατες καί γιά λογαριασμὸ τους ἦταν μιὰ ἰδέα ρομαντικῆ, ἀπροσάρμοστη στὴ γαλλικὴ κατάστασι» ὅτι αὐτὴ ἡ άπεργία ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς ὑπομονετικῆς καί συντηρητικῆς δουλειᾶς πού ἔκαναν τὰ συνδικάτα ἀπὸ χρόνια καί ὅτι δυστυχῶς ἔρισμένες μικροομάδες πὸς εἰ σ ἔ δ υ σ α ν λ α θ ρ α ἰ α προσπαθοῦσαν νά φέρουν σ' ἀντίθεση τοὺς ἔργατες μὲ τοὺς συνδικα-

Στή σύγχρονη καπιταλιστική κοινωνία, τὰ συνδικάτα δὲν εἶναι: μὴ ἐκφυλισμένη ἐργατική ὀργάνωση, οὔτε μὴ ἐπαναστατική ὀργάνωση προδομένη ἀπ' τοὺς γραφειοκρατικοποιημένους ἡγέτες της, ἀλλὰ ἕνας μηχανισμὸς πού δουλεύει γιὰ τὴν ἀφομοίωση τοῦ προλεταριάτου στὸ σύστημα ἐκμετάλλευσης. Ρεφορμιστικὸ ἀπὸ τὴ φύση του, τὸ συνδικάτο — ὅποιο κι ἂν εἶναι τὸ πολιτικὸ περιεχόμενον τῆς γραφειοκρατίας πού τὸ διευθύνει — ἀποτελεῖ τὸ καλύτερο ὄχυρὸ τῆς τάξης τῶν ἀφεντικῶν πούγινε κι αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της ρεφορμιστικῆ (τὸ εἶδαμε στὸ σομποτάρισμα τῆς μεγάλης βέλγικης αὐθόρμητης ἀπεργίας τοῦ 1960-1961 ἀπὸ τὸ σοσιαλιστικὸ συνδικάτο). Τὸ συνδικάτο ἀποτελεῖ τὴν κύρια τροχοπέδη κάθε θέλησης γιὰ ὀλοκληρωτικὴ χειραφέτηση τοῦ προλεταριάτου. Στὸ ἐξῆς κάθε ἐξέγερση τῆς ἐργατικῆς τάξης θὰ γίνεῖ ἀρχικὰ ἐνάντια στὰ ἴδια της τὰ συνδικάτα. Αὐτὴ εἶναι ἡ πρωταρχικὴ ἀλήθεια πού οἱ νεο-μπολσεβίκοι ἀρνιοῦνται ν' ἀναγνωρίσουν.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὅσο κι ἂν ρίχνουν συνθήματα γιὰ «ἐπανάσταση», παρέμειναν μέσα στὴ σφαῖρα τῆς ἀντεπανάστασης: τροτοκιστὲς καὶ μαοϊκοὶ ὄλων τῶν ἀποχρώσεων ὄριστηκαν πάντα σὲ σχέση μὲ τὸν ἐπίσημο σταλινισμό. Ἔτσι συνετέλεσαν κι αὐτοὶ στὸ νὰ τραφοῦν οἱ ψευδαισθήσεις τοῦ προλεταριάτου γιὰ τὸ Κ.Κ.Γ. καὶ τὰ συνδικάτα. Δὲν εἶναι λοιπὸν νὰ μᾶς ἐκπλήσσει τὸ γεγονός ὅτι φωνάζουν γιὰ μὴ ἀκόμα φορὰ πῶς ἔγινε προδοσία, ἐκεῖ πού δὲν πρόκειται παρὰ γιὰ μὴ φυσιολογικώτατη γραφειοκρατικὴ συμπεριφορά. Ὑπερασπίζονται τὰ πιὸ «ἐπαναστατικά» συνδικάτα γιατί ὄλοι ὄνειρεύονται πῶς μὴ μῆρα θὰ τὰ διαδρώσουν. Ὅχι μόνον δὲν βλέπουν τὸ σύγχρονο ἀλλὰ ἀναπαράγουν πεισματικά τὰ λάθη τοῦ παρελθόντος: ἀποτελοῦν τὴν κακὴ μνήμη τοῦ προλεταριάτου ἀνασταίνοντας ὅλες τὶς ἀποτυχημένες ἐπαναστάσεις τῆς ἐποχῆς μας, ἀπ' τὸ 1917 ὡς τὶς ἄγροτικές-γραφειοκρατικὲς ἐπαναστάσεις τῆς Κίνας καὶ τῆς Κούβας. Ἡ ἀντι-ιστορικὴ δύναμη ἀδράκειάς τους ἔκανε τὴ ζυγαριὰ νὰ βαρύνει πολὺ πρὸς ὄφελος τῆς ἀντεπανάστασης, καὶ ἡ ἰδεολογικὴ τους πρῶτα συνετέλεσε στὴν παραποίηση τῶν

λιστὲς ἡγέτες διαδίδοντας ὅτι τὰ συνδικάτα ἀκολούθησαν τοὺς ἀπεργοὺς ἐργάτες καὶ ὄχι τὸ ἀντίθετο».

πραγματικῶν διαλόγων πού ἀρχίζαν σιγά-σιγά νά ἐμφανίζονται παντοῦ.

Ὅλα ὅμως αὐτά τ' ἀντικειμενικά ἐμπόδια, ἐξωτερικά πρὸς τὴ δράση καὶ τὴ συνείδηση τῆς ἐργατικῆς τάξης, δὲν θὰ μπορούσαν ν' ἀντέξουν γιὰ ἓνα διάστημα μεγαλύτερο ἀπὸ μιὰ κατάληψη ἐργοστασίου, ἂν δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμα τὰ ὑποκειμενικά ἐμπόδια πού βρίσκονται μέσα στὸ ἴδιο τὸ προλεταριάτο. Κι αὐτὸ γιὰ τὸ ἐπαναστατικὸ ρεῦμα πού κινήτοποίησε μέσα σὲ μερικὲς μέρες ἑκατομμύρια ἐργαζομένων, ξεκίνησε ἀπὸ πολὺ χαμηλά. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νά ὑφίσταται χωρὶς συνέπειες τόσες δεκαετίες ἀντεπαναστατικῆς ἱστορίας. Πάντα κάτι μένει, κι αὐτὴ τὴ φορά ἦταν ἡ καθυστέρηση τῆς θεωρητικῆς συνείδησης πούχε τίς πιὸ βαρεῖες συνέπειες. Ἡ ἐμπορευματικὴ ἀλλοτρίωση, ἡ θαυματικὴ παθητικὴ φύση καὶ ὁ ὀργανωμένος διαχωρισμὸς ἀποτελοῦν τίς κύριες ἐπιτυχίες τῆς σύγχρονης ἀφθονίας· αὐτὲς ἀκριβῶς σὲ πλευρὲς ἀμφισβητήθηκαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τὸ ξεσπάσμα τοῦ Μάη, τὸ τρίτο μέρος τοῦ ὅμως πού κρύβεται μέσα στὴν ἴδια τὴ συνείδηση τῶν ἀνθρώπων ἔσωσε τὸν παλιὸ κόσμο. Οἱ προλετάριοι μπήκαν στὸν ἀγῶνα, αὐθόρμητα, ὀπλισμένοι μὲ μὴ ἔξοχον τὴν ἐξεγερμένη τους ὑποκειμενικότητα. Ἡ ἔκταξη καὶ ἡ βία τῶν πράξεών τους εἶναι ἡ αὐθόρμητη ἀπάντηση στὴν ἀνυπόφορη κυρίαρχη τάξη πραγμάτων, τελικὰ ὅμως ἡ ἐπαναστατικὴ μάχη δὲν πρόφτασε ν' ἀποκτήσει μιὰ ἀκριβῆ καὶ πραγματικὴ συνείδηση τῶν πράξεών της. Κι αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἀσυνέπεια μεταξὺ τῆς συνείδησης καὶ τῆς πράξης παραμένει τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ τῶν ἀνεκπλήρωτων προλεταριακῶν ἐπαναστάσεων. Ἡ ἱστορικὴ συνείδηση εἶναι ἡ ἀπαραίτητη συνθήκη τῆς κοινωνικῆς ἐπανάστασης. Φυσικά, ὀρισμένες συνειδητοποιημένες ομάδες εἶδαν τὸ βαθύτερο νόημα τοῦ κινήματος καὶ κατάλαβαν τὴν ἐξελίξη του· αὐτὲς ἔδρασαν μὲ περισσότερη ριζοσπαστικότητα καὶ συνέπεια. Γιατὶ δὲν ἔλειπαν τόσο οἱ ριζοσπαστικὲς ἰδέες, ὅσο κυρίως ἡ συνεπὴς καὶ ὀργανωμένη θεωρία.

Αὐτοὶ πού εἶπαν ὅτι ὁ Μαρκοῦζε ἦταν ὁ «θεωρητικὸς» τοῦ κινήματος, δὲν ἤξεραν τί ἔλεγαν. Δὲν κατάλαβαν οὔτε τὸν Μαρκοῦζε, οὔτε, ἀκόμα περισσότερο, τὸ ἴδιο τὸ κίνημα. Ἡ μαρκοῦζιανὴ ἰ δ ε ο λ ο γ ί α , ἤδη γελοία, φυτεύτηκε στὸ κίνημα ὅπως ἀκριβῶς «δρίστηκαν» γιὰ νά τὸ ἐκ-

προσωπήσουν ο Ζεσιάρ, ο Σωβαζώ και ο Κόν-Μπεντίτ. Άλλά ακόμα κι αυτοί δημολογούν πώς άγνοούσαν τον Μαρκούζε*. Στην πραγματικότητα, αν η επαναστατική κρίση του Μάη απέδειξε κάτι, αυτό είναι το ακριβώς αντίθετο των μαρκουζιανών θέσεων: δηλαδή ότι το προλεταριάτο δεν είναι άφομοιωμένο και ότι άποτελεί την κύρια επαναστατική δύναμη μέσα στη σύγχρονη κοινωνία. Οι πεσσομιστές και οι κοινωνιολόγοι πρέπει να ξανακάνουν τους ύπολογισμούς τους. Το ίδιο ισχύει και για τους ύποανάπτυκτους, τη Μαύρη Δύναμη και τους ντουσικικούς.

Αυτή η θεωρητική καθυστέρηση γέννησε επίσης όλες τις πρακτικές ανεπάρκειες που συνετέλεσαν στο να παραλύσει ο άγώνας. Η άρχή της άτομικής ιδιοκτησίας, θεμέλιο της άστικής κοινωνίας, ποδοπατήθηκε παντού, όμως έλάχιστοι τόλμησαν να φτάσουν μέχρι τα άκρα. Η άρνηση της λεηλασίας δεν ήταν παρά μια λεπτομέρεια: πουθενά οι εργάτες δεν έκαναν διανομή των έμπορευματικών άποθεμάτων στα μεγάλα καταστήματα. Σχεδόν ποτέ δεν άποφασίστηκε η επαναλειτουργία μερικών τομέων της παραγωγής ή της διανομής στην ύπηρεσία των άπεργών, παρά τις μερικές μειονωμένες έκκλήσεις για παρόμοιες προοπτικές. Και

---

* Παρ' όλο που έχουν διαβάσει πράγματι πολύ λίγο, αυτοί οι χειραγωγοί διανοούμενοι κρύβουν τα όποιάδήποτε διαβάσματά τους για να ποζάρουν σαν καθαροί άνθρωποι της δράσης. Προφασιζόμενοι μια ανεξαρτησία που όθθεν άπορρέει γι' αυτούς από τη δράση, κάνουν κάθε προσπάθεια για να ξεχαστεί ότι δεν ήταν τίποτε άλλο παρά διαφημιστικές μεριονέττες της ά ν α π α ρ ά σ τ α σ η ς άυτης της δράσης. Τί να σκεφτούμε στ' αλήθεια για την κυνική δήλωση του Ζεσιάρ στη «Φοιτητική Έξέγερση» (έκδόσεις SEUIL): «Ίσως ο σέ είκοσι χρόνια, εν κατορθώσουμε να οίκοδομήσουμε μια νέα κοινωνία κι έπομένως ένα νέο πανεπιστήμιο μέσα σ' αυτή την κοινωνία, θα βρεθούν ιστορικοί ή ύθεολόγοι που θα ανακαλύψουν σε όρισμένα έργα ή μπροσούρες φιλοσόφων ή άλλων, τις δημιουργικές πηγές αυτού που πρόκειται να συμβεί' αλλά πιστέσω ότι σήμερα οι πηγές αυτές είναι συγκαχυμένες». Ο άδέξιος Ζεσιάρ μπορεί να θγλαίει τη μεταμφίση του, τον άναγνωρίσαμε!

πραγματικά, ένα τέτοιο έγχειρμά προϋποθέτει ήδη μιá μορφή οργάνωσης του προλεταριάτου διαφορετική άπ' τή συνδικαλιστική άστυνομία. Καί ή έλλειψη αυτής τής αυτόνομης μορφής ήταν ή πιό οδυνηρή.

Τό προλεταριάτο δέν μπορεί νά νικήσει άν δέν καταφέρει νά οργανωθεί έπαναστατικά. Οι τροτσκιστικοί σπαραξικάθοι: θρήνοι για τήν έλλειψη μιás «πρωτοποριακής οργάνωσης» αντίθθενται στο ιστορικό σχέδιο τής χειραφέτησης του προλεταριάτου. Ή έξύψωση τής εργατικής τάξης στήν ιστορική συνείδηση θά είναι έργο των ίδιων των εργαζομένων, και μπορούν νά τό πραγματοποιήσουν μόνο μέ μιá αυτόνομη οργάνωση. Ή συμβουλευτική μορφή παραμένει τό μέσο κι ό σκοπός αυτής τής ολοκληρωτικής χειραφέτησης.

Τά ύποκειμενικά αυτά εμπόδια ήταν ή αίτία πού τό προλεταριάτο δέν μπόρεσε νά μιλήσει για τόν έξυτό του, και επέτρεψαν συγχρόνως στους σπεκαλίστες τής φράσης, πού φιγουράρουν ανάμεσα στους πρώτους ύπεύθυνους αυτών των έμποδίων, νά έξακολουθούν νά είναι ποντίφικες. Ομοίως παντού όπου συνάντησαν τή ριζοσπαστική θεωρία ύπέβρασαν. Ποτέ άλλοτε δέν χαρακτηρίστηκαν σ ά ν κ α ν ά γ ι ε ς, μέ όλες τις πρακτικές συνέπειες, τόσα άτομα πού ζήζιζαν αυτόν τόν τίτλο: μετά τά έπίσημα φερέφωνα του σταλινισμού ήρθε ή σειρά των Άξελών, των Γκοντάο, των Σατελέ, των Μορέν,* των Λαπασάντ, νά έξυβριστούν και νά διωχτούν στα άμφιθέατρα τής Σορβόννης όπως και στους θρόμους, όταν αυτοί έρχόντουσαν νά έξακολουθήσουν τό σωτήριο έργο τους και τήν καριέρα τους. Είναι σίγουρο πως αυτά τά έρπετά δέν κινδύνευσαν νά πεθάνουν άπό ντροπή. Περιέμεναν τήν ώρα τους, τήν ήττα του κινήματος των καταλήψεων, για νά ξαναρχίσουν τό νούμερό τους στο ρυθμό τής επίκλιρότη-

* Αυτό τό γουρούνι υπερβάλλει. Στο ήλθιο βιβλίο του «Μίας 1968: ή ρωγή», δέν διατάζει νά κατηγορήσει τους σιτουασιονιστές ότι χρησιμοποίησαν φυσική βία ενώ «ήταν πολλοί άναντίον ενός». Για τόν πρώην επιχειρηματολόγο τό φέμμα είναι φυσικά ένα επάγγελμα. Όφείλει όμως νά ξέρει ότι ε ν α ς μ ό ν ο σ ι τ ο υ α σ ι ο ν ι σ τ ή ς θά τόν έκανε νά τρέχει μέχρι τις Βερσαλλές για νά μήν πω μέχρι τό Πλοντεμά.

τας. Μήπως δὲν εἶδαμε ν' ἀναγγέλλονται στὸ πρόγραμμα τοῦ ἡλίθιου «Θερινοῦ Πανεπιστημίου» (στὴ «Μόνη» τῆς 3. Ἰούλη) : ὁ Λαπασάντ γιὰ τὴν αὐτοδιαχείριση, ὁ Λυστάρ μὲ τὸν Σαταλέ γιὰ τὴ σύγχρονη φιλοσοφία, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν Γκοντάρ, Σάρτρ, Μπουτόρ στὴν «Ἐπιτροπὴ Ὑποστήριξης» του;

Εἶναι εὐνόητο ὅτι ὅλοι αὐτοὶ ποὺ ἐμπόδισαν τὴν ἐπαναστατικὴ μετατροπὴ τοῦ κόσμου δὲν ἀλλάξαν οὔτε στὸ ἐλάχιστο κι οἱ ἴδιοι. Ἐξίσου ἀκλόνητοι μὲ τοὺς σταλινικούς, ποὺ ἐπέμεναν νὰ βρίσκουν χαρακτηρισμοὺς γι' αὐτὸ τὸ ἀθέητο κίνημα ποὺ ἔγινε ἀφοριστὴ νὰ χάσουν τὶς ἐκλογές, ἔτσι καὶ οἱ λενινιστὰς τῶν τροτσκιστικῶν κοιμμάτων δὲν βρῆκαν σ' ἑ-
λο τὸ κίνημα παρὰ τὴν ἐπιβεβαίωση τῆς θέσης τους σχετι-
κὰ μὲ τὴν ἔλλειψη ἐνὸς πρωτοποριακοῦ ἡγετικοῦ κόμματος. Ὅσο γιὰ τὸν μέσο θεατῆ, συνέλεξε ἢ ξαναπούλησε τὶς ἐπαναστατικὰς ἐκδόσεις καὶ ἔτρεξε μετὰ ν' ἀγοράσει τὶς φωτογραφίες τῶν ὁδοφραγμάτων ποὺ ἔγιναν ἀ φ ί σ ε ς .

VII. Τὸ ἀποκορύφωμα

«Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι: αὐτοὶ ποὺ δὲν ξέρουν ν' ἀλλάξουν μέθοδος ὅταν οἱ καιροὶ τὸ ἀπαιτοῦν, ἐνημεροῦν φυσικὰ ὅσο ἡ πορεία τους συμπίπτει μὲ τὴν πορεία τῆς Τύχης, ἀλλὰ εἶναι χαμένοι μόλις ἡ πορεία τῆς ἀλλάξει. Ἄλλωστε σκέφτομαι ὅτι εἶναι προτιμότερο νᾶναι κανεὶς ὑπερβολικὰ τολμηρὸς παρά ὑπερβολικὰ ἐπιφυλακτικὸς...».

ΜΑΚΙΑΒΕΛΛΙ

«Ὁ Πρίγκηπας»

Τὸ πρωινὸ τῆς 27 τοῦ Μάη, ὁ Σεγκὺ πῆγε νὰ ἐκθέσει στοὺς ἐργάτες τῆς Ρενώ-Μπιγιανκούρ τὶς συμφωνίες ποὺ ἐγινάν μεταξὺ τῶν συνδικάτων, τῆς κυβέρνησης καὶ τῶν ἐργοδοτῶν. Οἱ ἐργαζόμενοι ἀποδοκίμασαν ὁμόφωνα τὸν γραφειοκράτη παύ — ὅπως τὸ μαρτυροῦν ὅλος ὁ λόγος του — πῆγε μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐπικροτηθεῖ γι' αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀντιμέτωπος μὲ τὴν ὀργὴ τῆς δάσης, ὁ σταλινικὸς προφυλάχτηκε πίσω ἀπὸ μιὰ λεπτομέρεια πράγματι οὐσιαστικὴ ποὺ μίχρη τότε τὴν εἶχε ἀποκρύψει: τίποτα δὲν θὰ υπογραφῶταν ὀριστικὰ χωρὶς νᾶχει προηγουμένως ἐπικυρωθεῖ ἀπ' τοὺς ἐργάτες. Ἐφ' ὅσον ἐκεῖνο: ἀπόρριψαν τὶς συμφωνίες ἢ ἀπεργία καὶ οἱ διαπραγματεύσεις ἔπρεπε νὰ συνεχιστοῦν. Μετὰ τὴ Ρενώ, ἔλα τὰ ἐργοστάσια ἀρνήθησαν τὰ ψίχουλα μὲ τὰ ὅποια ἡ μπουρζουαζία καὶ οἱ ἀκόλουθοί της σκόπευαν νὰ πληρώσουν τὴν ἐπανάληψη τῆς ἐργασίας.

Τὸ περιεχόμενο τῶν «συμφωνιῶν τῆς Γκρενέλο» δὲν μπορούσε φυσικὰ νὰ προκαλέσει τὸν ἐνθουσιασμό τῶν ἐργατικῶν μαζῶν ποὺ καταλάβαιναν πῶς ἦταν κύριες τῆς παραγωγῆς τὴν ὁποία παρέλυσαν ἐπὶ δέκα μέρες. Αὐτὲς οἱ συμφωνίες αὐξάνουν τοὺς μισθοὺς κατὰ 7% καὶ ἀνέβαζαν τὸ νομικὰ κατοχυρωμένο ἐλάχιστο ὄριο ὠρσημοθίου (S.M.I.C.) ἀπὸ 2,29 σὲ 3 φράγκα: δηλαδὴ ὁ περισσότερο ἐκμεταλλευμένος τομέας τῆς ἐργατικῆς τάξης, κυρίως στὴν ἐπαρχία, ποὺ ἔπαιρνε 348,80 φράγκα τὸ μῆνα, θάχε στὸ ἐξῆς μιὰ ἀγοραστικὴ δύναμη καλύτερα προσαρμοσμένη στὴν «κοινωνία τῆς ἀρθονίας» — 520 φράγκα τὸ μῆνα. Οἱ μέρες τῆς ἀπεργίας δὲν θὰ πληρώνονταν πρωτοῦ συμπληρωθῶν μὲ ὑπερωρίες. Αὐτὸ τὸ φιλοδώρημα ἐπιβάρυνε ἤδη πολὺ τὴν βιαστὴ λειτουργία τῆς γαλλικῆς οἰκονομίας, κυρίως στὶς ὑποχρεωτικὲς σφίξεις τῆς μὲ τὴν Κοινὴ Ἀγορὰ καὶ τίς ἄλλες πλευρὲς τοῦ διεθνoῦς καπιταλιστικοῦ ἀνταγωνισμοῦ. Ὅλοι οἱ ἐργάτες ἤξεραν ὅτι αὐτὲς τίς «παραχωρήσεις» θὰ τίς πληρώνωναν μὲ τὸ παραπάνω μὲ τὴν ἐπιχειρημένη ἀνοδο τῶν τιμῶν. Ἐ ν ο ι ω θ α ν πῶς θάταν πολὺ πιὸ ἀποτελεσματικὸ νὰ σαρώσουν τὸ σύστημα, ποὺ εἶχε φτάσει τὸ μέγιστο ὄριο τῶν παραχωρήσεων, καὶ νὰ ὀργανώσουν τὴν κοινωνία πάνω σὲ μιὰ ἄλλη βάση. Ἡ πτώση τοῦ γκωλικoῦ καθεστώτος ἦταν ἐκ τῶν πραγμάτων ἢ προκαταρκτικὴ συνθήκη αὐτῆς τῆς ἀντιστροφῆς προοπτικῶν.

Οἱ σταλινικοὶ καταλάβαιναν πόσο ἐπικίνδυνη ἦταν ἡ κατάστασις. Παρὰ τὴ σταθερὴ τους ὑποτίρησι, ἡ κυβέρνησις ἀποτύχαινε γιὰ μιὰ ἀκόμει φορά στὴν προσπάθειά της ν' ἀνορθωθεί. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ Πομπιντοῦ, στίς 11 τοῦ Μάη, νὰ σταματήσει τὴν ἀνοδο τῆς κρίσης θυσάζοντας τὸ κύρος του στὴν πανεπιστημιακὴ τοιμά. Ἐνας λόγος τοῦ Ντεγκὼλ καὶ οἱ ἐσπευσμένες συμφωνίες μεταξὺ Πομπιντοῦ καὶ συνδικάτων δὲν πέτυχαν νὰ γλιτωγῶν ἡσὺν μιὰ κρίση ποὺ ἔγινε ριζικὰ κοινωνική. Οἱ σταλινικοὶ ἄρχισαν νὰ ἀπελπίζονται βλέποντας πῶς δύσκολα θὰ ἐπιβίωνε ὁ γκωλισμός, ἀφοῦ δὲν κατόρθωσαν νὰ τὸν σώσουν μέχρι τώρα, καὶ ἀφοῦ δὲν φαίνονταν νάχει τὴν ἀπαιτούμενη δύναμη γιὰ νὰ συντηρηθεῖ. Ἔτσι βρέθηκαν ἀναγκασμένοι, πρὸς μεγάλη τους θλίψη, νὰ δοκιμάσουν τὴν τύχη τους στὸ ἄλλο στοατόπεδο — ἐκεῖ ποὺ ὑποτίθεται πῶς βρίσκονταν πάντα. Στίς 28 καὶ

στις 29 του Μάη έπαιξαν τὸ ρόλο αὐτῶν ποὺ ἤθελαν νὰ πέσει ὁ γκωλιζμὸς. Ἐπρεπε νὰ λάβουν ὑπ' ὄψη τους διάφορες πιέσεις: κυρίως αὐτὲς ποὺ ἀσκοῦνταν ἀπὸ τὸ μέρος τῶν ἐργατῶν. Καὶ δὲν μπορούσαν νὰ παραβλέψουν τὰ στοιχεῖα τῆς ἀντιπολίτευσης ποὺ ἀρχίζαν νὰ ζητᾶνε νὰ διαδεχτοῦν τὸν γκωλιζμὸ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο εἶχαν πιθανότητες νὰ ἐνωθοῦν μὲ ἓνα μέρος ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἤθελαν πάνω ἀπ' ὅλα νὰ πέσει τὸ καθεστῶς. Ἐπρόκειτο τόσο γιὰ τοὺς χριστιανοὺς συνδικαλιστὲς τῆς C.F.D.T. ὅσο καὶ γιὰ τὸν Μαντὲς-Φράνς, τὴν «Ὀμοσπονδία» τοῦ θολωμένου Μιττεράν ἢ τὴ συγκέντρωση τοῦ σταβίου Σαρλετὺ γιὰ μιὰ γραφειοκρατικὴ ὀργάνωση τῆς ἄκρας ἀριστερας.* Ἐν τῷ μεταξύ, ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὄνειροπαρμένοι δὲν σήκωναν τὴ φωνὴ παρὰ μόνον ἐν ὄνοματι τῆς ὑποτιθεμένης δυνάμεως ποὺ οἱ σταλινικοὶ θάβαζαν στὸ παιχνίδι γιὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ μετα-ντεγκωλιζμοῦ τ ο υ ς .

Μωρολογίαις ποὺ ξεσκεπάστηκαν στὴν ἄμεση συνέχεια.

Οἱ σταλινικοὶ ἦταν πολὺ πιὸ ρεαλιστὲς. Τὸ πήραν ἀπόφαση νὰ ζητήσουν μιὰ «λαϊκὴ κυβέρνησι», στίς ἰσχυρὲς καὶ ὀγκώδεις διαδηλώσεις τῆς C.G.T. στίς 29, καὶ ἐτοιμάζονταν ἤδη νὰ τὴν ὑπερασπίσουν. Δὲν ἀγνοοῦσαν πῶς αὐτὴ ἢ κυβέρνησι θὰ ἦταν γι' αὐτοὺς ἓνα ἐπικίνδυνο «μικρότερο κακὸ» γιὰ περίπτωσιν ἔσχατης ἀνάγκης. Ἔστω ὅτι μπορούσαν ἀκόμα νὰ ἀμφιβάλλουν στὴν ἤττια τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος πρὶν αὐτὸ πετύχει νὰ ρίξει τὸ ντεγκωλικὸ καθεστῶς, φοβόντουσαν ὅμως ὅτι δὲν θὰ μπορούσαν πιά νὰ τὸ νικήσουν μ ε τ ἄ . Ἦδη μιὰ κύρια εἰδηση στὸ ραδιόφωνο, στίς 28 τοῦ Μάη, εἶπε, μ' ἓνα πρόσωπο πεσσιμισμῶ, ὅτι τὸ Κ.Κ.Γ. δὲν θὰ ἀνορθωνόταν πιά ποτέ, κι ὅτι ὁ πραγματικὸς κίνδυνος ἐρχόταν τῶρα ἀπὸ τὴ μεριά τῶν «ἀριστεριστῶν αἰτουασιονιστῶν».

Στίς 30 τοῦ Μάη ἓνας λόγος τοῦ Ντεγκὼλ δὴλωνε καθαρά τὴν πρόθεσίν του νὰ παραμείνει πάσῃ θυσίᾳ στὴν ἐξουσία. Πρότεινε στὸ λαὸ νὰ διαλέξει μεταξὺ τῶν βουλευτι-

* Εἶναι πρὸς τιμὴ τῶν Κον-Μπαντιστῶν τῆς «22 τοῦ Μάρτη» ὅτι ἀρνήθηκαν τίς προτάσεις τοῦ πρώην σταλινικοῦ Μπαρζονέ καὶ ἄλλων οἰκομηνικῶν ἀριστεριστῶν ἡγετῶνων. Εἶναι ἀδτονόητο ὅτι οἱ αἰτουασιονιστὲς ἀπάντησαν μόνον μὲ τὴν περιφρόνηση. (Δεῖς τὸ «Μήνυμα πρὸς ὅλους τοὺς ἐργαζομένους», στὰ ντοκουμέντα αὐτοῦ τοῦ βιβλίου).

κῶν ἐκλογῶν καὶ τοῦ ἀμεσοῦ ἐμφύλιου πολέμου. Σίγουρα στρατεύματα τοποθετήθηκαν γύρω ἀπ' τὸ Παρίσι καὶ φωτογραφήθηκαν δεόντως. Οἱ σταλινικοί, μαγεμένοι, ἀπόφυγαν νὰ πάρουν θέση γιὰ τὴ συνέχιση τῆς ἀπεργίας μέχρι τὴν πτώση τοῦ καθεστώτος. Ἐσπευσαν νὰ ὑποστηρίξουν τὶς ντεγκωλικές ἐκλογές, ὅσο μεγάλο κι ἂν ἦταν τὸ ἀντίτιμο ποὺ θὰ πλήρωναν.

Μέσα σ' αὐτές τὶς συνθήκες θάπρεπε κανεὶς νὰ διαλέξει ἀμέσως ἢ τὴν αὐθόρμητη ἐπιθετικὴ ἐπιβεβαίωση τοῦ προλεταριάτου ἢ τὴν ὀλοκληρωτικὴ ἤττα τοῦ κινήματος· τὴν ἐπανάσταση τῶν Συμβουλίων ἢ τὶς συμφωνίες τῆς Γκρενέλ. Τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα δὲν μπορούσε ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὸ Κ.Κ.Γ. χωρὶς προηγουμένως νὰ χεὶ διώξει τὸν Ντεγκώλ. Ἡ μορφή τῆς ἐξουσίας τῶν ἐργαζομένων ποὺ θὰ μπορούσε ν' ἀναπτυχθεῖ στὴ μετα-ντεγκωλικὴ φάση τῆς κρίσης, ἐρρισκόταν μπλοκαρισμένη συγχρόνως ἀπὸ τὸ παλιὸ κράτος ποὺ συνήλθε καὶ ἀπὸ τὸ Κ.Κ.Γ., καὶ δὲν εἶχε πιά καμμία πιθανότητα νὰ πρὸλάβει τὴν ἤττα τῆς ποὺ πλησίαζε.

VIII. Τὸ «Συμβούλιο γιὰ τὴ συνέ- χιση τῶν καταλήψεων» καὶ οἱ συμβουλιακὲς τάξεις

«Αὐτὴ ἡ ἐκρηξη προκλήθηκε ἀπὸ μερικὲς ὁμάδες ποὺ ἐξεγείρονται ἐναντίᾳ τῆς σύγχρονης κοινωνίας, ἐναντίᾳ τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας, ἐναντίᾳ τῆς μηχανικῆς κοινωνίας, εἴτε εἶναι κομμουνιστικὴ ὅπως στ' ἀνατολικὰ κράτη εἴτε καπιταλιστικὴ ὅπως στὴ Δύση. Ἀπὸ ὁμάδες ποὺ ἐξ ἄλλου δὲν ξέρουσαν καθόλου μὲ τί θὰ τὴν ἀντικαταστούσαν, καὶ ποὺ τρέφονται μὲ ἀρνηση, μὲ καταστροφή, μὲ βία, μ' ἀναρχία, ὁμάδες ποὺ ὑψώνουν τὴ μαύρη σημαία».

ΝΤΕ ΓΚΩΛ

Δήλωση στὴν τηλεόραση τῆς 7 τοῦ Ἰουνίου 1968

Τὸ «Συμβούλιο γιὰ τὴ συνέχιση τῶν καταλήψεων» (C. M.D.O.) συγκροτήθηκε τὸ βράδυ τῆς 17 τοῦ Μάη, ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ὁπαδοὺς τῆς πρώτης Ἐπιτροπῆς Κατάληψης τῆς Σορβόννης ποὺ ἀποσύρθηκαν μαζί της καὶ ποὺ ἔβαλαν σὰν σκοπὸ νὰ διατηρήσουν στὴ συνέχεια τῆς κρίσης τὸ πρόγραμμα τῆς δημοκρατίας τῶν Συμβουλίων, τὸ ἀναπόσπαστα συνδεδεμένο μὲ τὴν ποσοτικὴ καὶ ποιοτικὴ ἐπέκταση τοῦ κινήματος τῶν καταλήψεων.

Σαράντα περίπου πρόσωπα ἦταν διαρκῶς συγκεντρω-

μένα στο C.M.D.O. Σ' αυτά προστίθενταν, ανάλογα με τη στιγμή, και άλλοι επαναστάτες και άπεργοι που έρχονταν από διάφορες επιχειρήσεις, από το έξωτερικό ή την επαρχία, και ξαναγύριζαν πάλι πίσω. Το C.M.D.O. αποτελούνταν σχεδόν σταθερά από καμικά δεκαριά σιτουασιονιστές και «λυσσαζόμενους» (μεταξύ των οποίων οι Ντεμπόρ, Καγιατί, Ριεζέλ, Βανεζέμ), από άλλους τόσους εργαζόμενους, από μία δεκάδα γυμνασιόπαιδα ή «φοιτητές», και μία δεκάδα άλλων συμβουλιακών χωρίς συγκεκριμένο κοινωνικό ρόλο.

Το C.M.D.O., καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του, πέτυχε να λειτουργήσει με μία άμεση δημοκρατία, έγγραμμένη από την Ιση συμμετοχή όλων στις συζητήσεις, στις αποφάσεις και στην εκτέλεση των αποφάσεων. Ήταν ουσιαστικά μία ατέλειωτη γενική συνέλευση, που έπαιρνε αποφάσεις μέρα νύχτα. Καιμιά φράξια, καιμιά ιδιαίτερη συγκέντρωση δεν υπήρξαν ποτέ δίπλα στην κοινή συζήτηση.

Σάν μονάδα αυθόρμητα δημιουργημένη μέσα στις συνθήκες μιάς επαναστατικής στιγμής, το C.M.D.O. δεν ήταν τόσο ένα Συμβούλιο όσο μια συμβουλιακή οργάνωση — που λειτουργούσε κι αυτή σύμφωνα με το πρότυπο της σ υ μ β ο υ λ ι α κ ή ς δ η μ ο κ ρ α τ ί α ς . Το C.M.D.O. ήταν μία αυτοσχέδια απάντηση σ' αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή και δεν μπορούσε να παρουσιαστεί σαν μία μόνιμη συμβουλιακή οργάνωση, ούτε καν να τείνει να μεταβληθεί, έτσι όπως ήταν, σε μία οργάνωση αυτού του είδους. Έντούτοις μία σχεδόν γαγκή συμφωνία πάνω στις κύριες θέσεις των σιτουασιονιστών δυνάμωνε την ομοιογένειά του.

Στά πλαίσια της γενικής συνέλευσης οργανώθηκαν τρεις επιτροπές που επέτρεπαν την ανάπτυξη της πρακτικής της δραστηριότητας. Η επιτροπή του Τυπογραφείου είχε σαν ρόλο την πραγματοποίηση και το τύπωμα των δημοσιεύσεων του C.M.D.O., ενώ συγχρόνως δούλευε τις μηχανές που είχε στη διάθεσή της και συνεργαζόταν με τους άπεργους μερικών τυπογραφείων. Η επιτροπή Σύνδεσης είχε στη διάθεσή της μία δεκάδα αυτοκίνητα και ασχολιόταν με τις επαφές με τα κατειλημμένα εργοστάσια και με τη μεταφορά του υλικού που έπρεπε να μοιραστεί. Η επιτροπή Άνεφοδιασμού, που διέκρινε στις πιο δύσκολες μέρες, φρόντιζε ώστε να μη λείπει ποτέ το χαρτί, ή βενζίνη, ή τροφή, ή

χρήματα, τὸ κρασί. Γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς γρήγορης σύνταξης τῶν κειμένων πού τὸ περιεχόμενό τους καθορίζονταν ἀπ' ἄλλους, δὲν ὑπῆρχε μόνιμη ἐπιτροπή, ἀλλὰ κάθε φορά ὀρίζοντουσαν μερικά μέλη πού παρουσίαζαν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δουλειᾶς τους στὴ συνέλευση.

Τὸ C.M.D.O. κατέλαβε κυρίως τὰ κτίρια τοῦ Ἐθνικοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, τῆς ὁδοῦ Οὐλμ, κάνοντας ἀρχὴ στίς 19 τοῦ Μάη. Στὸ τέλος τοῦ μήνα μεταφέρθηκε στὰ ὑπόγεια τοῦ γειτονικοῦ κτιρίου, μιᾶς «Σχολῆς Διακοσμητικῶν Τεχνῶν». Αὕτῃ ἡ κατάληψη τοῦ Ε.Π.Ι. ἦταν σημαντικὴ γιατί, ἀκόμα κι ἂν οἱ κάθε εἶδους παιδαγωγοὶ ἔνοιωσαν προσβλημένοι καὶ ταπεινωμένοι μέσα στοῦ δύστιχο ἐπάγγελμά τους*, πολλὰ στοιχεῖα ἀπ' τὸ προσωπικό, ἐργάτες καὶ τεχνικοὶ ἐπωφεληθῆσαν ἀπὸ τὴν εὐκαιρία γιὰ ν' ἀπαιτήσουν τὴ διαχείριση τοῦ τόπου ἐργασίας τους, καὶ ἔλαβαν ἐνεργὸ μέρος στοῦ κίνημα, σ' ὅλες τίς μορφές ἀγώνα του. Ἡ ἐπιτροπὴ κατάληψης πού ἐκπροσωποῦσε ἐξ ἴσου ὅλες τίς μερίδες τοῦ προσωπικοῦ βρέθηκε στὰ χέρια τῶν ἐπαναστατῶν. Ἔνας «λυσασσμένος» τῆς Ναντέρ ἐκλέχτηκε σὰν ὑπεύθυνος τῆς ἐπιτροπῆς τάξης. Ὅλοι ἦταν εὐχαριστημένοι ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐκλογή, ἀκόμα καὶ οἱ παιδαγωγοί. Ἡ δημοκρατικὴ τάξη δὲν διαταράχθηκε ἀπὸ κανέναν, πράγμα πού ἐπέτρεψε μιὰ μεγάλη ἀνοχή: ἄφησαν ἀκόμα κι ἓνα σταλινικό τοῦ προσωπικοῦ νὰ πουλάει τὴν «Οὐμανιτέ» μπροστὰ στὴν εἴσοδο. Ἡ κόκκινη καὶ ἡ μαύρη σημαία ὑψώθηκαν μαζί στὴν πρόσοψη τοῦ κτιρίου.

Τὸ C.M.D.O. δημοσίευσε μιὰ σειρά κειμένων.* Μιὰ «Ἐκθεσὴ σχετικὰ μὲ τὴν κατάληψη τῆς Σορβόννης», στίς 19 τοῦ Μάη, συμπεραίνει: «Ὁ φοιτητικὸς ἀγώνας ἔχει τώρα ξεπεραστεῖ. Ἀκόμα περισσότερο ξεπερασμένες εἶναι ὅλες οἱ ἐναλλακτικὲς γραφειοκρατικὲς ἡγεσίες πού θεωροῦν σκόπιμο νὰ προσκοινοῦνται ἐπιπέδονται τοὺς σταλινικούς, τὴ στιγμὴ πού ἡ C.

* Ἔνα πάνω συμβούλευε: «Μὴ λένε πιά, κύρια παιδαγωγέ. Νά λένε, φόφα καθαρισμοῦ!». Ἔνα ἄλλο ὑπενθόμιζε ἐπι «καὶ ὁ ἴδιος ἔ παιδαγωγός πρέπει νὰ διαπαιδαγωγηθεῖ!».

* Δημοσιεύονται στὰ ντοκουμέντα τοῦ βιβλίου.

G.T. και τὸ λεγόμενον κομμουνιστικὸ κόμμα τρέμου. Ἡ λύση τῆς σημερινῆς κρίσης βρίσκεται στὰ χέρια τῶν ἰδίων τῶν ἐργαζομένων, ἀν κατορθώσουν νὰ πραγματοποιήσουν μὲ τὴν κατάληψη τῶν ἐργοστασίων τοὺς αὐτοὺς ποὺ οἱ πανεπιστημιακοὶ καταλήψεις ἀφῆσαν μόνον νὰ διαγραφεῖ». Στις 22 τοῦ Μάη, τὸ κείμενο «Γιὰ τὴν ἐξουσία τῶν Ἐργατικῶν Συμβουλίων» διαπίστωνε: «Μέσα σὲ δέκα μέρες, ὄχι μόνον καταλήφθηκαν ἀπὸ τοὺς ἐργάτες ἑκατοντάδες ἐργοστάσια καὶ μὴ αὐθόρμητη γενικὴ ἀπεργία παρέλυσε ὀλοκληρωτικὰ τὴ δραστηριότητα τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ διάφορα κτίρια ποὺ ἀνήκουν στὸ Κράτος καταλήφθηκαν ἀπὸ ἐπιτροπὲς ποὺ ἐπιβλήθηκαν ἐπὶ τόπου καὶ ποὺ ἀνέλαβαν τὴ διαχείρισή τους. Μπροστὰ σὲ μὴ τέτοια κατάσταση, ποὺ μὲ κανένα τρόπο δὲν μπορεῖ νὰ διαρκέσει, ἀλλὰ ποὺ θρῖσκεται μπροστὰ σὲ μὴ ἐναλλακτικὴ λύση νὰ ἐξαπλωθεῖ ἢ νὰ ἐξαφανιστεῖ (καταστολὴ ἢ διαλυτικὲς διαπραγματεύσεις), ὅλες οἱ παλιὲς ἰδέες ἔχουν παραμεριστεῖ, ἐνῶ ἐπιθεβαιώνονται ὅλες οἱ ριζοσπαστικὲς ἀπόψεις γιὰ τὴν ἐπιστροφή τοῦ ἐπαναστατικοῦ προλεταριακοῦ κινήματος». Αὐτὸ τὸ κείμενο ἀριθμοῦσε τρεῖς δυνατότητες, κατὰ σειρά μειωνόμενης πιθανότητας: μὴ συμφωνία τῆς κυβέρνησης καὶ τοῦ Κ.Κ.Γ. «γιὰ τὴν ἀποκινητοποίηση τῶν ἐργατῶν, μὲ ἀντάλλαγμα οἰκονομικὰ πλεονεκτήματα» τὴν παραχώρηση τῆς ἐξουσίας στὴν ἀριστερὰ «ποὺ θὰ ἐξακολουθήσει τὴν ἴδια πολιτικὴ, ἀν καὶ ἀπὸ μὴ πιὸ ἐξασθενημένη θέση» τέλος, οἱ ἐργάτες νὰ μιλήσουν γιὰ λογαριασμό τους «συνειδητοποιώντας αἰτήματα ποὺ νὰ εἶναι στὸ ὄψος τῆς ριζοσπαστικότητας τῶν μορφῶν ἀγῶνα ποὺ ἤδη ἐφάρμοζαν στὴν πράξη». Ἐδειχνε γιὰ τὴν παράταση τῆς τωρινῆς κατάστασης μποροῦσε νὰ ἔμπεριέχει μὴ τέτοια προοπτικὴ: «Ἡ ἀνάγκη νὰ ξαναλειτουργήσουν μερικοὶ τομεῖς τῆς οἰκονομίας κατὰ τὸν ἐργατικὸ ἔλεγχον μπορεῖ νὰ θέσει τὶς βάσεις αὐτῆς τῆς νέας ἐξουσίας, ποὺ τὰ πάντα τὴν ὠθοῦν νὰ ὑποσκελίσῃ τὰ ὑπάρχοντα συνδικάτα καὶ κόμματα. Θὰ πρέπει νὰ ξαναλειτουργήσουν οἱ σιδηρόδρομοι καὶ τὰ τυπογραφεῖα γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνα. Οἱ νέες ἐκ τῶν πραγμάτων ἀρχὲς θὰ πρέπει νὰ ἐπιτάξουν καὶ νὰ μοιράσουν τὰ τρόφιμα...».

Στις 30 τοῦ Μάη, τὸ «Μήνυμα πρὸς δ -

λους τούς ἐργαζόμενους» δήλωνε: «Αὐτὸ πᾶν ἤδη κάναμε στὴ Γαλλία τρομοκρατεῖ τὴν Εὐρώπη, καὶ σὲ λίγο θὰ ἀπειλήσει: ὅλες τὶς ἀρχουσες τάξεις τοῦ κόσμου, ἀπὸ τοὺς γραφειοκράτες τῆς Μόσχας καὶ τοῦ Πεκί-
 νου μέχρι τοὺς δισεκατομμυριοῦχοις τῆς Οὐάσιγκτον καὶ τοῦ Τόκυο. Ὅπως τ ρ α ν τ ἄ ξ α μ ε τὸ Παρίσι, ἔτσι καὶ τὸ διεθνὲς προλεταριάτο θὰ ξαναεπιθεθεῖ στὶς πρωτεύουσες ὄλων τῶν Κρατῶν, σ' ὅλα τὰ ὄχυρά τῆς ἀλλοτρίωσης. Ἡ κατάληψη τῶν ἐργοστασίων καὶ τῶν δημοσίων κτιρίων σ' ἔλη τῆ χώρα, ἔχει μόνον μπλόκαρε τῆ λειτουργία τῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ εἶχε κυρίως σὰν ἀποτέλεσμα τὴ γενικὴ ἀμφισβή-
 τηση τῆς κοινωνίας. Ἐνα βαθὺ κίνημα κάνει σχεδὸν ὅλα τὰ τμήματα τοῦ πληθυσμοῦ νὰ ζητοῦν μιὰ ἀλλαγὴ τῆς ζωῆς. Πρόκειται στὸ ἐξῆς γιὰ ἓνα ἐπαναστατικὸ κίνημα πού δὲν τοῦ λείπει πιά παρὰ ἢ σ υ ν ε ἰ ὄ η σ η αὐτοῦ π ο ὐ ἤ ὄ η ἔ κ α ν ε , γιὰ νὰ γίνει πραγματικὰ κύριος αὐτῆς τῆς ἐπανάστασης... Ὅσοι ἤδη ἀπόρριψαν τὶς γελοῖες συμφωνίες πού γέμιζαν ἀπὸ ἱκανοποίηση τὶς συνδικαλιστικὲς ἡγεσίες πρέπει ἀκόμα ν' ἀνακαλύψουν ὅτι δὲν μποροῦν νὰ «πάρουν» πολὺ περισσότερα μέσα στὰ πλαίσια τῆς ὑπάρχουσας οἰκονομίας, ἀλλὰ μποροῦν νὰ τὰ π ἄ ρ ο υ ν ὅ λ α μεταμορφώνοντας ὅλες τὶς θάσεις τῆς γιὰ λογαριασμό τους. Τὰ ἀφεντικά δὲν μποροῦν νὰ πληθύνουν περισσότερα, μποροῦν ὅμως νὰ ἐξαφανιστοῦν». Στὴ συνέχεια, τὸ « Μ ἦ ν υ μ α » ἀπόρριπτε τὸ «γραφειοκρατικο-ἐπαναστατικὸ μᾶλωμα» πού ἐπιχειρήθηκε στὸ Σαρλετυ γιὰ μιὰ κάποια ἐνοποίηση τῶν μικρῶν ἀριστεριστικῶν κομμάτων καὶ ἀπώθοῦσε τὸ χέρι πού ἔτεινε ξεδιάντροπα στοὺς σιτουασιονιστὲς ὁ διαφωνῶν σταλινικὸς Ἄντρέ Μπαρζονέ.

Τὸ « Μ ἦ ν υ μ α » εἰδειχνε ὅτι ἡ ἐξουσία τῶν Συμι-
 βουλίων τῶν Ἐργαζομένων ἦταν ἡ μόνη ἐπαναστατικὴ λύση, πού ἤδη εἶχε γραφτεῖ μέσα στοὺς ταξικὸς ἀγῶνες αὐτοῦ τοῦ αἰῶνα. Ἀργότερα, ἐπεμβαίνοντας στοὺς ἀγῶνες τοῦ Φλέν, τὸ C.M.D.O. μόρασε στὶς 8 τοῦ Ἰούνη τὴν προκήρυξη «Δ ἔ ν τ ε λ ε ἰ ω σ ε ! » πού κατήγγειλλε τοὺς σκοποὺς καὶ τὶς μεθόδους τῶν συνδικάτων σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση: «Τὰ συνδικάτα ἀγνοοῦν τὴν πάλη τῶν τάξεων, δὲν γνωρίζουν παρὰ τοὺς νόμους τῆς ἀγορᾶς, καὶ στὸ ἐμπόριό τους ἰσχυρίζονται πὼς εἶναι ἰδιοκτήτες τῶν ἐργαζόμενων...

Ὁ ἐπαίσχυντος ἑλιγμός γὰρ νὰ ἐμποδίσουν τὴ βοήθεια στοὺς ἐργάτες τῆς Φλὲν δὲν εἶναι παρά μία ἀπὸ τίς ἀποκρουστικές «νίκες» τῶν συνδικάτων ἐνάντια στὴ γενικὴ ἀπεργία...
*Ὅχι ἐνότητα μὲ τοὺς διασπαστές».

Τὸ C.M.D.O. ἔβγαλε ἐπίσης ἕνα ἀριθμὸ ἀφισῶν, μὰ πενηνταρὶά εἰκονογραφημένα καὶ μερικὰ εὐκαιριακὰ τραγούδια. Τὰ κύρια κείμενά του τυπώθηκαν ἀπὸ 150.000 μέγρη καὶ πάνω ἀπὸ 200.000 ἀντίτυπα. Κι αὐτὸ γιὰ τὸ C.M.D.O., προσπαθῶντας φυσικὰ νὰ ἑναρμονίσῃ τὴν πρακτικὴν του μὲ τὴ θεωρίαν του, ἀπευθύνθηκε στοὺς ἐργάτες τῶν κατελιγμένων τυπογραφείων ποὺ συνεργάστηκαν ἐθελοντικὰ ἐκμεταλλεόμενοι τὸ ἔξοχο ὕλικὸ ποὺ εἶχαν στὴ διάθεσίν τους.* Αὐτὰ τὰ κείμενα ἀναδημοσιεύονταν πολὺ συχνά, στὴν ἐπαρχία καὶ στὸ ἐξωτερικόν, μὲ μόλις κατέφθαναν τὰ πρῶτα ἀντίτυπα*. Τὸ ἴδιον τὸ C.M.D.O. ἐξασφάλισε τὴ μετάφρασιν καὶ μίαν πρώτην ἔκδοσιν, στ' ἀγγλικά, γερμανικά, ἰσπανικά, ἰταλικά, δανέζικα καὶ ἀραβικά. Οἱ ἀραβικὲς καὶ ἰσπανικὲς ἐκδόσεις μοιράστηκαν πρῶτα στοὺς μετανάστες ἐργάτες. Μία παραποιημένη ἔκδοσι τοῦ «Μηνύματός» ἀναδημοσιεύτηκε στὴν ἔφημερίδα «Κομπά» στίς 3 τοῦ Ἰουνίου: οἱ ἐπιθέσεις ἐνάντια στοὺς σταλινικοὺς καὶ οἱ ἀναφορὲς στοὺς σιτουασιονιστὰς εἶχαν ἐξαφανιστεῖ συγχρόνως ἀπὸ τὸ κείμενον.

Τὸ C.M.D.O. προσπάθησε καὶ πέτυχε ν' ἕνα μεγάλο βαθμὸν, νὰ ἐγμουργήσῃ καὶ νὰ διατηρήσῃ τίς ἐπαφὲς μὲ τίς ἐπιχειρήσεις, τίς Ἐπιροπικὰς δράσεις, καὶ τίς ομάδες τῆς ἐπαρχίας: αὐτὴ ἡ ἐπαφὴ ἐξασφαλίστηκε μὲ ἰδιαιτέραν ἐπιτυχίαν μὲ τὴν Νάντη. Ἐπιπλέον, τὸ C.M.D.O. ἦταν πα-

---

* Εἶναι γνωστὸ ὅτι τὰ μικρὰ ἀνεξάρτητα τυπογραφεῖα δὲν τὰ κρατᾶνε τόσο καλὰ στὰ χέρια τους οἱ σταλινικοὶ συνδικαλιστὰς, ὅπως τὰ τυπογραφεῖα τῶν ἔφημερίδων.

* Μεταξὺ τῶν πρώτων ἀνατυπώσεων αὐτῶν τῶν ντοκουμέντων μποροῦμε νὰ ἀναφέρουμε μίαν ουσηδικὴν μπροσοῦρα τῶν ἀναστατικών ἐκδόσεων «Λιμπερτάδ» ἕνα εἰδικὸ τεύχος τῆς παράνομης βενεζουελιάνικης ἔκδοσης «Προλετάριο» τῆ μπροσοῦρα ποὺ ἐκδόθηκε ἀπὸ τοὺς Ζενγκακοῦβρεν στὴν Ἰαπωνίαν μὲ τίτλον «Μαθήματα ἀπὸ τὴν ἔγερσιν τῆς ἐξέγερσιν τοῦ Μάη στὴ Γαλλίαν».

ρόν σε όλες τις μορφές των αγώνων τόσο στο Παρίσι όσο και στα προάστια.

Το C.M.D.O. αποφάσισε να διαλυθεί στις 15 του 'Ιουνίου. 'Η υποχώρηση του κινήματος των καταλήψεων οδήγησε πολλά απ' τα μέλη του να θίξουν, μιὰ δωμάδα πριν, τὸ θέμα μιᾶς ἐνδεχόμενης διάλυσης· ἡ διάλυση ἀναβλήθηκε ἐπειδὴ ἐξακολουθοῦσαν οἱ ἀγῶνες τῶν ἀπεργῶν ποὺ ἀρνιόντουσαν τὴν ἥττα, κυρίως στὴ Φλέν. Τὸ C.M.D.O. δὲν ζήτησε νὰ κερδίσει τίποτα γιὰ τὸν ἑαυτό του, οὔτε κἂν νὰ κάνει μιὰ ὁποιαδήποτε στρατολόγηση μελῶν, ἐν ὄψει μιᾶς μονιμοποίησής του. 'Όσοι συμμετείχαν σ' αὐτὸ δὲν διαχωρίζαν τοὺς προσωπικοὺς τοὺς σκοποὺς ἀπὸ τοὺς γενικοὺς σκοποὺς τοῦ κινήματος. 'Ἦταν ἄτομα ἀνεξάρτητα, ποὺ συγκεντρώθηκαν γιὰ ἓνα ἀγῶνα, πάνω σὲ καθορισμένες δάσεις, σὲ μιὰ συγκεκριμένη στιγμή, καὶ ποὺ ξανάγιναν ἀνεξάρτητα μετὰ. Μερικοὶ απ' αὐτοὺς ποὺ ἀναγνώριζαν μέσα στὴν I.S. τὴ συνέχιση τῆς δραστηριότητάς τους, ξαναερέθησαν μέσα στὰ πλαίσιά της*.

* Ἄλλες τάξεις «συμβουλευτικές» — μὲ τὴν ἔννοια ὅτι ἦταν ὑπὲρ τῶν Συμβουλίων, χωρὶς ὅμως νὰ θέλουν ν' αναγνωρίσουν τὴ θεωρία καὶ τὴν πραγματικότητά τους — ἐκδηλώθηκαν στὰ κτίρια τοῦ παραρτήματος Σανστέ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὅπου καὶ ἀνοιξαν ἀπὸ κοινού, σὺν «Ἐπιτροπῇ δράσης ἐργαζομένων - φοιτητῶν», μιὰ συζήτηση κάπως ἀδρανῆ ποὺ μὲ κανένα τρόπο δὲν μπορούσε νὰ προχωρήσει σὲ μιὰ πρακτικὴ ἐπαλήθευση. 'Ομάδες ὅπως ἡ «Ἐργατικὴ Ἐξουσία», ἡ «Ὁμάδα Σύνδεσης καὶ Δράσης τῶν Ἐργαζομένων», πολλὰ ἄτομα ποὺ ἦρθαν ἀπὸ τὶς ἐπιχειρή-

---

* Μερικὰ ἐξωτερικὰ στοιχεία ἐπικλήστηκαν καταχραστικὰ τὸ C.M.D.O. ὅπως συμβαίνει, πολὺ συχνά, ὀρισμένα ἄτομα νὰ παρουσιάζονται: φεύτικα σὺν μέλη τῆς I.S., εἴτε ἀπὸ ἀνόητη καυχησιὰ εἴτε ἔχοντας σκοτεινότερους σκοποὺς. Δὲ ἦ τρία νοσταλγικὰ παλιὰ μέλη τοῦ C.M.D.O. ἀναμφίβολα δὲν ἀπέφυγαν νὰ ἐπιμεταλλευτοῦν τὸ παρελθόν τους μ' ἓνα μίζερο θεαματικὸ τρόπο. 'Όμως αὐτὸ δὲν μειώνει καθόλου τὴν ὁλότητα σχεδὸν τῶν μελῶν του, ποὺ συνεισέφεραν τόσες ἀξιώλογες ἱκανότητες χωρὶς κανένα νὰ θελήσει νὰ προβληθεῖ. Τὸ C.M.D.O. θὰ ξανάρθει μιὰ μέρα μαζί μὲ τὸν καιρὸ του ποὺ κι αὐτός θὰ πρέπει νὰ ξανάρθει.

σεις, έκαναν τὸ σφάλμα νὰ δεχτοῦν στὶς συζητήσεις τους, πού ἤδη ἦταν συγκεχυμένες κι ἐπαναλαμβάνόμενες, κάθε εἶδους ἀντίπαλους ἢ σαμποταριστὲς τῶν θέσεών τους: τροτσκι-στὲς ἢ μαοϊκοὺς πού παρέλυαν τὴ συζήτηση — μερικοὶ μάλιστα φτάνοντας στὸ σημεῖο νὰ καίνε δημόσια μὰ ἀντι-γραφειοκρατικὴ πλατφόρμα πού εἶχε συνταχθεῖ ἀπὸ μὰ εἰδικὰ ἐκλεγμένη ἐπιτροπὴ. Αὐτοὶ οἱ συμβουλευτικοὶ μπόρεσαν νὰ ἐπέμβουν σὲ μερικοὺς πρακτικοὺς ἀγῶνες, κυρίως στὴν ἀρχὴ τῆς γενικῆς ἀπεργίας, στέλνοντας μερικοὺς ἀπ' τοὺς δικούς τους νὰ βοηθήσουν τὸ ξεκίνημα τῆς ἀπεργίας ἢ νὰ ἐνισχύσουν τὶς ἀπεργιακὲς φρουρές. Ἡ ἐπέμβασή τους δὴμως ἔπασχε συχνὰ ἀπὸ τὰ ἑμφυτα ἐλαττώματα τῆς ἴδιας τους τῆς συνένωσης: συνῆθη πολλὰ μέλη μᾶς ἀπὸ τὶς ἀποστολές τους νὰ ἐκθέτουν στοὺς ἐργάτες προοπτικὲς ριζικὰ ἀντιθε-τες. Ἡ ἀντι-συνδικαλιστικὴ ομάδα «INFORMATION CORRESPONDANCE OUVRIERE», πού δὲν ἔφτανε στὸ σημεῖο νὰναὶ συμβουλευτικὴ, καὶ πού δὲν ἦταν κἄν σίγουρη πῶς ἀποτελοῦσε ομάδα, συνεδρίαζε σὲ μὰ ξεχωριστὴ αἴθουσα. Ἀδιαφορῶντας γιὰ τὴν κατάσταση, ἀναμείσθησε τὶς συνηθι-σμένες κοινοτοπίες τοῦ δελτίου τῆς καὶ ξαναέστησε τὸ ψυχό-δραμὰ τῆς: ἔπρεπε κανεὶς νὰ ἀρκεστεῖ στὴν καθαρὴ πληρο-φορία, ἀποστειρωμένη ἀπὸ κάθε θεωρητικὸ σπέρμα, ἢ μή-πως ἡ ἐκλογὴ τῆς πληροφορίας εἶναι ἐξαρχῆς συνυφασμένη μὲ καλυμμένες θεωρητικὲς ἀπόψεις;

Γενικώτερα, τὸ ἐλάττωμα ὄλων αὐτῶν τῶν ομάδων πού ἀνέσπυραν τὴν περήφανη ἐμπειρία τους ἀπὸ τὸ μακρινὸ πα-ρελθὸν τῶν ἐργατικῶν ἡττῶν, καὶ ποτὲ ἀπὸ τὶς νέες συν-θῆκες καὶ ἀπὸ τὸ νέο εἶδος ἀγῶνα πού σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχές τους ἀγνοοῦσαν, ἦταν ὅτι ἐπαναλάμβαναν τὴ συνηθι-σμένη τους ἰ δ ε ο λ ο γ ί α πάνω στὸ ἴδιο μονότονο μο-τίβο πού διατήρησαν ἐπὶ μὴ τὴ δύο δεκαετίες ἀδράνειας. Ἐ-μοιαζαν σὰ νὰ μὴν εἶδαν τίποτα τὸ καινούργιο στὸ κίνημα τῶν καταλήψεων. Τᾶχαν ἤδη ὄλα δεῖ. Ἐμειναν ἀπαθεῖς. Ἡ σοφὴ τους ἀποθάρρυνση δὲν περιέμενε παρὰ τὴν ἤττα γιὰ νὰ βγάλει τὰ διδάγματά της, ὅπως καὶ στὶς προηγούμενες. Ἡ διαφορά δὴμως ἦταν ὅτι δὲν εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ λάβουν μέρος στὰ προηγούμενα κινήματα πού ἀνέλυαν, ἐνῶ αὐτὴ τὴ φορά ζοῦσαν τὴ στιγμή πού εἶχαν ἤδη ἀποφασίσει νὰ θεω-ρηθσοῦν ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τοῦ ἱστορικοῦ θεάματος — ἢ κι ἀ-

κόμια τῆς ἐλάχιστα ἐποικοδομητικῆς ἀναστάσεως.

Νέα συμβουλευικά ρεύματα δὲν φάνηκαν μέσα στὴν κρίση — ἂν ἐξαιρέσει κανεὶς τὸ C.M.D.O. — καὶ τὰ παλιὰ ἀντιπροσώπευαν ἐλάχιστα πράγματα, τόσο στὸ ἐπίπεδο τὸ θεωρητικὸ ὥς καὶ σ' αὐτὸ τῆς πρακτικῆς ἀποτελεσματικότητος. Τὸ κίνημα τῆς «22 τοῦ Μάρτη» εἶχε θέβαια μερικές συμβουλευτικές ἐπιθυμίες, ὅπως εἶχε λίγο ἀπ' ὅλα, χωρὶς ὁμῶς νὰ τίς προωθεῖ καθόλου στὶς δημοσιεύσεις του καὶ στὶς πολυάρθριμες συνηθέσεις του. Ἐντούτοις μιὰ αὐξανόμενη ἀπήχηση τοῦ συνθήματος τῶν Ἑργατικῶν Συμβουλίων δὲν ἔπαψε νὰ ἐκδηλώνεται καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἐπαναστατικῆς κρίσης. Ὑπῆρξε ἓνα ἀπὸ τὰ κύρια ἀποτελέσματά της καὶ παραμένει μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ σίγουρες ὑποσχέσεις της.

ΙΧ. Ἡ παλινόρθωση τοῦ κράτους

«Πρέπει ὁ καθένας νὰ σηκώσει τὸ κεφάλι, νὰ σταθεῖ στὸ ὄψος τῶν εἰθυνῶν του καὶ ν' ἀπορρίψει τὴ διανοητικὴ τρομοκρατία... Δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος γιὰ νὰ ἀφήσει τὸ Κράτος στὸν πρῶτο τυχόντα τῆ διοίκησης καὶ τὰ δημόσια κτίρια, γιὰ νὰ ἐγκαταλείψει τὶς εὐθύνες του καὶ νὰ ξεχάσει τὰ καθήκοντά του».

ΡΟΜΠΕΡ ΠΟΥΖΑΝΤ

Ἐπέμβαση στὴ Βουλὴ στίς 24 Ἰούλιου 1968

Ἡ μπουρζουαζία περιμένε τὶς 30 τοῦ Μάη γιὰ νὰ ἐκδηλώσει, φανερά τὴν ὑποστήριξή της στὸ Κράτος. Μὲ τὴν ὁμιλία τοῦ Ντεγκόλ, ὀλόκληρη ἡ ἀρχουσα τάξη ξανάπαιρνε τὸ λόγο καὶ ἐπιθεδαίωνα μαζικὰ τὴν ὑπαρξή της, μετὰ ἀπὸ μιά περίοδο πολλῶν ἐβδομαδῶν ὅπου κρυβόταν προσεκτικὰ κάτω ἀπὸ τὴν προστασία τῶν C.R.S. Ἡ διαδήλωση τῆς πλατείας Κονκόρνι καὶ τῶν Σάν-Ἐλιζέ ὑπῆρξε ἡ ὑπο-βερσαγική ἐκδοχὴ τῶν παρελάσεων τῆς C.G.T. πού ζητοῦσαν μιά «λαϊκὴ κυβέρνηση». Ἡ ἀντιδραστικὴ ὕστερία ἀφέθηκε ἐλεύθερη, κι ἔφτανε ἀπὸ τὸ φόβο τοῦ «κόκκινου» μέχρι τὰ γλαφυρὰ ὀλόγκαν σὰν τὸ «Ὁ Κόν-Μπεντίτ στὸ Νταχάου!». Ἦταν ἡ κοινὴ θεία μετάληψη τῶν Παλιῶν Πολεμιτῶν, τῶν ἐπιζόντων ὄλων τῶν ἀποικιακῶν πολέμων, τῶν ὑπουργῶν, τῶν καταστηματαρχῶν, τῶν φλώρων τοῦ 1939 καὶ τῶν μαϊκί-νων τους ἀπ' τὶς ἀριστοκρατικὲς συνοικίες, τῶν λειψάνων, καὶ ὄλων αὐτῶν πρὸ τὸ συμφέρον τους καὶ τῆς προτίμησής τους

πρός τὸ γερασμένο τοὺς πρότρεπε νὰ υπερασπίσουν καὶ νὰ δοξάσουν τὴ δημοκρατία. Ἔτσι τὸ Κράτος ξανάβρισκε τὴ βάση του καὶ ἡ ἀστυνομία τοὺς βοηθοὺς της, τὴν UDR καὶ τὴς Ἐπιτροπὲς Δράσης Πολιτῶν (CAC). Ἀπὸ τὴ στιγμή πού ὁ γκωλισιμὸς ἀποφάσισε νὰ παραμείνει στὴν ἐξουσία, ἡ ἀπροκάλυπτη βία διαδέχτηκε τὴ σταλινικὴ καταστολὴ πού εἶχε ἀναλάβει μέχρι τότε νὰ ἐμποδίζει κάθε ἐπαναστατικὴ προοπτικὴ, κυρίως μέσα στὰ ἐργοστάσια. Μετὰ ἀπὸ τρεῖς ἐβδομάδες ὑλοκληρωτικῆς σχεδὸν ἀπουσίας τὸ Κράτος μποροῦσε νὰ πάρει τὴ σκυτάλη ἀπὸ τοὺς συνενόχους του τοῦ Κ.Κ.Γ. Θὰ ἔβαζε τόσο πείσμα γιὰ νὰ διωχτοῦν οἱ ἐργάτες ἀπ' τὰ ἐργοστάσια, ὅσο ἔβαζαν καὶ τὰ συνδικάτα γιὰ νὰ τοὺς κρατήσουν ἀπομονωμένους. Ὁ Ντεγκὼλ ἤρθε γιὰ νὰ σώσει τοὺς σταλινικοὺς ἀπὸ τὴν προοπτικὴ μιᾶς «λαϊκῆς κυβέρνησης», ὅπου ὁ ἀπροκάλυπτος ρόλος τους σὰν τελευταῖα ἔχρῳ τοῦ προλεταριάτου θὰ ἦταν τόσο ἐπικίνδυνος. Ἢ οἱ σταλινικοὶ θὰ τὸν βοηθοῦσαν νὰ κάνει τὰ ὑπόλοιπα.

Τὸ θέμα ἦταν στὸ ἐξῆς τόσο γιὰ τοὺς μὲν ὅσο καὶ γιὰ τοὺς δε, νὰ μπορέσουν νὰ βάλουν τέρμα στὴν ἀπεργία γιὰ νὰ ἐπιτρέψουν τὴς ἐκλογές. Ἡ ἀρνηση τῶν συμφωνιῶν τῆς Ἰκρενέλ εἶχε μάθει στοὺς ἡγέτες νὰ δυσπιστοῦν γιὰ κάθε παζάρεμα σὲ ἐθνικὴ κλίμακα. Ἡ ἀπεργία ἔπρεπε νὰ διαλυθεῖ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο πού ἀρχισε: κλάδο μὲ κλάδο, ἐργοστάσιο μὲ ἐργοστάσιο. Τὸ ἔργο ἦταν μακρὺ καὶ ἐπίπονο. Παντοῦ οἱ ἀπεργοὶ ἐκδήλωναν μιὰ ὀλοφάνερη ἔχθρα γιὰ τὸ ξαναρχισμὸ τῆς δουλειᾶς. Στις 5 τοῦ Ἰούνη ἕνα ἀνακοινωθὲν τῆς C.G.T. ἔκρινε ὅτι «παντοῦ ὅπου τὰ βασικὰ αἰτήματα ἱκανοποιήθηκαν, συμφέρον τῶν ἐργαζομένων εἶναι: ν' ἀποφασίσουν μαζικὰ νὰ ξαναρχίσουν τὴ δουλειὰ μὲς στὴν ἐνότητά».

Ἀπὸ τὴς 6 τοῦ μῆνα οἱ τραπεζιτικοὶ καὶ ἀσφαλιστικοὶ ὑπάλληλοι σταμάτησαν τὴν ἀπεργία. Ἡ S.N.C.F. (πιδροδρομοὶ) ὀχυρὸ τῆς C.G.T. ἀποφάσισε καὶ αὐτὴ τὴν ἐπανάληψη τῆς ἐργασίας. Ξανάβαλαν σὲ κυκλοφορίαν, γιὰ λογαριασμὸ τοῦ Κράτους, τὰ τραίνα πού δὲν ἔβαλαν οὔτε στιγμή στὴν ὑπηρεσία τῶν ἀπεργῶν — πράγμα πού εἶχαν κάνει οἱ βέλγοι σιδηροδρομικοὶ στὴ διάρκεια τῆς ἀπεργίας τοῦ 1961. Οἱ πρῶτες νοθεύσεις τῆς ψήφου γιὰ τὴν ἐπανάληψη τῆς ἐργασίας ἔγιναν στὰ ταχυδρομεῖα καὶ στὸ μετρὸ ὅπου μόνον

μιά μειοψηφία συνδικαλιστών μπόρεσε να εκφραστεί· οι εκπρόσωποι της C.G.T. επέβαλαν την επανάληψη της εργασίας ανακοινώνοντας σε κάθε σταθμό ότι ελοι οι άλλοι είχαν σταματήσει την απεργία. Οι υπάλληλοι του σταθμού «Νασιόν», μόλις αντιλήφθηκαν αυτή τη χοντροκομμένη μανούβρα, σταμάτησαν τη δουλειά αλλά δεν κατάφεραν να ξαναδώσουν ώθηση στο κίνημα.

Τα C.R.S. έδρασαν συμπληρωματικά για να διώξουν τους απεργούς τεχνικούς της Φράνς-Ίντέρ (ραδιόφωνο) και να τους αντικαταστήσουν με τεχνικούς του στρατού. Στις 6 του Ιούνη έδιωξαν και τους εργάτες από το εργοστάσιο της Ρενώ στο Φλέν. Ήταν η πρώτη απόπειρα για να σπάσει η απεργία που ήτανε μέχρι τότε καθολική στη μεταλλουργία — κι αυτό όχι στο όνομα μιας οποιασδήποτε ιδεολογίας αλλά με τα όπλα στα χέρια. «Τώρα δεν είναι πια καιρός για δόλτες», έγραφαν οι απεργοί του Φλέν μέσα στην εκκλησιά τους της 6 του Ιούνη για την ανακατάληψη του εργοστασίου τους. Τότε κατάλαβαν πόσο η απομόνωση που τους είχαν επιβάλει υπήρξε ολέθρια. Χιλιάδες επαναστάτες απάντησαν στην εκκλησία, αλλά μόνο λίγες εκατοντάδες κατάφεραν να ένωθούν μαζί τους για ν' αγωνιστούν στο πλευρό τους. Στη συγκέντρωση που οργανώθηκε απ' τα συνδικάτα στην Έλιζαμπετίλ, οι εργάτες ανάγκασαν τον αντιπρόσωπο της C.G.T. να δώσει το λόγο στον Ζεαμάρ και σ' ένα μέλος της «22 του Μάρτη», όχι γιατί τους αναγνώριζαν μια οποιαδήποτε σημασία αλλά για να τηρηθεί η δημοκρατία.

Η επέμβαση της χωροφυλακής, στις 10 ή ώρα, προκάλεσε συμπλοκές. Για δώδεκα ώρες δυο χιλιάδες εργάτες και «φοιτητές» αντιστάθηκαν, μέσα στους άγρους και τους ερόμους των γειτονικών περιοχών, σε τέσσερις χιλιάδες χωροφύλακες και C.R.S. Μάταια περίμεναν ενισχύσεις από το Παρίσι. Και πραγματικά οι λακές της C.G.T. είχαν εμποδίσει κάθε αναχώρηση εργατών του Μπουλόν-Μπιγιανκούρ* και, στο σταθμό Σάν-Λαζάρ, δεν άφησαν να μπουν

* Τη νύχτα της 9 με 10 του Ιούνη, μια αντιπροσωπεία των εργατών του Φλέν πήγε να ζητήσει βοήθεια στις κατελιημμένες Σχολές και στο Μπουλόν-Μπιγιανκούρ. Πολλοί φοιτητές έφυγαν στο Μπιγιανκούρ όμως οι φρουρές της C.G.T. εμπόδιζαν την αντιπρο-

τραίνα στη διάθεση των χιλιάδων διαδηλωτών που έτρεξαν για ν' άγωναστούν στο Φλέν. Οι οργανωτές της διαδήλωσης, μ' επικεφαλής τον Ζεσμάρ και τον Σωδαζώ, ήταν έξισου λαμπροί. Υποχώρησαν μπροστά στη C.G.T. και άποτέλειωσαν τὸ έργο που είχαν αρχίσει, πείθοντας αὐτούς που ήθελαν νά πάνε για ένίσχυση στο Φλέν νά μὴν καταλάβουν τραίνα και καλώντας τους νά διαλυθοῦν μπροστά στα πρώτα φράγματα της άστυνομίας. Ὁ κακομοίρης ὁ Ζεσμάρ δὲν άνταμείφτηκε γι' αὐτό. Αὐτός ὁ άποκοιμισμένος χαρακτηρίστηκε σάν «специалистас της προβοκάτσιας» σ' ένα ιδιαίτερα πρόστυχο άνακοινωθέν της C.G.T. που δὲν δίστασε νά χαρακτηρίσει τούς επαναστάτες του Φλέν σάν «ομάδες ξένες πρὸς τὴν εργατικὴ τάξη», σάν «οχηματισμούς, γυμνασιένους κατὰ σχεδὸν στρατιωτικὸ τρόπο, που έντοπιστήριαν ήδη μέσα σὲ παράμοιες ύψης ενέργειες στὴν περιοχή του Παρισίου» και που «δροῦν χωρὶς άμφιβολία στὴν ύπηρεσία τῶν χειρότερων εχθρῶν της εργατικῆς τάξης», γιατί «εἶναι δύσκολο νά πιστέψει κανείς διὰ τὴ άδιαλλαξία τῶν εργοδοτῶν της μεταλλουργίας, τὴ ύποστήριξη που δέχονται άπ' τὴν κυβέρνηση, οἱ άστυνομικὲς διαιότητες ενάντια στους εργάτες και οἱ προβοκατόρικες επιχειρήσεις δὲν εἶναι προσχεδιασμένα άπό κοινού».

Σχεδὸν παντοῦ τὰ συνδικάτα πετύχαιναν τὴν επανάληψη της εργασίας· τούς είχαν ήδη ρίξει μερικά ψίχουλα. Μόνο οἱ μεταλλουργοὶ έξακολουθοῦσαν ν' άντιστέκονται. Μετά τὴν άποτυχία του Φλέν, τὸ Κράτος πήγε νά δοκιμάσει τὴν τύχη του στο εργοστάσιο Πεζώ του Σοσώ. Στις 11 του Ἰούνη τὰ C.R.S. επιτέθηκαν στους εργάτες· τὴ συγκρουση ήταν βίαιη και κράτησε πολλές ὥρες. Γιὰ πρώτη φορά, στὴ διάρκεια αὐτῆς της παρατεταμένης κρίσης, οἱ δυνάμεις της τάξης πυροδόλησαν τὸ πλῆθος. Δυὸ εργάτες σκοτώθηκαν. Ἦταν τὴ μόνη στιγμή που μπορούσαν νά τὸ κάνουν χωρὶς νά φοβοῦνται αντίποινα. Τὸ κίνημα εἶχε ήδη ήττηθεῖ και έρχιζε τὴ πολιτικὴ καταστολή. Κι όμως, στις 12 του Ἰούνη, μιὰ τελευταία νύχτα ταραχῶν, μετὰ τὸ θάνατο ενός μα-

---

σοκεία νά μπαί στο εργοστάσιο. Οἱ στεγανοὶ φράχτες που απομύωναν τούς εργάτες χωρίζαν ακόμα και τούς εργάτες δύο εργοστασίων της ίδιας επιχείρησης.

θητή στις συμπλοκές του Φλέν, παρουσίασε ένα καινούργιο στοιχείο: τον γρήγορο πολλαπλασιασμό των δομοφραγιμάτων και τη συστηματική εκτόξευση κοκτέιλ Μολότωφ στους φρουρούς της τάξης από τις στέγες.

Την επομένη κίβλας το Κράτος διέταξε τη διάλυση των τροτσκιστικών και μαοϊκών οργανώσεων και της «22 του Μάρτη», σύμφωνα με ένα νόμο του Λαϊκού Μετώπου που απόδωσε αρχικά στη διάλυση των παρα-στρατιωτικών οργανώσεων της άκρας δεξιάς.* Σ' αυτή την ίδια άκρα Δεξιά ο γκωλιζμός έκανε υπόγειες εκκλήσεις. Ήταν ευκαιρία για να ξαναφύσει η πρώτη 13 του Μάη. Οι εξόριστοι θπύθνοι του Ο.Λ.Σ. ξαναγύρισαν στη Γαλλία. Ο Σαλάν βγήκε από την Τουλ ενώ η Άκρα αριστερά άρχισε να γαμίζει το όχυρο του Γκραβέλ.

Ο αέρας μολύνθηκε από τη στιγμή που εμφανίστηκαν οι τρίχρωμες σημαίες της πλατείας Κονκόρντ. Έπιπορα προδοκάτορες, παπάδες, πατριώτες, σήκωναν το κεφάλι τους και το περίφεραν στους δρόμους όπου δεν τολμούσαν να εμφανιστούν λίγες μέρες πριν. Οι πληρωμένοι της αστυνομίας προκάλεσαν τους Έβραίους και τους Άραβες στη Μπελβίλ κάνοντας έτσι έναν αντιπερισπασμό τη στιγμή που συνεχίζονταν οι επιχειρήσεις επανάκτησης των επιχειρήσεων και των ακόμα κατειλημμένων κυρίων. Μία καμπάνια συκοφαντίας είχε για στόχο τους «Καταγέζους της Σορβόνης». Οι αξιοθρήνητοι αριστεριστές δεν παρέλειψαν να πέσουν στην παγίδα.

Μετά την αποτυχία της απόπειρας για άμεση δημοκρατία, εγκαταστάθηκαν στη Σορβόνη διάφορα τσιφλίκια τόσο

---

* Η πρόφαση ήταν ιδιαίτερα άδελια, γιατί αυτές οι οργανώσεις και ομάδες ποτέ δεν εξόκλιαν μιλιτοίς. Φυσικά όλοι οι επαναστάτες θα ευδηλώσουν την εμπρακτη αλληλεγγύη τους ενάντια σ' αυτή την καταστολή. Έξάλλου κάτι τέτοια αστυνομικά μέτρα έχουν ελάχιστη αποτελεσματικότητα απέναντι στον αυτώνομο μη-Ιεραρχικό οργανωτικό χαρακτήρα που κέρει ή πιο πρωτότυπη όψη του κινήματος. Πολλοί σχολιαστές αυτών των μέτρων άφεσκονταν να συγχείουν τους σιτοκασιονιστές με τό «Κίνημα της 22 του Μάρτη». Φυσικά, μόνο εξ αίτίας των ειδικών αυτών περιστάσεων ή I.S. δεν αισθάνθηκε την υποχρέωση να διαφεόσει δημόσια κάτι τέτοιους ισχυρισμούς.

γραφειοκρατικά όσο και γελοία. Αυτοί που ο Τύπος ονόμασε «Καταγκέζους», πρώην μισθοφόροι, άνεργοι και ντεκλασέ, μπόρεσαν γρήγορα να πάρουν τη μερίδα του άρχηγού μέσα σε μία δημοκρατία έκκολαπτομένων ήγετίσκων. Η Σορβόννη άπόκτησε τότε τους άρχηγούς που της άξιζαν, όμως, παρ' όλο που οι Καταγκέζοι έπαιξαν επίσης το παιγνίδι της έξουσίας, δέν τους έτρεπαν τόσο εύτελεις σύντροφοι. Πηγαίνοντας εκεί για να συμμετάσχουν στο πανηγύρι δέν βρήκαν παρά τους γελοίους προμηθευτές της πλήξης και της άδυναμίας, τους Κραβέτς και τους Πενινού. "Όταν οι φοιτητές τους άπόπεμψαν ήταν γιατί έτρεφαν την ήλιθια έλπίδα ότι μ' αυτή τη χαμερπή πράξη θα πετύχαιναν να τους παραχωρηθεί ή παρατεταμένη διαχείριση της άπολυμασμένης Σορβόννης, σαν «Καλοκαιρινό Πανεπιστήμιο». Ένας από τους Καταγκέζους παρατήρησε πολύ σωστά ότι «οι φοιτητές είναι ίσως μορφομένοι αλλά δέν είναι καθόλου έξυπνοι. Έμεις ήρθαμε για να τους βοηθήσουμε...». Η ύποχώρηση των άνεπιθύμητων στο 'Όντεόν προκάλεσε άμέσως την επέμβαση της άστυνομίας. Αυτοί ποθμειναν τελευταίοι στη Σορβόννη είχαν μόνο σαράντα ώρες για να καθάρισουν τους τοίχους και να διώξουν τά ποντίκια, πριν νάρθει ή άστυνομία για να τους άναγγείλει ότι τó άστείο τελείωσε. Έφυγαν χωρίς να προβάλλουν την παραμικρή αντίσταση. Μετά την ήττα του κινήματος δέν έμεναν παρά αυτοί οι ήλιθοι για να πιστεύουν ότι τó Κράτος δέν θα ξανάπαιρνε τη Σορβόννη.

Για να εξασφαλισθεί ή έπιτυχία της προεκλογικής έξστρατείας, έπρεπε να διαλυθεί και ή τελευταία νησίδα που άντιστεκόταν, ο κλάδος των μεταλλουργών. Τά συνδικάτα ύποχώρησαν στη συμφωνία, και όχι τó Κεφάλαιο. Πράγμα που επέτρεψε στην «Ούμανιτέ» να χειροκροτήσει την «νικηφόρα επανάληψη της εργασίας», και στην C.G.T. να καλέσει τους μεταλλουργούς να «παρατείνουν την έπιτυχία τους με τη νίκη της πραγματικής ένωσης των δυνάμεων της άριστερας στις έρχόμενες βουλευτικές εκλογές, στη βάση ένός κοινού προγράμματος». Η Ρενώ, ή Ροντιασετά, ή Σιτροέν, επαναλειτούργησαν στις 16 και 17 του μηνός. Η άπεργία είχε τελειώσει. Οι εργάτες ήξεραν ότι δέν είχαν κερδίσει σχεδόν τίποτα· παρατείνοντας όμως την άπεργία πέρα

από τις 30 του Μάη και καθυστερώντας τόσο τη λήξη της, εξέφρασαν με τον τρόπο τους ότι ζητούσαν κάτι άλλο από απλά οικονομικά πλεονεκτήματα. Χωρίς να μπορούν να το πουν, χωρίς να έχουν καιρό να το κάνουν, ήταν η επανάσταση που επιθυμούσαν.

Ήταν φυσικό, μετά την ήττα, ο εκλογικός αγώνας μεταξύ των διάφορων κομμάτων του κατεστημένου να καταλήξει στη συντριπτική νίκη αυτού που μπορούσε καλύτερα να το υπερασπιστεί.

Η γκωλική νίκη συνοδεύεται από τις τελευταίες επιχειρήσεις για να ξανάρθουν τα πράγματα στην αρχική τους θέση. Όλα τα κατεληγμένα κτίρια εκκενώθηκαν. Άξιζει να σημειωθεί ότι το Κράτος περίμενε την πρώτη εβδομάδα του Ιούλη για να χρησιμοποιήσει το βασικό νομικό επιχείρημα, ληλαδὴ ότι: «ή κατάληψη των κτιρίων που χρησιμοποιούνται από μια οποιαδήποτε κρατική υπηρεσία, είναι παράνομη». Επί δύο σχεδόν μήνες δεν μπόρεσε να αντιτάξει αυτό το επιχείρημα στο κίνημα των καταλήψεων.*

Οι θαναλιστικές ενέργειες που χαρακτήρισαν την αρχή του κινήματος, επαναλήφθηκαν, ακόμα πιο βίαια, στο τέλος του, μαρτυρώντας έτσι την άρνηση της ήττας και την αποφασιστική διάθεση συνέχισης του αγώνα. Για να μην αναφερθούμε παρά σε δυο παραδειγματικές ενέργειες, ας δούμε τι γράφει η «Μόνη» στις 6 του Ιούλη:

«Μοκέττες λερωμένες από αυγά, βούτυρο, τάλκ, σκόνη πλυσίματος, μαύρη μπογιά και λάδι· τηλέφωνα ξεχαρβαλωμένα και θαμμένα κόκκινα· μηχανές I.B.M. διαλυμένες με χτυπήματα σφυριών· τζάμια θαμμένα μαύρα· φάρμακα σκορπισμένα και σπιλωμένα με μπογιά· ντοσιέ αρρώστων άχρηστευμένα, σκεπασμένα με μελάνι πολυγράφου· άρχετα θεραπείας μαυρισμένα με σπρέι· άσπινες ή έξυβριστικές επιγραφές: αυτό το θέαμα παρουσίαζαν την Τετάρτη το πρωί όλα τα Ιατρικά γραφεία (περιλαμβανομένης και της γραμματείας και της κοινωνικής υπηρεσίας που διατίθεται, με μια λυσσαλέα επιγραφή, «άντι-κοινωνική υπηρεσία») ενός από

* Είχαν χρειαστεί λίγο ως πολύ άπατηλά προσχήματα για να δικαιολογηθεί η ανάκτηση από την άστυνομία του Όντεόν, της Σορβόννης και της Σχολής Καλών Τεχνών.

τά σημαντικώτερα τμήματα νευρο-ψυχιατρικής του νοσοκομείου της Αγίας Άννας. Μιά εικόνα παράδοξα ανάλογη μ' αυτήν που είδαμε στη Ναντέρ όπου χρησιμοποιήθηκαν τὰ ίδια μέσα καταστροφής και έβου έβρισκε κανείς, σ' όλους τους τοίχους, έπιγραφές του ίδιου τύπου ή του ίδιου περιεχομένου... μπορεί ν' άναρρωτηθεί κανείς μήπως υπάρχει κάποια σχέση μεταξύ τών προσφάτων μεταθέσεων που έγιναν σ' αυτό τὸ τμήμα, γιά λόγους καθαρά επαγγελματικούς, και αὐτῶν τών βανδαλιστικῶν ενεργειῶν». Καί ἡ «Κομπά» ἀναφέρει στίς 2 τοῦ Ἰούλη: «Ὁ Κύριος Ζακενώ, διευθυντής τοῦ πρότυπου Λυκείου τοῦ Μονζερὸν γράφει: «Θεωρῶ καθήκον μου μπροστὰ στό γενικό συμφέρον νά σᾶς ἀναγγείλω τίς ἀπόλυτα σκανδαλώδεις ἐνέργειες γιά τίς ὁποῖες εὐθύνονται, στήν Ἐπαρχία Ἐσσόν, τόν τελευταῖο καιρό, ἀνεύθυνες ὁμάδες «Λυσοσαζμένων» πού ἀναφέρονται σέ κάποια «I.S.». Ἀντίθετα μ' ὅσα ὁ τύπος ἄφηγε νά ἐννοηθοῦν, αὐτά τὰ θλιβερά ὑποκείμενα ἀποδείχτηκαν περισσότερο βλαβερά παρά «γραφικά». Δέν εἶναι τώρα πιά καιρός γιά ἐπεικεία, καί οἱ ἐπαίχοντες ἀλλοιώσεις τῶν μνημείων τῶν νεκρῶν, τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν μοναστηριῶν, τῶν κρατικῶν κτιρίων κ.λ.π. τίς ὁποῖες προκάλεσαν, εἶναι πράξεις ἀπόλυτα ἀπαράδεκτες. Ἄφοῦ εἰσέδυσαν λαθραῖα μέσα στό κτίριό μας, τή νύχτα τῆς 13 πρὸς 14 τοῦ Ἰούνη, βάλθηκαν νά κολλᾶνε μιά τρακοσαριά ἀφίσεις, προκηρύξεις, τραγούδια, σχέδια κλπ. Οἱ ζημιές ὅμως πού ἔκαναν ὀφείλονται κυρίως στό συστηματικό μουντζούρωμα μὲ μπογιά τῶν τοίχων τοῦ μεγάλου κολλεγίου καί τοῦ τεχνικοῦ κολλεγίου. Στίς 21 τοῦ Ἰούνη, ἐνῶ ἡ ἀστυνομία εἶχε ἀρχίσει τίς ἔρευνες, σάν μιά καθαρή πρόκληση νέες ἀλλοιώσεις (ἀφίσεις, προκηρύξεις, ἐπιγραφές μὲ μελάνι) ἔλαβαν χώρα στό φῶς τῆς ἡμέρας καί στό ἐσωτερικό τῶν κτιρίων». Ὁ Κύριος Ζακενώ θεωρεῖ καθήκον του νά ξεσηκώσει τήν κοινὴ γνώμη ἐνάντια σ' αὐτὲς τίς «βανδαλιστικές ἐνέργειες, τίς τόσο βλαβερές γιά τὸ κλίμα εἰρήνης πού ξαναβρίσκοιμε σιγά-σιγά».

X. Ἡ προοπτικὴ τῆς παγκόσμιας ἐπανάσταθς μετὰ τὸ κίνημα τῶν καταλήψεων

«Ἡ I.S. ἔσπειρε τὸν ἀνεμο. Θὰ δρῶσαι τὴν κατα-
γίδα».

«INTERNATIONALE SITUATIONNISTE» No 8
Γενάρης 1968

Τὸ κίνημα τῶν καταλήψεων ἔγινε ἀμέσως ἀντιληπτό σ' ὅλο τὸν κόσμο ὡς ἓνα ἱστορικό γεγονός πρωταρχικῆς σημασίας· ὡς ἀρχὴ μιᾶς νέας ἀπειλητικῆς ἐποχῆς πού τὸ πρόγραμμά της ἀναγγέλλει τὸν προσεχῆ θάνατο ὅλων τῶν ὑπαρχόντων καθεστώτων. Τὴν ἀνήσυχη ἐκπληξή πού δη-
μιούργησε, ὅσο καὶ στὴ Γαλλία, στοὺς ἀπεύθυνους καὶ τὰ φερέφωνα ὅλων τῶν ἀρχουσῶν τάξεων, τὴ διαδέχτηκε ἀ-
μέσως μιὰ ἀνανέωση τοῦ διεθνισμοῦ καὶ μιὰ ριζοσπαστικο-
ποίηση τῶν ἐπαναστατικῶν τάσεων. Ἡ ἀλληλεγγύη τῶν ὀργανωμένων ἐργατῶν ἐκδηλώθηκε μὲ διάφορους τρόπους: οἱ λιμενεργάτες τῆς Σαβόνας· καὶ τοῦ Ἀνβέρ ἀρνήθηκαν νὰ ξεφορτώσουν τὰ ἐμπορεύματα πού προορίζονταν γιὰ τὴ Γαλλία, καὶ οἱ βέλγοι τυπογράφοι δὲν ἐπέτρεψαν νὰ διεξα-
χθεῖ τὸ θνησκυγὲς δημοψήφισμα πού ἀνάγγειλε ὁ Ντεγκὼλ στὶς 24 τοῦ Μάη, ἀρνούμενοι νὰ τυπώσουν τὰ ψηφοδέλτιά του. Στὰ μέσα τοῦ Μάη ἡ «Ριζοσπαστικὴ Φοιτητικὴ Συμ-

μαχία» τοῦ Λονδίνου ἔστειλε στή Γαλλία ἕνα μήνυμα πρὸς τοὺς ἐργάτες καὶ φοιτητές, γραμμένο στὰ γαλλικά: «Κι ἐμεῖς νοιώσαμε τὰ χτυπήματα τῶν ἀστυνομικῶν ροπαλῶν καὶ τ' ἀποτελέσματα τῶν διαφυγόντων» οἱ προδοσίες τῶν ὑποτιθέμενων ἡγετῶν μας δὲν μᾶς εἶναι ἀγνωστες. Τὸ σύνολο δὲ τῶν αὐτῶν τῶν ἐμπειριῶν εἶναι ἀρκετὴ ἀπόδειξη τῆς ἀνάγκης μας νὰ ἐνωθοῦμε ἀλληλέγγυα μὲ τὸν ζωντανὸ ἀγῶνα ἐνάντια στὶς καταπιεστικὲς δαμῆς τόσο μέσα στὸ σύνολο τῆς κοινωνίας ὅσο καὶ στὸ Πανεπιστήμιο... Ἄλλὰ ἐσεῖς, σύντροφοι, κατορθώσατε νὰ ὠθήσετε αὐτὸ τὸν ἀγῶνα πέρα ἀπὸ μιὰ ἐξέταση τοῦ ταξικοῦ Πανεπιστημίου, μέχρι ἕναν ἀγῶνα ἐνωμένο μὲ τὴν πάλη τῶν ἐργατῶν, ἕναν ἀγῶνα ποῦ ἀποβλέπει στὴν ὁλοκληρωτικὴ ἦττα τῆς καπιταλιστικῆς κοινωνίας... Ἐνωμένοι μὲ τοὺς συντρόφους σας μέσα στὰ ἐργοστάσια, στὰ λιμάνια καὶ στὰ γραφεῖα, καταστρέψατε τὸν μύθο τῆς σταθερότητας τῆς καπιταλιστικῆς Εὐρώπης καὶ, κατὰ συνέπεια, κάνετε νὰ τρέμουν τὰ καθεστῶτα καὶ ἡ ἀστικὴ τάξη. Μέσα στὰ Εὐρωπαϊκὰ Χρηματιστήρια τρέμουν οἱ κεφαλαιοκράτες ἐνῶ οἱ καθηγητές καὶ οἱ γηράσκοντες γεροντοκράτες ἀναμασᾶνε τὰ λόγια τους γιὰ νὰ ἐξηγήσουν τὴ δράση τῶν μαζῶν... Σύντροφοι, ξαναδώσατε ζωὴ στὶς παραδόσεις τοῦ 1871 καὶ τοῦ 1917, δώσατε στὸν διεθνεῆ σοσιαλισμὸ μιὰ νέα ὄθηση». Ἡ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς ἀπεργίας τῶν φοιτητῶν τῆς Καλούμπια δημοσίευσε στὴ Νέα Ὑόρκη στὶς ἀρχὲς τοῦ Ἰούνη μιὰ προκήρυξη ποῦ δήλωνε: «Ἐδῶ καὶ πάνω ἀπὸ δυὸ ἐβδομάδες, δώδεκα ἑκατομμύρια γάλλων ἐργαζομένων καὶ φοιτητῶν κάνουν μιὰ γενικὴ μαζικὴ ἀπεργία ἐνάντια σὲ συνθήκες ἴσας ὕψους μ' αὐτὲς ποῦ ἀντιμετωπίζουμε στὴν Ἀμερικὴ... Παρ' ὅλες τίς προσπάθειες τῶν συνδικαλιστικῶν γραφειοκρατῶν, περιλαμβανομένης καὶ τῆς C.G.T. μὲ τὴν «κομμουνιστικὴ» ἡγεσίαν τῆς, γιὰ νὰ μετριάσουν τὸ κίνημα καὶ νὰ πετύχουν ἕνα συμβιβασμὸ μὲ τοὺς ἐργοδότες καὶ τὴ γκυλικὴ κυβέρνησιν, οἱ ἐργαζόμενοι ψήφισαν τὴ συνέχιση τῆς ἀπεργίας, μέχρι τὴν πλήρη ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεών τους... Ἄν νικήσουμε στὴ Γαλλία, αὐτὸ θὰ δώσει μιὰ νέα ζωὴ στὸ διεθνὲς κίνημα ποῦ ἤδη διαγράφεται: στὴ Δ. Γερμανία, στὴν Ἰταλία, στὴν Ἰαπωνία, στὴν Ἰσπανία, καὶ μέχρις ἐδῶ στὶς Η.Π.Α. Ὅταν δίνουμε ἐδῶ τίς μάχες μας, βοηθάμε στὴ δημιουργία τῶν συνθηκῶν γιὰ

μά νίκη στη Γαλλία και σ' όλο τον κόσμο. Ο αγώνας τους είναι δικός μας. Οι γάλλοι εργαζόμενοι και φοιτητές αναζητούν εδώ στην 'Αμερική μία απάντηση στο πρώτο γιγαντιαίο τους βήμα μέσα στον αγώνα για μία νέα κοινωνία».

Τά όδοφράγματα και τὰ κοκτέηλ Μολότωφ τῶν φοιτητῶν τοῦ Μπέρκλεϋ, αὐτῶν τῶν Ἰδιῶν πού ἄρχισαν τὴν πανεπιστημιακὴ κινητοποίηση τρία χρόνια πρὶν, ἀπάντησαν στὴ τέλη τοῦ Ἰούνη. Ἄπ' τὰ μέσα κιόλας τοῦ Μάη σχηματίστηκε μὴ ἐπαναστατικὴ ὀργάνωση τῆς αὐστριακῆς νεολαίας στὴ βάση αὐτοῦ τοῦ ἀπλοῦ προγράμματος: «Νὰ κάνουμε ὅπως καὶ στὴ Γαλλία». Στὰ τέλη τοῦ μήνα ἔλαβαν χώρα καταλήψεις τῶν πανεπιστημιακῶν χώρων στὴ Γερμανία, στὴ Στοκχόλμη, στὶς Βρυξέλλες καὶ στὸ Λονδίνο, στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Χόρνσεϋ. Στις 31 ὑψώθηκαν ὀδοφράγματα στὴ Ρώμη. Τὸν Ἰούνη, οἱ φοιτητὲς τοῦ Τόκυο, πάντα ἐξίσου ἀγωνιστικοί, καὶ ἀποφασισμένοι νὰ μετατρέψουν τὴν πανεπιστημιακὴ συνοικία σὲ «Καρτιὲ Λατέν», κατέλαβαν τίς σχολές τους καὶ τίς ὑπεράσπισαν ἐνάντια στὴν ἀστυνομία. Οὔτε ἡ Ἑλβετία δὲν γλύτωσε: στὶς 29 καὶ 30 τοῦ Ἰούνη ξέσπασαν ταραχές στὴ Ζυρίχη καὶ ἑκατοντάδες διαδηλωτῶν, ὀπλισμένοι μὲ πέτρες καὶ κοκτέηλ Μολότωφ ἐπιτέθηκαν στὸ κύριο ἀστυνομικὸ κτῆμα. «Οἱ βίαιες διαδηλώσεις τῆς Ζυρίχης», ἔγραφε ἡ «Μόντ» στὶς 2 τοῦ Ἰούλη, «προκάλεσαν μὴ κάποια κατάπληξη. Πολλοὶ ἔλθετο πού νόμιζαν ὅτι ἡ χώρα τους ἦταν προφυλαγμένη ἀπὸ τὸ κίνημα τῆς ἀμφισβήτησης πού κατακλύζει τὴν Εὐρώπη, διαταράχθηκαν μέσα στὴν ἡρεμία τους». Ὁ αγώνας στὶς σύγχρονες καπιταλιστικὲς χώρες ἔδωσε φυσιολογικὰ νέα ὄθηση στὴν κινητοποίηση τῶν φοιτητῶν ἐνάντια στὰ δικτατορικά καθεστώτα καὶ στὶς ὑποανάπτυκτες χώρες. Στὰ τέλη τοῦ Μάη ἔγιναν βίαιες συγκρούσεις στὸ Μπουένος-Ἄιρες, στὸ Ντακάρ, στὴ Μαδρίτη καὶ μὴ ἀπεργία φοιτητῶν στὸ Περού. Τὸν Ἰούνη, τὰ γεγονότα ἐξαπλώθηκαν στὴ Βραζιλία, στὴν Οὐρουγουάη — ὅπου τὸ ἀποκορύφωμά τους ἦταν μὴ γενικὴ ἀπεργία — στὴν Ἀργεντινὴ, στὴν Τουρκία — ὅπου τὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἰσταμποῦλ καὶ τῆς Ἄγκυρας κατελήφθησαν καὶ οἱ ἀρχές τὰ ἔκλεισαν ἐπ' ἀόριστο — καὶ μέχρι τὸ Κογκρέσσου οἱ μαθητὲς ἀπαίτησαν τὴν κατάργηση τῶν ἐξετάσεων.

Ἡ σημαντικώτερη, τῶν ἀριεσῶν ἐπιπτώσεων τοῦ γαλλικοῦ κινήματος ἦταν ἕνας πρῶτος κλονισμὸς τῆς ἐξουσίας τῶν γραφειοκρατικῶν τάξεων στὴν ἀνατολικὴ Εὐρώπη, ὅταν οἱ γιουγκοσλάβοι φοιτητές, σὺς ἀρχές τοῦ Ἰούνη, κατέλαβαν τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Βελιγραδίου. Οἱ φοιτητές σχημάτισαν ἐπιτροπὲς δράσης· κατήγγειλαν τὴν γραφειοκρατικὴ κυριαρχία πάνω στὴν κοινωνία· ἀπαίτησαν τὴν αὐθenticὴ αὐτοδυναμία καὶ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν κατάλυση τῶν τάξεων· ἀποφάσισαν νὰ διατηρηθεῖ ἡ ὄνομιση «Πανεπιστήμιο Κάρλ Μάρξ». Ἀπευθύνθηκαν στοὺς ἐργάτες: «Λίσθανόμαστε ἀγανάκτηση γιὰ τὴν τεράστια κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ διαφοροποίηση μέσα στὴν κοινωνία μας... Εἴμαστε ὀπαδοὶ τῆς αὐτοδιαχείρισης ἀλλὰ ἐναντίοι στὸν ἐμπλουτισμὸ τῶν ἰδιωτῶν σὲ βάρος τῆς ἐργατικῆς τάξης». Τὸ κίνημά τους ἔγινε πλατεϊὰ ἀποδεκτὸ ἀπὸ τοὺς ἐργάτες. Ὅπως καὶ στὴ Σοβὸννη, «πολλοὶ ἐργάτες πῆραν ἐπίσης τὸ λόγο στὴν ἀτέλειωτη συγκέντρωση στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολή, ὅπου οἱ ἐμιλητές διαδέχονταν ἀδιάκοπα ὁ ἕνας τὸν ἄλλο μέσα σὲ γενικὸ ἐνθουσιασμὸ» (Λε Μόντ, 7 τοῦ Ἰούνη). Τὸ καθεστῶς ἀπειλήθηκε μὲ θάνατο. Ἡ δημαγωγικὴ αὐτοκριτικὴ καὶ οἱ δακρυδρεχτές παραχωρήσεις τοῦ Τίτο, ποὺ ἔλεγε ὅτι θὰ παραιτούταν ἂν δὲν κατάφερνε νὰ ἱκανοποιήσει τὰ δίκαια αἰτήματα ποὺ προβάλλονταν, δείχνουν τὴν ἀδυναμία καὶ τὸν πανικὸ τῆς γιουγκοσλαβικῆς γραφειοκρατίας. Γιατὶ γνωρίζει πολὺ καλά ὅτι τὰ ριζοσπαστικὰ αἰτήματα τοῦ κινήματος — παρ' ὅλο ποὺ ἀφῆναν σιγμιατὰ εἶνα περιθώριο ἐλιγμοῦ σὲ πρόσωπο τοῦ Τίτο — δὲν σημαίνουν τίποτα λιγώτερο ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τῆς σὴν ἀρχουσα τάξη, καὶ τὴν προλεταριακὴ ἐπανάσταση ποὺ, ἐκεῖ ὅπως κι ἄλλοι, ἐπανερχεται. Οἱ παραχωρήσεις τῶν γραφειοκρατῶν συνοδεύτηκαν καὶ μετὰ τὴν δόση καταστολῆς ποὺ τοὺς ἦταν ἐπιτρεπτὴ καὶ μετὰ τὴν συνθήσεις συκοφαντίας ποὺ ἐξέφραζαν τὴν ἀνεστραμμένη πραγματικότητά τῆς ἰδεολογίας τους: Ἡ Λίγκα ἢ λεγόμενῃ Κομμουνιστικὴ κατάγγειλε λοιπὸν τοὺς «ριζοσπάστες τῆς ἀκρας ἀριστερᾶς... ποὺ ἀνυπομονοῦν νὰ καταστρέψουν τὴ δημοκρατικὴ καθεστῶς καὶ τὴν αὐτοδιαχείριση». Ἀκόμα καὶ ἡ «Μόντ» (12 τοῦ Ἰούνη) ἀντιλαμβάνεται ὅτι πρόκειται γιὰ

«τόν σημαντικώτερο μεταπολεμικό εσωτερικό σ υ ν α -
γ ε ρ μ ό πού γνώρισε τὸ καθεστώς».*

Ἡ Γαλλία παραμένει, καὶ αὐτὴ, μέσα στὴν ἡφαιστειώ-
δη ἀλυσίδα τῆς νέας γεωγραφίας τῶν ἐπαναστάσεων. Τί-
ποτα δὲν ἔχει ρυθμιστεῖ. Ἡ ἐπαναστατικὴ ἐκρηξὴ δὲν προ-
ῆλθε ἀπὸ μιὰ οικονομικὴ κρίση, ἀλλὰ, ἀντίθετα, συνεισέφε-
ρε στὴ δημιουργία μιᾶς κατάστασης κρίσης μέσα στὴν οἰ-
κονομία. Τὸν Μάη ἔγινε μιὰ κατὰ μέτωπο ἐπίθεση ἐναντία
στὴν ἀναπτυγμένη καπιταλιστικὴ οἰκονομία π ο ὐ λ ε ι -
τ ο υ ρ γ ε ῖ κ α λ ᾶ· αὐτὴ ὅμως ἡ οἰκονομία, μὲντες
ἀναταράσσεται ἀπὸ τὶς ἀρνητικὲς δυνάμεις τοῦ ἱστορικοῦ
ξεπεράσματός της, ἀναγκαστικὰ λ ε ι τ ο υ ρ γ ε ῖ λ ι -
γ ῶ τ ε ρ ο κ α λ ᾶ: ἔτσι γίνεται ἀκόμα περισσότερο
ἀπεχθὴς καὶ δυναμῶνει «τὴν κακὴ πλευρά», τὸν ἐπαναστα-
τικὸ ἀγῶνα πού τὴ μεταμορφώνει. Οἱ φοιτητικοὶ κύκλοι ἔ-
γιναν σταθερὰ ἕνα ὄχυρὸ τῆς ἀναταραχῆς μέσα στὴ γαλλικὴ
κοινωνία· κι αὐτὴ τὴ φορά δὲν πρόκειται γιὰ μιὰ ἀναταραχὴ
τῆς ὀ . = χ ω ρ ι σ μ ἔ ν η ς νεολαίας. Οἱ μεγάλοι γρα-
φειοκρατικοὶ μηχανισμοὶ πλαισίωσης τῆς ἐργατικῆς τάξης
πλήρωσαν πολὺ ἀκριβὰ τὴ νίκη τους ἐναντίον τῆς ἀπεργί-
ας: πολλοὶ ἐργάτες τοὺς κατάλαβαν. Ὅσο γιὰ τὰ ἀριστερί-
στικα μικρο-κόμματα πού φαινομενικὰ δυνάμωσαν — καὶ σ'
αὐτὸ τὰ δοῆθήσε ἡ αὐθαίρετη διάλυσή τους ἀπ' τὴν ἀστυ-
νομία — εἶναι ἤδη καταδικασμένα ἐκ τῶν πραγμάτων: κατὰ
τὴ διάρκεια τῆς ἀπεργίας ἀφῆσαν τὴ σκοτεινὴ γωνιά τους
καὶ φωτίστηκαν ἀπ' τοὺς προβολεῖς τῆς δημοσιότητας, ὅμως
ἡ ἀνικανότητά νὰ κάνουν τὸ παραμικρὸ βήμα πρὸς τὰ ἐμ-
πρὸς δὲν τὰ ἐγκατέλειψε οὔτε στιγμῆ.

Ἡ προοπτικὴ τῆς παγκόσμιας ἐπανάστασης, δταν ξα-
ναφάνηκε στὴ Γαλλία, ἔχει μόνον ἀναπλήρωσε μιὰ τεράστια
καθυστέρηση — τὸν μισὸ αἰῶνα τῆς ἀπουσίας της — ἀλ-
λὰ καὶ εἶχε ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ γεγονότος μερικὲς π ρ ῶ -
τ ι μ ε ς ὄψεις. Τὸ κίνημα τῶν καταλήψεων ἔφτασε, π ρ ο -

Μετέπειτα ἡ ἐξέγερση τῶν μεξικάνων σπουδαστῶν ξεπέρασε οὐ
διαστάσεις ὅλες τὶς ἄλλες ἀπαντήσεις στοῦ γαλλικοῦ κίνημα τῶν κα-
ταλήψεων. Στὴν περίπτωσή τοῦ Μεξικοῦ, πρόκειται γιὰ μιὰ χώρα
πού ἔχει θγεῖ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ τὴ λατινοαμερικάνικη ὑπανάπτυ-
ξη. (Σημείωση πού προστέθηκε τὸν Ὀκτώβρι τοῦ 1968—Pevé Biené).

τ ο θ νά διαλύσει τὴν κρατικὴ ἐξουσία ποὺ ἀντιμετώπιζε, στὸ σημεῖο οὗκου εἶλα τὰ ἐπαναστατικὰ κινήματα, ἀν ἐξαιρέσεις αὐτὸ τοῦ 1905, δὲν ἔφτασαν παρὰ μ ε τ ἄ . Τὰ ὀπλισμένα ἀποσπάσματα ποὺ ἦταν στὴ διάθεση τῆς κυβέρντησης δὲν εἶχαν διαλυθεῖ. Καὶ ὁμως, ἡ κατάσχεση μερικῶν κτιρίων, τὸ πασίγνωστο μὴρασιμὰ τους μεταξὺ διαφόρων ἀνατρεπτικῶν ὁμάδων, θύμιζαν μερικὰ σημεῖα τῆς Βαρκελώνης τὸ καλοκαίρι τοῦ 1936. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Γαλλία, τὸ Κράτος ἄ γ ν ο ἡ ἰ θ η κ ε : ὑπῆρξε ἡ πρώτη ἐμπρακτικὴ κριτικὴ τοῦ γαϊακωβινισμοῦ, ποὺ γιὰ τόσο καιρὸ ἀπέτελεσε τὸν κακὸ δαίμονα τῶν γαλλικῶν ἐπαναστατικῶν κινήματων, ἀκόμα καὶ μέσα στὴν Κομμουνία. Μ' ἄλλα λόγια, στὴν ξαφνικὴ ἐπάνοδο τῆς γαλλικῆς ἐπαναστατικῆς ἰδιομορφίας — ἀκόμα μιὰ φορὰ τὰ ὁδοφράγματα τοῦ Παρισιοῦ ξύπνησαν τὴν Εὐρώπη — ἀνακατεύτηκαν καὶ στοιχεῖα ριζικὰ καινούργια. Ὅπως δ ἔ ν ἡ τ α ν ἄ ρ κ ε τ ὸ ν' ἀγνοεῖ μόνον κανεὶς τὸ Κράτος, ἔτσι καὶ δὲν ὑπῆρχαν φυσικὰ ἀκόμα ἀρκετὰ ξεκάθαρες προοπτικές. Τῆ συνεπῆ ἐπαναστατικὴ θεωρία δὲν τὴν κατεῖχαν παρὰ πολὺ λίγα ἄτομα καὶ ἡ διοχέτευσὴ τῆς μέσας στὶς μάζες ἔπρεπε νὰ ξεπεράσει ὑπερβολικὰ δυσμενεῖς συνθήκες: δίπλα ἀπὸ τὴ δύναμη θεαματικῆς ἐνημέρωσης τοῦ κατεστημένου, ὑπῆρχαν καὶ οἱ ἀντεπαναστατικὲς γραφειοκρατίες ποὺ δὲν εἶχαν ἀκόμα ξεσκεπαστεῖ παρὰ μπροστὰ σὲ πολὺ λίγα μάτια. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ μᾶς προξενοῦν ἐκπλήξη τὰ πολυάριθμα ἀδύνατα σημεῖα τοῦ κινήματος, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ μᾶς προξενεῖ τὸ θαυμασμὸ ἡ δύναμὴ του.

Ἡ ριζοσπαστικὴ θεωρία ἐπιβεβαιώθηκε. Γνώρισε ἕνα τεράστιο δυνάμιμα. Πρέπει τώρα νὰ ἀναγνωριστεῖ παντοῦ γι' αὐτὸ ποὺ εἶναι, νὰ κάνει ν' ἀποτύχουν ὅλες οἱ νέες προσπάθειες τῶν ἀπελπισμένων πιά λαχέδων τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Κεφαλαίου. Αὐτοὶ ποὺ τὴ φέρουν, ἤδη δὲν ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ κάνουν παραχωρήσεις. Τώρα πρέπει νὰ γίνουν ἀκόμα πιὸ ἀπαιτητικά, ἀπὸ τὴ θέση ἰσχύος ποὺ τοὺς προσφέρει ἡ ἱστορία. Τίποτα λιγώτερο ἀπὸ τὴν διεθνεῖς κυριαρχία τῶν Ἐργατικῶν Συμβουλίων δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ἱκανοποιήσει· δὲν θ' ἀναγνωρίσουν καμμία ἐπαναστατικὴ δύναμη ἔξω ἀπὸ τίς συμβουλευτικὲς ὀργανώσεις ποὺ θὰ δημιουργηθοῦν σὲ ὅλες τίς χώρες. Οἱ ἀντικειμενικὲς συνθήκες τῆς

ἐπανάστασης ἀποκάλυψαν τὴν παρουσία τους μόλις ἡ ἐπανάσταση ξανάρχισε νὰ μιλάει σὰν ὑποκειμενικὴ δύναμη. Ἐδῶ ἀναψε μιὰ φωτιά ποὺ δὲν θὰ σβήσει. Τὸ κίνημα τῶν καταλήψεων σκότωσε τὸν ὕπνο δλων τῶν ἀφεντικῶν τοῦ ἡμπορεύματος καὶ ποτὲ πιά ἡ θαυματικὴ κοινότητα δὲν θὰ μπορέσει νὰ κοιμηθεῖ.

Ντοκουμέντα

Ι. ΟΙ ΠΡΟΑΓΓΕΛΟΙ

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

•Η ΜΙΣΕΡΙΑ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ
ΚΑΙ

•ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΜΑΣ
ΣΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΤΟΥ ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟΥ•

πού περιέχονται στη γαλλική
έκδοση έχουν ήδη δημοσιευθεί
στό ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο1

('Απόσπασμα της πλατφόρμας των επαναστατών «φοιτητών» της Νάντης — αρχές του 1968 — που τιτλοφορήθηκε ειρωνικά).

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΜΙΑΣ ΜΕΙΩΦΗΘΙΚΗΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΣΤΗΝ U.N.E.F.

Η υπεράσπιση των φοιτητικών συμφερόντων απέναντι στα συμφέροντα της εξουσίας δεν μπορεί παρά να είναι έργο ενός πλειοψηφικού συνδικάτου: ένα μαζικό συνδικάτο στο φοιτητικό περιβάλλον δεν μπορεί παρά να είναι μαζοχιστικό. Κάθε αντίθετη διαβεβαίωση αποτελεί απάτη ή βλακεία.

Όσοι θέλουν να κάνουν το φοιτητικό περιβάλλον ένα φυσικό και αντικειμενικό σύμμαχο της εργατικής τάξης είναι αποβλακωμένοι εργατιστές που ξέχασαν κάπως γρήγορα τις φοιτητικές μηλίτσιες που πολέμησαν ενάντια στους Ισπανούς ρεπουμπλικάνους, τους σπαρτακιστές, τα ρώσικα σοβιέτ. Οι μόνες περιπτώσεις όπου το σ ύ ν ο λ ο των φοιτητών μπορεί να θεωρηθεί επαναστατικό είναι οι άστικές επαναστάσεις ή ο σφετερισμός των προλεταριακών επαναστάσεων από τους άστους: 1789, 1830, 1848, ή Φρανκική Ισπανία, ή φασιστική Ελλάδα... Μερικές φορές οι φοιτητές μάχονται ενάντια στην εξουσία, αυτός όμως ο αγώνας έχει τον χαρακτήρα ενός αγώνα για μία άστική ή πιο «σοσιαλίσκουσα» δημοκρατία, δηλαδή του αγώνα για μία σύγχρονη άστική δημοκρατία. Ο αγώνας τους είναι ο αγώνας όλων των πρωτοποριακών άστικών τάξεων.

Κατάντησε άλλωστε κοινοτυπία να λέμε πως οι νεκροί άστοί, μέλλοντες Βικηγόροι, δικαστές, γιατροί, έγκερμιμένοι έμποροι της κουλτούρας και της επιστήμης, καθάρματα της οικονομίας και της βιομηχανίας, ιερείς-φιλόσοφοι της ιδεολογίας, μπάτσοι-ψυχολόγοι και κοινωνιολόγοι της εξουσίας, νομάρχες, ανώτεροι άτυνομικοί, άσοιτέκτονες των μελλοντικών Σαρσελλών (ή λίστα κάθε άλλο παρά είναι έξο-

νυχιστική) δὲν μποροῦν σ τ ὀ σ ὦ ν ο λ ὀ τ ο υ ς νά συμμαχήσουν μὲ τὸ προλεταριάτο ἐν ὄψει τῆς ἀπελευθέρωσής του. Αὐτὴ ἡ πελευθέρωση σημαίνει γιὰ δαυτοὺς τὸ χαμὸ μᾶς προνομιακῆς ταξικῆς κατάστασης. Ὁ μέσος φοιτητῆς, μόλις περάσει ἡ ἱλαρὰ του ἡ ἡ νεανικὴ του ἐξέγερση τῆς περιόδου τῆς συνδικαλιστικῆς του παρθενίας, θὰ διαστει νὰ τελειώσει τὶς σπουδὲς του γιὰ νὰ προσχωρήσει ψυχῇ τε καὶ σῶματι στὸ στρατόπεδο τῆς ἐξουσίας. Εἶναι αὐτὸς πού θὰ παγιδευτεῖ μέσα στὰ κοιφὰρ τῶν ἀντικειμένων καὶ πού θὰ ταμπουρωθεῖ πίσω ἀπ' τὰ διπλώματα καὶ τὴν κουλτούρα τῆς ἐξουσίας: ὁ παραδοσιακὸς μαζικὸς φοιτητικὸς συνδικαλισμὸς, ἐξ ὀρισμοῦ, δὲν ἀποβλέπει παρὰ στὴν καλλιτέρευση τῆς τύχης τοῦ φοιτητῆ, καὶ κατὰ συνέπεια, στὸ νὰ τοῦ ἐπιτρέψει νὰ φτάσει γρηγορώτερα καὶ καλύτερα στὴν κατάσταση ἢ στὴν καριέρα πού ἐπιδιώκει λίγο-πολύ ἀκόμα καὶ στὴ διάρκεια τῶν «τρελλῶν» χρόνων του.

Πρέπει ἐδῶ πέρα νὰ κάνουμε τὴ διάκριση ἀνάμεσα στὸ φοιτητῆ καὶ στὸν ὑπο-φοιτητῆ, σχετικὰ πρόσφατο προϊόν τοῦ πανεπιστημίου, ἀργοπορημένο δημιούργημα τοῦ σχεδίου Φουσέ πού θρῖσκεται στὴν ὑπηρεσία τῶν νέων ἀναγκῶν σὲ προσωπικὸ τοῦ σύγχρονου καπιταλισμοῦ.

Τὸ βασικὸ σημεῖο τοῦ σχεδίου Φουσέ εἶναι ἡ ὑπαρξη, εἴπλα στοὺς πλήρεις φοιτητές, αὐτῶν τῶν μελλοντικῶν ἐκμεταλλευομένων μέσα στὰ I.U.I. (Πανεπιστημιακὰ Ἴνστιτούτα Τεχνολογίας) καὶ στοὺς βραχεῖς κύκλους σπουδῶν τῶν παραδοσιακῶν πανεπιστημιακῶν σχολῶν. Ὅλα αὐτὰ τὰ πραγματικὰ θύματα τῆς ὑποτίμησης μερικῶν ἐκπαιδευτικῶν κλάδων χρησιμεύουν σήμερα σὰν ἐπιχείρημα γιὰ τὴν ἀνάσταση ἐνὸς μαζικοῦ φοιτητικοῦ συνδικάτου, ὅπως ὑπῆρξε πρὶν μερικὰ χρόνια ἡ U.N.E.F. Μερικοὶ θεωροῦν πῶς αὐτὴ ἡ κατάσταση ἀντιπροσωπεύει μιὰ ἀπειλὴ γιὰ ὄλους τοὺς φοιτητές (κι αὐτὸ εἶναι γεγονός) καὶ ξεκινᾶν ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπειλὴ γιὰ νὰ δηλώσουν πῶς ὄλοι οἱ φοιτητές μποροῦν νὰ ἐνωθοῦν καὶ ν' ἀμυνθοῦν ἀπὸ κοινού. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο συγχεύου σ' ἓνα μεγάλο βαθμὸ μιὰ ἀκαθόριστη ἀπειλὴ καὶ μιὰ ἀνοιχτὴ ἐπίθεση. Μέσα στὴν κοινωνία ὁ ὅποιοςδήποτε ἀπειλεῖται μὲ τὴ χειρότερη τύχη, εἶναι ἕως οἱ προλετάριοι αὐτοὶ πού τὴν ὑπομένουν στὴν πραγματικότητά. Ἔτσι: καὶ στὸ

πανεπιστήμιο, όλοι οι φοιτητές απειλούνται με τη διακοπή των σπουδών τους. όλοι απειλούνται με την κατάληξη σ' ένα βραχύ κύκλο σπουδών (άν εξαιρέσεις μερικές πανεπιστημιακές σχολές), όμως μόνο μερικοί απ' αυτούς θα καταλήξουν στην πραγματικότητα στην υποτιμημένη μόρφωση που τους απειλεί — πώς θα μπορούσαμε να πιστέψουμε ότι η μπουρζουαζία θα σταματήσει ν' αγαπάει τα νόμιμα παιδιά της και ότι το πανεπιστήμιο θα πάψει ν' αναπαράγει την κυρίαρχη έλίτ;

Όπως και νάχει το πράγμα, πρέπει να κάνουμε μια έριστική διάκριση μεταξύ των φοιτητών που θα ήταν αναγκαία έκμεταλλευμένοι και αυτών που θα γίνονταν μικροί ή μεγάλοι άστοί, μικροστελέχη, καλύτερα πληρωμένα από τους έργατες, αλλά χολωμένα που δεν έμπορεσαν ν' άνέβουν ψηλότερα στην έρεαρχική κλίμακα. Αυτή η κακοτυχία των μετρίων πλουσιών, αυτό το όλοφάνερο γεγονός ότι η πλειοψηφία των φοιτητών (των άληθινών φοιτητών) δεν θα κατορθώσει να φτάσει την πολυπόθητη άστική κοινωνική θέση, θα έμπορούσε ν' άποδεικνύει ότι ο φοιτητής θα γίνει πραγματικά προλετάριος πασσαλειμμένος μ' ένα μικροαστικό θερνίκι, ν' άποδεικνύει ότι είναι από τώρα ένας άσυχρά έκμεταλλευμένος προλετάριος έξ αίτίας της άσυνέπειας του γαλλικού καπιταλισμού (ένώ ο σύγχρονος καπιταλισμός είναι εκείνος που προσαρμόζει άργοπορημένα τον πανεπιστημιακό του τομέα στις νέες του ανάγκες). Όλα αυτά θα έμπορούσαν να μάς πείσουν πώς ο φοιτητής είναι τώρα και πάντα ένας ιστορικός σύμμαχος της έργατικής τάξης. Αυτή η άποδεικτική λογική καταλήγει φυσικά στην άναγκαιότητα της καλλιτέρευσης της μοίρας του φοιτητή και της τωρινής υπεράσπισης του μελλοντικού επαγγέλματός του. Έτσι βλέπουμε να οργανώνεται, για παράδειγμα, σε μερικά μέρη, μια υπεράσπιση του επαγγέλματος του ψυχολόγου χωρίς να υπάρχει ούτε μια ύποψια άμφιβολίας σχετικά με το ρόλο του ψυχολόγου στην κοινωνία μας, αυτός του ψυχολόγου που χρησιμεύει σύγχρονα για δεσμοφύλακας των παραβατών του νόμου, για συμφιλιωτής του έργαζόμενου και των συνθηκών έργασίας στη σύγχρονη έπιχείρηση, για εύνοχιστής των προδιαθέσεων άμφισβήτησης στους ένδεχόμενους επαναστάτες, για νέ-

ος καθοδηγητής της συνείδησης κλπ.

Σ' αυτές τις συνθήκες, ο φοιτητικός συνδικαλισμός παίζει το ρόλο μίας ένωσης αλληλοβοήθειας a priori και άνευ όρων. Ο φοιτητικός συνδικαλισμός επιτρέπει στους ύστερικούς μικροαστούς που παράγονται μαζικά στο πανεπιστήμιο να ελπίζουν πως μία μέρα θα γίνουν ολοκληρωμένοι άστοι που θα θυμούνται με τρυφερότητα τον επαναστατικό αγώνα της νεότητας τους ενάντια στον ντεγκωλλισμό. Το λιγότερο που μπορούμε να πούμε είναι πως αυτός ο αγώνας των «συμμάχων του προλεταριάτου» μας εκπλήσσει. (Ευτυχώς που είναι χωρίς αποτέλεσμα, γιατί ο φοιτητής είναι τόσο ήλιθιος ώστε δεν αναγνωρίζει τους πραγματικούς υπερασπιστές του) ...

Το συμφέρον των μέτριων πρώην φοιτητών που έγιναν μέτριοι άστοι δεν είναι φυσικό να συνδεθούν a priori με το προλεταριάτο. Φοβούνται, δικαιολογημένα, πως θάχουν την τύχη των κουλάκων όλων των επαναστάσεων. Αφιερώνουν τις ελπίδες τους και τις ενέργειές τους στο άτομικό ανέκδοτο στην ιεραρχία και τρέφονται με την ονειρική και μακάρια συμμετοχή στη διεύθυνση των δημοσίων υποθέσεων. Και πραγματικά δεν υπάρχει τριχοτομία μεταξύ μίας ύψηλης, μέσης και μικρής μπουρζουαζίας. Η μπουρζουαζία δεν είναι μία τάξη πιδ όμοιογενής από το προλεταριάτο, έχει κι αυτή τους ανώτερους και τους κατώτερους της. Έχει κι αυτή τα πουλερικά της, κι αυτά τα πουλερικά θάναι οι φοιτητές που, μόλις πετύχουν στις εξετάσεις τους μετά τη θυσία της νεότητας τους, θά πάνε να επιδιώσουν λίγο ή πολύ άνετα συμμετέχοντας στην εκμετάλλευση.

Κανείς δεν μπορεί ν' άρνηθεί πως ή εξέλιξη των (άληθινών) φοιτητών θά είναι, ξεκάθαρα, αυτή ή χαρούμενη είσοδος στο στρατόπεδο της εξουσίας.

Όλοι οι ή γέτες του παλιού κόσμου, σέ όποιος ή ποτε έπίπεδο της επικρατούσας ιεραρχίας κι αν βρίσκονται, είναι πρώην φοιτητές.

Άντίθετα, οι υπο-φοιτητές που μόνο φαινομενικά έχουν τον τίτλο του φοιτητή θά γίνουν αβριο προλετάριοι και θά μπορούσαν ακόμα και να γίνουν ή πρωτοπορία των εκμεταλ-

λευσιμένων· κι αυτό κυρίως χάρη στα λείψανα της κουλτούρας πού μπόρεσαν νά σταχυολογήσουν. Φυσικά, δέν θά γίνει τίποτα άπ' αυτά άν ή U.N.E.F. τούς ταυτίσει μέ τούς μέλλοντες και τωρινούς άστούς και κάνει τούς μόν και τούς έξ νά πιστέφουν πώς τά συμφέροντά τους είναι κοινά και πώς πρέπει μαζί νά υπερασπίσουν αύτή τήν κούφια έννοια τής φοιτητικής κοινωνικής κατάστασης...

Μερικοί τής U.N.E.F. (μειοψηφικοί) κατάλαβαν λίγο-πολύ πώς θάταν μάταιο νά υποστηρίξουν πώς ή U.N.E.F. είναι ένα συνδικάτο άνάλογο μέ τά εργατικά συνδικάτα και πώς οί φοιτητές είναι μιá εκμεταλλευμένη μάζα: κι έδω έγκειται όλο τό νόημα τοϋ επιδόματος σπουδών.

1. Οί ήγγέτες τής U.N.E.F. και τά συνδικαλιστικά στελέχη θέλουν νάχουν ένα συνδικάτο άντάξιο τής καλής τους θέλησης. Θέλουν τό συνδικάτο τους νάναί στο πανεπιστήμιο ό,τι τά εργατικά συνδικάτα στά έργοστάσια.

2. Ό φοιτητής έξαρτάται οικονομικά άπό τήν οίκογένεια και τό Κράτος: είναι στην κυριολεξία ένα παιδί.

3. Μέ τά παιδιά μπορεί κανείς νά κάνει μιá όργάνωση λίγο ή πολύ προσκοπική: ό,τι ήταν ό πλειοψηφικός συνδικαλισμός. Όμως αύτό πού θέλουν είναι ένα συνδικάτο εκμεταλλευμένων, και κατά συνέπεια πρέπει νά μεταμορφώσουμε τόν φοιτητή-παιδί σέ φοιτητή-εκμεταλλευμένο.

4. Αυτό πού χαρακτηρίζει τόν εκμεταλλευμένο είναι ή εκμετάλλευση. Έκμετάλλευση σημαίνει άγορά τής εργασιακής δύναμης σέ μιá εύτελη τιμή.

5. "Α ρ α ό φοιτητής είναι ένας διανοητικά εργαζόμενος νέος πού δέν πληρώνεται καθόλου. ΣΗΜΕΙΩΣΗ. Θά μπορούσε νά σκεφτεί κανείς πώς ή εργασία πού δέν πληρώνεται καθόλου αντιπροσωπεύει μιá εκμετάλλευση πιό στυγνή άπό τήν εργασία πού πληρώνεται έστω και λίγο).

6. Αυτό δέν είναι π ρ ο φ α ν έ ς , και για νά γίνει πιό αίσθητη ή εκμετάλλευση τοϋ φοιτητή, ζητάμε νά ύπάρξει τεχνητά και τ υ π ι : κ á ένας μισθός.

7. Ό (διανοητικά) εργαζόμενος νέος γίνεται έτσι εκμεταλλευμένος (πολύ κακοπληρωμένος).

8. Το συνδικάτο τών εκμεταλλευμένων μισθωτών εργαζομένων φοιτητών μπορεί επιτέλους νά πάρει τή θέση του

δίπλα στα εργατικά συνδικάτα σαν Ισος πρὸν Ισον.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: "Αν οἱ μειοψηφικοὶ κέρδιζαν κάποτε μιὰ ἔνωση μετόχων κι ἂν τοὺς ἐρχόταν νὰ τὴ μετατρέβουν σὲ συνδικάτο ἐκμεταλλευμένων, θ' ἄρκοσε ν' ἀπατήσουν ἀπ' τὸ Κράτος ἕνα μισθὸ πείνας γι' αὐτοὺς τοὺς «εργαζομένους τῆς χρηματοδότησης». Ὁ μισθὸς θὰ δικαιολογήσει κατόπιν τὴ συμμαχία μὲ τὴν ἐργατικὴ τάξη.

*Ἐνα ἐργατικὸ ὑπο-συνδικάτο μεταφυτευμένο στοὺς φοιτητικὰ κύκλους εἶναι σκέτος παραλογισμὸς ἐξ αἰτίας τῆς ἀνομοιογένειας αὐτῶν τῶν κύκλων...

Ἰσογραμμίσαμε ἤδη τὸν χτυπητὰ βολονταριστικὸ χαρακτήρα τοῦ ἐπιδόματος σπουδῶν, οἱ συνέπειες τοῦ ὁμοῦ θάταν πῶς βαρεῖς ἀφοῦ θὰ κατάληγαν σ' ἕνα πλήρη ἔλεγχον τοῦ φοιτητῆ. Πραγματικὰ, αὐτὸ τὸ ἐπίδομα σπουδῶν, καθολικὸ, βασισμένο σὲ πανεπιστημιακὰ κριτήρια, θὰ ἀπελευθερώσει τὸν φοιτητὴ ἀπ' τὴν οἰκογένειά του: ὁποῖος ζῶσε ἀπ' τὴν οἰκογένειά του θὰ παίρνει ἐφεξῆς τὸ ἐπίδομά του ἀπ' τὸ Κράτος, ἐκεῖνος ποὺ ἡ οἰκονομικὴ του κατάσταση ἐξαρτιόταν ἀπ' τὸ χαμηλὸ εἰσόδημα τῶν γονιῶν του (ὕποτροφίες) θὰ τὴ δεῖ τώρα νὰ ἐξαρτιέται ἀπὸ τὸ πανεπιστημιακὸ του μέλλον. Ὁ φοιτητὴς θὰ δεθεῖ χειροπόδαρα, αἰχμάλωτος τοῦ Πανεπιστημίου... Ὁ φοιτητὴς ἀγοράζεται ἐπίσημα ἀπὸ τὴν ἐξουσία γιὰ νὰ γίνονται σπουδές. Βλέπουμε τί θὰ μπορούσε νὰ δώσει ἡ ἐμφισθήτηση τοῦ πανεπιστημίου, ἢ διτιθήποτε ἄλλου, ἀπὸ τὸν φοιτητὴ ποὺ θρίσκεται σὲ μιὰ τέτοια κατάσταση. Ὁλοκληρωτικὴ ἀρμολογία τοῦ φοιτητῆ σὲ περιβάλλον σύστημα νὰ τι προτείνουν ξεδιάντροπα οἱ φιλόδοξα βολονταριστὲς ἀκτιβίστες ὑπο-γραφειοκράτες.

Ἐνῶ κάνουν τὴν κοινὴ διαπίστωση πῶς ὁ φοιτητὴς ἐξαρτιέται ἀπ' τὴν οἰκογένειά του, θέλουν ν' ἀλλάξουν αὐτὴ τὴν ἐξάρτηση: Ὁ φοιτητὴς θὰ ἔχει ἐφεξῆς ἑκκατάβροχος τοῦ Κράτους.

Μία ἄλλη πλευρὰ τοῦ ἐπιδόματος σπουδῶν εἶναι ὁ οικονομικὸς τοῦ ρόλος. Καὶ πραγματικὰ ἡ ἐμπορευματικὴ κοινωνία ἐπιφυλάσσει εἰσοδήματα στοὺς εὐνοουμένους τῆς. Σ' ἀντάλλαγμα τῶν ἐπενδύσεών τους, οἱ κάτοχοι τῆς γῆς, τῶν ἀκίνητων καὶ κινητῶν ἀγαθῶν ἔχουν δικαίωμα σ' αὐτὰ τὰ εἰσοδήματα ἂν δὲν ἀποθησαυρίζουν. Ἡ ἐπένδυση σημαίνει, γι'

αὐτὸν ποὺ ἐπενδύει, μιά ἀπάρνηση τῆς κατανώσεως ἢ τῆς ἀμειψῆς χρήσης, ἐν ὄψει ἑνὸς ὑστερότερου κέρβους. Εἶναι λαμπὸν ἐπένδυση καὶ ὁ φόρος ποὺ πληρώνει ἕνας ὁδηγὸς ταξί ἢ ἓ χρόνος κ: ἢ ἐνέργεια ποὺ καταναλώνονται ἐν ὄψει μιᾶς ἀνώτερης εἰδίκευσης. Ἔτσι ὁ φοιτητὴς ἐπενδύει στὴ διάρκεια τῶν σπουδῶν του ἐν ὄψει μιᾶς ἐνδιαφέρουσας θέσης ποὺ θὰ τοῦ δώσει μεγαλύτερα εἰσοδήματα ἀπ' αὐτὰ ποὺ θάχε δουλεύοντας ὡς μαθητευόμενος, ἢ ἐρχόμενος στὸ πανεπιστήμιο γιὰ νὰ παραμεριστεῖ σ' ἕνα βραχὺ κύκλο σπουδῶν. Τὰ διπλώματά του ποὺ μοιράζονται ἀπὸ τὴν πανεπιστημιακὴ διοίκηση ἀποτελοῦν κατὰ συνέπεια τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς ἐπένδυσης. Εἶναι ἄλλωστε, ἀπ' τὴ μιὰ μεριά, ἡ προσπόθεση γιὰ τὴν ἀπόκτηση ἑνὸς ἐπιδόματος σπουδῶν, ὅπως τὸ συνέλαβαν οἱ λαμπροὶ μὲς κοινωνιολόγοι, καί, ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, ἓ ἀπώτατος σκοπὸς αὐτοῦ τοῦ προ-μισθοῦ. Ἡ συνεργία μὲ τὸ οὐστῆμα εἶναι ἔδῳ ὀλοφάνερη ἐφ' ὅσον τὸ συνδικάτο U.N. E.F. θέλει ἀπ' τὸ Κράτος νὰ βοηθᾶει τὸν νεαρὸ αὐτὸ (καὶ τὴν οἰκογένειά του) γιὰ νὰ ἐπενδύσει στὶς σπουδὲς του ποὺ θὰ τὸν κάνουν ἕναν προνομοσχο τοῦ συστήματος.

Τὸ σκάνδαλο δὲν ξεσπάει μόνον στὸ ἀτομικὸ ἐπίπεδο, εἶναι ἐξίσου χτυπητὸ σὲ μακρο-οικονομικὴ κλίμακα, ὅπου τὸ ἐπίδομα σπουδῶν ἀποτελεῖ γιὰ τὴν ἄρχουσα τάξη ἕνα πιστοποιητικὸ διαιώνισης. Ἀγοράζει τίς πιδ εὐπλαστες διάνοιες γιὰ ν' ἀνανεωθεῖ. Ἐπενδύει γιὰ τὸ μέλλον τῆς, πρόκειται σχεδὸν γιὰ ἀύτοχρηματοδότηση. Πρέπει νάσαι κανεὶς μαλάκας ὡς ὁσοιολογικὸς γιὰ νὰ πείθῃ τὸ πνευματικὸ κεφάλαιο ἀποτελεῖ μιὰ ἀναγκαῖα ἐπένδυση γιὰ τὸ Ἐθνος, ὅτι ἕνα Ἐθνος ποὺ δὲν θυσιάζει ἕνα μέρος τῶν εἰσοδημάτων του γιὰ τὴν ἐκπαίδευση ἐγκεφάλων δὲν πρέπει νὰ προοδεύσει. Αὐτοὶ οἱ κρετῖνοι καλοθελητὲς ἔχουν προφανῶς ὑπ' ὄψη τὰ συμφέροντα τῆς μπουρζουαζίας, ἐφόσον οἱ πρόοδοι τοῦ Ἐθνους δὲν εἶναι παρὰ ὁ πλουτισμὸς αὐτῆς τῆς μπουρζουαζίας.

Ἡ μικρὴ ἀντίφαση ποὺ κάνει τὴ μπουρζουαζία νὰ διαστάζει νὰ ἐπενδύει περισσότερα στὸ Πανεπιστήμιό τῆς, ἔχει ὡς συνέπεια μιὰ ἐπιφανειακὴ ἀντίθεση μεταξὺ τῶν φοιτητικῶν συμφερόντων καὶ τῶν συμφερόντων τῆς ἐξουσίας (ποὺ περιλαμβάνουν τὴν ἐξοικονόμηση τοῦ δημοσίου χρήματος). Ἡ κατεργαριὰ τῶν ἡλίθιων συνδικαλιστῶν εἶναι νὰ ἐξηγή-

σουν στη μπουρζουαζία ποιά είναι τὰ ἀληθινά της συμφέροντα, τί πρέπει νὰ κάνει γιὰ νὰ ἐπιλύσει τις ἀντιφάσεις της. Δὲν ἔχει καμμιά σφραγίδα ἂν αὐτοὶ οἱ συνδικαλιστὲς κάνουν μερικὲς μαλακισμένες ἀναλύσεις πάνω στὰ συμφέροντα τῆς μπουρζουαζίας· ἔκεινο πού μετράει εἶναι ἡ ἔννοια τῆς πρακτικῆς τους. ἢ συνειδητῶς διὰ πρὸς νὰ ἀνταποκριθοῦν στὶς «ἀληθινὲς ἐπιθυμίες» τῆς μπουρζουαζίας. Ἐὰν ἐπιφανειακὰ τὰ συμφέροντα τῶν φοιτητῶν καὶ τῆς ἐξουσίας ἀντιφάσκουν, οἱ συνδικαλιστὲς αὐτοὶ κάνουν τὸ πᾶν γιὰ νὰ μᾶς ἀποδείξουν διὰ δὲν ὑπάρχει οὔτε καν φαινομενικὴ ἀντίθεση.

Ὅσο γιὰ τὸ πρόβλημα τοῦ ἐπιδόματος σπουδῶν μὲ βάση κοινωνικὰ κριτήρια, νοθεύεται ἀπ' τὸ γεγονός διὰ περιέχει καὶ πανεπιστημιακὰ κριτήρια. Πράγματι, οἱ ὁπαδοὶ του δὲν θέλουν νὰ δίνονται χρήματα σ' ὅλους τοὺς φοιτητὲς ἀλλὰ μονάχα σ' ὅσους κατάγονται ἀπ' τις φτωχότερες οἰκογένειες. Ὅμως αὐτὸ δὲν μᾶς ὀδηγεῖ στὸ συμπέρασμα διὰ ἂν τὸ κριτήριον τῆς χορήγησής εἶναι κοινωνικόν, τὸ πανεπιστημιακὸ κριτήριον παύει νὰ ἰσχύει. Δὲν τίθεται ζήτημα νὰ μποροῦν οἱ γιοὶ ἐργατῶν νὰ χάνουν χρονιὰς χωρὶς νὰ διώχνονται ἀπ' τὸ Πανεπιστήμιον. Τὸ κοινωνικὸ κριτήριον εἶναι στὴν πραγματικότητα συνδυασμὸς τῶν δύο κριτηρίων· ἢ μᾶλλον εἶναι τὸ πανεπιστημιακὸ κριτήριον μὲ τὸν λογικὸ περιορισμὸ διὰ ὅσοι ἤδη ἔχουν πολλὰ λεφτὰ δὲν χρειάζονται κι ἄλλα. Οὐσιαστικὰ δὲν ὑπάρχει ἐπίδομα σπουδῶν πάνω στὴ βάση κοινωνικῶν κριτηρίων...

Ἡ ὑπεράσπιση τῶν φτωχῶν παιδιῶν τοῦ Πανεπιστημίου δὲν πρέπει νὰ γίνεται μὲ αἰτήματα καὶ ἀποσκοποῦν νὰ τοὺς κάνουν μεγάλους ἢ μικροὺς αὐθεντικοὺς συμμετόχους στὴν στικτὴ τάξη. Ἀντίθετα, πρέπει νὰ τοὺς συσπεράνει: πάνω στὴ βάση τοῦ ἀγῶνα ἐναντίον τῆς ἐξουσίας, ἐνὸς ἀγῶνα πού θὰ δημιουργήσῃ τὴν ἀλληλεγγύη ἀναμεταξύ τους καὶ πρὸς τοὺς ἀγῶνες τοῦ προλεταριάτου. Θὰ πρέπει νὰ καταλάβουν διὰ ἡ τύχη τους εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν τύχη τῆς ἐργατικῆς τάξης.

Μίσα σὲ μιὰ τέτοια προοπτικῇ, μπορούμε νὰ πάρουμε ἀπ' τὸ σύστημα τὸ μάξιμουμ. Μπορούμε νὰ διεκδικήσουμε ὑποτροφίες πάνω στὴ σημερινὴν βάση τους, ἐπιβάλλοντας ταυτόχρονα αὐξήσῃ τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τους. Εἶναι ἀ-

σκοπο να φανταζόμαστε μια νεφελώδη θεωρία που θα εξηγεί τη χορήγηση με πανεπιστημιακά κι όχι κοινωνικά κριτήρια. Έκείνο που μετράει είναι τα λεφτά που θα χουμε στη διάθεσή μας...

Πρέπει να χουμε περισσότερες φιλοδοξίες, να μην αρκούμαστε σε μερικές αντιδράσεις ούτε στα ψυχία της υπεράσπισης μιας κατηγορίας φοιτητών. Πρέπει να διαπιστώσουμε ότι το Πανεπιστήμιο, πέρα από το ρόλο του στον κοινωνικό και τεχνικό καταμερισμό της εργασίας, έχει την αποστολή να διοχετεύει τη σκέψη της έξουσίας. Το περιεχόμενο της ταξικής εκπαίδευσης είναι ή κουλτούρα αυτής της τάξης ή, όταν είναι «ουδέτερη», ή κουλτούρα προς όφελος αυτής της τάξης. Για τον αληθινό φοιτητή, το Πανεπιστήμιο είναι ο τόπος όπου μειται στις φόρμιουλες και στις ιερές επιστήμες που θα του επιτρέψουν να κυριαρχήσει στην κοινωνία, μαζί με τους δικούς του, μέσα στα πλαίσια της αστικής τάξης. Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση είναι μια μύηση στην κυριαρχία.

Η σχέση της έξουσίας που διδάσκεται στο Πανεπιστήμιο και στα Κολλέγια παίζει αναμφισβήτητα ένα σημαντικό ρόλο στην κοινωνία που αναφοδητούμε. Την ξαναβρίσκουμε να κατευθύνει την καθημερινή ζωή, με τους νόμους και την κάθε είδους ήθική, να οργανώνει και να διαιωνίζει την οικονομική κυριαρχία της μπουρζουαζίας...

ΜΕ ΤΗΝ ΛΥΣΣΑ ΣΤΑ ΣΩΘΙΚΑ!

Συντρόφοι,

Παρά την ολοφάνερη συμπαγνία των σταλινικών της Ένωσης Κομμουνιστών Φοιτητών (U.E.C.) και των αντιδραστικών, οι μεγαλόπρεπες συγκρούσεις της περασμένης Παρασκευής μαρτυρούν ότι οι φοιτητές, μέσα στον αγώνα, αρχίζουν γ' αποκοτόν μα συνείδηση που δεν είχαν μέχρι τώρα: ή άπαρχή της βίας είναι και άπαρχή του τέλους του ρεφορμισμοῦ.

Κάθε ενέργεια του συμβουλίου του Πανεπιστημίου, που συνεδρίασε σήμερα το πρωί, είναι μάταιη: αυτή ή άπαρχαιωμένη μορφή καταστολής είναι άνίσχυρη μπροστά στη βία του πεζοδρομίου. Η πενταετής απόβολή απ' όλα τα Πανεπιστήμια της Γαλλίας του συντρόφου μας Ζεράρ Μπιργκόν — που άποσιωπήθηκε απ' τον τύπο, όλες τις μικροομάδες και φοιτητικές ενώσεις —, ή άποβολή που άπειλεί σήμερα το σύντρόφό μας Ρενέ Ριεζέλ και εξη άλλους φοιτητές της Ναντέρ, άποτελούν για τις πανεπιστημιακές άρχές ένα τρόπο π α ρ ά δ ο σ ή ς τους στα χέρια της άστυναμίας.

Άπέναντι στην καταστολή, ο αγώνας που άρχίζει πρέπει να διατηρήσει τις μέθοδες βίαιης δράσης του, τή μόνη του δύναμη για την ώρα. Κυρίως όμως θα πρέπει να βάλει σε προβληματισμό τους φοιτητές που τον κάνουν. Γιατί δεν υπάρχουν μόνο μπασκίνες: υπάρχουν και τα ψέμματα των διάφορων τροτσκιστικών μικροομάδων (J.C.R., F.E.R., V.O), των κινεζόφιλων (U.J.C.M.L., Έπιτροπές Βιετνάμ της βάσης), των άναρχικών ά-λά Κόν-Μπεντίτ. Άς πάρουμε τις υποθέσεις μας στα δικά μας χέρια!

Το παράδειγμα των συντρόφων που συνελήφθησαν την Παρασκευή στη Σορβόννη, και που στασίασαν μέσα στην κλούβα που τους μετέφερε, είναι ένα παράδειγμα προς μίμηση. Όσο δεν υπάρχουν παρά μόνο τρεις μπασκίνες μέσα σε κάθε κλούβα, ξέρουμε πώς να τους περιποιηθοῦμε. Το προ-

ηγούμενο του αστυνομικού Μπρυνέ, που τον ξυλοφόρτωσαν χτές, πρέπει να γίνει νόμος: θάνατος στα καθάρματα!

Ήδη τ, βία κάνει τους ήγητίσκους των μικροσμάδων να τὸ βουλώνουν. Ἡ ἀμφισβήτηση τοῦ ἀστικοῦ Πανεπιστημίου μόνο, εἶναι ἓνα ἀσήμαντο γεγονός τῆ στιγμῆ που ὀ λ η ἡ κ ο ι ν ω ν ῖ α π ρ έ π ε ι ν ᾶ κ α τ α σ τ ρ α φ ε ῖ σ υ θ έ μ ε λ α .

Ζήτω οἱ Ζεγγκακοῦρεν!

Ζήτω ἡ Ἐπιτροπὴ Κοινῆς Σωτηρίας τῶν Βανδαλιστῶν (τοῦ Μπορντώ)!

Ζήτω οἱ Λυσσασμένοι!

Ζήτω ἡ I. S.!

Ζήτω ἡ Κοινωνικὴ Ἐπανάσταση!

Παρίσι, 6 τοῦ Μάη 1968
ΟΙ «ΛΥΣΣΑΣΜΕΝΟΙ»

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΚΑΙΓΕΤΑΙ!

Μήνυμα στο Συμβούλιο του Πανεπιστημίου

Λείψανα,

Ἡ χονδροειδής σας ἀγνοία τῆς ζωῆς σας στερεῖ κάθε δικαίωμα. Θέλετε καὶ τὴν ἀπόδειξη; Ἄν μπορεῖτε σήμερα νὰ συνεδριάξετε, ὀφείλεται στὶς ἀστυνομικὲς φάλαγγες πού σας καλύπτουν. Τὰ πράγματα μιλάνε ἀπὸ μόνα τους: κανεὶς δὲν σας δίνει πιά σημασία. Κλάψτε λοιπὸν γιὰ τὴν παλιά σας Σορδόνη.

Μερικοὶ ἀνίκανοὶ μοντερνιστὲς ἔβαλαν στὸ μυαλό τους νὰ μὲ ὑπερασπίσουν, πιστεύοντας — τελείως ἄστοχα — ὅτι ἀπὸ τοὺς ἔφτυσα, θὰ μπορούσα νὰ γίνω ἀρκετὰ ἐμφανισιμὸς, ἀξίος ὑπεράσπισης. Κάτι τέτοια μοῦ προκαλοῦν μόνο τὸ γέλιο. Παρὰ τὴν ἐπιμονή τους στὸ μαζοχισμό, αὐτοὶ οἱ ἀρριβίστες δὲν θὰ μπορούσαν οὔτε κἀν νὰ μπαλώσουν τὸ Πανεπιστήμιο. Κύριε Λεφέμπρ, σας γράφω στ' ἀρχῖδια μου.

Ὅσο πάει καὶ θὰ πληθαίνουν αὐτοὶ πού θὰ πάρουν μέσα ἀπὸ τὸ σύστημα σπουδῶν ὅ,τι καλύτερο ἔχει: τίς ὑποτροφίες. Μοῦ ἀρνηθήκατε τὴν ὑποτροφία, κι αὐτὸ ἦταν τὸ μόνον κακὸ πού μπορούσατε νὰ μοῦ κάνετε.

Ἡ σημερινὴ δίκη εἶναι φυσικά ἕνα παραμῦθι γελοιο. Ἡ πραγματικὴ δίκη ἔγινε μέσα στοὺς δρόμους, τῆ Δευτέρας, κι ἡ ἐπὶ γῆς δικαιοσύνη συνέλαβε ἤδη μιὰ τριανταριά ταραξίες. Τὸ βασικὸ γιὰ τοὺς συντρόφους μου εἶναι ἡ ἀνευζρων ἀπελευθέρωση δ λ ω ν τ ὠ ν κ α τ α δ : κ α σ θ έ ν τ ω ν (περιλαμβανομένων καὶ τῶν φοιτητῶν).

Ἡ ἐλευθερία εἶναι τὸ ἔγκλημα πού περιέχει ὅλα τὰ ἐγκλήματα.

Ἄλλοίμονο στὴ δικαιοσύνη τῶν ἀφεντάδων δταν τὸ κάστρο τους καίγεται!

Παρίσι, 10 τοῦ Μάη 1968
PENE PIEZEA

II. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ENRAGES - INTERNATIONALE SITUATIONNISTE ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ

Σ Υ Ν Τ Ρ Ο Φ Ο Ι ,

Έχοντας ύπ' όψη ότι τό εργοστάσιο τής Σύντ-Άβιασιόν στή Νάντη έχει καταληφθεί έδώ και δυό μέρες άπ' τούς εργάτες και σπουδαστές αύτής τής πόλης,

Έχοντας ύπ' όψη ότι τό κίνημα σήμερα επεκτείνεται σέ πολλά εργοστάσια (N.M.P.P. στό Παρίσι, Ρενώ στήν Κλεόν κλπ.),

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΣΟΡΒΟΝΝΗΣ κάνει έκκληση γιά τήν άμεση κατάληψη όλων τών εργοστασίων τής Γαλλίας και τόν σχηματισμό Έργατικών Συμβουλίων.

Σύντροφοι, διαδώστε και ξανατυπώστε τό γρηγορώτερο αύτή τήν έκκληση.

Σορβόννη, 16 τοῦ Μάη 1968, ώρα 3.30' μ.μ.

ΕΠΑΓΡΥΠΝΕΙΤΕ!

Σύντροφοι,

Ἡ κυριαρχία τῆς Ἐπαναστατικῆς Συνέλευσης δὲν ἔχει νόημα ἂν αὐτὴ δὲν ἀσχεῖ τὴν ἐξουσία τῆς.

Ἐδῶ καὶ 48 ὥρες, ἡ ἴδια ἡ ἱκανότητα λήψης ἀποφάσεων τῆς γενικῆς συνέλευσης τίθεται σὲ ἀμφισβήτηση μὲ μὴ οὐστηματικὴ κωλυσιεργία σὲ ὅλες τὶς προτάσεις ἐράσης.

Μέχρι σήμερα καμμία ἀπόφαση δὲν ψηφίστηκε οὔτε κἂν συζητήθηκε καὶ τὰ ἐκλεγμένα ἀπὸ τὴ γενικὴ συνέλευση ὄργανα (Ἐπιτροπὴ Κατάληψης καὶ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ) ἀντιμετωπίζουν τὸ συνεχὲς σαμποτάρισμα τῆς δουλειᾶς τους ἀπὸ ψευτο-αὐθόρμητους ὀργανισμοὺς.

Ὅλες οἱ συζητήσεις σχετικὰ μὲ τὴν ὀργάνωση, πού μερικοὶ θέλησαν νὰ παρουσιάσουν σὰν προκαταρκτικὲς κάθε δραστηριότητος, παραμένουν ἀφηρημένες ἔννοιες ἂν δὲν κάνομε τίποτα.

ΑΝ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΜΕ ΕΤΣΙ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΘΑ ΕΝΤΑΦΙΑΣΤΕΙ ΣΤΗ ΣΟΡΒΟΝΝΗ!

Ἡ ἀπαίτηση τῆς ἀμεσης δημοκρατίας εἶναι ἡ μίνιμουμ ὑποστήριξη πού οἱ ἐπαναστάτες φοιτητὲς μποροῦν νὰ προσφέρουν στοὺς ἐπαναστάτες ἐργάτες πού ἔχουν καταλάβει τὰ ἐργοστάσιά τους.

Εἶναι ἀπαράδεκτο νὰ μὴν ὑπάρξουν συνέπειες γιὰ τὰ ἐπεισόδια πού ἐγίναν χθὲς βράδυ στὴ Γενικὴ Συνέλευση!

Οἱ παπάρδες κάνουν ξανά τὴν ἐμφάνισή τους δταν σκίζονται οἱ ἀντι-κληρικὲς ἀφίσες.

Οἱ γραφειοκράτες ἐπανεμφανίζονται, χωρὶς ν' ἀποκαλύπτουν κἂν τ' ὄνομά τους, δταν παραλύουν κάθε συνειδητοποίηση τῆς ἐπαναστατικῆς κατεύθυνσης πού μπορεῖ νὰ πάρει τὸ κίνημα ξεκινώντας ἀπ' τὰ ὀδοφράγματα.

Ἐπαναλαμβάνομε γιὰ μὴ ἀκόμα φορὰ πῶς τὸ μέλλον θυσιάζεται δταν ξαναεβαίνει στὴν ἐπιφάνεια ὁ παλιὸς συνδικαλισμὸς. Ὁ κοινοβουλευτικὸς κρετινισμὸς θέλει νὰ ἐ-

γκατασταθεί στο βήμα, προσπαθεί να ξαναστήσει στα πόδια του το παλιό χιλιοπαλιωμένο σύστημα.

Σύντροφοι,

Η μεταρρύθμιση του Πανεπιστημίου είναι γελοία τη στιγμή που όλος αυτός ο παλιός κόσμος πρέπει να καταστραφεί.

Τό κίνημα ή είναι επαναστατικό ή δεν είναι τίποτα.

Έπιτροπή Κατάληψης της Σορβόνης
16 του Μάη 1968, ώρα 4.30' μ.μ.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Ἡ ἐπιτροπὴ τύπου ποὺ συνεδριάζει στὴν πτέρυγα C τοῦ δευτέρου ὀρόφου, στὴ βιβλιοθήκη Ἰ'καστὸν Ἀζάρ, ἀντιπροσωπεύει μόνο τὸν ἑαυτό της. Ἀπαρτίζεται ἀπὸ μιά δεκάδα φαητῶν-δημοσιογράφων, ποὺ ἀνυπομονοῦν νὰ καλοπιάσουν χωρὶς καθυστέρηση τοὺς μελλοντικούς ἐργασίες καὶ λογοκριτές τους.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ προσπαθεῖ νὰ μονοπωλήσει τὶς ἐπαφές μὲ τὸν Τύπο καὶ ἀρνείται νὰ μεταδώσει τὶς ἀνακοινώσεις τῶν ὀργάνων ποὺ ἐκλέχθηκαν κανονικά ἀπὸ τὴ Γενικὴ Συνέλευση.

ΑΥΤΗ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΥΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ: Μὴν ἀπευθύνεσθε πιά σ' αὐτήν.

Οἱ διάφορες ἐπιτροπές καὶ ὀμάδες ἐργασίας μποροῦν νὰ ἀπευθυνθοῦν ἄμεσα στὸ Γαλλικὸ Πρακτορεῖο Τύπου (508 45 40) ἢ στὶς διάφορες ἐφημερίδες:

«LE MONDE»: 770 91 29.

«FRANCE-SOIR»: 508 28 00

«COMBAT»: ἀφήστε ἓνα σημεῖωμα στὸν Ρομπέρ Τουμπόν, CEN 81 11.

Οἱ διάφορες ὀμάδες ἐργασίας μποροῦν, χωρὶς καμμιὰ μεσολάβηση καὶ ποδοπατώντας τοὺς μασκαρεμένους γραφειοκράτες, νὰ ποῦν ὅποτε θέλουν ὅ,τι θέλουν.

Μέχρι τὴν ἀποφινὴ Γενικὴ Συνέλευση ὅπου θὰ παρθοῦν νέες ἀποφάσεις, οἱ δημοσιογράφοι μποροῦν νὰ ἀπευθύνονται στὴν Ἐπιτροπὴ Κατάληψης καὶ στὴ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ ποὺ ἐκλέχθηκαν ἀπὸ τὴ χθεσινὴ Γενικὴ Συνέλευση.

ΟΛΟΙ ΑΠΩΣΕ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΩΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΕΣ.

Ἐπιτροπὴ Κατάληψης τοῦ Αὐτόνομου καὶ Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σορβόννης

16 τοῦ Μάη, ὥρα 5 μ.μ.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΟΥΣ ΧΕΙΡΑΓΩΓΟΥΣ! ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΟΥΣ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΕΣ!

Σύντροφοι,

Κανείς δέν πρέπει νά παραδέλφει τή σημασία τής αποψινης Γενικής Συνέλευσης (Πέμπτη 16 τοῦ Μάρ, . Ἐδῶ και δυὸ μέρες ὀρισμένα άτομα, πού εἶναι γνωστά ὡς πωλητές τής κομματικῆς τους σαλάτας, κατόρθωσαν νά παραλύσουν τίς Γενικές Συνελεύσεις, νά τίς ἐγκλωβίσουν μέσα σ' ἕνα γραφειοκρατικό κυκεώνα πού τῆ ἀδεξιότητά του φανερώνει ξεκάθαρα τήν περιφρόνησή του γι' αὐτές.

Ἡ Συνέλευση αὐτή πρέπει νά μάθει νά γίνεται σεβαστή ἢ νά ἐξαφανιστεῖ. Δύο σημεία πρέπει νά ἔχουν προτεραιότητα στή συζήτηση:

— ΠΟΙΟΣ ΕΛΕΓΧΕΙ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΑΣΗΣ,
καὶ ὁ ἀγδιαστικός της ρόλος ἔγινε ἀνυπόφορος;

— ΓΙΑΤΙ Ἡ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΥΠΟΥ, πού ἔχει τὸ θρόνος νά λογοκρίνει τὰ κείμενα τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπιφορτισθεῖ νά μεταβιβάζει στὰ πρακτορεῖα τύπου, ἀποτελεῖται ἀπὸ μαθητευόμενους δημοσιογράφους πού μοναδική τους φροντίδα εἶναι νά μὴ ἀπογοητεύσουν τὰ ἀφεντικά τῆς Ραδιοτηλεόρασης και νά μὴ διακινδυνεύσουν τὰ μελλοντικά τους πόστα;

Ἐξάλλου, τῆ στιγμῇ πού οἱ ἐργάτες ἀρχίζουν νά καταλαμβάνουν μιά σειρά ἐργοστασίων στή Γαλλία, ΠΑΙΡΝΟΝΤΑΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟ ΜΑΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΙΔΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ, ἡ ἐπιτροπὴ κατάληψης τῆς Σορβόννης ἐξέφρασε σήμερα στίς 3 μ.μ. τὴν ὑποστήριξή της πρὸς τὸ κίνημα. Τὸ κεντρικὸ πρόβλημα τῆς ἀποψινης Γενικής Συνέλευσης εἶναι λοιπὸν νά ἀποφανθεῖ μ' ἕνα ξεκάθαρο ψήφισμα ἂν ὑποστηρίξει ἢ ἀποκηρύσσει τὴν ἐκκλήση τῆς ἐπιτροπῆς κατάληψης πού τῆ ἴδια ἐξέλεξε. Ἐάν τὴν ἀποκηρύξει θά πάρει τὴν εὐθύνη νά ἐπιφυλάξει στοὺς φοιτητές ἕνα δικαίω-

μα πού άρνείται στην εργατική τάξη, κι επομένως δέν θά θέλει πιά νά κάνει λόγο για τίποτ' άλλο εκτός από μία γκωλιστική μεταρρύθμιση του Πανεπιστημίου.

Έπιτροπή Κατάληψης του Αυτόνομου
και Λαϊκού Πανεπιστημίου της Σορβόνης
16 του Μάη 1968, ώρα 6.30' μ.μ.

ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΝΑ ΔΙΑΔΟΘΟΥΝ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ!

(προκηρύξεις, προσφωνήσεις απ' τὰ μικρόφωνα, κόμικς, τραγούδια, γράψιμο στους τοίχους, γράψιμο στους πίνακες τῆς Σορδόννης, στίς κινηματογραφικές αλθουσες κατά τὴ διάρκεια τῆς προβολῆς ἢ σταματώντας τὴν, γράψιμο στίς ἀφίσες τοῦ μετροῦ, πρὶν τὸν ἔρωτα, μετὰ τὸν ἔρωτα, στὰ ἀσανσέρ, κάθε φορά πού σηκώνουμε τὸ ποτήρι γιὰ νὰ πιῶμε).

- ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ
- Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΣΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
- ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
- ΚΑΤΩ Η ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΗ - ΘΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
- ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ
- ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
- Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ ΘΑ ΕΥΤΥΧΗΣΕΙ ΜΟΝΟ ΟΤΑΝ Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΗΣ ΚΡΕΜΑΣΤΕΙ ΜΕ Τ' ΑΝΤΕΡΑ ΤΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΗ
- ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΜΠΑΣΚΙΝΕΣ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ
- ΝΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΘΟΥΝ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΗΚΑΝ ΓΙΑ ΛΗΛΑΣΙΑ ΣΤΙΣ 6 ΤΟΥ ΜΑΗ

Ἐπιτροπὴ Κατάληψης τοῦ Αὐτόνομου
καὶ Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σορδόννης
16 τοῦ Μάη 1968, ὥρα 7 μ.μ.

ΜΙΝΙΜΟΥΜ ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ*

«Έπειδή μοναδικός σκοπός μιᾶς επαναστατικής ὀργάνωσης είναι ἡ κατάργηση τῶν ὑπαρχουσῶν τάξεων μὲ τρόπο πὺν νὰ μὴν ἐπιφέρει μιὰ νέα διαίρεση τῆς κοινωνίας, θεωροῦμε σὰν επαναστατικὴ κάθε ὀργάνωση πὺν ἐπιδιώκει μὲ σ ο υ ν ἔ π ε ι α τὴ διεθνή πραγματοποίηση τῆς ἀπόλυτης ἐξουσίας τῶν Ἑργατικῶν Συμβουλίων, ὅπως διαγράφεται μέσα ἀπὸ τὴν ἐμπειρία τῶν προλεταριακῶν επαναστάσεων αὐτοῦ τοῦ αἰῶνα.

«Μιὰ τέτοια ὀργάνωση παρουσιάζει: μιὰ ἐνιαία κριτικὴ τοῦ κόσμου ἢ δὲν εἶναι τίποτα. Λέγοντας ἐνιαία κριτικὴ, ἐννοοῦμε μιὰ κριτικὴ πὺν στρέφεται ἀπροκάλυπτα καὶ δλοκληρωτικὰ ἐναντίον ὅλων τῶν γεωγραφικῶν ζωνῶν ὅπου ἔχουν ἐγκαθιδρυθεῖ διάφορες μορφές διαχωρισμένων κοινωνικο-οικονομικῶν ἐξουσιῶν, καὶ ἐπίσης ἐναντίον ὅλων τῶν ὁψεων τῆς ζωῆς.

»Μιὰ τέτοια ὀργάνωση ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ προγράμματός της στὴν δλοκληρωτικὴ ἀποικιοποίηση τῆς καθημερινῆς ζωῆς· δὲν ἐπιδιώκει τὴν αὐτοδιαχείριση τοῦ ὅ π ἄ ρ χ ο ν τ ο ς κ ὅ σ μ ο υ ἀπὸ τίς μάζες, ἀλλὰ τὴν ἀδιάκοπη μεταμόρφωσή του. Εἶναι φορέας τῆς ριζικῆς κριτικῆς τῆς π ο λ ι τ ι κ ῆ ς ο ἰ κ ο ν ο μ ι ἄ ς, τοῦ ξεπεράσματος τοῦ ἐμπορεύματος καὶ τῆς μισθωτῆς ἐργασίας.

» Μιὰ τέτοια ὀργάνωση ἀρνείται κάθε ἀναπαραγωγὴ μέσα στοὺς κόλπους της τῶν ἱεραρχικῶν συνθηκῶν τῆς ὀπάρχουσας κοινωνίας. Ὁ μόνος περιορισμὸς γιὰ τὴ συμμετο-

---

* Ἀπὸ τὸ νο 11 τοῦ περιοδικοῦ «INTERNATIONALE SITUATIONNISTE». Τυπώθηκε σὰν προκήρυξη στὶς 15 τοῦ Μᾶη. (Ἄναδημοσιεύεται ἢ ἑλληνικὴ μετάφραση πὺν περιέχεται στὸ «Πεζοδρόμιο III: Γενικευμένη Αὐτοδιδόθυση καὶ Συμβουλευτικὴ Ὀργάνωση», ἐκδόσεις «Διεθνῆς Βιβλιοθήκη», σελ. 79-80 — Σημ. τοῦ Μετ.).

χή στην ολοκληρωτική δημοκρατία της, είναι ή αναγνώριση και ή αυτο-οικειοποίηση απ' όλα τὰ μέλη της τ η ς συνοχ η ς τ η ς κριτικ η ς τ η ς· ή συνοχή αυτή πρέπει νά βρίσκεται στην καθαυτό κριτική θεωρία και στη σχέση αυτής της θεωρίας με την πρακτική δραστηριότητα. Μιά τέτοια οργάνωση κριτικάρει ριζικά κάθε ιδεολογία σάν διαχωρισμένη εξουσία τών ιδεών και ιδέες τής διαχωρισμένης εξουσίας. Έτσι, είναι ταυτόχρονα ή άρνηση κάθε επίβιωσης τής θρησκείας και του σύγχρονου κοινωνικού θεάματος τò οποιο, από τή μαζικοποιημένη πληροφόρηση μέχρι τή μαζικοποιημένη κουλτούρα, μονοπωλεί κάθε επικοινωνία τών ανθρώπων, μετατρέποντάς την σέ μονομερή παθητική άποδοχή τών εικόνων τής άλλοτριωμένης δραστηριότητάς τους. Καταπολεμά κάθε "επαναστατική ιδεολογία" άποκαλύπτοντάς την σάν προσωπογραφία τής άποτυχίας του επαναστατικού έγχειρήματος, σάν ιδιωτική ιδιοκτησία νέων ειδικών τής εξουσίας, σάν άπότμημας νέας άντιπροσωπείας πού ύψώνεται υπεράνω τής προλεταριοποιημένης πραγματικής ζωής.

»Η σύγχρονη επαναστατική οργάνωση είναι τελικά μία κριτική τής πολιτικής. Πρέπει νά επιδιώκει ρητά, μέσα στη νίκη της, τò τέλος της σάν διαχωρισμένη οργάνωση».

ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΦΙΣΣΩΝ ΤΟΙΧΟΚΟΛΛΗΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ 14 ΜΑΪΟΥ

Ε Π Α Γ Γ Ρ Υ Π Ν Ε Ι Τ Ε !

Οι λακίδες του Κράτους και του Κεφαλαίου βρίσκονται
ανάμεσά μας!

«Αφανίστε λοιπόν μιά για πάντα κάθε τι που μπορεί
μιά μέρα να καταστρέψει το έργο σας» (Σάντ).

ΑΓΣΣΑΣΜΕΝΟΙ - Ι.Σ.

Μετά τον Θεό, πέθανε και η τέχνη. Οι παπάδες της κα-
λά θα κάνουν να εξαφανιστούν!

ΕΝΑΝΤΙΑ σε κάθε επιδίωξη της τέχνης,

ΕΝΑΝΤΙΑ στην κυριαρχία του διαχωρισμού,

ΑΜΕΣΟ ΔΙΑΛΟΓΟ

ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ

ΑΥΤΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΚΛΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ

ΑΓΣΣΑΣΜΕΝΟΙ - Ι.Σ.

Σύντροφοι,

Ας αποχριστιανοποιήσουμε άμέσως τη Σορβόνη.

Δέν μπορούμε πιά να ανεχόμαστε μιά εκκλησιούλα μέσα
στο χώρο της!

Ας ξεθάψουμε κι ας αποστείλουμε στο Έλιζέ και στο
Βατικανό το λείψανο του άχρείου Ρισελιέ, πολιτικού άνδρός
και καρδινάλιου.

ΑΓΣΣΑΣΜΕΝΟΙ - Ι.Σ.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΠΟΥ ΣΤΑΛΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 17 ΜΑΪΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΣΟΡΒΟΝΝΗΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ, ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Έχουμε συνείδηση ότι αρχίζουμε να γράφουμε την Ιστορία μας — ΣΤΟΠ — Έννοούμε να το κάνουμε γνωστό στις επερχόμενες γενεές μέσω των αρχείων του Ίνστιτούτου σας — ΣΤΟΠ — Η ανθρωπότητα θα ευτυχίσει μόνο όταν ο τελευταίος καπιταλιστής κρεμαστεί με τ' άντερα του τελευταίου γραφειοκράτη — ΣΤΟΠ — Ζήτω οι καταλήψεις των εργοστασίων — ΣΤΟΠ — Ζήτω η διεθνής εξουσία των εργατικών συμβουλίων — ΣΤΟΠ — Έπιτροπή Κατάληψης της Αυτόνομης και Λαϊκής Σορβόννης.

ΚΛΗΓΗΤΗ ΙΒΑΝ ΣΒΙΤΑΚ, ΠΡΑΓΑ, ΤΣΕΧΟ- ΣΛΟΒΑΚΙΑ

Η Έπιτροπή Κατάληψης της Αυτόνομης και Λαϊκής Σορβόννης στέλνει στον σύντροφο Σβίτακ και στους τσεχοσλοβάκους επαναστάτες τους συντροφικούς της χαιρετισμούς — ΣΤΟΠ — Ζήτω η διεθνής εξουσία των εργατικών συμβουλίων — ΣΤΟΠ — Η ανθρωπότητα θα ευτυχίσει μόνο όταν ο τελευταίος καπιταλιστής κρεμαστεί με τ' άντερα του τελευταίου γραφειοκράτη — ΣΤΟΠ — Ζήτω ο επαναστατικός μαρξισμός.

ΖΕΝΓΚΑΚΟΥΡΕΝ, ΤΟΚΥΟ, ΙΑΠΩΝΙΑ

Ζήτω η πάλη των γιαπωνέζων συντρόφων που έχαιναν τον αγώνα στο μέτωπο του αντισταλινισμού και ταυτόχρονα του αντιιμπεριαλισμού — ΣΤΟΠ — Ζήτω οι καταλήψεις των εργοστασίων — ΣΤΟΠ — Ζήτω η γενική άπεργία — ΣΤΟΠ — Ζήτω η διεθνής εξουσία των εργατικών συμβουλίων — ΣΤΟΠ — Η ανθρωπότητα θα ευτυχί-

σει μόνο ήταν ο τελευταίος γραφειοκράτης κρεμαστεί με τ' άντερα του τελευταίου καπιταλιστή — ΣΤΟΠ — Έπιτροπή Κατάληψης της Αυτόνομης και Λαϊκής Σοβδόνης.

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ Ε.Σ.Σ.Δ., ΚΡΕΜΛΙΝΟ, ΜΟΣΧΑ

Τράμπετε γραφειοκράτες — ΣΤΟΠ — Ή διεθνής έξουσία των συμβουλίων των εργαζομένων σύντομα θά σάς σαρώσει — ΣΤΟΠ — Ή άνθρωπότητα θά εύτυχήσει μόνο όταν ο τελευταίος γραφειοκράτης κρεμαστεί με τ' άντερα του τελευταίου καπιταλιστή — ΣΤΟΠ — Ζήτω ή πάλη των ναυτών της Κρονστάνης και της Μαχνοβσίνα εναντίον του Τρότσκι και του Λένιν — ΣΤΟΠ — Ζήτω ή συμβουλευτική εξέγερση της Βουδαπέστης του 1956 — ΣΤΟΠ — Κάτω τό Κράτος — ΣΤΟΠ Ζήτω ο έπαναστατικός μαρξισμός — ΣΤΟΠ — Έπιτροπή Κατάληψης της Αυτόνομης και Λαϊκής Σοβδόνης.

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΚΙΝΕΖΙΚΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ, ΠΕΚΙΝΟ

Τράμπετε γραφειοκράτες — ΣΤΟΠ — Ή διεθνής έξουσία των εργατικών συμβουλίων σύντομα θά σάς σαρώσει — ΣΤΟΠ — Ή άνθρωπότητα θά εύτυχήσει μόνο όταν ο τελευταίος γραφειοκράτης κρεμαστεί με τ' άντερα του τελευταίου καπιταλιστή — ΣΤΟΠ — Ζήτω οι καταλήψεις των εργοστασίων — ΣΤΟΠ — Ζήτω ή μεγάλη κινέζικη προλεταριακή επανάσταση του 1927 που προδόθηκε από τους σταλινικούς γραφειοκράτες — ΣΤΟΠ — Ζήτω οι προλετάριοι της Καντώνας και άλλων περιοχών που πήραν τά όπλα ενάντια στον δήθεν λαϊκό στρατό — ΣΤΟΠ — Ζήτω οι κινέζοι εργάτες και σπουδαστές που κήρυξαν τον πόλεμο εναντίον της λεγόμενης Πολιτιστικής Έπανάστασης και της μαοϊκής γραφειοκρατικής τάξης πραγμάτων — ΣΤΟΠ — Ζήτω ο επαναστατικός μαρξισμός — ΣΤΟΠ — Κάτω τό Κράτος — ΣΤΟΠ — Έπιτροπή Κατάληψης της Αυτόνομης και Λαϊκής Σοβδόνης.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΣΟΡΒΟΝΗΣ

Ἡ κατάληψη τῆς Σορβόνης, πού ἄρχισε τῆ Δευτέρα 13 τοῦ Μάη, ἐγκαινίασε μιὰ νέα περίοδο στήν κρίση τῆς σύγχρονης κοινωνίας. Τὰ γεγονότα πού διαδραματίζονται σήμερα στή Γαλλία προδιαγράφουν τήν ἐπιστροφή τοῦ προλεταριακοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος σ' ὅλες τίς χώρες. Αὐτό πού εἶχε ἤδη περάσει ἀπ' τῆ θεωρία στίς ὀδομαχίες, τώρα πέρασε στόν ἀγώνα γιά τήν κυριαρχία πάνω στά μέσα παραγωγῆς. Ὁ ἐξελεγμένος καπιταλισμός πίστευε ὅτι εἶχε ξεμπερδέψει μέ τήν πάλη τῶν τάξεων: κι ὁμως νά πού ξαναρχίζει! Τό προλεταριάτο δέν ὑπῆρχε πιά: κι ὁμως νάτο!

Μέ τήν παράδοση τῆς Σορβόνης στούς φοιτητές ἡ κυβέρνηση ἤλπιζε νά καλιμάρει τήν ἐξέγερσή τους, πού ἤδη εἶχε κατορθώσει νά κρατήσει: μιὰ δλόκληρη νύχτα μέσα στά ἔδοφράγματά της μιὰ συνοικία τοῦ Παρισιοῦ, ἡ ὁποία ἀνακτιήθηκε μέ τόση δυσκολία ἀπ' τήν ἀστυνομία. Ἄφηναν τῆ Σορβόνη στούς φοιτητές γιά νά συζητήσουν ἐπιτέλους εἰρηνικά γύρω ἀπ' τὰ πανεπιστημιακά τους προβλήματα. Ὅμως ὅσοι μετεῖχαν στήν κατάληψη ἀποφάσισαν ἀμέσως νά ἀνοίξουν τίς πόρτες τῆς στόν πληθυσμό γιά νά συζητηθοῦν ἐλεύθερα τὰ γενικά προβλήματα τῆς κοινωνίας. Ἐπρόκειτο λοιπόν γιά τὸ προσχέδιο ἐνός σ υ μ β ο υ λ ί ο υ , ὅπου οἱ ἴδιοι οἱ φοιτητές ἔπαυαν νά εἶναι φοιτητές ξεφεύγοντας ἀπ' τῆ μιζέρια τους.

Βέβαια ἡ κατάληψη ποτέ δέν ἦταν ὀλική: ἀνέχονταν ἔρισμένα διοικητικά γραφεῖα ἰ ἴνα παρεκκλήσι. Ἡ δημοκρατία ποτέ δέν ἦταν πλήρης: οἱ μελλοντικοὶ τεχνοκράτες τοῦ συνδικάτου U.N.E.F. ἐννοοῦσαν νά «προσφέρουν ὑπηρεσίες», ἐνῶ κι ἄλλοι πολιτικοὶ γραφειοκράτες ἤθελαν νά χειραγωγοῦν. Ἡ συμμετοχή τῶν ἐργαζομένων παρέμεινε ἀρκετὰ περιορισμένη: σύντομα κατέληξε νά τεθεῖ ὑπὸ συζήτηση ἀκόμα καί ἡ ἴδια ἡ παρουσία μὴ φοιτητῶν. Πολλοὶ φοιτητές,

καθηγητές, δημοσιογράφοι ή ηλίθιοι άλλων επαγγελματιών
έρχόντουσαν σαν θεατές.

Παρ' όλες αυτές τις ανεπάρκειες, που δεν θα πρέπει
νά μας εκπλήσσουν αν αναλογιστούμε την αντίφαση μεταξύ
της ευρύτητας του άγωνα και των στενών όρων του φοιτητι-
κού περιβάλλοντος, το παράδειγμα των καλύτερων διψων
μιας τέτοιας κατάστασης πήρε άμέσως έκρηκτική σημασία.
Οι εργάτες είδαν έμπρακτα την ελεύθερη συζήτηση, την ά-
ναζήτηση μιας ριζικής κριτικής, την άμεση δημοκρατία —
ένα δικαίωμα που θάπρεπε νά κατακτηθεί. Έπρόκειτο, έστω
και μέσα στα όρια μιας Σορβόννης άπελευθερωμένης άπ' το
Κράτος, για το πρόγραμμα της επανάστασης που προέκρινε
τόν έαυτό του με τις μορφές που του άρμόζουν. Την επομέ-
νη άπό την κατάληψη της Σορβόννης, οι εργάτες της Σύντ-
'Αδισιόν στη Νάντη κατελάμβαναν το έργοστάσιό τους. Την
 τρίτη μέρα, Πέμπτη 16 του μηνός, καταλαμβάνονταν τα έρ-
γοστάσια της Ρενώ στην Κλεν και στο Φλέν, ενώ άρχισε
το κίνημα στο Ν.Μ.Ρ.Ρ. και στο Μπουλόν-Μπιγιανκούρ (ξε-
κινώντας άπ' το έργοστήρι 70). Στο τέλος της έβδομαδάς
είχαν καταληφθεί έκατό έργοστάσια, ενώ το κύμα των άπερ-
γιών — που το άποδέχονταν αλλά ποτέ δεν το έξαπέλυσαν
οί συνδικαλιστικές γραφειοκρατίες — παρέλυε τους σιδηρο-
δρόμους και έξελισσόταν προς τη γενική άπεργία.

Η μόνη έξουσία στη Σορβόννη ήταν ή γενική συνέλευ-
ση δρων μετείχαν στην κατάληψη. Στην πρώτη της συνεδρί-
αση στις 14 του Μάη είχε εκλέξει, μέσα σέ κάποια σύγχυση,
μιά έπιτροπή κατάληψης άπό 15 μέλη που μπορούσαν νά ά-
νακληθούν καθημερινά άπό την ίδια. Μόνο ένας άπ' αυτούς
τους εκπροσώπους, που άνήκε στην ομάδα των «Αυσσασμέ-
νων» της Ναντέρ και του Παρισιού, είχε εκθέσει ένα πρό-
γραμμα: υπεράσπιση της άμεσης δημοκρατίας στη Σορβόν-
νη και άπόλυτη κυριαρχία των εργατικών συμβουλίων σαν
τελικός σκοπός. Η γενική συνέλευση της επομένης επανε-
ξέλεξε όμαδικά την έπιτροπή κατάληψης, που μέχρι τότε δεν
είχε μπορέσει νά κάνει τίποτα. Πράγματι, όλοι οι τεχνικοί
όργανισμοί που είχαν έγκλιδρωθεί στη Σορβόννη υπάκουαν
σέ μία σκοτεινή έπιτροπή, όνομαζόμενη «συντονιστική» και
άποτελούμενη άπό καλοθελητές και βαρύνοντα συντηρητικούς
όργανωτές που δεν είδιναν λόγο σέ κανέναν. Μιά ώρα μετά

την επανεκλογή της επιτροπής κατάληψης, ένας απ' τους «συντονιστές» άποπειράθηκε να την παύσει με μία ιδιωτική πιεζήτηση. Μία άμεση έκκληση στη βάση, που έγινε στην αυλή της Σορβόνης, ύποκίνησε ένα κίνημα διαμαρτυρίας και ανάγκασε τον χειραγωγό να βάλει την ούρα κάτω απ' τα σκέλια. Την επομένη, Πέμπτη 16 του μηνός, δεκατρία μέλη της επιτροπής κατάληψης είχαν εξαφανιστεί κι έτσι δύο μόνο σύντροφοι: — ο ένας ήταν το μέλος της ομάδας των «Λυσασσιένων» — βρίσκονταν επενδυμένοι με τη μοναδική ανάθεση εξουσίας που ενέκρινε η γενική συνέλευση, ενώ η σοβαρότητα της στιγμής άπαιτούσε άμεσες αποφάσεις: η δημοκρατία καταπατούνταν διαρκώς στη Σορβόνη, ενώ παραέξω επέκτεινονταν οι καταλήψεις εργοστασίων. Η επιτροπή κατάληψης, μαζεύοντας γύρω της όσο το δυνατόν περισσότερους απ' τους ανθρώπους που ήταν αποφασισμένοι να διαφυλάξουν τη δημοκρατία στη Σορβόνη, ανακοίνωνε στις 3 το απόγευμα μία έκκληση για «την κατάληψη όλων των εργοστασίων της Γαλλίας και τον σχηματισμό εργατικών συμβουλίων». Για να επιτευχθεί η μετάδοση αυτής της έκκλησης, η επιτροπή κατάληψης αναγκάστηκε ταυτόχρονα να αποκαταστήσει τη δημοκρατική λειτουργία της Σορβόνης. Χρειάστηκε να πάρει στα χέρια της, ή να ξαναδημιουργήσει παράλληλα, όλες τις υπηρεσίες που θ ε ω ρ η τ ι κ ά βρίσκονταν υπό τον έλεγχό της: κεντρικό μεγάφωνο, εκτύπωση, διασχολική σύνδεση, υπηρεσία τάξης. Περιφρόνησε τις φωνασκίες των εκπροσώπων διάφορων πολιτικών ομάδων (I. C.R., μαοϊκοί κλπ.), υπενθυμίζοντας ότι μόνο στη γενική συνέλευση είχε να δώσει λόγο. Ήθελε να λογοδοτήσει το Γ-βιο βράδυ, αλλά η πρώτη πορεία προς τη Ρενώ-Μπιγιανκούρ (που στο άναμεταξύ μαθεύτηκε η κατάληψή της), μία πορεία που αποφασίστηκε ομόφωνα απ' όσους μετείχαν στην κατάληψη της Σορβόνης, οδήγησε στην αναβολή της γενικής συνέλευσης για την επομένη στις 2 το απόγευμα.

Τη νύχτα, κι ενώ χιλιάδες σύντροφοι βρίσκονταν στο Μπιγιανκούρ, ορισμένα άγνωστα άτομα αυτοσχέδιασαν μία γενική συνέλευση, που διως διαλύθηκε από μόνη της όταν η επιτροπή κατάληψης, έχοντας πληροφορηθεί την ύπαρξή της, έστειλε δύο εκπροσώπους για να υπενθυμίσουν τον παράνομο χαρακτήρα της.

Τὴν Παρασκευὴ 17 τοῦ μηνὸς στίς 2 τὸ ἀπόγευμα, ἡ κανονικὴ συνέλευση βρῆκε τὸ βῆμα κατεληγμένον γιὰ πολ-
λὴ ὥρα ἀπὸ μιὰ φτιαχτὴ ὑπηρεσία τάξης τῆς τροτσοκιστικῆς
F.E.R., καὶ ἐξάλλου διεκόπη στίς 5 ἡ ὥρα ἐξ αἰτίας τῆς δεύ-
τερης πορείας πρὸς τὸ Μπιγιανκούρ.

Τὸ ἴδιο βράδυ, στίς 9, ἡ ἐπιτροπὴ κατάληψης μπόρεσε
ἐπιτέλους νὰ λογοδοτήσῃ γιὰ τὶς δραστηριότητές της. Ὅμως
δὲν κατόρθωσε μὲ κανένα τρόπο νὰ θέσῃ σὲ συζήτηση καὶ
ψηφοφορία τὴν ἔκθεση πεπραγμένων της, καὶ εἰδικώτερα τὴν
ἔκκλησὴ της γιὰ τὴν κατάληψη τῶν ἐργοστασίων, πού ἡ
συνέλευση δὲν πῆρε τὴν εὐθύνη νὰ ἀποκηρύξῃ ἀλλὰ οὔτε καὶ
νὰ ἐπικροτήσῃ. Μπροστὰ σὲ μιὰ τέτοια ἀνεπάρκεια, τὸ μόνο
πού ἔμενε στὴν ἐπιτροπὴ κατάληψης ἦταν νὰ ἀποσυρθεῖ.
Ἡ συνέλευση φάνηκε ἐξίσου ἀνίκανη νὰ διαμαρτυρηθεῖ ἐ-
ναντίον μιᾶς νέας εἰσβολῆς στὸ βῆμα τῶν στρατευμάτων τῆς
F.E.R., πού τὸ πραξικόπημά τους προφανῶς κατευθυνόταν
ἐναντίον τῆς προσωρινῆς συμμαχίας τῶν γραφειοκρατῶν τῆς
I.C.R. καὶ τῆς U.N.E.F. Οἱ ὁπαδοὶ τῆς ἀμεσης δημοκρατί-
ας διαπίστωσαν, καὶ τὸ γνωστοποίησαν ἐπὶ τόπου, ὅτι δὲν
εἶχαν πιά καμμιά δουλειὰ στὴ Σορβόννη.

Τῆ στιγμῇ ἀκριβῶς πού τὸ παράδειγμα τῆς κατάληψης
ἀρχίζει νὰ ἀκολουθεῖται στὰ ἐργοστάσια, μέσα στὴ Σορβόν-
νη καταρρέει. Κι αὐτὸ γίνεται ἀκόμα σοβαρότερο, ἀν ἀνα-
λογιστοῦμε ὅτι οἱ ἐργάτες ἔχουν ἐναντίον τους μιὰ γραφειο-
κρατία ἀπείρως ἰσχυρότερη ἀπ' τὴν ἐρασιτεχνικὴ γραφειο-
κρατία τῶν φοιτητῶν ἢ ἀριστεριστῶν. Ἐξάλλου οἱ ἀριστερι-
στὲς γραφειοκράτες, παίζοντας τὸ παιχνίδι τῆς C.G.T. γιὰ
νὰ τοὺς ἀναγνωριστοῦν μιὰ κάποια ὑπαρξὴ στὸ περιθώριο, δια-
χωρίζουν αὐθαίρετα τοὺς φοιτητὲς ἀπ' τοὺς ἐργάτες πού «δὲν
χρειάζεται νὰ πάρουν μάθημα». Ὅμως στὴν πραγματικότη-
τα οἱ φοιτητὲς ἤδη ἔδωσαν ἓνα μάθημα σταῖς ἐργάτες: μὲ
τὴν κατάληψη τῆς Σορβόννης καὶ μὲ τὴ σύντομη ὑπαρξὴ
μιᾶς πραγματικῆς δημοκρατικῆς συζήτησης. Ὅλοι οἱ γρα-
φειοκράτες μᾶς λένε δημαγωγικὰ ὅτι ἡ ἐργατικὴ τάξη εἶναι
ἐνθλιτικὴ γιὰ νὰ κρύψουν ὅτι εἶναι ἀλυσσοδεμένη, καὶ πῶτα
ἀπ' ὅλα ἀπ' τοὺς ἴδιους (τώρα ἢ στὰ ὄνειρά τους, ἀνάλογα
μὲ τὴν ταμπέλα). Ἀντιτάσσουν τὴν ψευδῆ σοβαρότητά τους
στὴ «γιορτὴ» τῆς Σορβόννης, ἀλλὰ εἶναι ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ
γιορτὴ πού ἔφερε μέσα της τὴ μοναδικὴν σοβαρότητα: τὴ ρι-

ζική κριτική της υπάρχουσας κοινωνίας.

Ο φοιτητικός αγώνας έχει τώρα ξεπεραστεί. Ἀκόμα περισσότερα ξεπερασμένες είναι όλες οι ενοχλητικές γραφειοκρατικές ήγεςίες που θεωρούν σκόπιμο να προσποιούνται ότι σέβονται τους σταλινικούς, τη στιγμή που η C.G.T. και το λεγόμενο κομμουνιστικό κόμμα τ ρ έ μ ο υ ν . Ἡ λύση της σημερινής κρίσης βρίσκεται στα χέρια τῶν ἴδιων τῶν εργαζομένων, ἂν κατορθώσουν νὰ πραγματοποιήσουν μὲ τὴν κατάληψη τῶν ἐργοστασίων τους αὐτὸ που οἱ πανεπιστημιακὲς καταλήψεις ἔφησαν μόνο νὰ διαγραφεῖ.

Οἱ σύντροφοι που ὑποστήριξαν τὴν πρώτη ἐπιτροπὴ κατάληψης τῆς Σορβόνης, ἡ «Ἐπιτροπὴ ENRAGES - INTERNATIONALE SITUATIONNISTE», ἕνας ὀρισμένος ἀριθμὸς εργαζομένων και μερικοὶ φοιτητές, σχημάτισαν ἕνα Συμβούλιο γιὰ τὴ συνέχιση τῶν καταλήψεων: φυσικά ἡ συνέχιση τῶν καταλήψεων δὲν μπορεῖ νὰ νοηθεῖ παρὰ μόνο μέσω τῆς ἐπέκτασής τους, ποσοτικῆς και ποιοτικῆς, που δὲν θὰ πρέπει νὰ φεισθεῖ κανενὸς ἀπ' τὰ ὑπάρχοντα καθεστῶτα.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ
Παρίσι, 19 τοῦ Μάη 1968

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Μέσα σέ δέκα μέρες, όχι μόνο καταλήφθηκαν από τούς εργάτες εκατοντάδες εργοστάσια και μιά αϋθόρμητη γενική απεργία παρέλυσε ολοκληρωτικά τή δραστηριότητα τής χώρας, αλλά και διάφορα κτιρια πού άνήκουν στο Κράτος καταλήφθηκαν από επιτροπές πού επιβλήθηκαν επί τόπου και ανέλαβαν τή διαχείρισή τους. Μπροστα σέ μιά τέτοια κατάσταση, πού μέ κανένα τρόπο δέν μπορεί νά διαρκέσει, αλλά πού υφίσταται μπροστά σέ μιά έναλλακτική λύση νά εξαπλωθεί ή νά εξαφανιστεί (καταστολή ή διαλυτικές διαπραγματεύσεις), όλες οι παλιές λύσεις έχουν παραμεριστεί, ενώ επιβεβαιώνονται όλες οι ριζοσπαστικές απόψεις για τήν επιστροφή του έπαναστατικού προλεταριακού κινήματος. 'Ιδ γεγονός σι όλο τό κίνημα ο υ σ ι α σ τ ι κ ά εξαπολύθηκε εδώ και πέντε μήνες από μισή ντουζίνα έπαναστατών τής ομάδας των «Λυσοσπένων», δείχνει ευγλωττα σι οι αντίκειμενικές συνθήκες ήδη ύπήρχαν. Ήδη τό γαλλικό παράδειγμα άντηχεί πέρα άπ' τά σύνορα και οδηγεί στήν έπανεμφάνιση του διεθνισμού, αναπόσπαστου στοιχείου των έπαναστάσεων του αιώνα μας.

Ο θεμελιώδης άγώνας θέτει σήμερα αντιμετώπους, άπό τή μιά μεριά τή μάζα των εργαζομένων — πού δέ έχουν άμεσα τό λόγο — κι άπό τήν άλλη τίς πολιτικές και συνδικαλιστικές γραφειοκρατίες τής άριστερας, πού — αν και ξεκινάνε άπ' τό περιορισμένο 14% των συνδικαλισμένων μέσα στον ένεργό πληθυσμό — έλέγχουν τίς π ό ρ τ ε ς τ ω ν έ ρ γ ο σ τ α σ ί ω ν και τό δικαίωμα νά μιλάνε και νά διαπραγματεύονται έν όνόματι αυτών πού έχουν κάνει τήν κατάληψη. Οι γραφειοκρατίες αυτές δέν είναι εκφυλισμένες και προδοτικές εργατικές οργανώσεις, αλλά ένας μηχανισμός άφομοίωσης στήν καπιταλιστική κοινωνία. Μέσα στήν τωρινή κρίση αποτελούν τό κύριο στήριγμα του κλονισμένου καπιταλισμού.

FIN
DE
L'UNIVERSITÉ

CONSEIL POUR LE MAINTIEN DES OCCUPATIONS

L'INUMANITÉ
MISERA HEUREUSE
QUE LE JOUR OÙ
LE DERNIER BUREAUCRATE
AURA ÉTÉ PENDU AVEC LES
TRAPES DU DERNIER
CAPITALISTE

Telegramm Télégramme Telegramma

von - de - da 74 1553 PARIS	80 509463	No 17 1315	Wörter Mots Parole	Aufgaben dem Consigné le Consegnato il	Stunde Heure Ora
-----------------------------------	--------------	---------------	--------------------------	--	------------------------

Erhalten - Reçu - Ricevuto		Befördert - Transmis - Transmesso		
Ort SD PARIS F	Name - Nom - Nome 1968 MAY 17 13-52	nach - à - a	Stunde - Heure - Ora	Name - Nom - Nome

No 3986

CIRA 24 BEAUMONT LAUSANNE

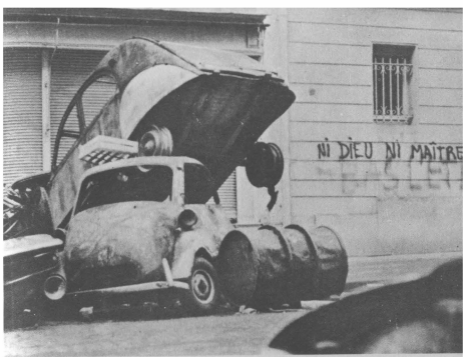
ADES : NOUS AVONS CONSCIENCE DE COMMENCER A FAIRE HISTOIRE
 OUS TENONS A LE FAIRE SAVOIR A TRAVERS LES ARCHIVES DU
 A LA POSTERITE STOP L HUMANITE NE SERA HEUREUX QUE LE JOUR
 DERNIER BUREAU BUPEAUCRATE AURA ETE PENDU AVEC LES TRIPES
 RNIER CAPITALISTE STOP VIVE LES OCCUPATIONS D USINE PAP L
 ERS STOP VIVE LE POUVOIR INTERNATIONNAL DES CONSELS
 TRAVAILLEURS STOP = COMITE D OCCUPATION DE SORBONNE
 MOINE ET POPULAIRE =

CIRA 24 :

Bei Versand werden die Telegramme zutelephoniert. Sur demande, les télégrammes sont téléphonés. A richiesta, i telegrammi sono telefonati.

OUS NAVONS
IT QUE LA 1ère
SURRECTION
E NOTRE
REVOLUTION

OR, LES VRAIES VACANCES,
C'ETAIT LE JOUR OÙ NOUS
POUVIONS REGARDER UNE PARADE
GRATUITEMENT, OÙ NOUS POUVIONS
ALLUMER UN FEU GEANT
AU MILIEU DE LA RUE SANS
QUE LES FLICS NOUS EN
EMPÊCHENT //

HARPO MARI
(HARPO SPEAK

IS BI
11) 2
L
L

Camraderes,
lynchons Seguy!

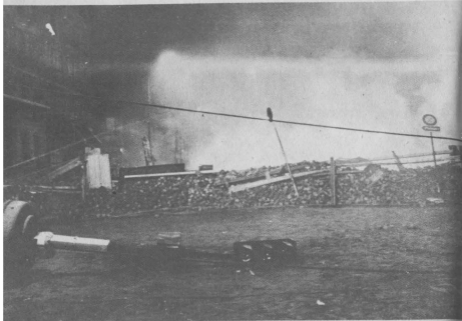
OUS FRANÇAIS

A BAS LE CRA
PAUD DE
MAZAR ETH

LE PARTI COMMUNISTE FRANÇAIS

ICS

SAR - Paris

Les syndicalistes
ont des bordel
à
Paris

Ο ντεγκωλλισμός μπορεί να διαπραγματευτεί, ουσιαστικά με το Κ.Κ. και τη C.G.T. (έστω και εμμεσα), την αποικνηγοποίηση των εργατών με αντίλλαγμα οικονομικά πλεονεκτήματα: στην περίπτωση αυτή η καταστολή θα χτυπήσει τα ριζοσπαστικά ρεύματα. Η εξουσία μπορεί να περάσει στην «Αριστερά», που θα εξακολουθήσει την ίδια πολιτική αν και από μια πιο εξασθενημένη θέση. Ενόχεται επίσης να δοκιμαστεί ή βίαιη καταστολή. Τέλος, οι εργάτες μπορεί να κατακτήσουν μια θέση ισχύος, μιλώντας οι ίδιοι για λογαριασμό τους και συνειδητοποιώντας αιτήματα που να είναι στο ύψος της ριζοσπαστικότητας των μορφών αγώνα που ήδη εφάρμοσαν στην πράξη. Ένα τέτοιο προσέζωο θα οδηγούσε στο σχηματισμό Συμβουλίων εργαζομένων, που θα έπαιρναν αποφάσεις δημοκρατικά στη βάση, θα δημοσκοποποιούνταν μέσω εκπροσώπων ανακλητών ανά πάσα στιγμή, και θα γίνονταν η μοναδική εξουσία συζήτησης, λήψης και εκτέλεσης αποφάσεων σ' όλοκληρη τη χώρα.

Από ποιά άποψη εμπνέεται μια τέτοια προοπτική στην παράταση της σημερινής κατάστασης; Ίσως σε λίγες μέρες ή ανάγκη, ή ανάγκη να ξαναλειτουργήσουν μερικοί τομείς της οικονομίας κ α τ ω α π ο ε ρ γ α τ ι κ ο ε λ ε γ χ ο μπορεί να θέσει τις βάσεις αυτής της νέας εξουσίας, που τα πάντα την ώθουν να υποσκελίσει τα υπάρχοντα συνδικάτα και κόμματα. Θα πρέπει να ξαναλειτουργήσουν οι σιδηρόδρομοι και τα τυπογραφεία για τις ανάγκες του εργατικού αγώνα. Οι νέες εκ των πραγμάτων αρχές θα πρέπει να επιτάξουν και να μοιράσουν τα τρόφιμα. Ίσως ακόμα χρειαστεί ν' αντικατασταθεί το χρεωκοπημένο χρήμα με αξιόγραφα (κάρτες) που θα υποθηκεύουν το μέλλον ατόων των νέων αρχών. Μόνο μέσα σε μια τέτοια πρακτική διαδικασία μπορεί να επιβληθεί η συνείδηση της θαυμάσιας θέλησης του προλεταριάτου, ή ταξική συνείδηση που γίνεται κύριος της ιστορίας και πραγματώνει για όλους τους εργαζομένους την κυριαρχία όλων των όψεων της ζωής τους.

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ

Παρίσι, 22 του Μάη, 1968

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Σύντροφοι,

Αυτό που ήδη κάναμε στη Γαλλία τρομοκρατεί την Ευρώπη και σε λίγο θα απειλήσει όλες τις άρχουσες τάξεις του κόσμου, από τους γραφειοκράτες της Μόσχας και του Πεκίνου μέχρι τους δισεκατομμυριούχους της Ουάσιγκτον και του Ίντιο. Όπως έμεις τ ρ α ν τ ά ξ α μ ε τὸ Παρίσι, έτσι και τὸ διεθνὲς προλεταριάτο θὰ ἐπιτεθεῖ στὶς πρωτεύουσες ὄλων τῶν Κρατῶν, σ' ὅλα τὰ ὄχυρά τῆς ἀλλοτρίωσης. Ἡ κατάληψη τῶν ἐργοστασίων καὶ τῶν δημοσίων κτιρίων σ' ὅλη τὴ χώρα, ὄχι μόνον μπλόκαρε τὴ λειτουργία τῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ εἶχε κυρίως ὡς ἀποτέλεσμα τὴ γενικὴ ἀμφισβήτηση τῆς κοινωνίας. Ἐνα βαθὺ κίνημα κάνει σχεδόν ὅλα τὰ θέματα τοῦ πληθυσμοῦ νὰ ζητοῦν μιὰ ἀλλαγὴ τῆς ζωῆς. Πρόκειται στὸ ἐξῆς γιὰ ἕνα ἐπαναστατικὸ κίνημα ποὺ δὲν τοῦ λείπει πιά παρά ἡ σ υ ν ε ἶ δ ῆ σ η αὐτοῦ ποὺ ἦ δ ῆ ἔ κ α ν ε , γιὰ νὰ γίνῃ πραγματικὰ κύριος αὐτῆς τῆς ἐπανάστασης.

Ποιὲς δυνάμεις θὰ προσπαθήσουν νὰ σώσουν τὸν καπιταλισμὸ; Τὸ καθεστὼς θὰ πέσει ἂν δὲν ἀποπειραθεῖ νὰ διατηρηθεῖ μὲ τὴν ἀπειλὴ μᾶς προσφυγῆς στὰ ὄπλα (σὲ συνδυασμὸ μὲ μιὰ ὑποθετικὴ προσφυγὴ σὲ ἐκλογές ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ γίνουν μόνον μετὰ τὴ συνθηκολόγηση τοῦ κινήματος), ἢ ἀκόμα καὶ μὲ τὴν ἀμεση ἔνοπλη καταστολή. Ὅσο γιὰ μιὰ ἐνδεχόμενη ἐξουσία τῆς ἀριστερᾶς, θὰ προσπαθήσει κι αὐτὴ νὰ υπερασπίσει τὴν ὑπάρχουσα κοινωνία μὲ παραχωρήσεις καὶ μὲ τὴ βία. Τὸ λεγόμενον κομμουνιστικὸ κόμμα, τὸ κόμμα τῶν σταλινικῶν γραφειοκρατῶν, ποὺ καταπολέμησε τὸ κίνημα ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ καὶ ἄρχισε νὰ ἐξετάζει τὴν πτώση τοῦ ντεγκωλιτισμοῦ μόνον ὅταν εἶδε πὼς ἦταν πιά ἀνίκανο ν' ἀποτελέσει τὸ κύριο στήριγμά του, θὰ ἦταν σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσιν τὸ καλύτερο μαντρόσκυλο μᾶς τέτοιας «λαϊκῆς κυβένησης». Μιὰ παρόμοια μεταβατικὴ κυβένησιν δὲν θὰ

ταν στην πραγματικότητα ένας «κερενσκισμός» παρά μόνο αν οι σταλινικοί συντρίβονταν. Αυτό βασικά θα εξαρτηθεί απ' τη συνείδηση και τις ικανότητες αυτόνομης οργάνωσης των εργατών: όσοι ήδη υπέρριψαν τις γελοίες συμφωνίες που γέμιζαν από Ικανοποίηση τις συνδικαλιστικές ήγγεσες, πρέπει ακόμα ν' ανακαλύψουν ότι δεν μπορούν να «πάρουν» πολλά περισσότερα μέσα στα πλαίσια της υπάρχουσας οικονομίας, αλλά μπορούν να πάρουν τα πάντα μεταμορφώνοντας όλες τις βάσεις της για λογαριασμό τους. Τα άφεντικά δεν μπορούν να πληρώσουν περισσότερα, μπορούν όμως να εξαφανιστούν.

Το τωρινό κίνημα δεν «πολιτικοποιήθηκε» προχωρώντας πέρα απ' τις άθλιες συνδικαλιστικές διεποικήσεις για τους μισθούς και τις συντάξεις που παρουσιάζονται αόθαιρετα σαν «κοινωνικά ζητήματα». Βρίσκεται πέρα απ' την πολιτική: θέτει το κοινωνικό ζήτημα μ' όλη του την αλήθεια. Η επανάσταση που προετοιμάζεται πάνω από έναν αιώνα, επανέρχεται. Δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί παρά μόνο με τις δικές της μορφές. Είναι ήδη πολύ άργα για ένα γραφειοκρατικο-επαναστατικό μπάλωμα. Όταν ένας Αντρέ Μπαρζονέ, πρόσφατα αποσταλινοποιημένος, κάνει έκκληση για τον σχηματισμό μιας κοινής οργάνωσης «όλων των αυθεντικών δυνάμεων της επανάστασης... άσχετα αν επικαλούνται τον Τρότσκι, τον Μάο, την άναρχία ή τον σιτουασιονισμό», θα θέλαμε να υπενθυμίσουμε ότι όσοι επικαλούνται σήμερα τον Τρότσκι ή τον Μάο — για να μην άναφερθούμε στην άξιοθρήνητη «Άναρχική Φεντερασιόν» — δεν έχουν καμιά σχέση με την παρούσα επανάσταση. Οι γραφειοκράτες μπορεί τώρα ν' αλλάξουν γνώμη για ό,τι άποκαλούν «αυθεντικά επαναστατικό»: όμως η αυθεντική επανάσταση δεν έχει κανένα λόγο ν' αλλάξει την χρίση της για τη γραφειοκρατία.

Σήμερα, με την έξουσία που έχουν στα χέρια τους και με τον γνωστό ρόλο των κομιμάτων και των συνδικάτων, οι εργαζόμενοι: ένα μόνο όραμα έχουν μπροστά τους: την άμεση ανάληψη της οικονομίας και όλων των έφσεων της άνοικοδόμητης της κοινωνικής ζωής από ένιατες επιτροπές της βάσης, που θα επιβεβαιώσουν την άυτονομία τους άπέναντι σ' όλες τις πολιτικο-συνδικαλιστικές ήγγεσες, θα εξασφαλί-

σουν την αυτοάμυνά τους και θα δημοσπονδοποιηθούν σε τοπική και εθνική κλίμακα. Ακολουθώντας αυτό το δρόμο θα πρέπει να γίνουν ή μόνη πραγματική εξουσία στη χώρα, ή εξουσία των Συμβουλίων των εργαζομένων. Διαφορετικά, επειδή ακριβώς «είναι επαναστατικό ή δεν είναι τίποτα», το προλεταριάτο θα ξαναγινόταν ένα παθητικό αντικείμενο. Θα ξαναγύρναγε μπροστά στις τηλεοράσεις.

Τί ορίζει την εξουσία των Συμβουλίων; Η διάλυση κάθε εξωτερικής εξουσίας ή άμεση και ολοκληρωτική δημοκρατία ή πρακτική ένοποίηση της απόφασης και της εκτέλεσης; ο εκπρόσωπος που μπορεί οποτεδήποτε ν' ανακληθεί από τους ένοτολεις του; ή κατάργηση της Ιεραρχίας και των ανεξάρτητων ειδιχεύσεων; ή συνειδητή διεύθυνση και μεταμόρφωση όλων των συνθηκών της απελευθερωμένης ζωής; ή διαρκής δημουργική συμμετοχή των μαζών; ή διεθνής επέκταση και ο διεθμιστικός συντονισμός. Οι απαιτήσεις της τωρινής στιγμής δεν είναι λιγώτερες. Η αυτοδιεύθυνση δεν μπορεί να είναι τίποτα λιγώτερο απ' αυτό. Άλλοί μόνον ο στωϊκός λακέδεσ όλων των μοντερνιστικών αποχρώσεων — μέχρι τους παπάδες — που αρχίζουν να μιλάνε για αυτοδιαχείριση, και μερικές φορές για εργατικά συμβούλια, δίχως ν' αποδεχθούν αυτό το μίνιμουμ, επειδή στην πραγματικότητα θέλουν να περιώσουν τον γραφειοκρατικό ρόλο τους. τὰ προνόμια των πνευματικών τους ειδιχεύσεων ή τὸ μέλλον τους σάν ήγγετίσκοι!

Στην πραγματικότητα αυτό που είναι αναγκαίο τώρα, ήδη ήταν αναγκαίο απ' τις άπαρχές του προλεταριακού επαναστατικού κινήματος. Τότε, όπως και τώρα, έπρόκειτο για την αυτονομία της εργατικής τάξης. Ο άγώνας έγινε για την κατάργηση της μισθωτής εργασίας, της εμπορευματικής παραγωγής, του Κράτους. Τὸ ζήτημα ήταν να εξυψωθούν οι άνθρωποι στη συνειδητή ιστορία, να καταργηθούν δλοι οι διαγωνισμοί και «κάθε τί που υπάρχει ανεξάρτητα απ' τὰ άτομα». Η προλεταριακή επανάσταση προσδιόρισε αὐθόρμητα σάν έπαρκεις μορφές της τὰ Συμβούλια, στην Πετρούπολη τὸ 1905 όπως και στὸ Τοσίνο τὸ 1920. στην Κατζλοβία τὸ 1936 όπως και στη Βουδαπέστη τὸ 1956. Η διατήρηση της παλιάς κοινωνίας, ή ο σχηματισμός νέων εκμεταλ-

λευτριών τάξεων, πάντοτε περνούσε απ' τον άφανισμό των Συμβουλίων. Η εργατική τάξη ξέρει τώρα τους έχθρούς της και τις μέθοδες δράσης που της άρμόζουν. «Η επαναστατική οργάνωση υποχρεώθηκε να μάθει ότι δεν μπορεί πιά να καταπολεμήσει τη νάλλοτριωση με άλλοτριωμένες μορφές άγώνα» (Κοινωνία του Θεάματος). Τα εργατικά Συμβούλια είναι όλοφάναρα ή μόνη λύση, έφόσον όλες οι άλλες μορφές επαναστατικού άγώνα δδήγησαν στο αντίθετο απ' αυτό που ήθελαν.

ΑΓΣΣΑΣΜΕΝΟΙ — I.S.
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ
30 του Μάη 1968

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ
(Σ τ ο σ κ ο π ό τ ο θ
• N O S S O L D A T S A L A R O C H E L L E •

Στην όδδ Γ'και - Λυσσάκ οι έξεγερμένοι
Μόνο αὐτοκίνητα βρίσκουν για νά κάψουν.
Τί θές λοιπόν, κοπελλιά μου,
Τί είν' αὐτό πού θές;

Ρ ε φ ρ α ί ν

Κανόνια εκατοντάδες
Τουφέκια χιλιάδες
Κανόνια, τουφέκια χιλιάδες.

Πέστε μου πώς λέγεται
Τό παιχνίδι πού παίζετε;
Οι κανόνες του φαίνονται καινούργιοι
Τί παιχνίδι, τί παιχνίδι μοναδικό!

Ἡ επανάσταση, κοπελλιά μου,
Εἶναι τό παιχνίδι πού λές.
Παίζεται στούς δρόμους
Παίζεται χάρη στά πλακόστρωτα.

Τόν παλιό κόσμο και τοὺς λακέδες του
Θέλουμε νά τοὺς σαρώσουμε.
Πρέπει νάμιαστε σκληροί
Θάνατος στούς μπασκίνες και στούς παπάδες.

Μᾶς πετάνε βροχή
τὰ δακρυγόνα και τ' αέρια.
Βρίσκουμε μόνο φυτάρια
Και μαχαίρια για νά όπλιστοῦμε.

Καυμένα μου παιδιά, λέει αυτή,
Ὅμορφοι πολεμιστές τῶν ὁδοφραγμάτων,
Ἡ καρδιά μου θλίβεται
Δὲν ἔχω τίποτα νὰ σὰς δώσω.

Ἄν ἔχω πίστη στὸν ἀγῶνα μου
Δὲν φοβᾶμαι τοὺς ἀστυνομικούς.
Ἄλλὰ πρέπει νὰ γίνει πίστη
Τῶν ἀνθρώπων ἐργατῶν.

Ὁ γκωλλισμός εἶναι μπουρδέλο.
Τώρα πιά κανεὶς δὲν τὸ ἀμφισβητεῖ.
Στὰ σκουπίδια οἱ γραφειοκράτες
Δίχως αὐτοὺς θάχαμε κερδίζει.

Στὴν δεξὴ Γκαί-Λυσάκ οἱ ἐξεγερμένοι
Μόνο αὐτοκίνητα βρίσκουν γιὰ νὰ κάψουν.
Τί θές λαπὸν, κοπελλιά μου,
Τί εἶν' αὐτὸ πού θές;

Η ΚΟΜΜΟΥΝΑ ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΕ!

(Σ τ ο σ κ ο π ό τ ο υ E U G E N E P O T T I E R)

Στὰ ὁδοφράγματα τῆς Γκαί-Λυσσάκ
Μὲ τοὺς Λυσσαομένους ἐπικεφαλῆς
Ἐξαπολύσαμε τὴν ἐπίθεση.
Ἄ, Θεέ μου, τί γιορτὴ!
Ἦδονίζομασταν στὰ πεζοδρόμια
Βλέποντας τὸν παλιὸ κόσμο νὰ καίγεται.

Ρ ε φ ρ α ι ν

Αὐτὰ ἀποδείξανε, Καρμέλα,
Ἵτι ἡ Κομμούνια ζεῖ.

Γιὰ νάχουν φῶς οἱ ἀγωνιστὲς
Βάζαν φωτιά στ' αὐτοκίνητα
Ἕνα σπέρτο, καὶ ἔμπρός,
Ποίηση τοῦ πετρελαίου.
Καὶ ποὺ νάδλεπες τοὺς κρανοφόρους
Νὰ τοὺς ξεροφήγονται τὰ κωλομέρια!

Τὰ πολιτικοποιημένα μπλουζὸν νουάρ
Κατέλαβαν τὴ Σορδόννη
Γιὰ ν' ἀμφισβητήσουν καὶ νὰ σπάσουν
Δὲν φοβόντουσαν κανέναν.
Κι ἐφόσον ἡ θεωρία πραγματωνόταν
Ληλατήσαμε τὰ μαγαζιά.

Ἵτι παράγεις σοῦ ἀνήκει
Μόνο τ' ἀφεντικά κλέβουν.
Ἄμα πληρώνεις στὸ μαγαζὶ
πιάνεσαι κορόιδο.
Περιμένοντας τὴν αὐτοδιεύθυνση
Θὰ κάνουμε τὴν κριτικὴ τοῦ πλαχόστρωτου.

Όλα τὰ κόμματα, τὰ συνδικάτα,
Καί ἡ γραφειοκρατία τους
Καταπιέζουν τὸ προλεταριάτο
Ὅσο καί ἡ μπουρζουαζία.
Ἐνάντια στό Κράτος καί τοὺς συμμάχους του.
Ἄς δημιουργήσουμε ἐργατικά Συμβούλια.

Τὸ Συμβούλιο γιά τίς καταλήψεις
Ἐργατοὺς τοὺς τροτσκιστῆς
Τοὺς μαοϊκοὺς καί ἄλλους μαλάκες
Ἐκμεταλλεῦτῆς τῶν ἀπεργῶν.
Τὴν ἐπόμενη φορά θά χύσουν αἷμα
Οἱ ἐχθροὶ τῆς ἐλευθερίας.

Τώρα πού οἱ ἐξεγερμένοι
Γυρνᾶνε στήν ἐπιδίωξη
Στήν πλήξη, στήν καταναγκαστική ἐργασία
Στίς ἰδεολογίες
Θά σπείρουμε γιά εὐχαρίστησή μας
Κι ἄλλα λουλούδια τοῦ Μάη πού θά βγάλουμε καρπούς.

Φ ι ν ἄ λ ε

Κι αὐτὸ γιά ν' ἀποδείξουμε, Κερριέλα,
Ὅτι ἡ Κομμούνια ζεῖ.

III. ΑΛΛΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΣΤΟ ΜΠΟΡΝΤΩ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ ΤΟΥ 1968

Ο αγώνας έναντιόν της αλλοτρίωσης πρέπει να δώσει στις λέξεις το πραγματικό τους νόημα και να αποκαταστήσει την αρχική τους δύναμη.

**ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΗ ΑΛΛΑ ΝΑ ΛΕΤΕ:
ΛΕΤΕ ΠΙΑ:**

κοινωνία

καθηγητής
ψυχολόγος
κοινωνιολόγος
στέλεχη (όργανώσεων κάθε
είδους)
άντιρρησίας συνειδήσεως
συνδικαλιστής
παπάς
οικογένεια
(ή λίστα δεν είναι καθόλου
έξαντλητική)

οργανωμένος εκδισμός

ΜΠΑΣΚΙΝΕΣ

πληροφόρηση	παραποίηση (στην κλίμακα του παγκόσμιου οργανωμένου έκδιασμού και των μυθοποιήσεών του)
κάτεργο	έργασία
τέχνη	πόσο κοστίζει;
διάλογος	αύνανισμός
κουλτούρα	σκατά με τὰ ὅποια κάνουν γαργάρα διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἔλοι οἱ σχολαστικοὶ κρετίνοι: (βλέπε καὶ λέξη: καθηγητής)
ἀδερφή μου	ἀγάπη μου
κύριε καθηγητά	ψόφα κάθαρμα!
καλησπέρα μπαμπά	ψόφα κάθαρμα!
συγγνώμη, κύριε ἀστυφύλαξ	ψόφz κάθαρμα!
εὐχαριστῶ γιατρέ	ψόφα κάθαρμα!
νομιμότητα	παγίδα γιὰ μαλάκες
πολιτισμός	εὐνουχιτισμός
πολεοδομία	προληπτικὴ ἀτυνομία

Φοιτητές, εἴσαστε ἀνίσχυροὶ μαλάκες (αὐτὸ ἤδη τὸ ξέραμε), ἀλλὰ θὰ παραμείνετε ἐξίσου ἀνίσχυροὶ κι ἐξίσου μαλάκες ὅσο:

- δὲν θάχετε σπάσει τὰ μούτρα τῶν καθηγητῶν σας
- δὲν θάχετε γαμήσει ὄλους τοὺς παπάδες σας
- δὲν θάχετε δάλει φωτιά στὸ Πανεπιστήμιο.

«Ὅχι, Νικολά, ἡ Κομμούνια δὲν πέθανε».

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΤΩΝ ΒΑΝΔΑΛΙΣΤΩΝ

ΕΚΛΗΣΗ

Ἐμεῖς οἱ Ἄραβες ἐργαζόμενοι, ἔχοντας συνείδηση τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἀγώνα τῶν γάλλων ἐργαζομένων καὶ φοιτητῶν,

παρὰ τὶς δυσκολίες πού συνεπάγεται ἡ θέση μας ὡς μεταναστῶν,

παρὰ τὶς ἀπειλὲς ἀπέλασης,

παρὰ τὴν ὑπερεκμετάλλευση πού ὑπομένουμε καὶ τὴν ἀβεβαιότητα τῆς θέσης μας,

πρέπει: νὰ ταχθῶμε ἀνεπιφύλακτα ὑπὲρ τοῦ ἀγώνα πού διεξάγουν στὴ Γαλλία οἱ φοιτητὲς καὶ οἱ ἐργαζόμενοι.

Ἡ συμμετοχὴ μας στὴν ἀπεργίαν εἶναι ὁ μόνος τρόπος ν' ἀποδείξουμε ὅτι δὲν εἴμαστε τὸ ἐμπόρευμα πού χρησιμοποιοῦν γιὰ τὸν ἐκδιασμό τοῦ γαλλικοῦ προλεταριάτου, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ προλεταριακὸς διεθνισμὸς εἶναι τὸ ἐμβλημα μας.

Ὁ ἀγώνας πού διεξάγουμε καὶ θὰ διεξάγουμε μέχρι τέλους μαζί με τὸ προλεταριάτο τῆς Γαλλίας, εἶναι δικὸς μας ἀγώνας. Πράγματι, σκοπὸς μας εἶναι ἡ καταστροφὴ τοῦ μονοπωλιακοῦ Κεφαλαίου καὶ τῆς προέκτασής του, τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ στὶς χῶρες μας.

Ξέρουμε ὅτι ὁ καπιταλισμὸς εἶναι τὸ καλύτερο στήριγμα καὶ σύμμαχος τῶν ἀστυνομικῶν καὶ στρατιωτικῶν δικτατοριῶν πού μᾶς ἐκμεταλλεύονται κάτω ἀπ' τὴ μάσκα τοῦ ἐθνικισμοῦ ἢ τοῦ ψευτο-σοσιαλισμοῦ.

Τὸ θανάσιμο πλήγμα πού θὰ καταφέρει τὸ γαλλικὸ προλεταριάτο στὸν καπιταλισμὸ καὶ στὸν ἱμπεριαλισμὸ θᾶναι ἓνα πρῶτο βῆμα πρὸς τὴν καταστροφὴ τῶν δικτατοριῶν στὶς χῶρες μας, πού θύματά τους εἴμαστε ἡμεῖς καὶ τὰ ἀδέρφια μας τοῦ τρίτου κόσμου:

—καταδικαζόμενοι νὰ ζοῦμε σὲ τρώγλες·

—περιορισμένοι σὲ μισθοὺς πείνας·

—ἀχιμάλωτοι τῆς ἀστυνομικῆς καὶ διοικητικῆς καταστολῆς·

—θύματα τοῦ ρατσισμοῦ ἑλῶν τῶν εἰδῶν

—σκλάβοι τῆς ἐργοδοσίας

—μετανάστες παρὰ τῆ θάλασσῆ μας

Ἐμεῖς, οἱ Ἀραβες ἐργαζόμενοι, διαλέξαμε τὸ δρόμο τῆς Ἐπανάστασης.

Χαιρετίζουμε τὴν ἐπαναστατικὴ ἐφόρμησιν ποὺ συγκλονίζει τὶς ἀποστειωμένους δομές τοῦ καπιταλισμοῦ γιὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσει μὲ τὴν ἑμῆσιν ἐξουσίαν τῶν ἐργαζομένων. Ἡ νίκη τοῦ γαλλικοῦ προλεταριάτου εἶναι δική μας νίκη.

Ἡ ὑποστήριξιν καὶ ἡ ἀλληλεγγύη μας εἶναι ἕνα δῆμα πρὸς τὴν Ἐπανάστασιν σὺς χώρες μας.

Ζήτω ἡ Σοσιαλιστικὴ Ἐπανάστασις!

Ζήτω ἡ Αὐτοδιαχείρισις!

Κάτω ἡ ἀτυνομικὴ καὶ ἀντιδραστικὴ δικτατορία τῆς Τυνησίας καὶ τοῦ Μάρουκου!

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΡΑΣΗΣ
ΤΩΝ ΜΑΓΚΡΕΜΠΙΝΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**

(Ἡ ἐκκλήσις αὕτη δημοσιεύθηκε σὺ Παρίσι,
στὶς 22 τοῦ Μᾶη, σὲ γαλλικὰ καὶ σὲ ἀραβικὰ)

ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

(ἀποσπάσματα)

Ὁ ἀπολιτικοποιημένος καταναλωτής δὲν ἀφυπνίστηκε ἐξαιτίας κάποιου «τυχαίου γεγονότος» πού ἔχει τὴν αἰτία του στὴν ἀστυνομικὴ θηριωδία. Ὅπως ἡ φοιτητικὴ ἐξέγερση δὲν περιορίζεται στὸν φανατισμὸ «μᾶς χούφτας λυσσασμένων», ἔτσι καὶ ἡ ἀστυνομικὴ καταστολὴ δὲν μπορεῖ νὰ περιοριστεῖ στὸν σαδισμὸ τῶν «μπάτσων» καὶ στὴν «ἠλιθιότητα» τῶν ἀρχηγῶν τους· καὶ ζέ καμμιά ἀπ' τὶς δύο περιπτώσεις δὲν πρόκειται γιὰ κάποιον ἀπομονωμένο γεγονός, γιὰ μιὰ πρόσκαιρη καὶ δίχως ἐπαύριον διαταραχὴ τοῦ ἀρμονικοῦ πολιτισμοῦ μας.

Ἀντίθετα, ὁ πολιτισμὸς αὐτὸς εἶναι ἡ συνηθισμένη μεταμφίεση πού φορεῖ ἡ διαρκὴς καταστολὴ γιὰ νὰ συγκαλυφθεῖ καὶ νὰ διαιωηστεῖ· γιατί συνήθως ἡ καταστολὴ αὐτὴ δὲν ἔχει τὴν ἀποκαλυπτικὴ καὶ ὀφθαλμοφανῆ μορφή ἐνὸς πάνοπλου χωροφύλακα, ἀλλὰ κρύβεται κάτω ἀπὸ στολὲς πού σσκάρουν λιγώτερο, γίνονται εὐκολώτερα ἀποδεκτὲς καὶ συχνὰ εἶναι ἐπιθυμητὲς, ὅπως ἡ ἀσπρη μπλούζα τοῦ γιατροῦ ἢ ἡ τήβενος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ.

Ἄντὶ νὰ χύνομε δάκρυα γιὰ τοὺς πηγγωμένους—ἀφοῦ οἱ πηγγεὲς πρέπει νὰναι γιὰ μᾶς τὸ μάθημα τοῦ κουράγιου πού προσυπογράφουν — ἀξίζει περισσότερο νὰ ἐνδιαφερθοῦμε γιὰ τὶς ἀδεξιότητες τοῦ πρύτανη Ρός, γιὰ παράδειγμα, πού μᾶς ἐπέτρεψαν νὰ ἀισθανθοῦμε τόσο ἔντονα ὅτι ἡ ἀστυνομία καὶ τὸ πανεπιστήμιον ἐκπληρώνουν τὴν ἴδια λειτουργία: διατήρηση καὶ ἀναπαραγωγὴ τῆς ἀστικής τάξης πραγμάτων.

Ἡ ὑγειονομικὴ δομὴ συμπεριζέται μὲ τὶς δύο προηγούμενες καὶ μερικὲς ἄλλες (δικαστικὴ δομὴ π.χ.) ἕνα ρόλο μπαλάνιατος καὶ κάλυψης τῶν ρηγημάτων πού μποροῦν νὰ ἐμφανιστοῦν στὸ κοινωνικὸ μας οὐκοδόμημα. Αὐτὴ ἡ κατασταλτικὴ καὶ προσαρμοστικὴ λειτουργία τῆς ὑγειονομικῆς δομῆς πού θέλομε ἐδῶ νὰ ἀποκαλύψουμε, μπορεῖ νὰ

δειχθεί στα τρία επίπεδα οργάνωσης της...

Ἐναμισηθότητα ἕνας ἀπ' τοὺς ρόλους τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς εἶναι νὰ προετοιμάσει τοὺς φοιτητὲς γιὰ τὸ πραγματικό τους καθήκον: ξεκινώντας ἀπὸ μιὰ βιολογικὴ ἀντίληψη, διαμορφώνει γιатρούς πού βρίσκονται στήν ὑπηρεσία τῆς καπιταλιστικῆς καταπίεσης, στὸ μέτρο πού τοὺς ἀπαγορεύεται ἡ ἀμισηθότητα τῆς ἀρρώστειας στίς κοινωνικο-οἰκονομικὲς τῆς διαστάσεις.

Ἡ καπιταλιστικὴ κοινωνία, κάτω ἀπ' τὴ μάσκα μιᾶς φαινομενικῆς οὐδετερότητας (φιλελευθερισμός, ἱατρικὸ λειτούργημα, «μὴ μαχόμενος ἀνθρωπισμός...»), τοποθέτησε τὸν γιатρὸ δίπλα στίς δυνάμεις καταστολῆς: εἶναι ἐπιφορτισμένος νὰ διατηρήσει τὸν πληθυσμὸ σὲ κατάσταση ἐργασίας καὶ κατανάλωσης (π.χ. ἱατρικὴ τῆς ἐργασίας), νὰ κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀποδεχτοῦν μιὰ κοινωνία πού τοὺς ἀρρωσταίνει (π.χ. ψυχιατρικὴ).

Μολονότι ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ γιатροῦ διακηρύσσεται ποιητικῶς (καὶ τὴν ὑπερασπίζεται τὸ σωματεῖο τῶν γιатρῶν... πού δὲν λέει λέξη ὅταν οἱ δυνάμεις τῆς τάξης ἐμποδίζουν τὴ μεταφορὰ καὶ περίθαλψη τῶν πληγωμένων), ἡ ἀνεξαρτησία αὐτὴ εἶναι ἐξαιρετικὰ περιορισμένη ἐπειδὴ ὁ γιатρὸς δὲν εἶναι ἐπιφορτισμένος τόσο νὰ ἀγωνιστεῖ ἐναντίον τῆς ἀρρώστειας, ὅσο νὰ τὴν πάρει στὰ χέρια του ἀποκλείοντάς τὴν ἀπ' τὴν κοινωνικὴ ζωὴ. Μιὰ ἀληθινὴ ἀμισηθότητα τῆς ἀρρώστειας, πού θὰ συνεπαγόταν μιὰ σημαντικὴ διεύρυνση τῆς ἔννοιας τῆς πρόληψης, θὰ γινόταν γρήγορα πολιτικὴ καὶ ἐπαναστατικὴ: γιатρὶ θὰ ἦταν ἀμισηθότητα μιᾶς κοινωνίας πού βάζει ἐμπόδια στὴ φυσιολογικὴ λειτουργία τοῦ ἀνθρώπου, μιᾶς κοινωνίας κατασταλτικῆς.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ 7ης ΤΟΥ ΜΑΗ

Τὸ Ἐθνικὸ Κέντρο Νέων Γιатρῶν διακηρύσσει τὴν ἀλληλεγγύη του μὲ τοὺς ἀγῶνες πού διεξάγει στὴ Γαλλία τὸ φοιτητικὸ κίνημα γιὰ:

— μιὰ ἐλεύθερη συζήτηση μέσα στο Πανεπιστήμιο σχετικά με τὴν ἐκπαίδευση καὶ τὴν ἰδεολογία πού τὴ διέπει·

— μιὰ ἀμφισβήτηση τῆς παιδαγωγικῆς σχέσης καὶ τῶν πολιτικο-οικονομικῶν λειτουργιῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Εἰδικώτερα, πιστεύει ὅτι ἡ σημερινὴ ἰατρικὴ ἐκπαίδευση ἀποσκοπεῖ στὴ διαμόρφωση γιατρῶν μὲ ρόλο νὰ κάνουν τὸν λαὸ νὰ ἀποδεχθεῖ μιὰ Κοινωνία πού τὸν ἀρρωσταίνει.

Βλέπει μὲ χαρὰ τὴ δημιουργία, ἀπὸ χώρα σὲ χώρα, ἐνὸς κινήματος ἀμφισβήτησης τοῦ Πανεπιστημίου πού δὲν ἔχει τὸ προηγούμενό του.

Στιγματίζει τὴν ἀστυνομικὴ καταστολὴ πού ἐπληξε τοὺς φοιτητὲς μὲ τὴν παρότρυνση τῆς κυβέρνησης καὶ τὴ συνεργία τῶν ἀντιδραστικώτερων στοιχείων τοῦ Πανεπιστημίου.

ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Τò κίνημα τών άπεργιών και τής κατάληψης εργοστασίων πού επακολούθησε μετά τή νύχτα τής 10 πρòς 11 τού Μάη πρέπει νά καταλήξει στην εκπλήρωση τών ιστορικών στόχων τού προλεταριάτου πού ξανάγιναν άμεσα. Διαφορετικά, θά τελειώσει μ' ένα συμβιβασμό με τήν καπιταλιστική έξουσία, πού θά σημαίνει ότι τò προλεταριάτο θά γίνει και πάλι σκλάβος τού κεφαλαίου.

Θυμηθείτε τόν Ίούνη τού '36: «Πρέπει νά ξέρουμε νά τελειώνουμε μιá άπεργία» (Μωρίς Τορέζ). Και για νά δεχτοθν οι εργάτες νά εγκαταλείψουν τά εργοστάσια, παραχωρήθησε ή έβδομάδα τών 40 ώρων πού οδήγησε στην πιό ξέφρενη εκμετάλλευση: γενίκευση τού βασικού μισθοσ, πληρωμή με τò καμιάτι, πρίμ, χρονομετρήσεις, ύπερωρίες.

Ή σημερινή κατάληψη τών εργοστασίων πρέπει νά συνεχιστεί και νά επεκταθεί σ' όλο τò οικονομικό σύστημα, περιλαμβανομένων τών τραπεζών. Άλλά ή κατάληψη αύτή πρέπει νά πάρει τή μορφή τής «άπόδοσης τών μέσων παραγωγής στην κοινωνία» (Κάρλ Μάρξ).

Όμως αύτή ή άπόδοση δέν μπορεί νά γίνει παρά μόνο μέσω τών ίδιων τών εργαζομένων. Τò ζήτημα λοιπόν δέν είναι νά γυρίσουμε τά εργοστάσια και τίς σχολές στο Κεφάλαιο άρκαούμενοι σέ οσοδήποτε σημαντικές παραχωρήσεις, αλλά νά τά κρατήσουμε στα χέρια μας σαν ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΝΑ ΤΑ ΘΕΣΟΥΜΕ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, μαζί μ' όλο τόν οικονομικό και κοινωνικό μηχανισμό (παραγωγή, κατανάλωση, εκπαίδευση κλπ.), στην ύπηρεσία τού ανθρώπου, δίχως εκμετάλλευση.

Όσοι εξετάζουν τò ένδεχόμενο ένòς συμβιβασμοσ με τò Κεφάλαιο και τò Κράτος του, προδίδουν τήν εργατική τάξη.

Ή κυβέρνηση θά μπορούσε σήμερα νά κάνει δυο φαινομενικά σημαντικές παραχωρήσεις: Έθνικοποίηση τών μεγάλων βιομηχανιών και συνδιοίκηση τών επιχειρήσεων. Μπο-

ρει δηλαδή να φτάσει μέχρι του σημείου να αποδεχτεί την εποπτεία μερικών έργων πάνω στην εκμετάλλευση του συνόλου του προλεταριάτου και τόσο το καλύτερο γι' αυτήν αν είναι «δημοκρατικά» εκλεγμένοι, όπως και οι αντιπρόσωποι στο Κοινοβούλιο.

ΟΧΙ Σ' ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΥΝΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΕΚΕΙΝΟ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΙΤΗΣΟΥΜΕ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ Σ' ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ.

ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΘΑ ΗΤΑΝ ΠΡΟΘΥΜΗ ΝΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΕΝΑ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟ. Αυτό θα σημαίνει την εγκαθίδρυση ενός κρατικού καπιταλισμού και δεν θα βελτίωνε ούτε στο ελάχιστο την τύχη των εργατών (βλέπε την εθνικοποιημένη Ρενώ, κλπ.).

Η εργατική τάξη, ενωμένη πάνω στη βάση επαναστατικών ιδεών και όχι πίσω από συνθηκολόγους, είναι αρκετά ισχυρή για να επιβληθεί, και μάλιστα σχεδόν χωρίς να χρειαστεί να κάνει χρήση βίας. Μια τέτοια επαναστατική τοποθέτηση όλων των εργατών και σπουδαστών της Γαλλίας, θα έκανε άκίνδυνους και θα διέλυε όλους τους κατασταλτικούς θεσμούς του καπιταλιστικού Κράτους.

Γιὰ να λησσοδίσουν αυτή ακριβώς τη σοσιαλιστική εξέλιξη, τα συνδικάτα και τα κόμματα μιλάνε για απόκρουση κάθε ανάμειξης εξωτερικής προς την εργατική τάξη (έχοντας κατά νου τις εκδηλώσεις αλληλεγγύης των σπουδαστών) και υποστηρίζουν πώς τίποτα δεν πρέπει να γίνεται αν δεν αποφασιστεί δημοκρατικά στις συνδικαλιστικές συνελεύσεις.

Η επαναστατική δημοκρατία αρχίζει απ' την ΑΠΟΛΥΤΗ κυριαρχία της εργατικής τάξης, που βρίσκεται πέρα απ' τα ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ κόμματα και συνδικάτα — κι ακόμα περισσότερο, απ' τα κόμματα και συνδικάτα που έχουν το θράσος να λένε στην εργατική τάξη: κρατήστε τα εργοστάσια μέχρι την υπογραφή των νέων μεθοδεύσεων της εκμετάλλευσης (των νέων συλλογικών συμβάσεων).

Αυτοί οι ίδιοι άνθρωποι εξιστοούν την προσοχή της εργατικής τάξης έναντι των εξωτερικών αναμιξεων. Από που προέρχονται στην πραγματικότητα οι εξωτερικές αναμι-

Ξεις; Ο νόμος απαγορεύει την εκλογή εκπροσώπων που δεν έχουν υποδειχθεί απ' τα συνδικάτα. Έτσι το καπιταλιστικό Κράτος δίνει ένα τεράστιο προνόμιο στους λακέδες του παύ θροθυ, μέσα στους κόλπους της εργατικής τάξης. Νά γιατί ή απόφαση της C.G.T. («Ούμαντέ», 18 του Μάη) υποστηρίζει τη διεύρυνση των συνδικαλιστικών ελευθεριών που σήμερα βρίσκονται σε αντίθεση με τις εργατικές ελευθερίες.

ΕΡΓΑΤΕΣ! ΕΚΛΕΧΤΕ ΜΟΝΟΙ ΣΑΣ ΤΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΣΑΣ, ΤΙΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΣΑΣ (ΣΟΒΙΕΤ), ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΣΥΝΔΙΚΑΤΟ Ή ΚΟΜΜΑ.

ΥΠΟΔΕΧΘΕΙΤΕ ΤΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ, ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΝ ΓΕΝΕΙ.

Αυτοί που σήμερα φοβούνται την άμφισβήτηση, είναι αυτοί που θέλουν να διατηρήσουν τα προνόμια που τους παραχωρεί ο νόμος.

Η C.G.T. ισχυρίζεται ότι αυτή είναι ή εργατική τάξη, όπως ακριβώς κι ο Ντέ Γκώλ ισχυρίζεται ότι αυτός είναι ή Γαλλία. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι το ντεγκωλικό Κράτος στηρίζεται στη C.G.T. και στις άλλες συνδικαλιστικές συνομοσπονδίες δίνοντάς τους μάλιστα και επιχορηγήσεις. Έτσι τα συνδικάτα γίνονται οργανισμοί του εκμεταλλευτικού συστήματος, άρα δυνάμεις έξωτερικές προς το προλεταριάτο κι επομένως έχθροι του.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠ' ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΕΚΛΕΓΕΙ Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ.

ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΧΩΡΙΣ -ΚΕΦΑΛΛΙΟ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ!

ΟΜΑΔΑ 10 ΜΑΪΟΥ — ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
Παρίσι, 19 του Μάη 1968

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ Π. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΣΑΝΣΙΕ

Έκατομμύρια εργαζομένων βρίσκονται σε άπεργία.

Καταλαμβάνουν τους τόπους εργασίας τους, με τον ίδιο τρόπο που άρχισαν να το κάνουν κι οι φοιτητές στις σχολές.

“Άς μην αφήσουμε σε κανένα τη φροντίδα να αποφασίζει για λογαριασμό όλων. Γι’ αυτόν ακριβώς το λόγο συγκροτούνται επιτροπές δράσης.

Η επιτροπή δράσης είναι η οργάνωση στη βάση όλων όσων θέλουν να δράσουν, άσχετα άπ’ την παλιά τους πολιτική ή συνδικαλιστική ένταξη και τώρα πια είναι ξεπερασμένη.

— Μόνο ο αυθορμητισμός του συνόλου των εργαζομένων θα επιτρέψει την επίτευξη των ριζοσπαστικώτερων αποτελεσμάτων, που καμμιά εκκλησούλα, καμμιά παλιά οργάνωση, κανένα κόμμα, κανένας νέος ηγετίσκος δεν θα μπορούσαν να έκμεταλλευθούν για δικό τους λογαριασμό.

— Αυτό που τίθεται ζήτημα να οργανωθεί, είναι η έξουσία των εργαζομένων τάξεων. Οι Έπιτροπές Δράσης είναι το κατάλληλο όργανο για να το επιτύχουμε στην τωρινή περίοδο.

— Οι Έπιτροπές Δράσης, στο χώρο που οι Έθιες διαλέγουν, πρέπει να θέσουν σαν αντικειμενικό στόχο και να πραγματοποιήσουν άμέσως α ό τ ά π ο ύ δ έ ν κ ά ν ο υ ν ο ι έ λ λ ε ς ό ρ γ α ν ώ σ ε ι ς.

— Οι μάζες δεν έχουν τίποτα να κρύψουν, κι έχουν το δικαίωμα να ξέρουν τα πάντα. Μόνο η άλήθεια είναι: επαναστατική. Στη συνέχεια, οι επιτροπές πρέπει να αναπτύξουν δράση στο επίπεδο των μαζών, ώστε και η παραμικρή διεκδίκηση να γίνει γνωστή σε όλους, να επιβληθεί σαν έξισου σημαντική με οποιαδήποτε έλλη.

Μ’ αυτό τον τρόπο θα εμφανιστεί η ό λ ό τ η τ α των διεκδικήσεων, κι άπ’ το άνυπολόγιστο άθροισμά τους θα ξεπηδήσει η όλοφάνερη διαπίστωση ότι το καπιταλιστικό κα-

θεστώσ δὲν μπορεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ πραγματικά οὔτε τὴν παραμικρότερη ἀπ' αὐτές.

Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι νὰ διεκδικήσῃμε παραπάνω ἀπ' τὸ ἄλφα ἢ βῆτα, ἀλλὰ νὰ διεκδικήσῃμε **κ α τ ι δ λ λ ο**.

Ἀπὸ τὴν πλευρά της, ἡ Ἐπιτροπὴ Δράσης τοῦ Σανσιέ ὀργανώνει:

— ἐράνουσ γιὰ τὴν ὑποστήριξη τῶν ἀπεργῶν — χρήματα, τρόφιμα κλπ.

— συγκεντρώσεις στὰ ἐργαστῆσια

— μοίρασμα προκηρύξεων σὲ πολλὰ μέρη.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Δράσης τοῦ Σανσιέ κάνει ἔκκληση γιὰ:

— ἀπεργία ἐνοικίων

— ἀπεργία πληρωμῆς χρεῶν

— ἀπεργία φόρων.

Προτείνει:

— κατάληψη τῶν ἀδειῶν διαμερισμάτων

— ὀργάνωση τῆς δωρεάν διανομῆς τῶν ἀποθεμάτων τῶν σούπερμέρκετ στοὺς ἀπεργοὺς καὶ τίς οἰκογένειές τους

— ἄμεση διάλυση τῶν σωμάτων καταστολῆς C.R.S. κλπ., καὶ ἀφοπλισμὸς τῆς ἀστυνομίας.

Τὸ μαζικὸ κίνημα, ποὺ ἤδη ἔχει μπεῖ στὸ δρόμο του, ξεπερνᾷ τίς δυνατότητες τοῦ Κράτους.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ-ΦΟΙΤΗΤΩΝ

21 τοῦ Μάη

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ-
ΤΩΝ ΤΗΣ F.N.A.C.,

κατεθήκαμε σέ άπεργία, όχι για την ικανοποίηση Ιδι-
αίτερων αιτημάτων, αλλά για να πάρουμε μέρος στο κίνημα
πού άγκαλιάζει σήμερα 10 εκατομμύρια χειρωνακτικών και
πνευματικών εργαζομένων.

Εμείς ήδη άποκτήσαμε τον Άπριλη στην επιχείρησή
μας ορισμένα πλεονεκτήματα πού δέν έχουν παραχωρηθεί σέ
άλλες επιχειρήσεις, και άν υποστηρίξουμε όλες τις διεκδι-
κήσεις τών εργαζομένων και τών φοιτητών (αδξηση μισθών,
έβδομάδα 40 ώρων, Κοινωνική Άσφάλιση, ελεύθερο Πανε-
πιστήμιο, συνταξιοδότηση κλπ.), ΔΕΝ ΤΙΣ ΘΕΩΡΟΥΜΕ
ΣΑΝ ΣΚΟΠΟ!

Παίρνουμε μέρος σ' ένα κίνημα πού δέν είναι μόνο επαγ-
γελματικό και διεκδικητικό, γιατί δέκα εκατομμύρια εργα-
ζόμενοι δέν σταματούν ταυτόχρονα την εργασία τους για μιá
αδξηση 6,30 % και 100 σεντιμ τοσ ώραμισθίου, αλλά για να
θέσουν σ' άμφισβήτηση δλη τή διακυβέρνηση τής χώρας κι
έλες τις δομές τής κοινωνίας.

Μέχρι τώρα μιá μικρή μειονότητα έχόντων διευθίνει
στην πραγματικότητα τή χώρα: τά τράστ, τά μονοπώλια κι
οί τράπεζες καθορίζουν δλη τή ζωή μας, άπ' την κούνια ως
τόν τάφο.

Έτσι λογουχάρη, για να πουλήσουν τó πετρέλαιό τους,
άποφάσαν να βάλουν σέ πρώτο πλάνο την αυτοκινητοβιο-
μηχανία αντί για την κατασκευή σπιτιών ή πόλεων όπου να
μπορούν να κατοικήσουν άνθρωποι.

Τά σχολεία και τά λύκεια, οι σχολές και τά πανεπι-
στήμια, έχουν τή διάρθρωση, τή διάρκεια και τó πρόγραμμα
πού αύτοί καθόρισαν για να διαμορφώσουν τεχνικούς, μηχαν-
ικούς, καθηγητές και στελέχη πού θά τεθούν πειθήνια
στην ύπηρεσία τους.

Κανείς δέν μιά ρώτησε άν ό τεράστιος όγκος γνώσεων και έργασίας πού άπαιτείται για τή χρησιμοποίηση τοῦ ατόμου, θά χρησιμεύσει για τήν ευημερία όλων ή για τήν κατασκευή τής ατομικής ή υδρογονικής βόμβας!

Αυτή τήν ομάδα, αυτή τήν ήγεσία, αυτή τήν δλόπλευρα κατασταλατική έξουσία, τήν άποδοκιμάζουμε με τήν τωρινή τής μορφή αλλά και με όποιαδήποτε άλλη τροποποιημένη μορφή.

Οί εργαζόμενοι θέλουν νά τήν αντικαταστήσουν με μία έξουσία πού νά τούς εκπροσωπεί άληθινά και δημοκρατικά, δηλαδή με τήν εγκαθίδρυση τής αυτοδιαχείρισης, τόσο στο επίπεδο τών επιχειρήσεων και τών δημοσίων υπηρεσιών όσο και σέ εθνική κλίμακα.

Μέχρι τώρα κανείς δέν ρώτησε τούς ίδιους τούς άπεργούς γιατί άγωνίζονται και τί θέλουν.

Πρέπει νά μπορέσουν νά εκφραστούν, κι όχι μόνο ό καθένας στήν επιχείρησή του.

**ΠΑΛΑΤΕΙΕΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ, ΕΚΛΕΓΜΕΝΕΣ
ΛΙΓ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΠΕΡΓΟΥΣ ΚΑΘΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ,
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΘΟΥΝ ΣΕ ΜΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥ-
ΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ
ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΖΗΤΗΣΟΥΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ.**

Κανείς δέν μπορεί νά σφετερισθεί τό δικαίωμα νά μιλάει έν όνόματι τών 10 έκατομμυρίων άπεργών, νά τούς άπαγορεύει νά συζητάνε με τούς φοιτητές, νά άποφασίζει για λογαριασμό τους, νά διατάζει τήν επανάληψη τής έργασίας.

"Όχι πιά άμετακίνητους υπεύθυνους!

Γιά μία άληθινή εργατική δημοκρατία!

(Κείμενο πού έγκρίθηκε όμόφωνα
άπό τή Γενική Συνέλευση τής 24ης τοῦ Μάη 1968)

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΜΑΣ ΓΑΜΑΝΕ ΕΜΑΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ!

I. Αυτά που μας παραχωρούν οι εργοδότες με την αύξηση των μισθών θα μας τα ξαναπάρουν αργά ή γρήγορα με μια αύξηση του κόστους της ζωής.

Οι διαπραγματεύσεις με τους έκμεταλλευτές μας είναι αυταπάτη.

Γίνεται πάλι λόγος για συνδικαλιστικές ελευθερίες. Άλλά το πρόβλημα δεν είναι οι παραδοσιακοί περίπατοι μεταξύ Βασιλλης και Πλατείας Ρεπουμπλικ.

Ό άνοιχτός άγώνας έναντίον της άρχουσας τάξης είναι ή προϋπόθεση της χειραφέτησής μας.

II. Οι ήγέτες μας προσπαθούν λείει να γαμήσουν αυτούς που μας γαμάνε, αλλά δεν τα καταφέρνουν.

Η περιβόητη «συμμετοχή» που λέγεται ότι θα μας παραχωρήσει ή έξουσία, δεν είναι στην πραγματικότητα παρά ένωμάτωση, στο έκμεταλλευτικό της σύστημα. Τί δουλειά έχουμε έμεις να τ'έως βοηθάμε να κάνουν κέρδη;

III. Οι φυλλάδες οι πουλημένες στη μπουρζουαζία προφητεύουν την καταστροφή. Άλλά οι καλύτεροι μπασκίνες άποκαλύφθηκε ότι βρίσκονται ανάμεσα στους «παλαίμαχους» της εργατικής τάξης.

Όντας πολύ ήλιθιοι για να καταλάβουν τή δύναμη της άπεργίας και της κατάληψης των εργοστασίων, πέφτουν σε μια μνημειώδη πα γ ί δ α . Στο έξής το ζήτημα δεν είναι να τούς φοβίσουμε, αλλά να τούς άπορημινώσουμε από κάθε έξουσία.

Τό μόνο που ξέρουν να κάνουν είναι να παζαρεύουν τήν εργασιακή μας δύναμη. Όσο για τή βάση, έχει άρκετή συνείδηση για να πάρει στα χέρια της τήν οίκονομική

δραστηριότητα, ὥστε νὰ ικανοποιη-
σει τίς ζωτικὰς ἀνάγκες τῆς ὑπό-
τῃ δικῆς τῆς διεύθυνση.

Δὲν χωράει πιά συζήτηση νὰ ἀναθέσουμε τίς ἐξουσίες
μας σὲ ὀρισμένα άτομα, ὅπως τὸ κάνομε μὲ τόση φρόνηση
σὲ κοινοβούλιο· τὸ ζήτημα εἶναι νὰ πάρομε ὅλοι σὰ χέ-
ρια μας τὸ παραγωγικὸ προτσῆσο σὲ τοὺς τόπους τῆς ἐργα-
σίας μας. Νὰ ἡ προοπτικὴ τῆς κυριαρχίας τῶν ἐργατῶν πά-
νω στὴν ἐργασία τους!

ΜΕΡΙΚΟΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΙ

ΨΕΥΔΕΙΣ ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΨΕΥΔΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

(Κείμενο πού ἀπορρίφθηκε
στὴ συνεδρίαση τῆς ἐπιτροπῆς δράσης
τῶν ἐργαζομένων τῆς διαφήμισης)

— Ποῦ βρίσκονται οἱ τίτλοι τιμῆς τοῦ διαφημιστῆ;

Πουθενά. Φυσικά, οἱ διαφημιστές βρίσκονται στὴν ὑπηρεσία τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας. Μόνο πού τὸ δηλογοῦν. Ἐνῶ οἱ δημοσιογράφοι, κοινωνιολόγοι, πολυτεχνολογοὶ κλπ., εἶναι καὶ ἐν τῷ δηλογοῦν.

— Οἱ διαφημιστές κάνουν τὴν καταναλωτικὴ κοινωνία.

Κάθε ἄλλο. Ἀπλούστατα, εἶναι προϊόν τῆς.

— Τί θὰ μπορούσαν νὰ κάνουν οἱ διαφημιστές σὲ μιὰ ἐπαναστατικὴ κοινωνία;

Ὅτι δὴποτε ἄλλο. Ἐάν ὑπάρχουν ἀκόμα διαφημιστές, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὑπάρχει ἀκόμα μιὰ καταναλωτικὴ κοινωνία (νὰ πουληθεῖ κάτι, ἀντικείμενα, ψυχαγωγία, κουλτούρα, σὰν ἀπόλυτη ὑπόσχεση εὐτυχίας). Ἐάν ὑπάρχουν ἀκόμα διαφημιστές, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ ἐπανάσταση δὲν πέτυχε.

Ἐάν ὑπάρχουν εἴπατε διαφημιστές καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ αἰθροῦ παραπετάσματος; Σέρετε, ψιθυρίζετε ὅτι ἐκεῖ πέρα οἱ ἐπαναστάσεις δὲν πέτυχαν.

— Οἱ διαφημιστές ἔχουν ἓνα εὐγενεῖς καθήκον: τὴν πληροφόρηση.

Ὅποιος δὴποτε μέτριος δημοσιογράφος μπορεῖ νὰ πείσῃ ὅτι χρονολογικῶς ὅτι πάντα ἐργοστάσια παράγουν μακαρόνια παρμικῆς ποιότητος μὲ παρμικῆς τιμῆς.

— Οί διαφημιστές έχουν ένα ευγενικό καθήκον: τὸ μάρκετινγκ.

Ἐνδεχομένως χρειάζεται ένα ἐπιτελεῖο παμπόνηρων ἐπαγγελματιῶν γιὰ νὰ βρεθεῖ μὲ ποιά ἀλλαγὴ λεπτομέρειας μπορεῖ νὰ πουληθεῖ τὸ ἴδιο αὐτοκίνητο γιὰ διαφορετικὸ. Ἐὰν τὰ πράγματα ἐπαιρναν μιὰ ἐπαναστατικὴ τροπὴ, δὲν θὰ χρειάζομασταν ἀνθρώπους τοῦ μάρκετινγκ γιὰ νὰ μάθουμε λογουχάρη διὰ τὸ ἄνθρωποι ἔχουν μεγαλύτερη ἀνάγκη σπιτιῶν παρὰ αὐτοκινήτων.

— Οί διαφημιστές ἔχουν στὴ διάθεσή τους σημαντικὰ μέσα δράσης.

Λάθος. Οἱ διαφημιστές ἀνήκουν σὲ μιὰ τριτογενὴ ὑπηρεσία ποὺ δὲν παράγει τίποτα καὶ οὐσιαστικὰ στερεοεῖται μὲσῶν δράσης. Σημαντικὰ μέσα δράσης ἔχουν σὲ ὁμαλῶς καιροὺς αὐτοὶ ποὺ ἐλέγχουν τὰ μαζικὰ μέσα ἐπικοινωνίας. Καί, σὲ περίπτωσι καταλήψεως τῶν τυπογραφείων, εἰ ἐργάτες.

— Οἱ διαφημιστές πρέπει ἀμέσως νὰ στρωθοῦν στὴ δουλειά: νὰ συλλάβουν ἀπὸ κοινοῦ μιὰ ἐπαναστατικὴ κοινωνία.

Κατὰ τὰ φαινόμενα, ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς διαφημιστῶν δὲν περιμένε τίς 30 τοῦ Μάη 1968 γιὰ νὰ καταλάβει διὰ τὸ ὑπάρχουν πολιτικὰ ἢ θεωρητικὰ προβλήματα. Αὐτοὶ ἔφτασαν σὲ ὁρισμένα συμπεράσματα, ποὺ ἀναπόφευκτα ποικίλλουν. Δουλεύουν — ἢ δὲν δουλεύουν — μαζὶ μὲ ομάδες.

Ὅσο γιὰ τοὺς ἄλλους... ἂν θαλθοῦν νὰ σκεφτοῦν τὸ πρόβλημα, ἄς τὸ κάνουν σὰν ἄτομα κι ὄχι σὰν διαφημιστές. Δὲν εἴμαστε ἐπιτέλους ἀλλοτριωμένοι: μέχρι αὐτοῦ τοῦ σημείου!

— Τί μπορεῖ νὰ κάνει σήμερα μιὰ ἐπιτροπὴ δράσης τῶν διαφημιστῶν;

Ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον (χωρὶς νὰ ζητάει νὰ κόψει τὴν τρίχα στὰ τέσσερα καὶ νὰ ὀριστεῖ σὰν ὁμοιογενὴς ομάδα) νὰ συγκεντρώσει ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα ὕλικά μέσα ἐκτὸ

πώσης καί νά τυπώσει ἐκκλήσεις πού νά ἀνταποκρίνονται
στόν μάξιμουμ κοινό παρανομαστή όλων τῶν διαμορφωνόμε-
νων ἐπαναστατικῶν σχηματισμῶν.

Πρόταση: τοῦ κινήματος 22 τοῦ Μάρτη
ἐξελισσόμενου πρὸς τὰ ἀριστερά.

ΕΔΩ ΚΕΝΤΡΟ
ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΙΑΣ...
ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ;

Στό Παρίσι, σπάζοντας τους οργανωτικούς χαλκάδες του παλιού κόσμου, η επαναστατική δύναμη άπελευθερώθηκε στο δρόμο: προκλήσεις, συγκρούσεις, δδοφράγματα, ανταρσίες φοιτητών μέσα στις κλοσδες.

Στό Μπορντώ δέν ζείτε παρά στό επίπεδο του «φοιτητικό-παρισινοσ» θεάματος.

Η ψευδής επαναστατική συνείδηση χαρακτηρίζεται άπ' τό επίπεδο άλλοτρίωσής της στόν ήλιο του ιδεολογικού θεάματος (τό σάπισμα της συνείδησης φέρνει έκκρίσεις ιδεολογίας) — της έχουν κάνει δώρο την ύπαρξή της, κι αυτή την πουλάει στόν πλειοδότη.

Η παραδειγματική παθητικότητα πού αναπτύσσεται συνειδητά άπ' τους γραφειοκρατικούς μηχανισμούς, αναπτύσσει μέ τη σειρά της την παθητική θεώρηση και συνακόλουθα την αυτοϊκανοποίηση των ήγετών. Τό μόνο πού κατορθώνει είναι: νά προβάλλει ψευδο-ένέργειες διά μέσου ψευδο-γεγονότων, υπό τό κάλυμμα ψευδο-συζητήσεων.

Οι διαδηλώσεις σας δέν ήταν παρά περίπατοι.

Η κατάληψή σας δέν ήταν παρά προκατάληψη.

Κάθε δημιουργική δράση στό ύποκειμενικό επίπεδο, άκόμα κι ή πιό άνίσχυρη, αντιμετωπίζεται σαν διατάραξη του τεράστιου θεαματικού συγκροτήματος πού ολκοδομείται στό Πανεπιστήμιο Πεσσάκ.

Ρυθμίστε μόνοι σας τις ύποθέσεις σας.

Δέν πρέπει νά φορήσει μόνο αυτό τό Πανεπιστήμιο, άλλα κι: όλόκληρη ή έμπορευματική κοινωνία.

Σειρά σας νά παίξετε, σύντροφοι...

(Μπορντώ)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ

ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΤΙΠΟΤΑ... ΑΣ ΓΙΝΟΥΜΕ ΤΟ ΠΑΝ ΕΜΕΙΣ!

ΞΕΚΙΝΗΣΑΜΕ ΑΠ' ΤΟ ΤΙΠΟΤΑ ΓΙΑ ΝΑ ΦΤΑΣΟΥΜΕ
ΣΤΗ ΜΙΖΕΡΙΑ,

ΝΑΙ

τὸ ἀδέσμευτο τῶν πράξεων, ἡ αὐθόρμητη ὀργάνωση τῆς παραγωγῆς στὰ χέρια τῶν παραγωγῶν, ἡ πραγματικότητα τῆς ἀμεσης ἀνάγκης, ἡ ὀργάνωση σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιθυμίες τῆς στιγμῆς καὶ ἡ συνεργὸς μεγαλαψυχία, εἶναι ἡ συνειδητὴ συναδέλφωση αὐτοῦ ποὺ δημιουργοῦμε: τῆς κυριαρχίας τῶν ἐργατικῶν συμβουλίων.

Ἡ θεωρητικὴ εὐθύτητα πρέπει νὰ βρεῖ τὴν πρακτικὴ τῆς: τὴ συνείδηση τῆς πραγματικότητάς τῆς.

ΕΤΣΙ

Τὸ ν' ἀλλάξουμε τὴ ζωὴ, νὰ ξέροῦμε νὰ πεθαίνοῦμε, νὰ δάλοῦμε σὲ πράξη τὴ φουριεριστικὴ γιορτὴ, νὰ ζοῦμε τὸ καθημερινό, νὰ ἐλπίζοῦμε ἀπ' τὴν ἀπελπισία, σημαίνει νὰ ξέροῦμε τὸ 1905. τὴν ΚΡΟΝΣΤΑΝΔΗ, τὴν ΚΑΤΑΛΩΝΙΑ, τὴ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ τοῦ 1956...

ΔΚΟΜΑ

Νὰ καταστρέψουμε τὴν ἐξουσία δίχως νὰ τὴν πάρουμε. Νὰ καταστρέψουμε γιὰ νὰ εἴμαστε ὁ ἄλλος καὶ ὁ ἑαυτός μας.

Ἡ ΒΙΩΝΟΜΕΝΗ ΠΟΙΗΣΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΙΠΟΤ' ἌΛΛΟ.

Ἡ ἐλευθερία, μὲ τὴν ἀντιστροφή τῶν σχέσεων, βρῖσκει τὴ στιγμὴ τῆς δημιουργίας τῆς. Ἔτσι, τὸ νὰ μὴ λέμε πιά: «Συγγνώμη, κύριε ἀστυνόλαξ», ἀλλὰ νὰ λέμε «Ψόφα, κάθασα!». συνεπάγεται τὴ:

ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΒΙΩΜΑΤΟΣ

Ἡ συνείδηση εἶναι ἡ μόνη ποὺ δὲν πέφτει στὴν παγίδα τῆς ἰδεολογίας τῆς οἰκοδόμησης. Μέχρι στιγμῆς μόνη ποίηση εἶναι ἡ ποίηση τοῦ θοῦ. Τὸ μόνιμου πρόγραμμα εἶναι Ἡ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ: πρόκειται γιὰ τὴν

κατ' ἐξοχήν πολιτική πράξη. Σ' αὐτήν δὲν χωράει ἔλεγχος οὔτε κανόνες. Ἡ ἐπανάσταση δὲν μπορεῖ παρά νὰ εἶναι καθημερινή, ἀν θέλουμε νὰ ἀγωνιστοῦμε ἐνάντια στὴ σαγήνη τῆς ἐξουσίας. Ἡ θέληση τῆς κυριαρχίας ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὁ νόμος τῆς στιγμῆς, ἡ νοσοτροπία τοῦ ἀπελευθερωμένου σκλάβου, ἡ ἔκσταση τοῦ νὰ ὑπακούεις γιὰ νὰ ὑπακούουν οἱ ἄλλοι σὲ σένα, ὁ μυστικισμὸς τῶν θεσιῶν καὶ ἡ θρησκεία τῆς τάξης. Τὸ ξεριζωμια τοῦ φασισμοῦ καὶ ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Θεοῦ περνάει ἀπ' τὸ ΧΛΟΣ.

Ἡ ζωὴ μας βρίσκεται ὑπὸ συζήτηση, ἀς μὴ σταματήσουμε ἀπὸ φόβο μήπως τὴ χάσουμε. Οἱ λύκοι ἐνεδρεύουν. Ἡ ζωὴ εἶναι σύντομη. Εἴμαστε ὄλοι μας ἀφέντες ἢ δὲν εἴμαστε τίποτα. Μ' αὐτὴ τὴν προϋπόθεση ἡ ἐργασία γίνεται: ἓνα τεράστιο ξέσπασμα γέλιου, ἢ τὸ ΠΑΝ.

Μᾶς ἀγαπᾶω ὄλους.

Ζήτω ἡ ἐξουσία τῶν ἐργατικῶν συμβουλίων.

Κάτω ἡ γιουγκοσλάβικη αὐτοδιαχείριση.

ΜΙΑ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΑ ΣΥΝΤΡΟΦΙΣΣΑ ΠΟΥ ΞΕΡΕΙ ΠΟΛΛΑ

ΦΤΥΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ! ΛΥΣΣΑΣΜΕΝΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

Ἡ δίσφα γιὰ ζωή πού ξεχύθηκε στό Καρτιέ-
Λατέν ἐμφανίστηκε μέσα στήν ἱστορία σάν ἕνα ἀπ' αὐτά τὰ
μεγαλόπρεπα κύματα *χάρας* πού ἀφηνιδιάζουν ἕνα κό-
σμο σπουδή ἐγγύηση διότι δέν θά πεθάνεις ἀπό πείνα ἰσοδυνα-
μεῖ μέ τή σιγουριά διότι θά *ψοφήσεις* ἀπό πλῆ-
ξη. Τό αἷμα τῶν μπάτσων εἶναι μεθυστικό, κι εἶναι πολὺτι-
μες οἱ στιγμές σπουδή ζωή ἀναδύεται τόσο ἔντονα μέσα ἀπ'
τούς βάλτους τοῦ μὴ ἀθηντικοῦ, γιὰ νά σκουπίσει εὐοχνημα
πολλοὺς μυξιάρηδες ἀνθρωπιστές. Ἐπιτέλους ἀπελευθερωμέ-
νες ἀπ' τὸν κλοιό τῶν καταναγκασμῶν καὶ τῆς ἀπομόνωσης
οἱ ἀπὸ τόσο καιρὸ ἀγκυλοποιήτες ἐπιθυμίες μας ἀπόλυσαν
ἔδω μιά μεγάλη μερίδα εὐχαριστήσης.

Εἶναι μόνο μιά ἀρχή, κι' ἄς μὴν
τὸ ξεχνᾶμε! Γιὰ μιά ἀκόμα φορά οἱ πολιτικάντη-
δες τῆς ἀριστερᾶς μπόρεσαν νά ἐπαναφέρουν τὴν τάξη καλύ-
τερα ἀπὸ κάθε ἄλλον. Ὅμως δέν πρόκειται νά σταματήσει ὁ
δαμονιοσμένος χορὸς πού σέρνει τὰ προμηνήματα τῆς κα-
ταιγίδας. Στὴν κόκκινη αὐγὴ τῶν ἐπαναστατικῶν γιορτῶν,
ὁ δῦων παλιὸς Κόσμος τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσης κλονί-
ζεται παντοῦ ἀπ' τίς φωτιές καὶ ἀναψαν. Τόκιο! Βερολίνο!
Λὸς Ἀντζελες! Πράγα! Τορίνο! Βαρσοβία! Στοκχόλμη!
Αὐτὲς οἱ ποτισμένες μὲ ὀργή εἰρωνεῖες θέτουν στό ἔξῃς σ' ἐ-
νέργεια κύματα δυναμισμοῦ πού ἀρχίζουν νά πάλονται μέσα
στὸ πετρωμένο νεκρὸ τῆς καθημερινῆς ζωῆς, σαράνοντας
κάθε τι πού ἐμποδίζει τὰ διονυσιακά ξεχειλλισμάτά τους.

Οἱ θεσπέσιες συγκρούσεις πού πυρπόλησαν μερικὲς πα-
ριζιάνικες νύχτες ἔκαναν νά χεστῆ ἑπάνω του ὄλο τὸ σιγῆνος
τῶν ἡγετῶν: C.G.T. (Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἑργα-
σίας), P.C.F. (Κ.Κ. Γαλλίας), P.S.U. (Ἐνοποιημένο Σο-
σιαλιστικὸ Κόμμα), F.G.D.S. (Ὁμοσπονδία τῆς Δημοκρα-
τικῆς καὶ Σοσιαλιστικῆς Ἀριστερᾶς), C.F.T.C. (Συνομο-

σπονδία Χριστιανῶν Ἑργαζομένων), F.O. (Συναμοσπονδία Ἑργατικῆ Δύναμη), S.N.E.S. (Ἐθνικὸ Συνδικάτο Μέσης Ἐκπαίδευσεως), καὶ ἄλλα καθάρματα τῆς ἰδίας ὁλκῆς.

Ξερνώντας ἀρχικά τις χειρότερες βρωμιές ἐναντία στὴν ἐπαναστατικὴ τροπὴ ποὺ πολὺ γρήγορα πῆρε τὴ φοιτητικὴ ἐξέγερση, τὸ ρεφορμιστικὸ σκυλαλόι δὲν ἀργησε νὰ προσπαθήσει νὰ τὴν ἰδιοποιήθει, ἀλυσσοδένοντάς τὴν πρόστυχα μὲ τὴ βοήθεια αὐτῆς τῆς ὑπουργοῦ πόρνης τῆς U.N.E.F., γιὰ πολιτικούς σκοπούς τῶν ὁποίων εἶναι γνωστὴ ἡ πληθωρικὴ χυδαιότητα. Ἀπὸ τις λυσσαθιένες ὁρδὲς ποὺ κράτησαν τὰ ὀδοφράγματα μέχρι τὸ βελᾶσον κοπάδι τῆς 13 τοῦ Μάη, δὲν μεσολάβησε παρὰ τὸ διάστημα μᾶς φθορᾶς ἐπιστημονικὰ ὀργανωμένης ἀπ' τὰ σκυλιόκια ποὺ φροντίζουν νὰ διατηρεῖται μέσα στὶς μάζες — τις ἀφελεῖς, τις ὑπερβολικὰ ἀφελεῖς — ἡ ἡλίθια πεποίθησι διὰ μιὰ ἄλλη κυβερνητικὴ μαριονέττα θ' ἄλλαζε τάχα κάτι στὴν ὑπόθεσι. Μᾶς γράφουν στ' ἀρχίδεια τους! Ἀλλὰ δὲν θὰ μᾶς γράφουν γιὰ πολὺ καιρό!

Στὸ πρόσωπο τῆς ἐδελυρῆς σαγήνης τοῦ «διαλόγου», ἀναγνωρίζουμε τὴν ὄστατη ἀμφίεσι τῆς καταστολῆς — ἐπαναφομοίωσης. Μουχλιασμένη ἀνάσα κάτω ἀπ' τὸ γλοιῶδες χαμόγελο — νὰ μιὰ ἀστυνομικὴ φάρασα ποὺ προσαρμόστηκε στὶς ἀνάγκες τῆς ἐποχῆς: τὸ ἀπλωμένο χέρι τείνει τὸ γκλόμπ, ἐνῶ ἡ κατεφυγμένη θεαματικὴ κουλτούρα τοῦ χθὲς καὶ τοῦ σήμερα προκαλεῖ μιὰ τόσο πιὸ σίγουρη ἀσφυξία ἀπὸ τὰ δακρυγόνα!

Ἄς φτύσουμε τὴν ἐλεημοσύνη! Ἄς φτύσουμε τὸ σκυλαλόι τοῦ «διαλόγου» καὶ τις ρυπαρὲς μεταρρυθμίσεις του, ποὺ μόνον μερικὰ μαλθακὰ τωκτικὰ μποροῦν νὰ ἱκανοποιήσουν. Τὸ στάσιμον νερὸ τῶν βάλτων τῆς ὑποδούλωσης μᾶς παραμονεύει, μόλις ἡ ἡρεμία ἐπανέλθει στὰ πνεύματα.

Γι' αὐτό, ἀφοῦ ἔγινε μιὰ ἀπόπειρα στὶς 13-14-15-16 τοῦ Μάη γιὰ ἀμεση δημοκρατία στὴ βᾶσιση μέσα στὶς κατελιημμένες σχολές, πρέπει νὰ ὑποστηρίξουμε καὶ νὰ ἐπεκτείνουμε ὅσο τὸ δυνατόν πλατύτερα τὴν ἀντιγραφειοκρατικὴ ζύμωσι, ὥσπου νὰ κερδίσει τὴν ἐργατικὴ τάξη ποὺ πάντα δοσιμάζεται ἱεραρχικὰ ἀπὸ τὴ φάρα τῶν

μεγάλων συνδικαλιστικών άφηντικών.

Σάν πυρήνες διαγωγής αντίστασης, οι δραστήριες μειονότητες πρέπει ν' άρχίσουν, ξεκινώντας άπ' τις πιο νευραλγικές ζώνες, ένα διαρκή ά ν τ α ρ τ ο π ό λ ε μ ο π α ρ ε ν ό χ λ η σ η ς ενάντια στην έξουσία που ή συνολική της στρατηγική περιλαμβάνει σε άρνητικό τή θεμελιώδη μορφολογία του συστήματος που πρέπει νά καταστρέψουμε — νά ένας μεγαλειώδης τρόπος νά του ρουφήξουμε τó αίμα, που μας δυναμώνει έξασθενώντας το. Παραδομένη στο ανέλεγκτο άνατρεπτικό παιχνίδι, ή κοινωνική μηχανή ξεχειλίζει: άπό πολύ ένδιαφέροντες πόρους για έκμετάλλευση. Σκιποτάξ, πλαστογραφίες, ιδιοποιήσεις, ύπεξαιρέσεις, μπουκοτάξ... "Άς άπελευθερωθεί ό ρούς τής γιορταστικής ής ήμιο: ο υ ρ γ ι κ ό τ η τ α ς — δαμιονικός στρόβιλος των παράνομων άπολαύσεων — και πόσες επιθυμίες ή ταλέντα δέν θά έγουν στο φώς! Πού θά πάει, μιά μέρα θά ξαναγεμίσουν τά πεζοδρόμια!

Οι αύθόριητες άπεργίες και τά ύγιή μανιακά έξεπάσματα, όταν θάρθει ή ώρα τους, θά πρέπει ν' άναγνωρίσουν τόν έαυτό τους μέσα στις πιο αλθέρεις άποκρυσταλλώσεις τους. "Ωραίος σάν πέτρα στη μόρη ενός μπασκίνα, ό φόνος, σε τελική άνάλυση, αντίζει: στις παρυφές τής έξαισίας ά πο τε λ ε σ μ α τ ι κ ό τ η τ α ς. "Όσο για τις λεηλασίες και άλλες έλκυστικές πρωτοβουλίες που χρειάζεται νά πάρουμε, θά πρέπει νά θεωρούνα: σάν τά ύψιστα γεγονότα του άγώνα μας για τó έμπρακτό ξεπέρασμα του κόσμου του έμπορεύματος και των αντικειμενοποιημένων κοινωνικών σχέσεων. Μπροστά στις διτρίνες — πραιοσοφιστικούς καθρέφτες όπου ή ανθρώπινη εικόνα μας έξαφανίστηκε, μαρμαριωμένη άπ' τó γρήμα — τó βλέμμα συνάντησε τις προισσότερες φορές μόνο τά αντικείμενα και τήν τιμή τους. "Ά ς τ ε λ ε ι ώ ν ο υ μ ε μ' α ύ τ ά ! Μόνο μέσα και μέτω μιας τέτοιας πρακτικής οι άναγεννώμενες επαναστατικές δυνάμεις θά φτάσουν σε μιά ξεκάθαρη συνείδηση του άγώνα τους. Δέν ύπόχει καλύτερο άπορροπαντικό για τήν ιδεολογική νούχλα!

Ένω καιμιά ριζική άμειωθήτητη, έδω και πολύ καιρό, έν καθαλάει: πιά τó παλαιμένο ύνωόλογο των γέοικτων γραφειοκρατικών μηχανισμών τής άριστερας, νά που ύπάρ-

χει ανταγωνισμός γελοίων φαμιμάτων μέσα στο δόρυβορο των ή γ ε τ ί σ κ ω ν των τροτσκιστικών μικροοργανώσεων (J. C.R., F.E.R., V.O.), των κινεζόφιλων (U.J.C.M.I.F., «Επιτροπές Βιετνάμ της δάσης») και των αναρχικών αλλά Κόν-Μπεντίτ. "Α ς π ά ρ ο υ μ ε τ ι ς ύ π ο θ έ σ ε ι ς μ α ς σ τ ά δ ι κ ά μ α ς χ έ ρ ι α ! Κ ά τ ω ά π ' τ η σ κ έ π η τ ω ν σ κ ο υ λ η κ ι α σ μ έ ν ω ν ή γ γ ε τ ω ν, ή έ ν ό τ η τ α δ έ ν μ π ο ρ ε ι π ο τ έ ν ά ε ί ν α ι κ ά τ ι ά λ λ ο ά π ό έ ν ό τ η τ α τ η ς ύ π ο τ α - γ ή ς . ' Η έ π α ν α σ τ α τ ι κ ή π ρ ο ο π τ ι κ ή π ρ έ π ε ι ν ά γ ί ν ε ι σ τ η ν π ρ ά ξ η α ύ τ ο π ο υ ή δ η ή τ α ν σ τ η ν ο υ σ ί α, κ α ι ή κ α θ ο λ ι κ ή τ η ς σ υ ν ο χ ή θ ά δ ι α φ α ν ε ι δ ι ά μ έ σ ο υ τ ω ν ά λ λ ε π ά λ λ η λ ω ν σ υ γ κ ε κ ρ ι μ ε ν ο π ο ι ή ς ε ω ν τ η ς σ ά ν π α ρ ο υ σ ί α τ ο υ δ ι λ ο υ σ τ ά μ έ ρ η . "Α ς φ υ λ α γ ό μ α σ τ ε ! Κ ά θ ε τ ι π ο υ ξ ο δ ε υ έ τ α ι σ έ μ ε ρ ι κ ή ά μ φ ι σ θ ή τ η σ η φ υ μ ι ε τ έ χ ε ι σ τ η ν κ α τ α π ι ε σ τ ι κ ή λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α τ ο υ Π α λ ι ο υ Κ ό σ μ ο υ . Σ ά ν γ ε ρ ο ν τ ι κ ή μ π ο ύ ρ δ α, ή μ ε μ ο ν ω μ έ ν η κ ρ ι τ ι κ ή τ ο υ ά σ τ ι κ ο υ Π α ν ε π ι σ τ η μ ί ο υ π ρ ο κ α λ ε ι τ ό γ έ λ ι ο, ξ έ ω ά π ' τ η σ υ ν ά φ ε ι ά τ η ς μ έ τ ό σ ύ ν ο λ ο τ η ς τ α ξ ι κ ή ς Κ ο ι ν ω ν ί α ς π ο υ π ρ έ π ε ι ν ά κ α τ α σ τ ρ έ ψ ο υ μ ε — δ η λ α δ ή ν ά ξ ε π ε ρ ά σ ο υ μ ε δ ι α λ ε κ τ ι κ ά μ έ μ έ σ ο κ α ι σ ό χ ο τ η Γ ε ν ι κ ε υ μ έ ν η Α ύ τ ο - δ ι ε ύ θ υ ν σ η — μ έ ζ α σ τ ό ν τ ω ο τ η ς τ ό ν π υ ρ ή ν α : τ η ν έ λ ε ε ι ν ή κ α ι ε υ ρ ύ τ α τ η ά ν θ ρ ώ π ι ν η έ κ π ό ρ ν ε υ σ η τ η ς ά λ λ ο τ ρ ι ω μ έ ν η ς έ ρ γ α σ ί α ς . Θ ά ν α τ ο ς σ τ η μ ι σ θ ω τ ή έ ρ γ α σ ί α ! Θ ά ν α τ ο ς σ τ η ν έ π ι β ί ω σ η ! Δ έ ν ά κ ο υ τ ε ή δ η ά π ό μ α κ ρ ι ά τ ο υ ς ά λ α λ α γ μ ο υ ς ; Π α λ ι έ Κ ό σ μ ο ς π α ρ ι δ ε υ μ έ ν ο ς, λ α χ α κ ά ζ ε ι ς ! Θ ά σ έ έ ξ υ ν τ ώ σ ο υ μ ε, φ ο ρ ή μ !

ΖΗΤΩ Η ΖΕΝΓΚΑΚΟΥΡΕΝ (Γαπωνία) ! ΖΗΤΩ Η ΕΠΙ- ΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΤΩΝ ΒΑΝΔΑΛΙΣΤΩΝ (Μπορντιώ) ! ΖΗΤΩ ΟΙ ΑΥΣΣΑΣΜΕΝΟΙ (Ναντέρ) ! ΖΗ- ΤΩ Η INTERNATIONALE SITUATIONNISTE ! ΖΗ- ΤΩ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ !

ΟΙ ΑΥΣΣΑΣΜΕΝΟΙ ΤΟΙ ΜΟΝΖΕΡΟΝ

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Λαμβάνουμε την τιμή να σας πληροφορήσουμε για τα μέτρα που θα ληφθούν όταν η αστυνομία θα εισβάλει στη Σχολή μας:

Πλήρης και άριστική καταστροφή του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού μηχανών, επίπλων, τζαμίων, γραφείων...

Είναι προφανές ότι όρισμένες πυρκαγιές θα είναι αναπόφευκτες.

Τό ΟΝΤΕΟΝ, ή ΣΟΡΒΟΝΝΗ, ή ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ, μας έδειξαν το δρόμο που δεν πρέπει να ακολουθήσουμε!!!

Με «λυσσαλιμένους» ή χωρίς αυτούς, τὸ ΣΑΝΣΙΕ θα γίνει ΣΤΑΛΙΝΓΚΡΑΝΤ, ΝΙΟΥΑΡΚ, ΒΑΡΣΟΒΙΑ, ΚΕ ΣΑΝ, ἀλλὰ ΔΕΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ἕνα νέο θῆμα πρὸς τὰ πίσω μετὰ τὰ βρακιά κατεβασιένα.

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΓΑΤΕΣ, ΦΟΙΤΗΤΕΣ,
ΜΗΝ ΑΦΗΝΕΤΕ ΝΑ ΣΑΣ ΓΑΜΑΝΕ»**

ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

«ΜΑΥΡΟ ΡΟΔΟ» ΔΕΛΦΩΝ 2 Τ.Τ. 144, ΤΗΛ. 3608635

- ΓΚΥ ΝΤΕΜΠΟΡ • Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ
ΓΚΥ ΝΤΕΜΠΟΡ • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ»
MURRAY BOOKCHIN • Η ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
MURRAY BOOKCHIN • ΑΚΟΥ ΜΑΡΞΙΣΤΗ!
MURRAY BOOKCHIN • ΠΡΟΣ ΜΙΑΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
RATGEV (ΒΑΝΕΓΚΕΜ) • ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΡΙΑ ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗ ΓΕΝ. ΑΥΤΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
I. SITUATIONNISTE • ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΡΗΞΗΣ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ
JAIME SEMPRUN • ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ
RENE VIENET • ΜΑΗΣ 1968
ΡΟΖΑ ΛΟΥΣΕΜΠΟΥΡΓΚ • ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
ΡΟΖΑ ΛΟΥΣΕΜΠΟΥΡΓΚ • ΜΑΖΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ
ΡΟΖΑ ΛΟΥΣΕΜΠΟΥΡΓΚ • Η ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
KARL MARX • ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΤΟΥ 1844
ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ • ΘΕΟΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΚΡΟΠΟΤΚΙΝ • ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ
Π. ΠΟΥΛΙΟΠΟΥΛΟΣ • ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΠΟΛΕΜΟΥ
ΣΑΚΚΟ - ΒΑΝΤΖΕΤΤΙ • ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ
LEFORD - ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ • ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ Η ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑ
ΚΟΝ ΜΠΕΝΤΤ • ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΜΟΣ...
ΒΟΛΙΝ • Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
MAURICE BRINTON • ΤΟ ΠΑΡΑΛΟΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
MAURICE BRINTON • ΟΙ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΙ ΚΑΙ Ο ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
ANTONIO TELLEZ • ΣΑΜΠΑΤΕ
GERHARD VINNAI • ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ ΣΑΝ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ
IDA METT • Η ΚΟΜΜΟΥΝΑ ΤΗΣ ΚΡΟΝΣΤΑΝΔΗΣ
EMILE MARENSSIN • ΦΡΑΣΙΑ ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ
ΒΙΑΧΕΛΜ ΡΑΪΧ • ΤΑΞΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ
Α. ΣΤΙΝΑΣ • «ΕΡΓΑΤΙΚΑ» ΚΡΑΤΗ, «ΕΡΓΑΤΙΚΑ» ΚΟΜΜΑΤΑ
GEORGE ORWELL • ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΛΩΝΙΑ
ΝΤΕΝΒΙΝΤ ΘΩΡΩ • ΟΥΩΛΑΝΤΕΝ
MAX NETTLAU • Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΡΧΙΑΣ
JERRY RUBIN • DO IT
ABBIE HOFFMAN • ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΒΛΑ ΤΗΣ
ANDRE PRUDHOMMEAUX • ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ 1918-1919
SAM DOLGOFF • ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΕΣ ΚΟΛΛΕΚΤΙΒΕΣ 1936-1939
- ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 1 • Η ΜΙΣΕΡΙΑ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 2 • Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 3 • Η ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΗ ΑΥΤΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 4 • Ο ΤΑΞΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗ ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 5 • Η ΠΑΛΗ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 6 • ΒΙΕΤΝΑΜ - ΠΟΛΕΜΟΣ, ΕΙΡΗΝΗ, ΚΕΡΔΟΣ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 7 • Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 8 • ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 9 • ΠΡΟΒΟΣ - Η ΕΚΡΗΣΗ ΣΤΟ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ '65
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 10 • Η.Π.Α. - Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 11 • ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΕΡΕΤΟΣ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 12 • Η ΚΑΤΑΙΣΧΥΝΗ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

